NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR

Nyilvántartási szám: …
.. számú példány

NEMZETKÖZI BIZTONSÁG ÉS VÉDELEMPOLITIKAI MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE

Alkalmazandó:
a 2021/2022. tanévtől felmenő rendszerben

Utolsó pontosítás 2022

Szenátusi döntés	**Fenntartói döntés**
Elfogadta a Szenátus 36/2022 (03.23) számú határozatával.	Jóváhagyta a Fenntartó …….számú határozatával.

Budapest, 2022…..

A szakfelelős: Dr. Molnár Anna Éva, egyetemi tanár

Az ajánlott tanterv jogi hátterét az alábbi főbb jogszabályok és egyetemi szabályzatok képezik:

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény;
2. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII törvény;
3. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet;
4. Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
5. a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 139/2015. (VI. 9.) Kr.);
6. az államtudományi képzési területen szerezhető képesítések jegyzékéről és a képzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló 222/2019. (IX. 25.) Korm. rendelet;
7. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata
8. a képzésekkel kapcsolatos eljárásrendről szóló rektori utasítás

A képzés hitelesítő adatai

Kari Tanács határozatának száma:	…
Szenátusi határozat száma:	61/2005 (IX.9)
Fenntartói határozat száma:	…
MAB kód:	Ns2
MAB határozat száma:	2006/2/IX/5/10
OH nyilvántartásba vételi szám:	FF/1767-2/2012…
A képzés FIR kódja:	MSZKBIV
A meghirdetés első éve:	/2005

Tartalomjegyzék

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM 1
1. A szak megnevezése 5
Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mester szak (International Security and Defence Policy, MA 5
2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület 5
3. A szak szakirányai/specializációi*:* -..... 5
4. Végzettségi szint 5
- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokoza 5
5. A szakon megszerezhető végzettség és szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése 5
6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák 5
7. A képzés időtényezői 7
8. A képzés felépítése 8
9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv 8
10. Az előtanulmányi rend 8
11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere 9
12. A záróvizsga 9
13. Diplomamunka 10
14. Az oklevél 10
15. A szakmai gyakorlat 11
16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak) 12
17. További szakspecifikus követelmények 12
A tantárgyi programok listája 14
I. Törzsanyag 17
II. Diplomamunka készítés 168
III. Szabadon választható tárgyak 173
IV.Kritériumkövetelmények 249
1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv 254
2. számú melléklet: Előtanulmányi rend 256

1. A szak megnevezése

Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mester szak (International Security and Defence Policy, MA2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület
Államtudományi, nemzetközi és európai közszolgálati

3. A szak szakirányai/specializációi*: -*

4. Végzettségi szint

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokoza5. A szakon megszerezhető végzettség és szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése
- szakképzettség: okleveles nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szakértő
-a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in International Security and Defence Policy

6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik képesek a magyar honvédelmi közszolgálati intézményrendszer tevékenységében és nemzetközi kapcsolataiban, különösen a NATO, az Európai Unió, az ENSZ és az EBESZ, valamint a Magyarországgal szövetséges országok és partnerállamok biztonság- és védelempolitikai szerveivel való együttműködésben, továbbá nemzetközi szervezetek széles értelemben vett biztonságpolitikai tevékenységében nemzetközi szervezői és kapcsolattartói, szakértői, elemzői, stratégiai tervezői, döntés-előkészítői feladatokat hatékonyan ellátni.

a) tudása
- Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és védelmi tanulmányok tudományterületeit.
- Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre.
- Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat.
- Ismeri a nemzetközi jog elveit, sajátosságait, az államok közötti konfliktusok rendezésének nemzetközi jogi szabályait, valamint a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos nemzetközi intézmények működését és tárgyát szabályozó jogi előírások rendszerét és összefüggéseit.
- Átfogóan ismeri a haderők fejlődésének és fejlesztésének stratégiai kérdéseit, a védelmi szféra, a védelmi tervezés és a haderőfejlesztés jellemzőit és viszonyrendszerét, továbbá a honvédelmi tárca, a NATO és az Európai Unió védelmi tervezési rendszerét és összefüggéseit.
- Részleteiben ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát kialakító és megvalósító hazai és nemzetközi intézményrendszer működését.
- Átfogóan ismeri a magyar állam és államigazgatás nemzetközi kapcsolatrendszerét és döntési mechanizmusait.

- Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.
- Ismeri a magyar és külgazdaság, valamint a biztonság- és védelempolitika fejlődési irányait.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitikát meghatározó stratégiai dokumentumokról és jogszabályokról.
- Átfogóan ismeri a Magyarországgal szomszédos államok védelempolitikájának alapjait és a kelet-közép-európai regionális együttműködés keretrendszereit.
- Átfogóan ismeri a válságkezelés hazai és nemzetközi sajátosságait, a magyar válságkezelési részvétel eddigi tapasztalatait.
- Részletesen ismeri a magyar biztonság- és védelempolitika kialakításához, érdekérvényesítéséhez szükséges elemzés-értékelés módszertanát.
- Átfogóan ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát kialakító és megvalósító intézményrendszer iratkezelését és döntéshozatali szabályait.
- Ismeri a külszolgálati tevékenység részét képező ügyviteli kérdéseket.
- Felsőfokon használja a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok és nemzetközi biztonsági intézmények szaknyelvét.

b) képességei

- Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.
- Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.
- Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre.
- Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.
- Képes honvédelemmel és védelmi igazgatással összefüggő feladatok ellátására.
- Képes nemzetközi és hazai kommunikációra, konfliktus- és válságkezelési helyzetek kezelésében való részvételre, a tárgyalási, feladatmegoldási és együttműködési technikák alkalmazására.
- Képes feladatellátásra honvédelemmel foglalkozó állami és nem állami szerveknél és nemzetközi biztonsági szervezeteknél.
- Képes önállóan végrehajtó és irányító feladatkörök ellátására magyar és angol nyelven egyaránt.
- Képes megbízhatóan kezelni a hazai védelmi igazgatási és a nemzetközi biztonsági intézményekben használt legfontosabb adatbázisokat.
- Képes hivatalos levél, tárgyalási tematika, háttéranyag, feljegyzés, szakpolitikai elemzés, koncepcionális javaslat, úti jelentés, prezentáció (előadás), mandátum és helyzetjelentés készítésére és ismeri ezek módszertanát.

c) attitűdje

- Kezdeményező és agilis az egyéni szakmai tevékenységben és a csoportmunkában egyaránt.
- Elkötelezett a közszolgálat és a honvédelem ügye iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

- Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.
- Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.
- Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.
- Nyitott a szakmai továbbképzés különböző formáira és a különféle önfejlesztő módszerekre.
- Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.
- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.
- Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív szakmai álláspontot képvisel, képes a szakmai érdekek érvényesítésére.
- Felkészült az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban Magyarország nemzeti érdekeinek képviseletére.
- Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.
- Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.
- Felelősségteljesen építi szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Szakmai álláspontjának képviseletével kezdeményezően és felelősségteljesen vesz részt munkahelyének tevékenységében, fejlesztésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában

7. A képzés időtényezői

A képzési idő félévekben: 4 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	120 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	3600 (összkreditérték x 30)
Hallgatói munkamennyiség kreditben, egy tanulmányi félévben:	átlagosan 30 kredit
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma nappali munkarendben	átlagosan 340 tanóra
A heti tanórák jellemző száma nappali munkarendben	átlagosan tanóra 25, ebből a kredithez rendelt tanórák száma átlagosan: 25 tanóra
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben	átlagosan 98 tanóra
Szakmai gyakorlat (ok) időtartama:	120

8. A képzés felépítése

8.1. a szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- hadtudomány 50-80 kredit,
- nemzetközi- és fejlődéstanulmányok 5-18 kredit,
- gazdaságtudományok 2-8 kredit,
- állam- és jogtudományok 2-6 kredit,
- politikatudomány 2-4 kredit,
- történettudomány 2-4 kredit,
- pszichológia 2-4 kredit.

8.2. a szakirányok/ sajátos kompetenciákat eredményező, választható specializációk további tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:-

8.3. a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

8.4. az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: - kredit

8.5 a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

8.6. A szak orientációja: *elméletorientált (60—70%)*

A tananyag felépítése – a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott szakmai jellemzőkhöz igazodva – az alábbi: törzsanyag (kötelező és kötelezően választható tantárgyak), diplomamunka, szakmai gyakorlat, szabadon választható tantárgyak, kritériumkövetelmények

9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv

A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy (kritériumkövetelmény – a továbbiakban együtt: tantárgy) vonatkozásában

a) a tantárgyak Neptun-kódját,
b) a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható, kritériumkövetelmény),
c) a meghirdetés féléveit,
d) a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban,
e) a tantárgyakhoz rendelt krediteket,
f) a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés);
g) a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét.

A tanóratípusok rövidítései:

- előadás: EA
- szeminárium: SZ
- gyakorlat: GY
- e-szeminárium: ESZ

A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

10. Az előtanulmányi rend

A tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes vagy egyidejű teljesítése szükséges (előtanulmányi rend).

Az előtanulmányi rendet a 2. számú melléklet tartalmazza.

11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet:

a) szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában;
b) a vizsgaidőszakban tett vizsgával;
c) a félévközi követelmények és a vizsga alapján, együttesen.

Kredittel nem rendelkező kritériumkövetelmény esetén annak teljesítésének feltétele önmagában az aláírás is lehet.

A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

Az értékeléstípusok rövidítései:

- évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés (záróvizsga tárgy (ÉÉ(Z))
- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (záróvizsga tárgy (GYJ(Z))
- kollokvium: K / kollokvium (záróvizsga tárgy (K(Z))
- beszámoló: B
- alapvizsga: AV
- szigorlat: SZG
- komplex vizsga: KV
- záróvizsga: ZV

Az ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:

- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint
- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 12. pontja

határozzák meg.

12. A záróvizsga

12.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:
- az abszolutórium (végbizonyítvány megszerzése): az Egyetem annak a hallgatónak, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot – a nyelvvizsga letétele, a diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte, végbizonyítványt állít ki (abszolutórium), amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett.
- a bírálaton részt vett diplomamunka

12.2. A záróvizsga részei

A záróvizsga tantárgyai, illetve a záróvizsga teljesítésének részletes feltételei.
A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből – diplomamunka megvédéséből, további szóbeli vizsgarészből – áll. A TVSZ értelmében – az ajánlott tanterv eltérő rendelkezése hiányában – diplomamunka megvédése a záróvizsga része.

12.3 A záróvizsga eredménye

A záróvizsga eredménye megállapításának módja.
A TVSZ értelmében a záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése

elégtelen. A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni. Eltérő szabály hiányában beépíthető a TVSZ 54. § (3) bekezdése által meghatározott számítási mód:
„(3) Általában a záróvizsga eredményét – amelynek kiszámítási módja az ajánlott tanterv által meghatározottan eltérő lehet – a részeredményeinek egyszerű átlaga képezi, az alábbiak szerint:

$$ZvÖ=(SzD + Zv) / 2$$

A szóbeli záróvizsga tárgyai:

Tantárgyi kód	A tantárgy neve	Kreditérték
HNBTTMA11	Nemzetközi biztonságpolitika	3
HNBTTMA15	NATO tanulmányok	3
HNBTTMA07	Az EU közös biztonság- és védelempolitikája	3
HNBTTMA16	Védelempolitika I.	3
HNBTTMA17	Védelempolitika II.	3

13. Diplomamunka

A diplomamunka összefoglaló definíciója és elkészítésének rendje.
A diplomamunka a szakhoz kapcsolódó feladat, amely a hallgató tanulmányaira támaszkodva, konzulens irányításával egy félév alatt elvégezhető, és igazolja azt, hogy a hallgató kellő jártasságot szerzett a tanult ismeretanyag gyakorlati alkalmazásában, és szakmai irányítással képes a témához kapcsolódó szakirodalom feldolgozására, továbbá képes az elvégzett munka és az eredmények szakszerű összefoglalására.

A diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

A diplomamunka tantárgya:
- Diplomamunka készítés, kód: HBVAMDM01

A diplomamunka elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

14. Az oklevél

14.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele:
- az eredményes záróvizsga, továbbá

angol nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány és egy további nyelvből legalább középfokú (B2) komplex nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.***14.2. Az oklevél minősítésének megállapítása***

Az oklevél minősítése megállapításnak részletes szabályai.
Eltérő szabály hiányában beépíthető a TVSZ 56. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott számítás:
„(3) Az oklevél minősítését, ha a szak ajánlott tanterve másképpen nem rendelkezik, az alábbiak egyszerű átlaga adja meg:
a) a szakdolgozat védésére adott osztályzat;
b) a záróvizsga szóbeli részére adott (több elemből álló vizsga esetén az elemekre adott osztályzatok átlaga egész számra kerekítve) egy osztályzat;
c) a gyakorlati záróvizsgára adott osztályzat (ha van);

d) a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) súlyozott tanulmányi átlagainak átlaga:

(SZD + ZV + GY + (Á1+…+Án)/n) / 4

Amennyiben a záróvizsga nem tartalmaz gyakorlati elemet:

(SZD + ZV + (Á1+…+Án)/n) / 3

(4) Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik, ha a fenti módszer alapján számított érték:

a) kitűnő, ha az átlag 5,00
b) jeles, ha az átlag 4,51-4,99
c) jó, ha az átlag 3,51-4,50
d) közepes, ha az átlag 2,51-3,50
e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

(5) Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51."

15. A szakmai gyakorlat

Az abszolutórium megszerzésének feltétele legalább 120 óra szakmai gyakorlatot teljesítése. A szakmai gyakorlat kritérium-követelmény, teljesítése hiányában a hallgató abszolutóriumot nem kaphat.

A szakmai gyakorlat egy olyan tanulási folyamat, amely egyszerre gyakorol hatást a hallgató tanulási és karriercéljaira. A szakmai gyakorlat során a hallgató megismeri a választott szervezet felépítését, működési mechanizmusát és beágyazottságát, illetve a mindennapi munkafolyamatokat. A szakmai gyakorlat célja, hogy a hallgató a képzés során megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteket alkalmazza és munkatapasztalatok révén azokat elmélyítse. A hallgató a szakmai gyakorlat zárásaként rövid összefoglalót készít a szervezetnél szerzett tapasztalatokról, elvégzett feladatokról, amelyet csatol a szervezeti egység vezetője, vagy a szakmai gyakorlatot felügyelő személy által aláírt szakmai gyakorlati igazoláshoz.

Szakmai gyakorlat végrehajtására az egyetemmel együttműködési megállapodást kötött szakmai gyakorlati helyen van lehetőség. A szakmai gyakorlat végrehajtásáról a választott szervezet és a hallgató együttműködési megállapodást, szükség esetén hallgatói munkaszerződést köt. Amennyiben az egyetem a választott szakmai gyakorlati hellyel korábban együttműködési keretmegállapodást kötött, a hallgatónak elegendő a szakmai gyakorlati hely képviselője által aláírt befogadó nyilatkozatot leadnia a kar szakmai gyakorlati referensénél.

A szakmai gyakorlat teljesítése a „szakmai gyakorlat" tárgy felvételével és a megfelelően kiállított teljesítési igazolással dokumentálandó. A szakmai gyakorlat teljesítéséről részletes értékeléssel ellátott igazolás készül, amelyet a hallgató a szakmai gyakorlat lejárta után a Tanulmányi Osztályon ad le. A szakmai gyakorlat folyamán a szakmai gyakorlati hely döntése alapján munkanapló vezethető.

A szakmai gyakorlat tantárgya:

- HKNBTM02 szakmai gyakorlat

16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)

Az Erasmus+ program lehetőséged ad hallgatóknak, hogy tanulmányi mobilitási, illetve szakmai gyakorlati ösztöndíjban részesüljenek. A tanulmányi mobilitás lehetővé teszi, hogy a pályázatot elnyert hallgatók egy félévet az Egyetem valamely partnerintézményénél töltsenek, és az ott megszerzett krediteket beszámíttassák itthoni tanulmányaikba. Az ún. csereprogram révén a hallgatók tandíjmentesen tanulhatnak az adott intézményben. A választható Egyetemek listája az egyetem honlapján elérhető. A legjobb tanulmányi átlaggal rendelkező hallgatók pályázhatnak a Campus Mundi program ösztöndíjaira is féléves részképzésük támogatásához.
A Kar (és jogelődjei) által az egyes partnerintézményekkel kötött kétoldalú megállapodások száma folyamatosan növekszik. A képzés célkitűzéseiből adódóan a Kar ösztönzi a hallgatókat a nemzetközi mobilitásban történő részvételre. A külföldi tanulmányokat folytató hallgatók részére kedvezményes tanulmányi rendet biztosít, valamint a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság széles körben fogadja be a külföldön teljesített tárgyakat a kötelező vagy a szabadon választható tárgyak körébe.
A képzés felépítéséből eredően a 2. és a 3. szemeszter a legalkalmasabb külföldi tanulmányok folytatására.

17. További szakspecifikus követelmények

17.1. Szakirányválasztás feltételei: -

17.2. Szigorlat vizsga

Kódszám	Megnevezés	Meghirdetés-ének félévei	Teljesítésének határideje (félév)	Ismeretanyaga		
				Kódszám	Tantárgy	Kreditérték
HKNBTM01	Biztonsági tanulmányok	1-2.. félév	4. félév	HKMTA826	Szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete	3
				HKOMTLM60	Légierő csapatok hadműveleti elmélete	3
				HNBTTMA14	Biztonságelméletek	4
				HKKNBM02	Stratégiai gondolkodás	2
				HNBTTMA08	Nemzetközi biztonsági szervezetek	3

17.3. Kritérium-követelmények

A hallgatók kiemelt nyelvtanulási lehetőségekkel (angol STANAG, kínai, francia- és német katonai szaknyelv) rendelkeznek. Kritériumfeltétel az elsősegélynyújtási tanfolyam elvégzése. A hallgatók, amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, kötelesek a foglalkozások 75%-án részt venni. A 25%-ot meghaladó mértékű hiányzás az

aláírás megtagadását vonhatja maga után. A hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll, Erasmus, szakmai gyakorlat). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató / tárgyfelelős részére kell leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga – az oktató tanár útmutatásai alapján - önálló felkészüléssel pótolhatók.

17.4. A mesterképzésbe történő felvételkor hiányzó kreditek megszerzésének feltételei végső határideje és egyéb feltételek:

A hiányzó krediteket az NKE tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni az első két aktív tanulmányi félév alatt. Amennyiben a hallgató a mesterképzésbe való felvétel feltételeként előírt tantárgyak kreditjeit az első két aktív tanulmányi félév alatt nem szerezte meg, intézkedni kell hallgatói jogviszonyának tanulmányi elégtelenség miatti megszüntetéséről.

A hiányzó krediteket a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság által az előzetes kreditelismerési eljárás során hozott határozatban megjelölt tantárgyak teljesítésével szerezheti meg a hallgató. A tanszék / kar a kreditpótló kurzusokat hirdet az első tanév elején, amellyel segíti a más szakokról, illetve intézményekből érkezett hallgatók felkészülését. A kreditpótlás online tanulástámogatási eszközök (pl. EDUHOME, LUDITA, MOODLE) felhasználásával történik.

17.5. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

***Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe*:** a nemzetközi biztonság- és védelempolitikai, a nemzetközi igazgatási, a nemzetközi tanulmányok, valamint a politikatudományok alapképzési szak.

A 8.1. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, a bűnügyi igazgatási, a bűnügyi, a katasztrófavédelem, a védelmi igazgatási, a rendészeti igazgatási, a rendészeti, a katonai vezetői, a katonai logisztika, a katonai üzemeltetés, a katonai gazdálkodási, a nemzetbiztonsági, a polgári nemzetbiztonsági, a nemzetközi gazdálkodás, a történelem és a társadalmi tanulmányok alapképzési szakok.

A 8.1. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

17.6. A képzésben alkalmazott sajátos oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások.

A nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mester szakon tanuló hallgatók részt vehetnek az önkéntes tartalékos katonai szolgálatban. A katonai kiképzési modulok (altiszt, tiszt) óraszámai szakmai gyakorlatként elszámolhatók.

Budapest, 2022. 03.08.

Dr. Molnár Anna egyetemi tanár
szakfelelős

A tantárgyi programok listája

I. Törzsanyag

Fsz.	Tantárgy neve	Tantárgykód
1.	Magyar kül- és biztonságpolitika I.	ÁNKDM11
2.	Európai hadügy története	HKHFKTM10
3.	Világgazdaságtan	ÁKNGTM25
4.	Geopolitika	HKMTTM22
5.	Katonai vezetés elmélete és gyakorlata	HHKVKM07
6.	Tárgyalástechnika	ÁTKM01
7.	Magyar kül- és biztonságpolitika II.	ÁNKDM26
8.	Nemzetközi biztonságpolitika	HNBTTMA11
9.	Az EU döntéshozatal gyakorlata	ÁEUTTM21
10.	Kutatási módszertan III.	HNBTTMA13
11.	Szervezet- és katonaszociológia	HKKVKM24
12.	Diplomácia, katonadiplomácia	HKKNBM13
13.	Rendvédelmi ismeretek	RRVTM20
14.	Nemzetbiztonsági szolgálatok működése	HKKNBM13
15.	Szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete	HKÖMTA826
16.	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása I.	ÁNJTM10
17.	Légierő csapatok hadműveleti elmélete	HKOMTLM60
18.	Civil-katonai kapcsolatok	HKKVKM26
19.	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása II.	ÁNJTM11
20.	Helyi háborúk és fegyveres konfliktusok a hidegháború után	HKHFKTM09
21.	Nemzetközi és hazai válságkezelés	HKHATM147
22.	Információ- és kiberbiztonság	HKEHVM66
23.	Az EU jogrendszere	ÁEKMTM15
24.	Nemzetközi biztonsági szervezetek	HNBTTMA08
25.	Biztonságelméletek	HNBTTMA14
26.	Stratégiai gondolkodás	HKKNBM02
27.	Regionális biztonság I.	ÁNKDM27
28.	NATO tanulmányok	HNBTTMA15
29.	Regionális biztonság 2.	ÁNKDM31
30.	EU közös biztonság- és védelempolitikája	HNBTTMA07
31.	Koalíciós és nemzetközi biztonsági stratégiák	HNBTTMA19
32.	A 21. század biztonsági kihívásai	ÁNKDM28
33.	Védelempolitika I.	HNBTTMA16
34.	Magyar kül- és biztonságpolitika aktuális kérdései	ÁNKDM29
35.	Leszerelés és fegyverzetellenőrzés aktuális kérdései	ÁNKDM30
36.	Humanitárius intervenciók	HNBTTMA18
37.	Politikai erőszakformák	ESVKIM20
38.	Szituációs gyakorlat	HNBTTMA20
39.	Védelempolitika II.	HNBTTMA17
40.		

II. Diplomamunka

1.	Diplomamunka készítés	HBVAMDM01

III. Szakmai gyakorlat

1.	Szakmai gyakorlat	HKNBTM02

IV. Szabadon választható tantárgyak

1. 1.	EU policy-making: Current issues and strategies	ÁEUTTM27
2.	Katonai erő és nemzetközi politika	HNBTTMA28
3.	Rhetoric and Academic Discourse	HNBTTMA29
4.	Regional Studies	ÁNKDE01
5.	Kínai Népköztársaság kül-és biztonságpolitikája	ÁNTKKTT03
6.	Hadtudomány klasszikusai	HKHATM326
7.	Közép-európai koncepciók a 20-21. században	EATKIB03
8.	U.S. Security policy – Institutions and Processes	HNBTTMA33
9.	EU Common Foreign and Security Policy	HNMTTE02
10.	Balkán tanulmányok	ÁEUTTM34
11.	Multikulturalizmus	ÁTKTM21
12.	History of International Relations and Diplomacy	ÁNKDE03
13.	Mexican and Central American Studies	HNBTTMA35
14.	Béke- és konfliktustanulmányok	HNBTTMA36
15.	A Száhel régió biztonsági kihívásai	HNBTTMA37
16.	EU Security, Resilience and Sustainability	HNBTTMA38
17.	Angol katonai szaknyelv (C1)	HNBTTMA30
18.	Angol STANAG katonai szaknyelvi vizsgafelkészítő (C1)	HNBTTMA31
19.	Angol politikai szaknyelv (C1)	HNBTTMA32
20.	Kínai nyelv	INITV801
21.	Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat	ÁKTTV02
22.	Francia ARMA katonai szaknyelv (B2)	KKISZLA502
23.	Német ARMA katonai szaknyelv (B2)	HKISZLA501

MESTERKÉPZÉSI SZAK
TANTÁRGYI PROGRAMOK

I. Törzsanyag

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM11
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar kül- és biztonságpolitika I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian Foreign and Security Policy I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tatulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Hettyey András, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - **8.2.** nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - **8.3.** levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.4.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.5.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A magyar kül- és biztonságpolitika, különösen annak 1990-2010 közötti szakaszának a bemutatása a nemzetközi kapcsolatok elméleteinek a segítségével. A realizmus, liberalizmus, konstruktivizmus és egyéb elméletek, valamint a külpolitika-elemzés (FPA – Foreign Policy Analysis) meglátásainak alkalmazása a magyar kül- és biztonságpolitikára. A főbb nemzetközi trendek és folyamatok hatása a magyar kül- és biztonságpolitikára. A structure-agency kérdés a magyar külpolitikában. A magyar külpolitika dilemmái: kisállamiság, szuverenitás, szövetségesek.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Introduction to Hungarian foreign and security policy, especially to the period 1990-2010, with the help of the theories of international relations (realism, liberalism, constructivism). The insights of Foreign Policy Analysis (FPA) to Hungarian foreign and security policy. Major international trends and their effects on Hungary. The structure-agency debate. The dilemma's of Hungarian foreign policy: small state-ness, sovereignty, allies.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

    Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Attitűdje: Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

    Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Capabilities: Analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security.

Attitude: A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.

Autonomy and responsibility: He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place**.**

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés – Introduction
12.2. Kisállamiság és a magyar külpolitika - Small state studies and Hungarian foreign policy
12.3.A szuverenitás kérdése – Sovereignty and its meanings
12.4. Magyarország, nagyhatalmak, szövetségi rendszerek – Hungary, major powers and systems of alliances
12.5. Szerepelmélet és magyar külpolitika – Role theory and Hungarian foreign policy
12.6.A hierarchia elmélete és gyakorlata a nemzetközi rendszerben – Hierarchy in IR theory and praxis
12.7.EU és NATO bővítés az elméleteken keresztül – EU and NATO enlargement through IR theories
12.8.Érdekek az elméleteken keresztül – Interests through IR theories
12.9.A structure-agency kérdés és a magyar külpolitika - The structure-agency debate in Hungarian foreign policy
12.10. A magyar külpolitika aktorai – The actors of Hungarian foreign policy
12.11. A magyar külpolitika vitás kérdései – Contested topics of Hungarian foreign policy
12.12. Németország és Magyarország az elméleteken keresztül - Germany and Hungary through IR theories
12.13. Összefoglalás 1. – Conclusions 1.
12.14. Összefoglalás 2. – Conclusions 2. (Zárthelyi dolgozat)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: részvétel az órák 75%-án, indokolt nagyobb hiányzás esetén az oktatóval egyeztetve beadandó dolgozat készítése (vagy egyéb feladatszabás) szükséges. Levelező hallgatóknál mindkét 4 órás foglalkozáson részt kell venni. Elégtelen óralátogatás esetén a hallgató nem kaphat aláírást.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A félév során folyamatosan történik a hallgatók felkészültségének ellenőrzés (kettő kis ZH és egy záró ZH dolgozat, illetve egy kiselőadás (esszé) formájában, amelyek teljesítése az évközi osztályzat megadásának feltétele. Levelező hallgatóknál egy zárthelyi dolgozat, illetve egy kiselőadás / esszé

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: részvétel az órák 75%-án

16.2. Az értékelés: évközi értékelés (gyakorlati jegy)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc, szerk (2014): Magyar külpolitika 1989-2014. Budapest, NKE. ISBN 9786155305832
2. Magyar külpolitika a 20. században. Szerk: Gazdag Ferenc-Kiss J. László. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2004., ISBN: 9789633273869
3. Bába Iván, Sáringer János (Szerk): Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó Kft, 2018. ISBN: 9789639862142

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Békés Csaba: Európából Európába. Magyarország konfliktusok kereszttüzében. 1945-1990., Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2004., ISBN: 9789639567191
2. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó, Budapest, 1999., ISBN: 9789632761794 (vonatkozó részek)

Budapest, 2020.03.18.

Dr. Hettyey András, adjunktus, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKHFKTM10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európai hadügy története
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** History of the European Warfare
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   4.1. 2 kredit
   4.2. A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Hadtörténelmi, Filozófiai és Kultúrtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csikány Tamás ezredes
8. **A tanórák száma (előadás+gyakorlat)**
   8.1. Össz óraszám/félév:
   8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + SZ + 0 GY)
   8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: Hetente 2 óra
   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy az álladó hadsereg kialakulásától napjainkig tekinti át az európai háborúk belső, hadművészeti tartalmát, törvényszerűségeit, fejlődését. Párhuzamosan az egyes koruk hadtudományi elveit és legfontosabb hadtudósait is megismerteti a hallgatókkal.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course is focusing on the inner dynamics and evolution of European Warfare from the Military Revolution in the 16th century to Nowadays. It also provides information on the evolution of military thinking to help the students to identify the most important military theorists of the Eras.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és védelmi tanulmányok tudományterületeit.

    Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

    Átfogóan ismeri a válságkezelés hazai és nemzetközi sajátosságait, a magyar válságkezelési részvétel eddigi tapasztalatait.

    Képességei:

    Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek

alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre.

Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.

Attitűdje:

Kezdeményező és agilis az egyéni szakmai tevékenységben és a csoportmunkában egyaránt.

Nyitott a szakmai továbbképzés különböző formáira és a különféle önfejlesztő módszerekre.

Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége:

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the Disciplines of international security studies, strategic studies and defence studies.

He/she is familiar with the rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

He/she is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region.

Capabilities:

He/she is capable of analyzing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security.

He/she is capable of applying strategic planning, analytical and assessment methods used for security, and implementing government-, branch- and organ level strategies.

He/she is capable of preparing executive decisions, forming decision alternatives, and actively participating in the decision-making process.

Attitude:

His/Her personal attitude is characterized by initiative and agility both in individual professional activity and team work.

His/Her personal attitude is characterized by openness to different forms of continuing training and different methods of self-development.

His/Her personal attitude is characterized by sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.

Autonomy and responsibility:

He/She organizes own and subordinates' work with autonomy and responsibility relevant for the position filled in the organizational structure, respecting the official channels.

In the interest of quality work, he/she in a responsible manner uses all the skills and

knowledge in every organizational-institutional activity.

11. **Előtanulmányi követelmények:** -

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):**

    12.1. Bevezetés a hadművészet tudományába, alapfogalmak megismerése (Introduction to the Art of Warfare)
    12.2. A harmincéves háború tanulságai az állandó hadsereg kialakulás (The lessons learned from the Thirty Years War, and the emergence of the standing armies)
    12.3. Állandó hadseregek fejlődése az abszolutista államokban (Warfare in the Age of Reason)
    12.4. Állandó hadsereg a Habsburg-birodalomban, a hadművészet fejlődése az örökösödési háborúk (The Army of the Habsburg Empire, and the Wars of Succession)
    12.5. A francia forradalmat követő társadalmi változások hatása a hadművészetre (The impact of the French Revolution on Warfare)
    12.6. A francia háborúk hadművészete 1792-1815. (Warfare of the Napoleonic era)
    12.7. Az 1848/49-es szabadságharc hadművészetének elemzése (Analysis of the Warfare of the 1848/49 Hungarian Revolution)
    12.8. A második ipari forradalom hatása a hadművészetre, a tömeghadsereg megjelenése, a XIX, század végének katonai gondolkodói (The impact of the Second Industrial Revolution on Warfare, and the Military Theorists of the late 19th Century)
    12.9. A balkáni háborúk történetének hadművészeti elemzése (Analysis of the Balkan Wars)
    12.10. Az első világháború hadművészeti problémái (The evolution of the Art of War during the First World War)
    12.11. A haderők szervezetének, alkalmazási elveinek, harceljárásainak változása a két világháború között. (The military thinking during the Interbellum period)
    12.12. A második világháború hadművészete (The Second World War)
    12.13. A hidegháború hatása az európai haderők fejlődési útjaira (The Impact of the Cold War on the evolution of the European Armed Forces)
    12.14. A magyar hadügy változásai 1948-1990 között (The Hungarian Armed Forces between 1948 and 1990)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 1. félév/őszi félév

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 80%), ezt meghaladó hiányzás esetén az aláírás és a féléves értékelés plusz beadandó esszével szerezhető meg az oktató által kiadott témában. Indokolatlan hiányzásesetén az aláírás nem adható meg. A levelező hallgatóknál mindkét összevonáson részt kell venni.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a foglalkozások témájából beadandó dolgozat készítése a vizsgaidőszak kezdetéig. A beadandó dolgozat minimum elégséges eredménye feltétele a vizsgára bocsátásnak.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

    16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

    16.2. Az értékelés: A félév értékelése kollokvium – szóbeli vizsga. Az oktató felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik.

    16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele

az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium jegy.

17. Irodalomjegyzék

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csikány Tamás: Az európai hadügy a harmincéves háborútól a XIX. század végéig. Egyetemi tankönyv, ZMNA, 2001
2. A korai stratégiai gondolkodás. Szerk.: Veszprémy László. Budapest, 2006.
3. Válogatás a burzsoá hadtudomány írásaiból: Szerk.: Kocsis L. Bernáth. Budapest, 1985.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A magyar honvédség 1848-1849. Egyetemi tankönyv. ZMNE. 2004.
2. Dr. Csikány Tamás Hadművészete 1848-1849-es magyar szabadságharcban Egyetemi tanköny. ZMNE, 2008
3. A hadművészet középkori és újkori klasszikusai. Szerk.: Rázsó Gyula. Budapest, 1974.
4. Hall, Richard C.: The Balkan Wars 1912-1913. Prelude to the First World War. Warfare and History Series, Routledge, New York, 2000.

Budapest, 2020. 03.21.

Dr. Csikány Tamás ezredes, egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM25
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Világgazdaságtan
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** World Economics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** ÁNTK Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szemlér Tamás, PhD, tanszékvezető, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa:**
   - 8.1.1. össz óraszám/félév:
   - 8.1.2. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.3. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - 8.1.4. heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - 8.1.5. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a világgazdaságtan alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, ezek közül is részletesen az alábbi témakörökkel: világrend, világgazdaság, világgazdaságtan; globalizáció; nemzetközi kereskedelem; nemzetközi pénzügyek; transznacionális és multinacionális vállalatok; nemzetközi versenyképesség; növekedés és/vs. fejlődés; „új gazdaságföldrajz”; regionális gazdasági integrációk. A kurzus végén ezen ismeretek birtokában kerül tárgyalásra a közép- és kelet-európai rendszerváltás hatása a térség országai – kiemelten Magyarország – világgazdasági szerepére.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course students will be introduced to the basic concepts and the context of world economics, including topics such as world order, world economy, world economics; globalization; international trade; international finance; transnational and multinational companies; international competitiveness; growth and / vs. development; "New economic geography"; regional economic integrations. At the end of the course, with this knowledge, the impact of the systemic changes in Central and Eastern Europe on the role of the countries of the region, (especially Hungary) in the world economy will be discussed.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre. Ismeri a magyar és külgazdaság, valamint a biztonság- és védelempolitika fejlődési irányait.

Képességei: Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.

Attitűdje: Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

Autonómiája és felelőssége: Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English): Knowledge: The regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region. The trends of development in the fields of the Hungarian and foreign economy, security and defence policies.

Capabilities: Preparing executive decisions, forming decision alternatives, and actively participating in the decision-making process.

Attitude: Critical thinking in profession, respecting different views, authentic representation of own stance.

Autonomy and responsibility: In the interest of quality work, he/she in a responsible manner uses all the skills and knowledge in every organizational-institutional activity.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, alapfogalmak. Világrend, világgazdaság, világgazdaságtan (Introduction, basic concepts. World order, world economy, world economics)
12.2. A világgazdaság a XXI. század elején (The world economy in the 21st century)
12.3. A globalizáció fogalma és gyakorlata (Concept and practice of globalisation)
12.4. Nemzetközi kereskedelmi folyamatok (International trade processes)
12.5. Nemzetközi pénzügyi folyamatok (International financial processes)
12.6. Transznacionális és multinacionális vállalatok a világgazdaságban (Transnational and multinational corporations in the world economy)
12.7. Nemzeti fejlődés és nemzetközi versenyképesség (National development and international competitiveness)
12.8. Növekedés és fejlődés - „élet a GDP-n túl” (Growth and development - "life beyond GDP")
12.9. Nemzetközi kereskedelem: szabályozás és intézmények (International trade: Regulation and institutions).
12.10. Az „új gazdaságföldrajz” (The 'new economic geography')
12.11. Regionális gazdasági integrációk (Regional economic integrations)
12.12. Európai és regionális integrációs folyamatok magyar szemszögből (European and regional integration processes from a Hungarian perspective)
12.13. Aktuális világgazdasági kérdések, „forró pontok” (Current world economic issues, ’hot spots’)
12.14. Összegzés, következtetések (Summary, conclusions)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az előadásokon a részvétel ajánlott, a tananyag megfelelő megértése érdekében. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon a megfelelő mértékű jelenlét (nappali tagozaton legfeljebb két, levelező tagozaton legfeljebb egy hiányzás) az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat (prezentáció): max. 30 pont, órai aktivitás: max. 20 pont) (az aláírás megszerzése esetén) max. 50 pont szerezhető. A prezentáció egyeztetett időpontjára igazolt hiányzás esetén a feladat pótlására (levelező tagozat esetén beadandó dolgozattal történő kiváltására) az oktatóval egyeztetett időpontban (levelező tagozat esetén: az oktatóval egyeztetett határidőre) lehetőség van

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező, kettőnél (levelező hallgatóknál, egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

16.2. Az értékelés: A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat: max. 30 pont, órai aktivitás: max. 20 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban a féléves tananyagból (az órákon tárgyalt, a kötelező irodalomban leírt anyag) max. 50 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges írásbeli vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blahó András et al.: Világgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008, ISBN: 978-963-05-8568-2
2. Blahó András (szerk.): Világgazdaságtan 2. - Globális fejlődés, gazdaságdiplomácia, Aula Kiadó, Budapest, 2004, ISBN: 978-963-94-7886-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai, Napvilág, Budapest, 2011, ISBN: 978-963-33-8060-4
2. Szentes Tamás: Világgazdaságtan - elméleti és módszertani alapok, Aula, Budapest, 2005, ISBN: 978-963-92-1535-x

Budapest, 2020. 03.12.

Dr. Szemlér Tamás, PhD, egyetemi docens
tanszékvezető, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKMTTM22
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Geopolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Geopolitics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 66 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Műveleti Támogató Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Siposné Dr. Kecskeméthy Klára, földrajztudomány kandidátusa, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa:**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: vegyes tanulási program (blended learning).
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy MSc szinten kerül oktatásra. A tantárgy oktatásának célja, hogy átfogó képet nyújtson a geopolitika, geostratégia elméleti kérdéseiről, tudománytörténetéről, valamint főbb jelenségeiről. Megismerteti a hallgatókkal a legfontosabb geopolitikai iskolákat (német, angol, amerikai, francia), 20. század világának főbb geopolitikai és geostratégiai fejlődési tendenciáit. Bemutatja a hidegháború hatalmi, nagyhatalmi viszonyrendszerének geopolitikai, geostratégiai jellemzőit. Értékeli napjaink hatalmi, nagyhatalmi viszonyrendszerének geopolitikai, geostratégiai jellemzőit, elemzi az egyes kontinensek és régiók geopolitikai jelentőségét, konfliktusövezeteit. További cél, geográfiai, geopolitikai alapok nyújt a hallgatók későbbi szakmai tanulmányaihoz.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject is taught at MSc level. The course objective is to provide a comprehensive picture of the theoretical questions of geopolitics, geostrategies, its history and its main phenomena. It introduces students with the most important geopolitical schools (German, Anglo-Saxon, French), the main geopolitical and geostrategic trends of the 20th century. The course focuses and examines the geopolitical, geostrategic characteristics of the power and power relations of the Cold War. It presents the geopolitical and geostrategic characteristics of recent power, and power relations, analyse the geopolitical significance of the different continents and conflict zones. Further objective of the subject is to provide geographic, geopolitical bases for students' professional studies.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és

védelmi tanulmányok tudományterületeit.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre.

Képességei:

Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

Attitűdje:

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.

Autonómiája és felelőssége:

Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Familiar with the disciplines of international security studies, strategic studies and defence studies.

The regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region.

Capabilities: Capable Analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

High-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in Hungarian, international or multicultural environment.

Autonomy and responsibility: His/her autonomy and responsibility is serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bemutatkozás, a tantárgy tematikájának bemutatása. A számonkérés módjainak ismertetése. (Introduction, presentation of the thematic, description of the methods of accountability).

12.2.A geopolitika fogalma, eredete. Határok, kultúr határok, civilizációs határok (The concept of geopolitics, its origin. Borders, cultural borders, civilizational borders).

12.3.A geopolitikai iskolák bemutatása, a német geopolitikai iskola (Friedrich Ratzel, Karl Haushofer) (Introduction of geopolitical schools, German geopolitical school (Friedrich Ratzel, Karl Haushofer).

12.4. Az angolszász geopolitikai iskola klasszikusai (Alfred Thayer Mahan, Halford J. Mackinder, Nicolas J. Spykman). [(Classics of the Anglo-Saxon geopolitical school (Alfred Thayer Mahan, Halford J. Mackinder, Nicolas J. Spykman)].

12.5. Az amerikai geopolitikai szemlélet alaptételei a hidegháború idején (George F. Kennan, Alexander de Seversky, Saul Cohen). (Basic principles of the American geopolitical approach during the Cold War).

12.6. Geopolitque – a francia geopolitikai iskola (Paul Vidal de la Blanche, André Siegfried, Jacques Ancel, Yves Lacoste). [(Geopolitique – French geopolitical

school (Paul Vidal de la Blanche, André Siegfried, Jacques Ancel, Yves Lacoste)].

12.7. Az orosz geopolitikai iskola, Oroszország, mint nagyhatalom? A jelenlegi orosz geopolitika és az új orosz birodalomépítés törekvései. (Russian geopolitical school, Russia as superpower? The comtemporary Russian geopolitics and aspirations for a new Russian empire).

12.8. A román, a lengyel, a balti államok geopolitikai törekvései. (The Romanian, Polish and Baltic states geopolitical aspirations).

12.9. Az amerikai geopolitika. (The American geopolitics).

12.10. Eurázsia geopolitikai elemzése és konfliktusövezetei. Törökország geopolitikai törekvései. (Geopolitical analysis of Euroasia and its conflict zones. Turkey's geopolitical aspirations).

12.11. Kína geopolitikai jelentősége, helyzete. (Geopolitical significance and position of China).

12.12. Latin-Amerika geopolitikai elemzése és konfliktusövezetei. (Geopolitical analysis of Latin America and its conflict zones).

12.13. Afrika geopolitikai elemzése és konfliktusövezetei. (Geopolitical analysis of Africa and its conflict zones).

12.14. Közel-Kelet geopolitikai elemzése és konfliktusövezetei. (Geopolitical analysis of Middle East and its conflict zones).

12.15. Magyarország geopolitikai helyzete. (The geopolitical situation of Hungary).

12.16. Összefoglalás, konzultáció, felkészülés a kollokviumra. (Summary, consultation, preparation for the colloquium).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1 félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Részvétel az előadások legalább 60 %-án, a 40 %-ot meghaladó hiányzás esetén a kurzus teljesítése nem írható alá. A levelező hallgatóknál minimum két alkalommal részt kell venni a foglalkozásokon. A tantermi foglalkozásról való indokolt távolmaradás esetén a hallgató önképzés keretében pótolja a tananyagot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka alapja az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel a 14. pontban meghatározottak alapján. Évközi feladat a kurzus elméleti tananyagához kapcsolódó kiselőadás megtartása, valamint tanulmány és a hozzá kapcsolódó prezentáció legalább elégséges értékeléssel történő elkészítése a Geopolitika témaköreiből, a foglalkozások, a kötelező és az ajánlott irodalom ismeretéből. A geopolitikai alapfogalmak, az alapvető geopolitikai iskolák megismerése, és kapcsolódó topográfiai névanyag elsajátítása. A tantárgy sikeres teljesítésének feltétele a feladatok határidőre való elkészítése. Pótlásra csak igazolt távollét esetén kerülhet sor.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A félév végi aláírás feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon; a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok (a kurzus elméleti tananyagához kapcsolódó, a hallgatók részére meghatározott témákból egy évközi kiselőadás megtartása, valamint egy tanulmány és a hozzá kapcsolódó prezentáció legalább elégséges (2) eredménnyel történő elkészítése) teljesítése.

16.2. Az értékelés: A 15. pontban meghatározott félévközi feladatok teljesítése, a foglalkozások, a kötelező és ajánlott irodalom ismereteiből, felkészülés a 12.1. foglalkozáson ismertetett felkészülési kérdések, valamint 12.16. foglalkozás konzultációja alapján felkészülés a kollokviumra. A kurzus kollokviummal (ötfokozatú, írásbeli-szóbeli) zárul.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szilágy István: Geopolitika, Paigeo, Budapest, 2018. 376 oldal, ISBN:978-615-80951-O-5
2. Csizmadia Sándor - Molnár Gusztáv - Pataki Zsolt (szerk.): Geopolitikai szöveggyűjtemény. Stratégiai es Védelmi Kutatóintézet, Budapest, 1999. 534. oldal, ISBN: 963-8117-68-0
3. Fischer Ferenc: A kétpólusú világ. 1945-1989. Tankönyv és atlasz, Dialóg-Campus, Budapest-Pécs, 2014. 456 oldal, ISBN: 978-963-9542-85-3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Brzezinski Zbigniew: Stratégiai vízió - Amerika és a globális hatalom válsága, Antall József Tudásközpont, Budapest, 2013. 298 oldal, ISBN: 9789638748621
2. Davutoğlu, Ahmet: Stratégiai mélység, Törökország nemzetközi helyzete. Antall József Tudásközpont, Budapest, 2016. 518 oldal, ISBN: 9786155559136
3. Gazdag Ferenc– Siselina, Ljubov (szerk.): Oroszország es Európa. Orosz geopolitikai szöveggyűjtemény, Zrínyi Kiadó, Budapest, 2004. 446 oldal, ISBN: 9633273854
4. Fischer Ferenc (1993): A megosztott világ történelmi-politikai atlasza 1941-1991, Budapest, IKVA. 399 oldal, ISBN 963265070

Budapest, 2020. 03.12.

Siposné Dr. Kecskeméthy Klára
a földrajztudomány kandidátusa, egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKKVKM07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Katonai vezetés elmélete és gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Theory and Practice of Military Leadership
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Katonai üzemeltetés mesterképzési szak, Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak, nappali és levelező munkarend
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ujházy László alezredes, tanszékvezető, egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1.össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (0EA+ 0 SZ + 28 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

   8.2. heti óraszám – nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Az elméleti ismeretek szemináriumok során történő feldolgozása, a gyakorlatorientált képzés elősegítése céljából.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A katonai vezetés rendszere, annak nemzetközi aspektusai. A katonai szervezetvezetés sajátosságai zászlóalj / ezred / dandár szinten. A vezetési folyamatok megoldásának módja békében, különleges jogrend bevezetése és válságreagáló műveletek során. A NATO és az EU tervezési és döntési rendszerének felépítése és a nemzeti vezetési rendszer kapcsolata. A katonai szervezetek vezetése többnemzeti műveletek során.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course Description): The structure and the international aspects of military command and control. The peculiarities of command and control at the battalion / regiment / brigade level. The way in which command and control processes can be solved in peace and in the event of special legal order as well as in crisis response operations. The relationship between NATO's and EU's planning and decision-making system and the national command and control system. Command and control during multinational operations.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    - Átfogó katonai vezetői ismeretekkel rendelkezik.
    - Behatóan ismeri az általános és katonai szakterületen alkalmazható vezetéselméleti elveket és módszereket.
    - Mélységében ismeri a NATO és az Európai Unió szervezési-vezetési filozófiákat.

    Képességei:

- Képes a komplex katonai műszaki rendszerek és azok alrendszerei működésének magasabb szintű, átfogó tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes a rendszeresített műszaki-technikai és haditechnikai eszközök üzemeltetésének, valamint üzemfenntartásának tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes a komplex haditechnikai híradó, informatikai és információvédelmi rendszerek üzemeltetésének, valamint üzemfenntartásának tervezésére, szervezésére, és irányítására.
- Képes az erők megóvásával kapcsolatos feladatok rendszerszemléletű tervezésére, szervezésére és irányítására.
- Képes a modern vezetési módszerek és eszközök alkalmazására.
- Képes a vezetői ismeretei, jártassága, valamint szakmai tudása birtokában a rábízott szervezet tevékenységeinek megtervezésére, megszervezésére és folyamatos irányítására, a szervezet tevékenységében való hatékony részvételre, valamint az irányított szervezet munkájának, gyakorlati problémáinak elemzésére, megoldására, a szervezet munkájának korszerűsítésére.
- Képes az alárendeltek tevékenységeinek, feladatainak megalapozott, előrelátó és a gyakorlatban végrehajtható meghatározására, a végrehajtás koordinálására, hatékony ellenőrzésére.

Attitűdje:

- Nyitott ismereteinek gyarapítása iránt.
- Feladatai ellátása során együttműködési készség jellemzi, törekszik a beosztottak bevonására a döntési folyamatokba.
- Törekszik feladatellátása során a megfelelő önkontroll, tolerancia, empátia és az előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés tanúsítására.
- Munkájában és emberi kapcsolataiban megbízhatóság jellemzi.
- Nyitott szakterülete új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására,
- elkötelezett önmaga folyamatos képzésére.

Autonómiája és felelőssége:

- A szakterületén megjelenő folyamatokban képes önállóan döntéseket hozni, azokat felelősséggel, a jogszabályi keretek figyelembevételével végrehajtani.
- Tisztában van döntéseinek, tevékenységének az alegységének egészére gyakorolt hatásaival, következményeivel.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Has comprehensive military leadership knowledge.
- Is thoroughly familiar with the principles and methods of leadership theory applicable in general and military disciplines.
- Has a deep understanding of the NATO and the European Union command and control philosophy.

Capabilities:

- Suitable for systematic knowledge and acquisition of management knowledge, processing of acquired information, new problems and phenomena.
- Capable of comprehensive planning, organization and management of the operation of complex military technical systems and their subsystems.
- Able to plan, organize and lead the operation and maintenance of standardized technical and military equipment.
- Able to plan, organize and lead the operation and maintenance of complex military

communications, information and information security systems.
- Able to plan, organize, and manage system-related tasks related to force protection.
- Able to apply modern leadership methods and tools.
- Has the knowledge, skills, and is able to plan, organize and continuously lead the activities of the organization entrusted to him/her.
- Participate effectively in the activities of the organization, analyse and solve the problems of the led organization.
- Capable of defining subordinate activities and tasks in a sound, forward-looking and practically feasible manner, coordinating and effectively monitoring their implementation.

Attitude:

- Open to increasing his/her knowledge.
- Characterized by a willingness to cooperate and strives to involve subordinates in decision-making processes.
- Endeavours to exhibit appropriate self-control, tolerance, empathy, and prejudice-free thinking and behaviour.
- Characterized by reliability in his/her work and human relationships.
- Open to new achievements, innovations in his/her field, seeks to understand and apply them, committed to continuous self-education.

Autonomy and responsibility:

- Able to make decisions independently in the processes appearing in his/her specialty, to implement them with responsibility and within the legal framework.
- Is aware of the effects and consequences of his/her decisions and activities on his/her subunit as a whole.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the Subject, Curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. A magyar katonai vezetés rendszere, a vezetés elvei, módszerei, eszközei, azok harmonizálásának megjelenése (The Hungarian military command and control structure, its principles, methods, tools, the appearance of their harmonization)

12.2. A katonai szervezetvezetés sajátosságainak megjelenítése zászlóalj / ezred / dandár vezetési szinteken (Command and control features at battalion / regiment / brigade levels)

12.3. A vezetési folyamatok megoldásának módjai háborús és nem háborús műveletek során. Az egységszintű bürokrácia sajátosságai, működtetése (Ways to resolve command and control processes in war and in crisis response operations. Characteristics and operation of unit-level bureaucracy)

12.4. A NATO vezetési rendszere (The command structure of NATO)

12.5. Az Európai Unió vezetési rendszere (The command structure of the EU)

12.6. A válságreagáló műveletek vezetésének sajátosságai. A szervezetek kialakításának követelményei, módszerei, struktúrájuk állandó és változó elemei (Specifics of the command and control of crisis response operations. Requirements, methods of organization development, constant and changing elements of their structure)

12.7. Az egységszintű szervezetek vezetéséhez szükséges kompetenciák. A kompetenciák fejlesztésének módszerei. A parancsnokok feladatai a kompetenciák fejlesztése során (Competencies required to lead unit-level organizations. Methods of developing competencies. Responsibilities of commanders in developing competencies)

12.8. Ellenőrző foglalkozás, írásbeli dolgozat (Final test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Levelező hallgatóknak mindkét összevonáson kötelező részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel az oktatóval való egyeztetetés alapján, meghatározott témában beadott, legalább elégségesre értékelt, házidolgozattal pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Egy zárthelyi dolgozat az utolsó tanórán, valamint egy kiselőadás megtartása az oktatóval előre egyeztetett témában és időpontban. A zárthelyi dolgozat és a kiselőadás értékelése ötfokozatú skálán történik (51%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó, 90%-tól jeles). A zárthelyi dolgozat témakörei a 12. pontban olvashatók. A félévközi feladatok pótlása, kijavítása a szorgalmi időszak végéig legfeljebb két alkalommal (levelezőknél egy alkalommal) lehetséges, az oktatóval egyeztett időpontban. A kiselőadás pótlására nincs lehetőség.

16.Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés: Beszámoló.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább megfelelet értékelés elérése a beszámolón.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ált/43. Magyar Honvédség Összhaderőnemi Doktrína 3. kiadás. A Magyar Honvédség kiadványa, 2012.
2. Ált/216. A Magyar Honvédség Törzsszolgálati Szabályzata II. rész. A Magyar Honvédség Kiadványa. Budapest, 2015.
3. Czuprák Ottó – Kovács Gábor: A szervezetvezetés elmélete: A közszolgálati szervezetek vezetésének elméleti alapjai. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9786155764424

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Czuprák Ottó: Katonai szervezetvezetés. (Egyetemi jegyzet), Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, 2004.
2. European Union Concept for Military Command and Control. European Union Military Staff, Brüsszel, 2019.
3. Lőrincz Kálmán: Menetben. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2020.

Budapest, 2020. 03. 20.

Dr. Ujházy László alezredes, PhD s. k.
tanszékvezető, egyetemi docens

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tárgyalástechnika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Negotiation Skills
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Jenei Ágnes egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók a kurzus első részében alapozó tárgyalástechnikai ismereteket, készségeket sajátítanak el, ezt követően a külügyspecifikus bilaterális és multilaterális tárgyalások jellemzőivel ismerkednek meg, végül konkrét nemzetközi tárgyalásokat elemeznek. Az egymásra épülő interaktív gyakorlatokat, szerepjátékokat nemzetközi tárgyalások szimulációja, majd valós nemzetközi tárgyalások kiscsoportos feldolgozása követ. Az elméleti ismeretek átadása mellett a cél a hallgatók gyakorlati, procedurális tudásának és elemző képességének fejlesztése. Az órák tömbösített formában, a tapasztalati tanulást elősegítő, kis létszámú csoportokban zajlanak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In the first part of the course students learn the basic skills necessary for effective negotiations. In the second part of the course students get familiarity with the intercultural negotiations and have an overview of the characteristics of the bilateral and multilateral international negotiations. Finally, students analyze specific international negotiations. Learning method: experimental learning, based on interactive activities, simulations, and role plays.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

    Képességei: Képes nemzetközi és hazai kommunikációra, konfliktus- és válságkezelési helyzetek kezelésében való részvételre, a tárgyalási, feladatmegoldási és együttműködési technikák alkalmazására.

Attitűdje: Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

Capabilities: Communicating in Hungary and in the international arena, dealing with conflict- and crisis management, using discussion-, problem-solving- and co-operation techniques.

Attitude: Openness to different forms of continuing training and different methods of self-development.

Autonomy and responsibility: He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1.1-4. óra: Bevezetés, alapfogalmak (tárgyalások fő típusai, felépítése, időbeli lefolyása, dinamikája), kétszemélyes tárgyalások bonyolítása, elemzése; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben (1-4.: Introduction, basic concepts (main types, structure, process, dynamics of negotiations), managing and analyzing two party negotiations)

12.2.5-8. óra: Fő stratégiák és technikák tudatosítása, kipróbálása, hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben (5-8.: Main strategies and techniques of the negotiations)

12.3.9-12. óra: interkulturális tárgyalások: kihívások; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben (9-12: Challenges of intercultural negotiations)

12.4.13-16. óra: külügyspecifikus tárgyalások szimulációja; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben (13-16: Simulation of typical negotiations of the Ministry of Foreign Affairs)

12.5.17-20. Tárgyalástechnika, külső gyakorlati szakember segítségével (Th Insight of a negotiatot. Analysis with a practitioner)

12.6.21-24. órák: A hallgatók külügyminisztériumok által bonyolított tárgyalásokat elemeznek gyakorlati szakember segítségével (előkészítés, lebonyolítás, a tárgyalási tematikák, írásba foglalt eredmények, valamint a tárgyalásokat előkészítő, kísérő és értékelő kommunikáció különböző formáinak, az interkulturális kihívások kezelésének elemzése). (21-24: The insight of a negotiator. Analysis of international negotiations with the practitioner: preparation, process, topics, strategies, written results; communication before, during and after the negotiation(s), intercultural challenges)

12.7.25-28. óra: A hallgatók az előadóval közösen kiválasztott témában, az elsajátított szempontrendszer segítségével esettanulmányokat készítenek egy-egy nemzetközi tárgyalásról, melyet a csoport közösen beszél meg, egy aktuális nemzetközi témáról. A tárgyalást szerepjáték formájában megjelenítik. (25-28: Students prepare case studies in group to discuss in the classroom with the expert, using the criteria they have learned, on a current international topic. Relevant case studies can be are acted out, as well.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a

foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Levelező hallgatóknál mindkét összevonáson részt kell venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. A megengedett nagyobb arányú hiányzás az aláírás elvesztését vonja maga után.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** Reflexiós jegyzet leadási határideje a 16. órát (levelezőknél a második összevonást) követő egy hétben; oktatói visszajelzés egy héten belül történik, az értékelésnél a reflexiók szakszerű, szakirodalmi jártasságot is feltételező kidolgozása jelent előnyt. Az esettanulmányok értékelése az érintett óra végén történik. Az értékelésnél előnyt jelent a felhasznált források gazdagsága, a több szempontból történő elemzés, az önálló, kritikai gondolkodás. Az órán történő aktivitás a teljes kurzusra vonatkozik, ennek értékelése a kurzus végén történik

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

    16.1. **Az aláírás megszerzésének feltételei:** A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Levelezőknél kötelező a részvétel mindkét órán, egy igazolt távollét esetén az oktató plusz beadandó feladatot határoz meg.

    16.2. **Az értékelés:** Aktív részvétel 30%, reflexiós jegyzet vezetése a sajátélmény gyakorlatokra vonatkozóan a megadott szempontrendszer szerint 30%; páros vagy kiscsoportos munkában esettanulmányok készítése nemzetközi tárgyalásokkal kapcsolatban 40%. Az évközi értékelés: 50% alatt elégtelen, 51-60% elégséges, 61%-70% közepes, 71%-85% jó, 86%-100% jeles.

    16.3. **A kreditek megszerzésének feltételei:** A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés.

17. **Irodalomjegyzék:**

    17.1. **Kötelező irodalom:**

1. Fürjes Balázs: Tárgyalástechnika. NKE 2019 [2013] Online tananyag
2. Henry Kissinger: Diplomácia. Panem Kft. 2008. ISBN: 9789635451999.
3. Tim Marshall: A földrajz fogságában. Tíz térkép, amely mindent elmond arról, amit tudni érdemes a globális politikai folyamatokról. Frissített, bővített kiadás. 2019. Park Könyvkiadó Kft. ISBN: 9789633554111

    17.2. **Ajánlott irodalom:**

1. Blahó András: Térjünk a tárgyra! Tárgyalástan. Aula Kiadó, Budapest, 2003. ISBN: 9639478172;
2. Hofmeister Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémia Kiadó, 2007. ISBN: 9789630585323

Budapest, 2020. 03.26.

Dr. Jenei Ágnes, egyetemi docens sk

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM26
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar kül- és biztonságpolitika II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian Foreign and Security Policy II.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi kapcsolatok és diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Hettyey András, docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy áttekintést ad a rendszerváltozás nemzetközi környezetéről, a szovjet érdekszféra felbomlásáról. Áttekinti az egyes kormányok külpolitikai törekvését, a jobboldali és baloldali kormányok külpolitikai prioritásainak váltakozását és a hármas prioritás alakulását az EU-s csatlakozásig. Ismerteti az EU- és NATO-bővítések folyamatát és a csatlakozás utáni magyar EU- és NATO-politikát.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course gives an overview of the international environment of 1989-1991 and the break-up of the Soviet interest sphere. The course reviews the foreign policies of different Hungarian governments, the changes in the foreign policy priorities of left- and right governments, and the development of the „three priorities" up until the European accession. It also gives an overview on Hungary's EU and NATO accession and Hungary's foreign policy in EU and NATO after its accessions.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

    Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Attitűdje: Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

    Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és

képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Capabilities: Analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security.

Attitude: A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.

Autonomy and responsibility: He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place**.**

11. **Előtanulmányi követelmények:** Magyar kül- és biztonságpolitika I. – ÁNKDM11

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

    12.1. A rendszerváltozás nemzetközi környezete – The international background to the regime changes 1989/1991
    12.2. A szovjet csapatok kivonása, a függetlenség visszanyerése. Orientációs viták – The withdrawal of Soviet troops, arguments on Hungary's new foreign policy orientation
    12.3. Opciók. A hármas prioritás stratégiája – Options and the three priorities
    12.4. Magyarország és a jugoszláv háborúk – Hungary and the wars in ex-Yugoslavia
    12.5. A Varsói Szerződéstől a NATO-ig – From the Warsaw Pact to NATO
    12.6. A kereskedelmi egyezménytől az EU tagságig – The road to the EU
    12.7. Szomszédságpolitika, alapszerződések. Regionális kezdeményezések – Regional policy, nation policy, basic treaties
    12.8. Nemzetpolitika. A határon túli magyarság. Intézményrendszer. Támogatások – Nation policy: its goals and actors
    12.9. Magyar biztonságpolitika 1990 után – Hungary's security policy after 1990
    12.10.NATO tagság. A szövetségesi feladatok beillesztése. Nemzetközi békefenntartás – Hungary in NATO: missions and loyalty
    12.11. EU tagsági mérleg – Hungary in the EU: an assessment
    12.12. Magyar-német kapcsolatok - Hungary and its relations with Germany and Russia
    12.13. Magyar-amerikai kapcsolatok - Hungarian-American relations
    12.14.Összefoglalás - Conclusions

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév/tavaszi félév

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** részvétel az órák 75 %-án, levelező hallgatóknál mindkét öszevonáson, indokolt nagyobb hiányzás esetén az oktatóval egyeztetve beadandó dolgozat készítése (vagy egyéb feladatszabás) szükséges. A megengedettnél nagyobb távollét az aláírás megtagadását eredményezi.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** -

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban**

    16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: részvétel az órák 75%-án

    16.2. Az értékelés: szóbeli vizsga

    16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges szóbeli vizsga.

Irodalomjegyzék:

16.4. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc, szerk (2014): Magyar külpolitika 1989-2014. Budapest, NKE. ISBN 9786155305832
2. Magyar külpolitika a 20. században. Szerk: Gazdag Ferenc-Kiss J. László. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2004., ISBN: 9789633273869
3. Bába Iván, Sáringer János (Szerk): Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó Kft, 2018. ISBN: 9789639862142

16.5. Ajánlott irodalom:

1. Békés Csaba: Európából Európába. Magyarország konfliktusok kereszttüzében. 1945-1990., Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2004., ISBN: 9789639567191
2. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században., Osiris Kiadó, Budapest, 1999., ISBN: 9789632761794 (vonatkozó részek)

Budapest, 2020. 03.14.

Dr. Hettyey András, adjunktus, sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA11
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi biztonságpolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Security Policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mérték: 50 % gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják), az oktatás időpontja a képzés során:** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Remek Éva, egyetemi docens, Ph.D.
8. **A tanórák száma és típusa:**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. Nappali munkarend: 28 (14EA + 0SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. Levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy egyik legfőbb célja, hogy a 'nem' az NKE nemzetközi biztonság- és védelempolitika szakán végzett hallgatók számára is egyfajta „felzárkóztatásként" szolgáljon az alapvető ismeretek átadása révén. A tárgy részletesen bemutatja a biztonságpolitika fogalmi és elméleti kereteit, illetve az egyes nemzetközi biztonsági szervezeteket és intézményeket. A kurzus során esettanulmányok színesítik a tantárgyi programot. A tematika végül kitér a magyar biztonságpolitika alapdokumentumaira és részletesen leírja a magyar biztonságpolitika elmúlt harminc évének történetét, röviden tárgyalja a jelenlegi dilemmákat a kérdéssel összefüggésben és bemutatja a magyar biztonságpolitikai koncepciók és biztonságpolitikai intézmények rendszererét.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description - English): One of the main aims of the course is to provide a non-NUPS degree in security and defence policy as a kind of "catch-up" through the transfer of basic knowledge. The subject details the conceptual and theoretical frameworks of security policy and the various international security organizations and institutions. During the course, different case studies impress the subject program. Finally the themes cover the basic documents of Hungarian security policy and describe in detail the history of the last thirty years of Hungarian security policy, briefly discuss the current dilemmas in the context of the issue and present the Hungarian security policy and concepts system.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat. Részletes ismeretekkel rendelkezik a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitikát meghatározó stratégiai dokumentumokról és jogszabályokról.

Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes megbízhatóan kezelni a hazai védelmi igazgatási és a nemzetközi biztonsági intézményekben használt legfontosabb adatbázisokat.

Attitüdje: Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben. Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára. Felelősségteljesen építi szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the military and non-military fields of security- and defence policies in detail, their key features and context, the Hungarian and international courses determining the security- and defence policies in Hungary. He/she is familiar with the strategic documents and legislation determing the Hungarian and the international security and defence policies in detail.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security. Furthermore he/she is capable of reliably working with the most important databases used in institutions of home defence management and international security.

Attitude: Her/his personal attitude is characterized by high-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in Hungarian, international or multicultural environment. Her/his personal attitude is characterized by sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.

Autonomy and responsibility: Depending on the position filled in the organizational structure, he/she represents a constructive professional stance, is capable of asserting the professional interests. Serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any. He/She builds his/her professional career in a responsible manner, helps subordinate colleages advance their career path.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. Bevezetés a biztonsági tanulmányokba: fogalmak – elméletek – elemzési módszerek – eszközök. Nemzetközi kapcsolatok – nemzetközi viszonyok. (Introduction to Security Studies: concepts – theories – methods of analysis – tools – international relations - international affairs.)

12.2. Világrend – világrendszer: a nemzetközi biztonság architektúrája. (World order - world system: the architecture of international security.)

12.3. Az ENSZ: békefenntartás – missziók I.(UN – peacekeeping – missions – small paper)

12.4. Szeminárium: ENSZ – békeműveletek (forrásfeldolgozás – csoportos munka). (Seminar: UN-peace operations - source processing in groups.)

12.5. ENSZ kollektív biztonság - Esettanulmány (Koreai háború) (UN collective security – Case Study: War in Korea)

12.6. ENSZ kollektív biztonság – Esettanulmány (I. Öböl-háború) (UN collective security – Case Study – The I. Gulf War)

12.7. NATO kollektív védelem – Esettanulmány (9/11) (NATO Collective defence – Case study (9/11)

12.8. A válságkezelés puha eszközei. Az EU és az EBESZ: válságkezelés. („Soft tools" in the crisis management. EU-OSCE: crisis management.)

12.9. Az ENSZ- EU-EBESZ együttműködési keretrendszere - esettanulmányok - kis zh (UN-EU-OSCE framework for coopoeration – case studies – small paper)

12.10. Hallgatói feladatok ellenőrzése 1. A nemzetközi biztonsági szervezetek döntéshozatala a válságkezelésben. Hallgatói előadások (konkrét misszió esetében a négy szervezet együttműködése – hibrid békefenntartás.) (Student tasks checking 1. Decision making by international security organizations in crisis management. Student lectures (cooperation between the four organizations for a specific mission – hybrid peacekeeping1.)

12.11. Hallgatói feladatok ellenőrzése 2. A nemzetközi biztonsági szervezetek döntéshozatala a válságkezelésben. Hallgatói előadások (konkrét misszió esetében a négy szervezet együttműködése – hibrid békefenntartás.) – kis zh (Students tasks checking 2. Decision making by international security organizations in crisis management. Student lectures (cooperation between the four organizations for a specific mission – hybrid peacekeeping.)

12.12. Európán kívüli regionális szervezetek (Reginal Security Organizations out of Europe)

12.13. Zárthelyi dolgozat (Semester Paper)

12.14. Változó nemzetközi biztonságfelfogás: az európai biztonsági architektúra a 21. században – összefoglalás. (Changing security approaches: the European security architecture in the 21st century - Executive Summary.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2 félév/tavaszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: a hallgató köteles a tanórák 75%-án (levelező hallgatók esetén mindkét összevonáson) jelen lenni (21, illetve 8 kontaktóra), 25%-ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. Fel nem róható ok (egészségügyi, szolgálati, vezénylési) miatti hiányzás és annak igazolása esetén a hallgatói hiányzás igazoltnak tekintendő. Ebben az esetben egyrészt a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni a vizsgára. Másrészt a kiesett időszak pótlására az oktató által kijelölt témakörben beadott, legalább elégségesre értékelt házidolgozat szükséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka elsődleges meghatározója az előadásokon való részvétel (14. pont szerint). A félév során három kis zh, levelezők esetében három kis beadandó (a félév elején kiadott irodalomból, napra pontosan beosztva) és egy nagy zh megírására kerül sor (14. tanulmányi héten). A közbeeső időben a szemináriumokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozására is sor kerül – csoportos, de akár egyéni formában is (a feladatok a hozzájuk tartozó irodalommal és szempontokkal a félév elején kerülnek kiadásra). Minden munka szummatív értékelésre kerül. Ennek eredményességi minimuma: 51%. Kis zh / kis beadandó nem javítható és nem pótolható, a nagy zh egyszer javítható, és pótolható – a 14. pontban rögzítettek szerint). Eredményességi minimuma szintén 51%. A félév végén a hallgatói munka (minden tevékenységi forma) értékelésre kerül. Ennek alapján jegy megajánlható: 71-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) osztályzat.

16. Az értékelés az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a 14. pontban meghatározott arányú jelenlét és a 15. pontban a félévközi feladatok (kis zh-k, hallgatói előadások és egy nagy zh) minimum elégséges osztályzattal.

16.2. Az értékelés: szóbeli kollokvium**.** Kivéve nagy létszámú csoport esetén, 25 fölött, akkor írásbeli dolgozat van. Szóbelin tételhúzás –ötfokozatú értékeléssel. Írásbeli esetén: 0-50% elégtelen (1), 51-70% - elégséges (2), 71-80% közepes (3), 81-90% jó (4) és 91-100% jeles (5). Vizsgakövetelmény: a tematikában megadott

tárgykörök, témák, illetve az órai előadások, a kötelező és az ajánlott irodalom ismerete. Megajánlott jegy elfogadása esetén nem kell vizsgáznia a hallgatónak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges írásbeli/szóbeli kollokvium jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc (szerk.): Biztonsági tanulmányok – biztonságpolitika. Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, 2011. ISBN: 978-615-5057-23-6
2. Roland Dannreuther: Nemzetközi biztonság. Antal József Tudásközpont, 2016. ISBN: 978 615 5559 20 4

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Steve Tulliu, Steve – Thomas Schmalberger: A biztonság megértése felé. UNIDIR-SVKK, Genf – Budapest, 2003. ISBN: 963-811-7907
2. Bába Iván (főszerk.) – Sáringer János (szerk.): Diplomáciai lexikon, A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018. ISBN: 978-963-9862-14-2
3. Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe. HVG-ORAC, Budapest, 2011. ISBN: 9789632581361

Budapest, 2020. 03.21.

Dr. Remek Éva egyetemi docens
sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU döntéshozatal gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Decision making in the EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány, Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzés
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ördögh Tibor, PhD, docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja az európai uniós döntéshozatal részletes megismerése, és annak rendszerszintű vizsgálata. Az oktatás során a hallgatók megismerik a döntéshozatal közpolitikai aspektusait, a kormányzás új formáit, a szakpolitika alkotás szereplőit és az eljárás politikai, illetve jogi aspektusait. A kurzus során különös figyelem fordul a tagállamok uniós politikájára és azok döntéshozatalban betöltött szerepére. A kurzus végén a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazására is sor kerül, egy-egy esettanulmány elemzésén, majd egy döntéshozatali szimuláción keresztül.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to get a detailed insight into the decision-making processes of the European Union. Students learn about the public policy implications of decision-making methods, the various forms of European governance, the political and legal aspects of the decision-making processes. During the course, particular attention is paid to the role played the Member States in EU decision-making. At the end of the course, as a practical application of the acquired knowledge, case studies are conducted and students participate in a EU decision-making simulation exercise.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a Magyarország szempontjából releváns nemzetközi szervezeteken és intézményeken belüli döntéshozatal elméleti és gyakorlati kérdéseit.

    Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre.

    Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel

rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The theoretical and practical questions of decision-making within the international organizations and organs relevant for Hungary.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

12.1.1. Bevezetés; az uniós politikai rendszer sajátosságai
12.1.2. Az uniós közpolitika alapfogalmai; a közpolitikai ciklus
12.1.3. Governance és government; a döntéshozatali központok változása, a probléma-megoldó képesség szerepe; governance megjelenési formái
12.1.4. Legitimáció, reszponzivitás és demokratikus deficit
12.1.5. Döntéshozatali mechanizmus az EU-ban; a döntéshozatal politikai és jogi aspektusai
12.1.6. Tagállami Európa politikák – a tagállamok szerepe, csoportosítási lehetőségeik - EU-realizmus, euroszkepticizmus, szupranacionalizmus
12.1.7. „A szkeptikus régiek” (Egyesült Királyság), Dánia és a déli államok: Görögország, Spanyolország, Portugália
12.1.8. „Új tagállamok”; Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia
12.1.9. „A mag” - Németország, Franciaország, Benelux, Olaszország
12.1.10. Északiak - Balti államok, Nordic régió
12.1.11. Döntéselemzés I.
12.1.12. Döntéselemzés II.
12.1.13. Döntéselemzés III.
12.1.14. Döntéshozatali szimuláció

12.2. Angolul – English:

12.2.1. Introduction; characteristics of the political system of EU
12.2.2. Basic concepts of EU public policy; the public policy cycle
12.2.3. Governance and government; change in decision-making centers, role of problem-solving ability; forms of governance
12.2.4. Legitimation, responsiveness and democratic deficiency
12.2.5. Decision-making mechanism in the EU; political and legal aspects of decision-making
12.2.6. Member State Europe Policies - Role of Member States, Possibilities for Grouping - EU Realism, Euroscepticism, Supranationalism
12.2.7. "Skeptical oldies" (UK), Denmark and Southern States: Greece, Spain, Portugal
12.2.8. "New Member States": Czech Republic, Poland, Hungary, Slovakia
12.2.9. The "tore" - Germany, France, Benelux, Italy
12.2.10. Nordic - Baltic States, Nordic region

12.2.11. Decision Analysis I.
12.2.12. Decision Analysis II.
12.2.13. Decision Analysis III.
12.2.14. Decision making simulation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a döntéselemzések, illetve a döntéshozatal szimulációból minden hallgatónak elemzést kell készítenie az oktató által előre meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a gyakorlatok legalább 75%-án.

16.2. Az értékelés:

Az elemzésekre kapott részértékelések jelentik a gyakorlat végső értékelését Amennyiben az elemzésekre a hallgató elégtelen jegyet kap, a kurzust nem teljesítheti. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Simon Zoltán (szerk.): Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2013. ISBN: 9789637343247
2. Ágh Attila: Az Európai Unió közpolitikai intézményei és folyamatai, 1998. I-II. Politikatudományi Szemle.
3. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere. ELTE, Eötvös Kiadó, 2012.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Győri Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Budapst, Osiris, 2004. ISBN: 9789633896440
2. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere. Budapest, ELTE, Eötvös Kiadó, 2012.
3. Navracsics Tibor: Intézményi jövőképek a Brexit utáni időszakban. Európai Tükör 2017/1, 9-25.
4. Osztovits András: EU döntéshozatal. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.
5. Marján Attila: EU közpolitika és szakpolitika. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.

Budapest, 2020.05.07.

Dr. Ördögh Tibor, PhD,
docenssk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA13
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kutatási módszertan III.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Research Methodology III.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Eötvös József Kutatóközpont Amerika Tanulmányok Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Mártonffy Balázs PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ +28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)
   - 8.1.3. heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kurzus folyamán a hallgatók mélyebben megismerkednek a tudományos gondolkodásmóddal, valamint elsajátítják a tudományos megismerés és kutatást a társadalomtudományokban. Önálló tudományos kutatási munkatervet is gyártanak.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   Students will learn advanced scientific knowledge, research methodology in the social sciences, and deliver as a final product a research project design.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Részletesen ismeri a magyar biztonság- és védelempolitika kialakításához, érdekérvényesítéséhez szükséges elemzés-értékelés módszertanát.

    Képességei: Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre.

    Attitűdje: Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, és a különféle önfejlesztő módszerekre. Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

    Autonómiája és felelőssége: Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The course contributes to the comprehensive knowledge of the analytical methods and systems necessary for the development of the Hungarian Security and Defense Policy and the methodology of strategic analysis and evaluation.

Capabilities: Able to make a realistic judgment based on the information processed.

Attitude: Students will learn new skills necessary for individual task completion and teamwork. They will have a critical mindset, will respect the opinions of others, and represents their points of view credibly.

Autonomy and responsibility: Students will carry out their work with the appropriate autonomy, professionalism and responsibility for its place in the organizational structure.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a tudományfilozófiába (Introduction to the philosophy of science)A pozitivista és posztpozitivista tudományfilozófia (Positivism in the philosophy of science)
12.2. Alapkutatás és alkalmazott kutatás, deduktív és induktív megközelítés (Basic research and applied, Deductive approaches Inductive approaches)
12.3. A vizsgálatok főbb céljai: felderítő, leíró és magyarázó jellegű kutatások (Types of research: exploratory, descriptive and explanatory research)
12.4. Elemzési egységek (Units of analysis) Az idődimenzió (Time in research)
12.5. Ok-okozati kapcsolat (Causality) Okfejtési hibák (Logical fallacies)
12.6. Konceptualizálás (Conceptualization) Operacionalizálás (Operationalization) Változók (Variables)
12.7. A kutatási probléma megfogalmazása (Defining the research question)
12.8. A hipotézis megfogalmazása (Generating hypotheses)
12.9. Mintavétel (Sampling) Mérés (Measurement)
12.10. Adatgyűjtés: kérdőíves adatfelvétel (Surveys) interjú (Interviewing) fókuszcsoport (Focus groups)
12.11. Adatgyűjtés: kísérlet (Experiments) Adatgyűjtés: esettanulmány (Case study)
12.12. Kutatási terv összeállítása (Writing a research proposal)
12.13. Prezentációk (Presentations)
12.14.Értékelés (Assesment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A foglalkozások 80%-án (levelezők esetében 75%-án, tehát 6 órán) jelen kell lenni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az aláírást nem kaphatja meg, a távolmaradás nem pótolható, kivételt képez az igazolt távolmaradás.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatók a félév végén egy minimum 4 oldalas (Times New Roman, 12 pt, 1.5-es sorköz, bibliográfia nem képezi részét a 4 oldalnak) kutatási tervet adnak be (az utolsó órán, papír alapon) és rövid PPT prezentáció keretében összefoglalják azt. Mindkét feladat minősítése ötfokozatú skálán megadható elérendő teljesítmény százaléka (60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles).

Levelező tagozaton a hallgatók a félév végén egy minimum 4 oldalas (Times New Roman, 12 pt, 1.5-es sorköz, bibliográfia nem képezi részét a 4 oldalnak) kutatási tervet adnak be (az utolsó órán, papír alapon) és rövid PPT prezentáció keretében összefoglalják azt. Mindkét feladat minősítése ötfokozatú skálán megadható elérendő teljesítmény százaléka (60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A félév végi aláírás feltétele az előadások látogatása a 14. pontban rögzített feltételek szerint, valamint a 15. pontban meghatározott csoportos feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés: Gyakorlati jegy, amely a prezentáció (30%) és a kutatási tervből (70%) tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges minősítésű gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1.Kötelező irodalom:

1. Hornyacsek Júlia: A tudományos kutatás elmélete és módszertana: szakkönyv tudományos munkát végzők és doktori tanulmányokat folytatók számára. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014. p.256, ISBN 978-615-5491-36-8

17.2.Ajánlott irodalom:

1. Alexander L. George and Andrew Bennett. Case Studies and Theory Development in the Social Sciences. Cambridge, MA: MIT Press, 2005.ISBN-13:978-0262572224
2. Jackson, Patrick T. (2011). The Conduct of Inquiry in International Relations. Routledge. ISBN-13: 978-1138842670
3. Booth, W. C., Colomb, G. G. & Williams, J. M. (2008). The craft of research. Chicago: University of Chicago Press. Fourth Edition. ISBN-13: 978- 0226239736

Budapest, 2020. 03.12.

Dr. Mártonffy Balázs PhD, adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKKVKM24
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szervezet- és katonaszociológia
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Sociology of Organizations & Military Sociology
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak, Nemzetközi igazgatási alapképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék, Katonaszociológia és emberi erőforrás menedzsment szakcsoport
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kiss Zoltán László ezredes, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - **8.2.** nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.3.** levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.4.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.5.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Célunk megismertetni hallgatóinkat (mint leendő biztonság- és védelempolitikai szakembereket).
   - a szervezetszociológia és a katonaszociológia, mint szakszociológiák kiemelt kérdésköreivel, kutatási módszertanával és saját szakmai terület szempontjából meghatározó vizsgálati eredményeivel;
   - a különböző típusú szervezetek felépítésének, működésének alapvető törvényszerűségeivel; főbb belső mechanizmusaival, kiemelt elemeivel és jellegadó vonásaival (különös tekintettel az un. „közszolgálati" jellegű tevékenységet végző szervezetek sajátos vonásaira; a biztonsági szektor, s azon belül a védelmi szektor szervezeteinek a felépítésével, működtetésével összefüggő kihívásokra).
   - a modern katonai szervezetek működésének sajátosságaival békeidőszakban és különleges jogrend szerinti időszakban, itthon és külföldi alkalmazás során – ezzel is segítve hallgatóinknak a végzés után a különböző védelmi szervezetek belső folyamatainak tervezésére, szervezésére, elemzésére, irányítására és vezetésére irányuló felkészítését.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Our aim is to provide students (as future security and defense policy experts) with a basic, comprehensive knowledge and understanding of:
   - special issues, research methodology and (theoretical and empirical) research results of the sociology of organizations and military sociology;
   - basic principles of construction and operation of various types of organizations;

special features of their main internal mechanisms, key elements and characteristics (with particular regard to the 'public service' organizations; and organizations of the defence and security sector).
- special features of the structure, internal and external operations of modern military organizations during peacetime, military operations other than war (MOOTW), low intensity conflicts (LIC) and war time (both domestically and abroad), thereby assisting our students in preparing, organizing, analyzing, directing and leading the internal processes of various defense organizations, and cooperate with such organizations after their graduation.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Ismeri a civil-katonai kapcsolatokkal összefüggő elméleti és empirikus interdiszciplináris kutatási eredményeket, s azok alkalmazási lehetőségeit a haderő, mint szervezet, társadalmi intézmény és társadalmi csoport megértése és az azzal biztonság- és védelempolitikai szakterületen dolgozó szakemberként való együttműködés érdekében;
- Ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket, valamint az ezek értelmezéséhez szükséges főbb elméleti iskolákat.
- Átfogóan ismeri a haderők fejlődésének és fejlesztésének stratégiai kérdéseit, a védelmi szféra, a védelmi tervezés és a haderőfejlesztés jellemzőit és viszonyrendszerét, továbbá a honvédelmi tárca, a NATO és az Európai Unió védelmi tervezési rendszerét és összefüggéseit.
- Ismeri a biztonság- és védelempolitika és a védelmi igazgatás kialakításához szükséges elemző és értékelő módszereket, rendszereket, szoftvereket; rendelkezik korszerű számítástechnikai és adatelemzési ismeretekkel.

Képességei:

- Képes vizsgálni, elemezni és értékelni a haderőn belül megfigyelhető csoport -, ill. szervezeti szintű emberi viselkedési megnyilvánulásokat és társadalmi jelenségeket mind békeidőszakban, mind különleges jogrend szerinti időszakban, itthon és külföldön egyaránt
- Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.
- Képes megérteni és alkalmazni a szakterminológiát magyarul és angolul is.
- Képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, feldolgozására.
- Képes alkalmazni az általa megismert tudományos alapelveket a haderő társadalmi jellemzőinek megértéséhez; a társadalmi erőszakkal, a háborúval és a haderővel kapcsolatos társadalomtudományi információk elemzése és értékelése kapcsán; és a szociológiai ismeretek felhasználásával képes támogatni a szakpolitikai döntéshozatalt és végrehajtást.
- Felkészült arra, hogy későbbi biztonság- és védelempolitikai, illetve nemzetközi igazgatási szakmai beosztotti és vezetői tevékenysége, munkavégzése során képes legyen a rendelkezésre álló elemzési elvek és módszerek hatékony alkalmazására

Attitűdje:

- Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.
- Nyitott a szakterületén zajló szakmai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Nyitott a képesítésével, végzettségével, szakterületével kapcsolatos szakmai, fejlesztési eredmények megismerésére, befogadására, és törekszik saját szakmai

tudásának megosztására.

- Érdeklődő a szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök iránt.
- Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.

Autonómiája és felelőssége:

- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a biztonsági szektor és a védelmi szektor szervezeti, valamint saját szolgálati, ill. munkahelye céljait, feladatait és érdekeit.
- Beosztásából adódó önállósággal végzi az általános és speciális szakmai kérdések végig gondolását és adott tényezők és körülmények alapján történő kidolgozását, amely során széles látókörére, általános és szakmai műveltségére, valamint problémafelismerő és -megoldó készségére támaszkodik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences - English):

Knowledge:

- Knows the theoretical and empirical research results of civil-military relations and their applications for understanding and cooperating with the military as an organization, social institution and social group, as specialist in the field of security and defense policy.
- Is familiar with the basic international political, economic, social and military processes, factors, trends determining the Hungarian security and defense policy and the main theoretical schools necessary for their interpretation.
- Comprehensive knowledge of strategic issues in the development of the modern armed forces, characteristics and relationships of the security sector, defense sector; defense planning and force development system and context of the Ministry of Defense, NATO and the European Union.
- Having knowledge in areas of analytical and evaluation methods, systems; computer and data analysis skills necessary for the development of security and defense policy and defense administration.

Capabilities:

- Ability to investigate, analyze and evaluate sociological aspects of formulation, development and operation of formal and informal groups and organizations within the armed forces; and development of organizational human behavioral manifestations both in peacetime and under special legal order, at home and abroad as well
- Ability to interprete duties, tasks and processes stem from security and defence policy related international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them into the decision-making processes of armed forces, law enforcement institutions and national securitgy agencies.
- Ability to effectively applying the academic principles and methods he/she is familiar with to understand the social characteristics of the armed forces and their operations; analyzing and evaluating scientific information on social violence, war and the armed forces; and to support policy making and implementation using knowledge from social sciences (esp. from military sociology).
- Ability to collect, analyze and interpret relevant data related to the field of operations, and combat related activities available to them in their professional and managerial duties in the field of security and defense, and international administration.
- The students involved in this training within the discipline of military sociology should be able to:

- apply sociological theory to understand the military as an organization, social institution and social group;
- critically evaluate explanations of human behavior and social phenomena within the military and during various kinds of international military crisis-response operations;
- apply scientific principles to understand the social features of the military;
- evaluate the quality of social scientific data related to social violence, war and military;
- rigorously analyze social scientific data related to social violence, war and military,
- use sociological knowledge to inform policy debates and to promote public understanding about social violence, war and military.

Attitude:

- Sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.
- Susceptibility to cognition and understanding all professional, technological and development results related to the special field, and pursuit of knowledge dissemination
- Endeavor to make self-education one of the means to achieve one's professional goals.
- Openness to getting to know and accept the professional development results related to his/her qualification, education and specialty, and seeks to share his/her professional knowledge.
- Interest in new methods and techniques related to the special field.
- High-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in national and international multicultural operational environment.

Autonomy and responsibility:

- To the best of his/her knowledge, he/she is committed to serving and representing the government, the security sector and the defense sector, as well as its own service and defense sector. your workplace goals, tasks, and interests.
- With the autonomy of the position, consideration of general and special professional issues and elaboration based on specific factors and circumstances, relying on a broad perspective, general and professional literacy, and as well on problem recognition and problem solving skills.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul -English):

12.1. Bevezetés a szervezetszociológiába: A szervezetszociológia tudománya; helye a szociológiai tudományok rendszerében. A szervezetszociológia rövid fejlődéstörténete, meghatározó paradigmái és iskolái. (An introduction to the sociology of organizations: the place of sociology of organizations in the system of sociological sciences. Brief history, defining paradigms and schools of organizational sociology.)

12.2. Bevezetés a szervezetek működésébe: Szervezetek fogalma. A szervezetek jellemző vonásai, kiemelt vizsgálati dimenziói. Szervezeti tipológia. A szervezetek főbb típusai, azok legfőbb jellemzői. Szervezeti társadalom. A szervezetek és környezetük. A szervezetek társadalmi meghatározottsága, kialakulásukat és működésüket meghatározó, illetve befolyásoló tényezők. (Introduction to organizations: the Concept and main characteristics of organizations, highlighted research dimensions. Organizational typology. Main types of organizations, their main characteristics. Organizational society. The

organizations and their environment. The social determinants of organizations, and the factors that determine and influence their formation and operation.)

12.3. A szervezetek felépítése, belső viszonyaik: Szervezeti struktúrák és formák, a szervezetek dekomponálása és differenciálódása. A bürokratikus szervezetek jellemzői. A bürokráciák típusai (Organizational structures and forms. Internal relationships. Decomposition and differentiation of organizations. Characteristics of bureaucratic organizations. Types of bureaucracies.)

12.4. A szervezet, az egyén és a csoport viszonyrendszere; szervezeti kultúra, szervezeti szocializáció és a szervezeti ember. Szervezeti kommunikáció, szervezeti magatartás; vezetés a modern szervezetekben. Az irányítási rendszer szerkezete. Szervezeti formák. Szervezeti változás, szervezeti tanulás, változásmenedzsment, szervezeti változásvezetés. (The relationship between the organization, the individual and the group. Organizational culture, organizational socialization and organizational people. Organizational communication, organizational behavior; leadership in modern organizations. Structure of the management system. Organizational forms. Organizational change, organizational learning, change management, organizational change management.)

12.5. A katonai szervezetek szociológiai jellemzői; belső működési mechanizmusaik sajátosságai. Értékek, normák, szimbólumok szerepe a katonai szervezetben. A katonai szocializáció és intézményrendszere; a szervezeti kultúra jelentősége és változásai a hadseregben. A katonai hivatás fejlődéstörténetének szociológiai aspektusai. Konfliktusok a katonai szervezetben. (Sociological characteristics of military organizations; characteristics of their internal mechanisms of action. The role of values, norms, symbols in the military organization. Military socialization and institutional system; the significance of organizational culture and changes in the military organizations. Sociological aspects of the development history of the military profession. Conflicts in the military organizations.)

12.6. A Magyar Honvédség szervezetszociológiai jellemzői. A MH szociális struktúrája. Tipikus szervezeti konfliktusok - kutatási eredményeink tükrében. A hivatásos katonai pálya presztízsének változásai, befolyásoló tényezői. Empirikus katonaszociológiai kutatások és vizsgálati eredmények a Magyar Honvédségben. (Organizational sociological characteristics of the Hungarian Defense Forces. Social structure of Hungarian military. Typical organizational conflicts - in the light of our research results. Changes and influences on the prestige of the professional military career. Empirical military sociological research and research results in the Hungarian Defense Forces.)

12.7. A hadügy szociológiája, mint társadalomtudományi diszciplína; a hadügy szociológiájának kiemelt területei, fő vizsgálati irányai, fejlődéstörténete és aktuális problémakörei: a béke és biztonság szociológiája; a konfliktus, erőszak és háború szociológiája; a hadügy alap-intézményrendszerének szociológiája; a hadszíntér, a harcvezetés és a harc megvívásának szociológiája. (The meaning, history, internal structure, special research methodology; main theoretical and empirical research fields of military sociology and the sociology of military operations: the sociology of peace and security; sociology of conflict, violence and war; sociology of the basic institutional framework of the military; sociology of battlefield, command and combat).

12.8. A béke és biztonság; a konfliktus, az erőszak és a háború szociológiai kérdései – s gyakorlati dilemmái a NATO és az EU válságreagáló műveletei során. A nemzetközi konfliktusok kezelésének eszközrendszere és metodikája – szociológiai jellegű kihívások. A katonai szervezetek felépítésének és működésének szociológiai aspektusai békeidőszakban; ún. „alacsony intenzitású konfliktusok" (LIC, MOOTW, CROs, PSOs), valamint háborús szintű műveletek során; (Sociological issues related to contemporary peace and security; conflict, violence, and war - and practical challenges for military planners and commanders of NATO and EU crisis response operations (CROs).

Toolkit and methodology for managing international conflicts – from sociological point of view. Sociological aspects of the organization, functioning and leading of military organizations in during peace time, "low-intensity conflicts" /LIC, MOOTW, CROs, PSOs/ and war-level operations)

12.9. A nemzetközi válságreagáló (s azok részeként a béketámogató) műveletek katonaszociológiai aspektusai; alapelvek, szervezeti–intézményi struktúra, működési mechanizmusok katonaszociológiai jellemzői és változásai a NATO különböző kollektív védelmi és válságreagáló műveletei és a hibrid műveletek során; (Military sociological aspects of international CROs, including peace-support operations /PSOs/; military sociological characteristics and changes in the principles, organizational-institutional structure and operational mechanisms of NATO's various collective defense, crisis response and hybrid operations)

12.10. A fegyveres harc; a harchelyzet, a hadszíntér és a harcvezetés szociológiai kérdései – nemzetközi és hazai kutatási tapasztalatok alapján. A terrorizmus szociológiai aspektusai. A haderő, ill. hadsereg-szociológia elméleti és empirikus kutatási tapasztalatai. (Sociological issues related to the various forms of armed struggle; sociological aspects of terrorism; theaters of operations and military command during different forms of operations - based on international and domestic theoretical and empirical military sociological research experiences.)

12.11. A biztonsági szektorok átalakításának, illetve reformjának szociológiai aspektusai a katonai műveletek által érintett területeken és a meghatározó NATO- és EU-tagállamokban, valamint hazánkban (aktuális kihívások, tipikus megoldási módozatok és „jó gyakorlatok”). (Sociological aspects of security sector transformations and reforms in areas affected by military operations; in key NATO and EU Member States - and in Hungary /lessons learned, current challenges, typical solutions and "good practices"/).

12.12. A haderőknek a magán biztonsági vállalatokkal (Private Security Companies, PSCs) és magán katonai vállalatokkal (Private Military Companies, PMCs), valamint a „civil környezet” kitüntett elemeivel (IO-kkal, NGO-kal, helyi társadalom meghatározó kévpiselőivel, etc.) való kölcsönhatása a műveleti területen. (Sociological aspects of civil-military relations /CMRs/ and civil-military interactions (CMI) in the field of operations: the interaction of military organizations with Private Security Companies /PSCs/, Private Military Companies /PMCs/, and key representatives of the "civilian environment" /IOs, NGOs, state and local government, local power brokers, local society, etc./)

12.13. A fegyveres erők, rendvédelmi szervek és nemzetbiztonsági szolgálatok feletti irányítás, felügyelet és ellenőrzés rendszerének megteremtésével és fenntartásával kapcsolatos kihívások a katonai műveletek által érintett területeken. (Challenges of establishing and maintaining a system of command and control over the armed forces, law enforcement agencies and national security services in areas affected by military operations)

12.14. A kurzus értékelése, záró teszt megírása (Evaluation of the course, Test)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** teljes idejű képzésben, nappali és levelező munkarend szerint mester-szintű képzésben tanuló hallgatók részére: a képzés 1. félévében. (Meghirdetés: évente, minden tanév I. szemeszterére.)

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án (a levelezők 6 tanórán) aktívan részt venni, különös tekintettel a szemináriumi foglalkozásokra. Az ezt meghaladó mértékű hiányzások a féléves aláírás megtagadását vonják maguk után. Az igazolt hiányzás pótolható az oktató által kijelölt témakörben beadott, legalább elégségesre értékelt házidolgozattal.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A félév során egy, az oktatóval előzetesen egyeztetett témakörben megtartott, 15 perc időtartamú, Power

Point programmal megtámogatott kiselőadás bemutatása és egy 10-12 oldal terjedelemben megírt esszé kerül értékelésre. Levelezők esetében a PPT kiselőadás szöveggel kerül elküldésre az oktató részére, aki ezeket külön értékeli, de csak a három legjobb munka kerül órán bemutatásra. A hiányzó, vagy elégtelen értékelésű feladat a szorgalmi időszak végéig egy alkalommal pótolható, ill. javítható. A pótlására, illetve elégtelen osztályzatról történő javításra a szorgalmi időszak végéig egy alkalommal van lehetőség az oktatóval egyeztetett időpontokban. Az előadás értékelése: az elért maximális pontszám 60%-ig elégtelen; 61-70%-a között elégséges; 71-80%-a között közepes; 81-90%-a között jó; 90/ felett pedig jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A kurzus teljesítését igazoló aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel követelményeinek teljesítése; a félév elején kiadott, ajánlott, ill. oktatóval előzetesen egyeztetett témakörökből kiválasztott, önállóan, ill. kiscsoportos munkaformában kidolgozott kiselőadás prezentálása, valamint egy 10-12 oldal terjedelmű esszé benyújtása követelményének legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés: Az értékelés típusa: szóbeli kollokvium, mely a tantárgy elméleti anyagának gyakorlati alkalmazását és az alkalmazási készség értékelését teszi lehetővé. Az évközi munka és eredmények alapján a jegy megajánlható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges érdemjegy megszerzése az előírt követelmények teljesítésének eredményeként. Sikeres (elégtelennél jobb) gyakorlati jegy javítására nincs lehetőség.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom

1. Giddens, Anthony (1995) Szociológia, Osiris Kiadó Budapest, 1995. ISBN 9789633899847, 345-373.
2. Kiss Zoltán László: Válságreagáló műveletek alkalmazott társadalomtudományi aspektusai, (Katonák békében és missziókban-sorozat) HM Zrínyi Média Közhasznú Nonprofit Kft. Budapest, 2015., 335 p. ISBN 9789633274507

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kiss Zoltán László: A magyar katonai elit, 1945-1989, ZMNE Egyetemi Kiadó, Budapest, 2005. ISBN 9637060103, 113-255.
2. Kiss Zoltán László: Magyarok a békefenntartásban: Katonaszociológiai adalékok a nemzetközi béketámogató műveletekben történő szerepvállalásunk fejlődéstörténetéhez és aktuális dilemmáihoz. Budapest: Zrínyi Kiadó, Budapest, 2011. 41–43, 141–227.
3. Sims, Christopher: The Human Terrain System: Operationally Relevant Social Science Research in Iraq and Afghanistan. Carlisle Barracks, PA (USA): U.S. Army War College - Strategic Studies Institute, 2015.
4. NATO Civil-Military Cooperation Centre of Excellence (CCOE) (2019) CIMIC Handbook (Aug 2019)

Budapest, 2020. 03.24.

Dr. Kiss Zoltán László ezredes, egyetemi tanár, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKKNBM13
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diplomácia, katonadiplomácia
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Diplomacy, military diplomacy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kaiser Ferenc, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA+ 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA+ 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A diplomácia fogalma, története és szerepe a nemzetközi kapcsolatokban. A diplomáciai protokoll funkciója. Az 1961. évi Bécsi Szerződés a diplomáciai kapcsolatokról. A kiváltságok és mentességek rendszere. A diplomáciai képviseletek szervezete és a diplomáciai beosztások. Védelmi és katonadiplomácia, az attaséhivatalok szerepe a kétoldalú kapcsolatokban. Az attaséhivatalok feladatai. Képviselet, érdekvédelem, tárgyalás, tájékozódás és tájékoztatás, kapcsolatfejlesztés. A katonadiplomáciai tevékenység sajátosságai. Diplomácia és hírszerzés**.**

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Diplomacy, its history and role in international relations. The function of diplomatic protocol. The 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations, diplomatic privileges and immunities, members of diplomatic missions. Defence and military diplomacy, the role of Defence Attaché Offices in bilateral relations. Functions of DAOs. Representation, protection of interests, negotiation, orientation and information, developing relations. Specifics of military diplomatic activities. Diplomacy and intelligence.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

    Ismeri a külszolgálati tevékenység részét képező ügyviteli kérdéseket.

    Felsőfokon használja a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok és nemzetközi biztonsági intézmények szaknyelvét.

Képességei:

Képes nemzetközi és hazai kommunikációra, konfliktus- és válságkezelési helyzetek kezelésében való részvételre, a tárgyalási, feladatmegoldási és együttműködési technikák alkalmazására.

Képes feladatellátásra honvédelemmel foglalkozó állami és nem állami szerveknél és nemzetközi biztonsági szervezeteknél.

Attitűdje:

Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.

Autonómiája és felelőssége:

Felkészült az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban Magyarország nemzeti érdekeinek képviseletére.

Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

The management issues which are part of the diplomatic service.

The specialized languages for international relations, security studies and the international institutions of security at a professional level.

Capabilities:

Communicating in Hungary and in the international arena, dealing with conflict- and crisis management, using discussion-, problem-solving- and co-operation techniques.

Completing tasks in state- or non-state home defence organs, and in international security organizations.

Attitude:

High-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in Hungarian, international or multicultural environment.

Autonomy and responsibility:

He/She is prepared to represent the national interests of Hungary in different forms of co-operation inside and outside the organization.

Serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A diplomácia fogalma, tárgya és szerepe a nemzetközi kapcsolatokban (The concept, object and role of the diplomacy in international relations)
12.2. A modern diplomácia kezdetei (The beginning of the modern diplomacy)
12.3. A diplomácia alapfogalmai (The main terminology of diplomacy)
12.4. Az 1961. évi Bécsi Szerződés a diplomáciai kapcsolatokról (The 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations)
12.5. A külpolitikai kapcsolatok szintjei, irányai, szakterületei (The levels, directions and fields of the international relations)
12.6. Diplomáciai protokoll, a diplomáciai érintkezés formái (Diplomatic protocol, the ways of diplomatic contact)
12.7. A diplomácia biztonságpolitikai szerepe a nemzetközi kapcsolatokban (The security policy role of the diplomacy in the international relations)
12.8. A katonadiplomácia története (The history of military diplomacy)
12.9. A védelmi diplomácia általános feladatai, védelemdiplomácia napjainkban (The

main tasks of defence diplomacy, defence diplomacy of today)

12.10. A véderő attasé általános feladatai (The main tasks of the Defence Attaché)

12.11. Katonadiplomácia a rendszerváltás után (Military diplomacy after the political changeover)

12.12.A katonadiplomácia hazai irányítása, működtetése (The domestic leadership and management of the military diplomacy)

12.13.A katonai attasék kiválasztása, felkészítése (The selection, and training of military attachés)

12.14.A katonadiplomáciai tevékenység sajátosságai, attasé hivatalok a világban (The specialities of military diplomatic activities, attaché offices in the World)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 70 %-án (levelező hallgatók esetében legalább 6 órán) jelen kell lennie a hallgatónak. Ezt meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadásával jár. Indokolt esetben orvosi igazolással, illetve beadandó írással lehet a hiányzásokat pótolni. A távollétet a hiányzást követő első foglalkozáson kell igazolnia. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Részvétel az előadások legalább 70%-án. és egy beadandó dolgozat elkészítése

16.2. Az értékelés: Az értékelés az aláírás megszerzését követően, szóbeli vizsgával (kollokvium) ötfokozatú osztályozással történik. A vizsgára való felkészülés az órai anyagból és a kiadott irodalomból történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a sikeres, legalább elégséges vizsgajegy. A sikeres vizsga javítása lehetséges.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

4. Kincses László: Diplomáciatörténet, ELTE – HVG-ORAC Kiadó, Budapest. 2005. ISBN: 963-9404-98-5
5. 1965. évi 22. törvényerejű rendelet a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről
6. Tömösváry Zsigmond: A hagymakupolák árnyékában: egy katonadiplomata visszaemlékezései, Zrínyi Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-963-327-728-7

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kissinger, Henry: Diplomácia, Panem Könyvkiadó, Budapest, 2019. (2008.) ISBN 978 963 545 199 7
2. Görög Ibolya: Protokoll - az életem, Athenaeum Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 978-963-14-3416-3
3. Bába Iván, Sáringer János (Szerk): Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Könyvkiadó Ktf, 2018.

Budapest, 2020. 03.12.

Dr. Kaiser Ferenc egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RRVTM20
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Rendvédelmi ismeretek I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Law Enforcement Studies I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Kovács István Ph.D. egyetemi tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa:**
   - **8.1.** össz óraszám: 28
   - 8.1.1. Nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. Levelező munkarend: (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők (ha vannak): az oktatás interaktív módon valósul meg, a hallgatók részére a foglakozásvezető egyedi feladatokat határoz meg, melyek a foglalkozásokon kerülnek megbeszélésre.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzésben résztvevő hallgatók a rendvédelmi szakmai felkészítés során elsajátított ismereteiket felhasználva, hatékonyan járulnak hozzá a biztonság megteremtésére irányuló állami, önkormányzati, magánbiztonsági, szakmai, és civil szerveződések eredményes működéséhez.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description - English): Students in International Security and Defense Policy Masters Courses, using their knowledge gained in law enforcement professional training, contribute effectively to the effective operation of state, municipal, private security, professional, and non-governmental organizations aimed at providing security.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Részletekbe menően ismeri a rendvédelem kialakulásának történetét, annak alapfogalmait. Átlátja a modern rendvédelem társadalmi szerepvállalását, ismeri és érti annak modelljeit, eszköztárát és jogi alapjait. Összefüggéseiben értelmezi a civil és az állami kontroll szerepét, különös tekintettel a közigazgatásban elfoglalt helyére és azok összefüggéseire.

    Képességei: A hallgató a rendvédelmi szervek működéséről, jogi alapjairól, közösségi szerepéről és a kontrol lehetőségeiről kapott alapvető ismeretek birtokában képes az egyén és a közösség számára fontos értékek, ismeretek elemzésére, értékelésére és átadására. Képes az alkotmányos jogrend alapállapotától eltérő időszakok (pl.: konfliktushelyzet) kezelésére, az információk feldolgozására, felhasználására,

átadására, a hatékony kommunikáció végrehajtására, az eredményes tárgyalási technikák lefolytatására, a rendvédelmi és társ szervekkel való hatékony együttműködésre.

Attitűdje: A rendvédelmi ismeretek tanulmányai során megszerzett tudását hatékonyan felhasználja, hatékonyan hozzásárul a biztonság megteremtésére irányuló állami, önkormányzati, magánbiztonsági, szakmai, és civil szerveződések eredményes működéséhez. Nemzetközi munkája során jellemzi az elsajátított elméleti ismeretek alkalmazása, az alaposság, a módszeresség és a folyamatos tudásvágy, a tanulási készség a saját munkájával szembeni igényesség és a szükséges mértékű önkritika, másokkal való együttműködésre való törekvés.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal a saját szervezetében végzett munkájáért, a biztonság megteremtése érdekében autonóm módon, a szervezet többi tagjával együttműködve elméleti, és gyakorlati tudását, készségeit felhasználva hatékonyan közreműködik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences - English):

Knowledge: The students know in detail the history of the formation of law enforcement and its basic concepts. They understand the social role of modern law enforcement, know and understand its models, tools and legal bases. They interpret the role of civil and state control in its context, with particular reference to its place in public administration and their interrelations.

Ability: The students are able to analyze, evaluate and transfer valuable values and knowledge to the individual and the community through the basic knowledge of law enforcement agencies, legal bases, community role and control options. The students are able to handle periods other than the constitutional legal order (eg conflict situations), process, use, transfer information, conduct effective communication, conduct effective negotiation techniques, and effectively cooperate with law enforcement and associate agencies.

Attitude: The student are able to effective use the knowledge gained in law enforcement studies, and they are able to ensure the security of the state, the municipal, private security, professional, and civil organizations. His international work is characterized by the application of acquired theoretical knowledge, thoroughness, methodicality and a constant desire for knowledge, a high level of self-criticism, a willingness to work with others, and a willingness to learn.

Autonomy and responsibility: The students take responsibility for their work it does within their organization and cooperates effectively with the other members of the organization to provide security, utilizing its theoretical and practical knowledge and skills.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása: (tematika)

12.1. A rendészeti rendszer alkotmányos és jogi alapjai (Constitutional and legal foundations of the law enforcement system) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.1-12.2. együtt: 2 ó. ea.) Az előadás során a hallgatók megismerhetik, hogy egy alkotmányos jogállam a rendészetet milyen hatékony hatósági eszközökkel ruházza fel annak érdekében, hogy a jogellenes magatartásokkal szemben a társadalom kollektív értékei, valamint az egyes emberek élete, javai, és méltósága védelemben részesülhessen.

12.2. Belső biztonság a rendőrállamban és a jogállamban (Internal security in the police and rule of law) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.1-12.2. együtt: 2 ó. ea.) A rendvédelem legitimitásának jogi alapjaival foglalkozik. Az előadás során választ kapunk arra, hogy a jogállamban a belső biztonság a jog uralmán keresztül-, a rendészet legfontosabb értékeivel karöltve, a hatékonyság, és törvényesség szellemében miként válik biztosítottá.

12.3. A rendvédelem civil kontrollja. (Civilian control of law enforcement.) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.3-12.4. együtt: 2 ó. ea.) Az előadás alkalmával a hallgatók képet kapnak róla, hogy a demokratikus rendszerek a társadalmi kontroll segítségével hogyan gondoskodnak arról, hogy a hatósági eljárásokban a jog uralma érvényesíthetővé váljon. Mi a szerepe a civil kontrollnak, a Kormánynak, a bíróságnak, és az ügyészségnek.

12.4. Rendvédelmi feladatokat ellátó szervezetek (Organizations performing law enforcement tasks) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.3-12.4. együtt: 2 ó. ea.) Az előadás a rendvédelem kialakulásának történetével ismerteti meg a hallgatókat. A fejezet a rendészetfejlődés főbb állomásainak történetét tartalmazza, különös tekintettel a kontinentális, és az angolszász jogrendszerek ismertetésére. A hallgatók tanúi lehetnek annak, hogy a rendvédelem alakulására az ókortól egészen napjainkig a római jog, azaz az írott jog, és az esetjog (precedensjog), azaz a bírói jogalkotás milyen hatást gyakoroltak, hol is tart jelenleg, és milyen szakaszai vannak a jelenlegi hazai rendészetfejlődésnek.

12.5. Rendőrség (ORFK, TEK, NVSZ, IFI) szervezeti felépítése, jogállása, feladatai (Organizational structure, legal status and tasks of the Police (ORFK, TEK, NVSZ, IFI) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.5-12.7. együtt: 2 ó. ea.) A hallgatókkal a rendvédelmi feladatokat ellátó szervezeteket, így különösen azok szervezeti felépítését, jogállását és feladatait ismertetjük. Hazai tekintetben az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv, valamint a terrorizmust elhárító szerv, továbbá az idegenrendészeti feladatokat ellátó szerv kerül bemutatásra.

12.6. Szeminárium – az 1-5 foglakozás anyagából – zárthelyi dolgozat megírása (Seminar - Writing a test) (Nappali: 2 ó. szem.) A hallgatók az 12.1-12.5. foglakozások anyagából szeminárium és zárthelyi dolgozat keretében adnak számot tudásukról.

12.7. Rendvédelmi szervek külföldön (Law enforcement agencies abroad) (Nappali: 3 ó. ea.; Levelező 12.5-12.7. együtt: 2 ó. ea.) Az előadáson külföldi rendvédelmi szervek bemutatására kerül sor, olyan európai államok tekintetében, mint Ausztria, Németország, Nagy-Britannia, Franciaország, Oroszország.

12.8. A rendvédelmi szervek fő céljai, eszközrendszere - különös tekintettel a rendőrségre- (Main objectives and system of tools of law enforcement agencies - with special regard to the police) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.8-12.9. együtt: 2 ó. ea.) Az előadás során a rendvédelmi szervek céljai, azaz a társadalmi igény kielégítésére szolgáló feladatai kerülnek ismertetésre, figyelemmel a rendőri munkavégzésre, és a felhasználható eszközrendszerre.

12.9. Rendvédelmi adatgyűjtés, adatvédelem, titkos információszerzés (Law enforcement data collection, data protection, secret information gathering) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.8-12.9. együtt: 2 ó. ea.) A hallgatók az előadás során megismerhetik a rendvédelmi adatgyűjtés, az adatvédelem és a titkos adatszerzés és információgyűjtés eszközrendszerét, felhasználásának és eredményeinek létjogosultságát.

12.10. A rendvédelem személyi állománya, jogállása, etikai alapelvek (Personnel, legal status and ethical principles of law enforcement) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.10-12.11. együtt: 2 ó. sz.) Az előadás alkalmával nagy hangsúlyt fektetünk a szervezetek fő céljainak megismertetésére, a végrehajtás eszközrendszerére, személyi állományára, azok jogállására, és a szolgálatteljesítés etikai alapelveire.

12.11. A rendvédelem sajátosságai különleges jogrendben (Special features of law enforcement in a special legal order) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.10-12.11. együtt: 2 ó. sz.) Az előadás felkészíti a hallgatókat arra, hogy a rendvédelmi szervek tevékenysége az alapeseteken túlmenően az úgy nevezett különleges jogrend idején milyen többletfeladatok elvégzésével egészül ki.

Ennek keretében ismertetjük a különleges jogrend hatálya alá tartozó jogeseteket.

12.12. Rendvédelem és a biztonságot veszélyeztető, fenyegető magatartások (Law enforcement and behavior threatening security) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.12-12.13. együtt: 2 ó. sz.) Az előadás ismerteti a biztonságot veszélyeztető és fenyegető magatartásokat, különös tekintettel a szervezett bűnözésre, az emberkereskedelemre, a terrorizmusra és az illegális migrációra.

12.13. A rendvédelem fejlődési tendenciái, várható kihívások és megfelelések (Trends in Law Enforcement, Challenges and Responses) (Nappali: 2 ó. ea.; Levelező 12.12-12.13-12.14. együtt: 2 ó. sz.) Az előadás képet ad a kutatás, fejlesztés és innováció rendvédelmi szervekre való hatásairól, milyen várható kihívásokkal szükséges a jövőben szembenézni és a társadalom által támasztott feltételeknek megfelelni.

12.14. Szeminárium – a 7-13 foglakozás anyagából – zárthelyi dolgozat megírása (Writing a test) (Nappali: 2 ó. szem.) A hallgatók az 12.7-12.13. foglalkozások anyagából szeminárium és zárthelyi dolgozat keretében adnak számot tudásukról.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi félévben / 1. félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 70 %-án (nappali munkarend esetében legalább 21-, levelezők esetében legalább 6 tanórán) jelen kell lennie a hallgatónak. A távollétet a hallgatónak a hiányzást követő első foglalkozáson kell igazolnia. A tanórán a részvétel kötelező, igazolt mulasztás esetén a hallgató köteles a pótlás koordinálása érdekében egyéni konzultációt kezdeményezni a tárgy oktatójánál. A 30 %-ot meghaladó igazolatlan hiányzás mértéke azonban az aláírás megtagadását vonja maga után. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása, a foglakozások témájából kiselőadás tartása. A félévi aláírásnak feltétele a foglalkozásvezető által a félév elején támasztott és közölt követelmény. A nappali munkarendben 2 db- (12.6 és 12.14. foglalkozásokon), levelező munkarendben pedig 1 db (12.14. foglalkozáson) zárthelyi dolgozat eredményes (legalább 60 %-s) teljesítése. A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú értékelés (a helyes válaszok aránya 0-60 % elégtelen; 61-70 % elégséges; 71-80 % közepes; 81-90 % jó; 91-100 % jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható.

16. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés: kollokvium -ötfokozatú értékelés. A félév elején támasztott és közölt követelmény nappali munkarendben 2 db., levelező munkarendben 1 db. zárthelyi dolgozat eredményes megírása (legalább 60%), demonstráció megtartása adott tananyagrészből. A kredit megszerzésének feltétele: kollokvium - ötfokozatú értékelés írásbeli vagy szóbeli vizsga. A Tanszék az írásbeli vagy szóbeli vizsgához tételsort bocsát ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak, az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1.Kötelező irodalom:

1. Finszter Géza: Rendészettan. Dialóg Campus, Budapest, 2018. 1-498.pp. ISBN: 978-615-5845-94-9
2. Sallai János: A magyar rendészet története. Rendőrség Tudományos Tanácsa, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-8148-40-5

17.2.Ajánlott irodalom:

1. Nagy Ákos – Lövei László – Vezdán Csaba: Rendvédelmi szervek és alapfeladatok. Nemezti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2019. 1-94. pp.
2. Kovács Gábor.: A rendészeti szervezetekben lejátszódó vezetési folyamatok. Dialóg Campus, Budapest, 2018, 1-194. pp. ISBN: 963-224-496-6

Budapest, 2020. 04.30.

Dr. Kovács István Ph.D.
egyetemi tanársegéd sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKKNBM12
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetbiztonsági szolgálatok működése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Operation of national security services
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Nemzetbiztonsági Intézet, Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Resperger István, egyetemi tanár, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.**összes óraszám:
     - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
     - 8.1.2. Levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alakmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók ismerjék meg a magyar titkosszolgálatok feladat- és szervezeti rendszerét, a nemzetbiztonsági szolgálatok helyét, szerepét az állam politikai- és biztonsági intézményrendszerében. Kapjanak átfogó képet az egyes szervek általános és speciális feladatairól, működési sajátosságairól és az együttműködés gyakorlatáról.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students should recognize the task and organizational system of the Hungarian secret services, the role of national security services and their role in the political and security system of the state. They should get a comprehensive view of the general and specific tasks, the operational features and the practice of the individual bodies.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Tájékozott a nemzetbiztonsági szolgálatok történetével, rendszerével, feladataival, tevékenységével. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a felderítés és elhárítás területéről. Korszerű nemzetbiztonsági szakmai, biztonságpolitikai, védelempolitikai, hadtudományi, geopolitikai, geostratégiai, pszichológiai, informatikai ismeretekkel rendelkezik.

    Képességei: Tisztában van a szakmai kompetenciák megalapozásához szükséges tulajdonságokkal. Képes javaslatait szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályainak megfelelően prezentálni.

    Attitűdje: Készen áll szakmai tudása folyamatos fejlesztésére. Feladatai ellátása során együttműködési készség jellemzi. Nyitott az új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt. Fontosnak tartja az életen át tartó tanulás megvalósítását, a folyamatos szakmai képzést és általános önképzést. Olyan

együttműködési készségekkel rendelkezik, amelyek a személyes és egyéni döntéshozatalt megkövetelő munkakörökhöz szükségesek. Sikerorientált és saját tevékenysége kritikus értékelő képességeivel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes szakmai ismereteit előre ismert döntési helyzetekben alkalmazni, véleményét képviselni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Knowledge of the history, system, tasks and activities of national security services. Has basic knowledge in detection and troubleshooting. He has advanced national security professional, security, defense, military, geopolitical, geostrategic, psychological and IT knowledge.

Skills: Is aware of the qualities needed to establish professional competencies. Able to present his / her suggestions orally and in writing according to the rules of professional communication.

Attitude: You are ready to continuously improve your professional knowledge. They are characterized by a willingness to cooperate in the performance of their duties. He is open to new professional knowledge, trends, methods and techniques. It attaches importance to the implementation of lifelong learning, continuous vocational training and general self-training. He has the collaborative skills needed for jobs that require personal and individual decision-making. It is success-oriented and has critical evaluation capabilities for its own activities.

Autonomy and responsibility: Ability to apply his / her professional knowledge in well-known decision-making situations.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. A nemzetbiztonsági szolgálatokról általában (About national security services in general)
12.2. A szakirodalom áttekintése (Review of the literature)
12.3. A nemzetbiztonsági szolgálatok története (History of national security services)
12.4. Magyar nemzetbiztonsági szolgálatok jogi háttere (Legal background of Hungarian national security services)
12.5. Politikai, gazdasági, társadalmi, ideológiai összefüggések (Political, economic, social, ideological connections)
12.6. A nemzetbiztonsági szolgálatok való felvétel speciális követelményei (Specific requirements for admission to national security services)
12.7. Példák, esettanulmányok (Examples, case studies)
12.8. Nyitott kérdések, problémák (Open questions, problems)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 80 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollétet a hiányzást követő első foglalkozáson kell igazolnia. A hallgató köteles az előadások anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Pótlás a TVSZ rendelkezései szerint. A levelező hallgatóknak mindkét összevonáson, de minimum 6 tanórán kötelező részt venni. Igazolt távollét esetén a pótlást az okttaó határozza meg.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az oktató által meghatározott témakörben otthoni munkával elkészített (házi) dolgozat beadása és egy feladat megoldása a szorgalmi időszak végéig (60% elégséges szint). A hiányzó, vagy elégtelen házi dolgozat / feladat teljesítésére halasztás a vizsgaidőszak végéig nyílik lehetőség.

16. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a 14. pontban meghatározottak szerinti órai jelenlét.

16.2. Az értékelés: Beszámoló (háromfokozatú)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzése a minimum elégséges szintű házi dolgozat elkészítése.

17. Irodalomjegyzék (magyarul):

17.1. Kötelező irodalom:

1. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. Törvény
2. Resperger István (szerk.): A nemzetbiztonság elmélete a közszolgálatban alapismeretek, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5845-65-9

17.2. Ajánlott irodalom:

1. 295/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet a terrorizmust elhárító szerv kijelöléséről és a feladatai ellátásának részletes szabályairól
2. Titkosszolgálatok a 20. és 21. században (Szöveggyűjtemény) BCE Pol. tud. Int., Budapest, 2008.
3. Pilch Jenő: A hírszerzés és a kémkedés története I – II – III. Kassák Könyv- és Lapkiadó Kft., Budapest 1998. ISBN 963 9100 188

Budapest, 2020. 03. 12.

Dr. Resperger István ezredes,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKÖMTA826
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Tactics and Operational Art of Ground Forces
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1. Kreditérték:** 3 kredit
   - **4.2.** A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** nemzetközi biztonság és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Összhaderőnemi Műveleti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Komjáthy Lajos alezredes, PhD (hadtudomány), egyetemi adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa:**
   - **8.1.** összes óraszám: 28
   - 8.1.1. Nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. Levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a speciális témák ismertetésére a Magyar Honvédség szakértői is bevonásra kerülnek
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus folyamán a hallgatók megismerkedhetnek a korszerű összfegyvernemi harc elméletével, annak támogatása és támogató kiszolgálásának lehetőségeivel a katonai műveletek rendszerének keretein belül, valamint a harcaszati szintű vezetés alapjaival. **A tantárgy szakmai tartalma (angolul):** This introductory course will provide students with the basic understand of modern era (land) combined arms operations including theoretical knowledge of combat, combat service and combat service support activities throughout the full-spectrum of operations as well as the tactical application of the operations process.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

- Ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket, ezek hatását a szárazföldi haderőnem fejlesztésére és alkalmazására.
- Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusok szárazföldi harcának jellemzőit.
- Részleteiben ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikai intézményrendszer felépítését, szervezeteit, szabályozását és működését, valamint olyan, Magyarország számára releváns nemzetközi biztonsági szervezetek, mint az ENSZ,

a NATO, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (a továbbiakban: EBESZ) és az Európai Unió felépítését és működését.

- Részletes ismeretekkel rendelkezik a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitikát meghatározó stratégiai dokumentumokról és jogszabályokról, benne a szárazföldi harcászati erők alkalmazásának alapjait; Ismeri a Magyar Honvédség szárazföldi csapatainak képességeit, szervezését és nemzetközi szerepvállalásait.

Képességei:

- Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.
- Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.
- Képes a biztonsággal foglalkozó harcászati tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására,

Attitűdje:

- Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.
- Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli, ugyanakkor munkáltatójához lojális.
- Elkötelezett és lojális a közszolgálat iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Megosztja tudását és tapasztalatait a társaival.

Autonómiája és felelőssége:

- Kezdeményező és agilis az egyéni szakmai tevékenységben és a csoportmunkában egyaránt.
- Elkötelezett a közszolgálat és a honvédelem ügye iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.
- Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.
- Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, szakmai felkészültséggel és felelősséggel végzi munkáját, a hivatali utat betartja.
- Vezetői vagy koordinációs hatáskör esetén képes szervezni a hozzá tartozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul):

Knowledge:

- Is familiar with Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European union; realities and prospects of international and European union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above.
- Is familiar with the emphasis of the 20th and 21st century’s armed conflicts on nowadays international relations. Is familiar with the characteristics of the ongoing ground forces combat.
- Fully understands the structure of the Hungarian security and defense policy system and the EU and NATO security and defense policy processes.

Capabilities:

- Analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security.
- Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.
- Applying tactical planning, analytical and assessment methods used for security,

Attitude:

- Commitment to public service and home defence, capability of responsible work and behaviour.
- A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.
- A commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.
- Openness and being receptive to customers' problems.
- Students share their knowledge and experiences with their mates.

Autonomy and responsibility:

- Proactive and agile in both individual and group projects.
- Contributed to the cause of home defense, to the public service and able to act and behave responsibly.
- Contributed to the core values of Hungary and to the human rights, solidarity, equal opportunities, democratic values.
- In case of working for on international organization, he/she contributed to the organization's values.
- Has the authority and self-sufficiency to work in his/her organization's structure.
- In leader rule has the capability to lead and control the subordinates' work.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. A harcászat fogalma, helye, szerepe a hadművészetben (The definition of Tactics, its place and role in the operational art of war)
12.2. A szárazföldi (összfegyvernemi) harcászat helye, szerepe az összhaderőnemi műveletek rendszerében (The role of the ground (combined arms) tactics in the system of joint operations).
12.3. A szárazföldi (összfegyvernemi) harc alapjai, a csapatok tevékenységének osztályozása, a harc elvei (Fundamentals of ground (combined arms) combat, categorizing of the troops' activities, fundamentals of combat).
12.4. Harcászati szintű vezetés: a csapatvezetés (Tactical-level leadership: Troop Leading Procedures)
12.5. Harcászati szintű vezetés: a törzsszolgálat (Tactical-level leadership: staff work)
12.6. A harcászati döntéshozatal folyamata (The process of tactical-level decision-making)
12.7. Harctevékenységek: a támadás alapelvei (Combat activities: the fundamentals of the offense)
12.8. Harctevékenységek: a védelem alapelvei (Combat activities: the fundamentals of the defense)
12.9. Harccal kapcsolatos tevékenységek (Activities related to combat)
12.10. Stabilizációs tevékenységek (Stabilization activities)
12.11. Harc különleges viszonyok között (Combat in special circumstances.)
12.12. Harctámogatás (Combat support)
12.13. Harci kiszolgáló támogatás (Combat service support)
12.14. A harcászati alegységek, egységek és magasabb egységek szervezete,

rendeltetése, általános feladatai (Organization of tactical units and subunits, their task and purpose.)

12.15. Szeminárium (Seminar)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A tanórákon 80%-os részvétel kötelező, a nappali hallgatóknál 3 alkalom (6 kontaktóra), a levelezőknél 2 kontaktóra hiányzás elfogadott. Az indokolt távolmaradás pótlása az előadó által meghatározott feladattal teljesíthető.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A foglakozás anyagainak és a kötelező irodalom feldolgozása, az előadásokon való részvétel a 14. pont szerint, a két ZH dolgozat eredményes teljesítése. A ZH-k a 12.3 és a 12.9 foglalkozásra tervezettek. A zárthelyi időtartama 45 perc. A ZH-k elméleti beugróval (alapvető definíciók) kezdődnek, és 50%-os átlageredménytől számítanak elfogadottnak.

Értékelés rendje:
- 0-49 % Elégtelen (1);
- 50-60 % Elégséges (2);
- 61-70 % Közepes (3);
- 71-80 % Jó (4)
- 81 – 100 % Jeles (5)

Javításra és pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében, egyeztetett délutáni időben van lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a félév végi aláírás feltétele az előadások látogatása a 14. pontban rögzített feltételek szerint.

16.2. Az értékelés: Az osztályzat és a kredit ötfokozatú **gyakorlati jegy** formájában szerezhető meg, a két ZH eredményének egyszerű matematikai átlaga alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése, valamint a legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék (angolul, magyarul):

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bakos Csaba Attila (2016): A szárazföldi csapatok harcászata, Budapest, NKE, ISBN 978 615 568 012 0
2. Magyar Honvédség Összhaderőnemi Doktrina 3. kiadás, Budapest, MH, 2012
3. Magyar Honvédség Szárazföldi Harcszabályzat IV. rész, Budapest, MH, 2013

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Allied Land Tactics – ATP-3.2.1 NATO Standardization Agency, 2009
2. Command and Control of Allied land Forces – ATP-3.2.2 NATO Standardization Agency, 2009
3. Allied Land Tactics – ATP-3.2.1 NATO Standardization Agency, 2009
4. Command and Control of Allied land Forces – ATP-3.2.2 NATO Standardization Agency, 2009

Budapest, 2020. 04.07.

Dr. Komjáthy Lajos alezredes, egyetemi adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 1.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Law and Use of Force 1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A fegyveres erő alkalmazásának kérdései a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi jog rendszerében, alapfogalmainak részletezése. A nemzetközi jog fejlődése e tekintetben az erő alkalmazásának korlátozásától annak általános tilalmáig. Az erő alkalmazásának lehetőségei az ENSZ rendszerében – egyértelmű tilalmak és nyitott lehetőségek. Államok gyakorlata és annak kritikai megközelítése. A tárgy célja: a hallgatók ismerjék meg a nemzetközi jog fegyveres erő alkalmazására vonatkozó teljes rendszerét, tudják alkalmazni annak alapvető szabályait. Elsődleges oktatási cél, hogy biztonsági tanulmányokat végzett szakemberekként tisztában legyenek e rendszer részét képező két nagy jogterület (jus ad bellum – jus in bello) különbségeivel és az előbbi főbb kérdéseivel.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The question of use of force within the system of international law and its basics. Development from limitation to general prohibition. Use of force under the UN system – clear prohibitions and possible options. Contemporary state practice and its critical approach. The aim of the course: the students shall familiarize themselves with the international legal system applicable to situations of use of force and be able to apply its fundamental provisions. The primary teaching aim is to make sure that the students with advanced training in security studies shall be able to understand the difference between the two sub-systems of this field of law (jus ad bellum – jus in bello), and relevant rules of the first one.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

Ismeri a nemzetközi jog elveit, sajátosságait, az államok közötti konfliktusok rendezésének nemzetközi jogi szabályait, valamint a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos nemzetközi intézmények működését és tárgyát szabályozó jogi előírások rendszerét és összefüggéseit.

Képességei:

Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.

Attitűdje:

Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége:

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív szakmai álláspontot képvisel, képes a szakmai érdekek érvényesítésére.

Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

The principles and characteristics of the international law, the international law regulating the settlement of conflicts between states, the system and the context of laws regulating the operation and spheres of authority of international institutions in the field of international security.

Capabilities:

Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Preparing executive decisions, forming decision alternatives, and actively participating in the decision-making process.

Attitude:

A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.

A commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility:

Depending on the position filled in the organizational structure, he/she represents a constructive professional stance, is capable of asserting the professional interests.

Serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetközi jog és a fegyveres erő alkalmazása: jus ad bellum – jus in bello (International law and the use of force: jus ad bellum – jus in bello)
12.2. Fogalmi alapvetések: erő – erőszak – agresszió a nemzetközi kapcsolatokban (The meaning of "force" / "aggression")
12.3. A fegyveres erő alkalmazásának korlátozása az ENSZ Alapokmánya előtti időszakban (Legal regulation of the use of armed force in the pre-UN Charter era)
12.4. Az ENSZ Alapokmány és a fegyveres erő alkalmazásának általános tilalma (The UN Charter and the general prohibition of the use of armed force)
12.5. Kivétel az általános tilalom alól: a Biztonsági Tanács kényszerintézkedései (Exceptions to the prohibition of the use of force: enforcement measures of the UN Security Council)
12.6. Az ENSZ BT gyakorlata a fegyveres erő alkalmazása tekintetében (Practice of the UN Security Council regarding use of force)
12.7. ZÁRTHELYI DOLGOZAT (MIDTERM TEST)
12.8. Kivétel az általános tilalom alól: az önvédelem (Exceptions to the prohibition of the use of force: self-defence)
12.9. Az önvédelem lehetőségének korlátozottsága és vitatott esetei (Conditions for the lawful exercise of the right to self-defence. Disputable, controversial cases)
12.10. A megelőző önvédelmi helyzetek (Anticipatory self-defence)
12.11. A humanitárius intervenció kérdése (Humanitarian intervention)
12.12. A Nemzetközi Bíróság gyakorlata az erő alkalmazása tilalmával összefüggésben (The International Court of Justice and the prohibition of the use of force)
12.13. Az erő alkalmazásának büntetőjogi tilalma (belső, illetve nemzetközi jogi megoldások) (Prohibition of the use of force and individual criminal responsibility)
12.14. ZÁRTHELYI DOLGOZAT (MIDTERM TEST**)**

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az órák 75 százalékán (nappali hallgatóknál 21 óra, levelezőknél 6 tanóra) kötelező a részvétel. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont). A levelezők egy órai zárthelyi dolgozatot írnak és egy beadandó feladatot (esettanulmány) készítenek.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele az előadások legalább 75%-án való jelenlét (nappali hallgatóknál 21 tanóra, a levelezőknél 6 tanóra), valamint az évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont)
16.2. Az értékelés: Az érdemjegyet az órai jelenlét (az előadások minimum 75%-ának látogatása kötelező), az aktív órai munka, valamint két zárthelyi dolgozat eredménye (elégséges: 50% + 1 ponttól) határozza meg. A kurzus végén a hallgatók szóbeli vizsgát tesznek. A kiemelkedő féléves teljesítményért jó és jeles osztályzat megajánlható.
16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (XI. fejezet: „Az államok közötti erőszak szabályozása a nemzetközi jogban, illetve a beavatkozás tilalma”, XII. fejezet: „A kollektív biztonság rendszere”) ISBN 9789633120224
2. Hoffmann Tamás: Contra aggressionem? Az agresszió bűncselekményével kapcsolatos nemzetközi jogi dilemmák. In: Állam- és Jogtudomány, Vol. LX. No. 1. 2019. pp. 36-68.
3. Sulyok Gábor: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa: összetétel, szavazás, reform. CompLex Wolters Kluwer, 2009. ISBN 9789632950136

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lattmann Tamás: A 2001. szeptember 11-i támadások hatása a nemzetközi jognak a fegyveres erő alkalmazására vonatkozó előírásaira. In: Külügyi Szemle. 2011/3. pp. 105-115.
2. Lattmann Tamás: A fegyveres erő terrorizmussal szembeni alkalmazásának nemzetközi jogi körvonalai. Dialóg Campus, Budapest, 2018. ISBN 9786155945182
3. Kajtár Gábor: A nem állami szereplők elleni önvédelem a nemzetközi jogban. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015. ISBN 9789633122266
4. Valki László: A szeptember 11-i terrortámadás és a nemzetközi jog. (Első közlés: In: Tálas Péter (szerk.): Válaszok a terrorizmusra. SVKH – Chartapress, Budapest, 2002. pp. 107-122.)
5. Valki László: A 2001. szeptember 11-i terrortámadás és az önvédelem joga. In: Acta Universitatis Szegediensis: acta juridica et politica, 61. Tom. 1-26. Fasc. 2002. pp. 419-429.

Budapest, 2020. 04.05.

Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKOMTLM60
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Légierő csapatok hadműveleti elmélete
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Operational Art of Air Power
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1. Kreditérték:** 3 kredit
   - **4.2.** A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Összhaderőnemi Műveleti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Krajnc Zoltán ezredes, PhD (hadtudomány), egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** összes óraszám: 28
   - **8.1.1.** Nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - **8.1.2.** Levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: a speciális témák ismertetésére a Magyar Honvédség szakértői is bevonásra kerülnek.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Megismertetni a hallgatókkal a légierő haderőnem fegyvernemei alkalmazásának elméleti alapjait, működésének meghatározó alapelveit. Átfogó képet adni a harcászati repülőcsapatok, légvédelmi rakéta- és tüzércsapatok, valamint a légtérellenőrző csapatok szövetségi és nemzeti keretek közötti alkalmazásáról, a kapcsolódó rendszerek működéséről. Szilárd elméleti alapot adni a biztonság- és védelempolitikai elemzések készítésénél felmerülő légi hadviselési kérdésekhez.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul): To inform students of theoretical bases and fundamental principles of operational employment of branches of Air Forces. To give comprehensive picture about operational employment of military aviation, air defence missile troops and radar and C2 units.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    - Átfogóan ismeri a haderők fejlődésének és fejlesztésének stratégiai kérdéseit, a védelmi szféra, a védelmi tervezés és a haderőfejlesztés jellemzőit és viszonyrendszerét, továbbá a honvédelmi tárca, a NATO és az Európai Unió védelmi tervezési rendszerét és összefüggéseit.
    - Ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket, ezek hatását a légierő haderőnem fejlesztésére és alkalmazására.
    - Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi

konfliktusok légi hadviselési szegmensének jellemzőit.
- Részleteiben ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikai intézményrendszer felépítését, szervezeteit, szabályozását és működését, valamint olyan, Magyarország számára releváns nemzetközi biztonsági szervezetek, mint az ENSZ, a NATO, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (a továbbiakban: EBESZ) és az Európai Unió felépítését és működését.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitikát meghatározó stratégiai dokumentumokról és jogszabályokról,benne a légierő alkalmazásának doktrinális alapjait; a légierő különböző értelmezéseit; a potenciális légi műveletek főkérdéseit;
- Ismeri a Magyar Honvédség légierő csapatainak képességeit, szervezését és nemzetközi szerepvállalásait.

Képessége:

- Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.
- Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.
- Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre.
- A hallgatók képesek elemezni korunk konfliktusai légi komponensét; az adott országok légierejének kepeségeit; egy adott ország, szövetség légi doktrína rendszerét;

Attitűdje:

- Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.
- Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli, ugyanakkor munkáltatójához lojális.
- Elkötelezett és lojális a közszolgálat iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Megosztja tudását és tapasztalatait a társaival.

Autonómiája és felelőssége:

- Kezdeményező és agilis az egyéni szakmai tevékenységben és a csoportmunkában egyaránt.
- Elkötelezett a közszolgálat és a honvédelem ügye iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.
- Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.
- Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, szakmai felkészültséggel és felelősséggel végzi munkáját, a hivatali utat betartja.
- Vezetői vagy koordinációs hatáskör esetén képes szervezni a hozzá tartozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul):

Knowledge:

- Is familiar with Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the european union; realities and prospects of international and european union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above.

- Is familiar with Doctrinal basics of Air Power;
- Is familiar with Approaches of Air Power;
- Is familiar with Main issues of potential Air Operations;
- Is familiar with Air operations conducted NATO and leading members of the Alliance;
- Is familiar with Capabilities, organizations and international contribution of the Hungarian Air Forces.

Capabilities:

- Analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security.
- Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.
- Applying strategic planning, analytical and assessment methods used for security, and implementing government-, branch- and organ level strategies.
- Students have abilities to analyse of
    - Air components of contemporary wars or crises;
    - Air Forces of relevant states;
    - Air operations doctrines;

Attitudes:

- Commitment to public service and home defence, capability of responsible work and behaviour.
- A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.
- A commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.
- Openness and being receptive to customers' problems.
- Students share their knowledge and experiences with their mates.
- Being interested in handling the problems occurring during official law application.

Autonomy and responsibility:

- He/she organizes, manages and controls his/her own and the other’s work in the organisation, which he/she manages. He/she provides management guidance and self-check. He/she has a systematic and systemic overview ability in relation to his/her field.

11. Előtanulmányi követelmények: nincsenek

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. A légi hadviselés doktrinális felfogása, légierő elméletek és koncepciók. (Doctrinal interpretation of air warfare, theories and concept of air power) (4 óra)
12.2. Korunk konfliktusainak légi hadviselési szegmense, trendek a légi fenyegetésben. (Air warfare segment of contemporary conflict and crises) (4 óra)3
12.3. Konferencia (csoportos foglalkozás) (Syndicate work)
12.4. Az MH légierő szervezeti rendszere, a főbb rendszeresített eszközök alkalmazási lehetőségei. (Organizations of the HUAF, major weapon systems)
12.5. A NATO légi-vezetési és irányítási rendszere, a JFACC-koncepció. (ACCS of the NATO, JFACC-concept)
12.6. Konferencia (csoportos foglalkozás) (Syndicate work)
12.7. A harcászati repülő erők alkalmazása. (Employment of Tactical Aviation) (4 óra)
12.8. A légvédelmi rakétacsapatok alkalmazása. (Employment of Air Defence Missile Troops)
12.9. Konferencia (csoportos foglalkozás) (Syndicate work)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév/tavaszi

14. **A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége:** A foglalkozások 75%-án való jelenlét kötelező, 3 alkalom (6 kontaktóra), levelezőknél 2 tanóra, hiányzás elfogadott. Az igazolt távolmaradás pótlása az előadó által meghatározott feladattal teljesíthető. A hallgató elégtelen részvétele az órákon az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A foglakozás anyagainak és a kötelező irodalom feldolgozása, az előadásokon való részvétel a 14. pont szerint, a ZH dolgozatok eredményes teljesítése. A ZH-k a 12.3 és a 12.9 foglalkozásra tervezettek. A zárthelyi időtartama 45 perc. A ZH-k elméleti beugróval (alapvető definíciók) kezdődnek, és 50%-os átlageredménytől számítanak elfogadottnak. A levelezőknél egy ZH és egy otthoni megoldandó feladat tervezett. Értékelés rendje:

    - 0-49 % Elégtelen (1);
    - 50-60 % Elégséges (2);
    - 61-70 % Közepes (3);
    - 71-80 % Jó (4)
    - 81 – 100 % Jeles (5)

    Javításra és pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében, egyeztetett délutáni időben van lehetőség.

16. **Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

    16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a félév végi aláírás feltétele az előadások látogatása a 14. pontban rögzített feltételek szerint.

    16.2. Az értékelés: Az osztályzat és a kredit ötfokozatú **gyakorlati jegy** formájában szerezhető meg, a két ZH (a levelezőknél egy ZH és egy feladat) eredményének egyszerű matematikai átlaga alapján.

    16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése, valamint a legalább elégséges gyakorlati jegy értékelés megszerzése.

17. **Irodalomjegyzék (angolul, magyarul):**

    17.1.Kötelező irodalom:

    1. Krajnc Zoltán: A légierő megváltozott szerepe a 21. század hadviselésében, Budapest, Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány, 2006. (Geopolitikai Tanács Közhasznú Alapítvány: Műhelytanulmányok; 7.), ISBN:978-615-5305-67-2
    2. Krajnc Zoltán: A légierő eszmerendszerként való értelmezése, In: A katonai vezetői-parancsnoki (harcászati vezetői) kompetenciák fejlesztésének lehetséges stratégiája. 241 p., Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. pp. 175-192. ISBN:978-615-5305-67-2
    3. Re/419 – Légi Műveletek Doktrína. Magyar Honvédség, 2015. Kurta G. (szerk.): Légierő hadművelet-elmélet (egyetemi-jegyzet), Budapest, ZMNE 2000,

    17.2.Ajánlott irodalom:

    1. Krajnc Zoltán, Ruttai László: Rakétavédelem, Budapest: Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2006. 183 p.
    2. Krajnc Zoltán: A légierő képességalapú közelítése, mint a parancsnokképzés egyik alap kognitív kompetenciája, In: Krajnc Zoltán (szerk.): A katonai vezetői-parancsnoki (harcászati vezetői) kompetenciák fejlesztésének lehetséges stratégiája. 241 p. Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014. pp. 163-173., (ISBN:978-615-5305-67-2)
    3. AJP 3.3 B – Allied Joint Doctrine for Air and Space Operations. NATO Standardization Office, NATO, Brussels, 2016.

Budapest, 2020. január 26.

Dr. Krajnc Zoltán ezredes
PhD (hadtudomány), egyetemi tanártantárgyfelelős
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKKVKM26
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul): Civil-katonai kapcsolatok**
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Civil-Military Relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak, Nemzetközi igazgatási alapképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kiss Zoltán László ezredes, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA +0 SZ 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: vegyes tanulási program (blended learning)
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók számára alapismereteket nyújtani a demokratikus társadalmak biztonsági és védelmi szektorának szervezetei (elsősorban a fegyveres erők) és a civil társadalom közötti viszonyok rendszeréről, valamint a katonai szervezet társadalmi meghatározottságának történelmi alakulásáról. Átfogó ismereteket adni a fegyveres erők átalakításának, ill. reformjának általános és speciális vonásaira, kiemelt kérdésköreire, aktuális kihívásaira és tipikus megoldási módozataira vonatkozóan a meghatározó NATO- és EU-tagállamokban. Megismertetni a hallgatókat a védelmi szféra intézményrendszerének elemei felett megvalósuló polgári demokratikus vezetés, irányítás és felügyeletre (az un. „civil kontrollra") vonatkozó nemzetközi és hazai elméletekkel; a haderő feletti polgári demokratikus kontroll kiépítésének és működtetésének külföldi mintáival, meghatározó modelljeivel, időszerű problémáival és jellemző fejlődési trendjeivel. Célunk továbbá annak bemutatása, hogy milyen elemekre alapozva, hogyan jött létre és miként működik a haderő felett megvalósuló demokratikus civil kontroll rendszere a közép-kelet-európai posztkommunista országokban, különös tekintettel Magyarországra.

   A tantárgy szakmai tartalma(angolul) (Course Description): Our aim is to provide students with a basic, comprehensive knowledge and understanding of the relationship between organizations in the security and defence sector of democratic societies and civil society; the historical development of the social determinants of military organizations; the general and specific features, key issues, current challenges and typical solutions of the transformation and reform of the armed forces and other security sector element institutions and organizations in key NATO and EU Member States. Furthermore, our aim to introduce students to the international and domestic

theories on civil-military relations, democratic civilian control and oversight over the main institutional and organizational elements of the defense system. In addition, we will provide basic understanding on foreign patterns, defining models, current problems, and typical trends in the development and operation of democratic civilian control over the military. Moreover, our aim is to present the elements of the system of democratic civilian control over the armed forces in the post-communist countries of Central and Eastern Europe, with special regard to Hungary.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a civil-katonai kapcsolatokkal összefüggő elméleti és empirikus interdiszciplináris kutatási eredményeket, s azok alkalmazási lehetőségeit a haderő, mint szervezet, társadalmi intézmény és társadalmi csoport megértése és az azzal biztonság- és védelempolitikai szakterületen dolgozó szakemberként való együttműködés érdekében;

Ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket, valamint az ezek értelmezéséhez szükséges főbb elméleti iskolákat.

Átfogóan ismeri a haderők fejlődésének és fejlesztésének stratégiai kérdéseit, a védelmi szféra, a védelmi tervezés és a haderőfejlesztés jellemzőit és viszonyrendszerét, továbbá a honvédelmi tárca, a NATO és az Európai Unió védelmi tervezési rendszerét és összefüggéseit.

Ismeri a biztonság- és védelempolitika és a védelmi igazgatás kialakításához szükséges elemző és értékelő módszereket, rendszereket, szoftvereket; rendelkezik korszerű számítástechnikai és adatelemzési ismeretekkel.

Képességei:

Képes vizsgálni, elemezni és értékelni a haderőn belül megfigyelhető csoport- ill. szervezeti szintű emberi viselkedési megnyilvánulásokat és társadalmi jelenségeket mind békeidőszakban, mind különleges jogrend szerinti időszakban, itthon és külföldön egyaránt

Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Képes megérteni és alkalmazni a szakterminológiát magyarul és angolul is.

Képes idegen nyelvű szakirodalom olvasására, feldolgozására.

Képes alkalmazni az általa megismert tudományos alapelveket a haderő társadalmi jellemzőinek megértéséhez; a társadalmi erőszakkal, a háborúval és a haderővel kapcsolatos társadalomtudományi információk elemzése és értékelése kapcsán; és a szociológiai ismeretek felhasználásával képes támogatni a szakpolitikai döntéshozatalt és végrehajtást.

Felkészült arra, hogy későbbi biztonság- és védelempolitikai, illetve nemzetközi igazgatási szakmai beosztotti és vezetői tevékenysége, munkavégzése során képes legyen a rendelkezésre álló elemzési elvek és módszerek hatékony alkalmazására

Attitűdje:

Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Nyitott a szakterületén zajló szakmai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.

Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé

váljon.

Nyitott a képesítésével, végzettségével, szakterületével kapcsolatos szakmai, fejlesztési eredmények megismerésére, befogadására, és törekszik saját szakmai tudásának megosztására.

Érdeklődő a szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök iránt.

Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.

Autonómiája és felelőssége:

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a biztonsági szektor és a védelmi szektor szervezeti, valamint saját szolgálati ill. munkahelye céljait, feladatait és érdekeit.

Beosztásából adódó önállósággal végzi az általános és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott tényezők és körülmények alapján történő kidolgozását, amely során széles látókörére, általános és szakmai műveltségére, valamint problémafelismerő és -megoldó készségére támaszkodik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences - English):

Knowledge:

Knows the theoretical and empirical research results of civil-military relations and their applications for understanding and cooperating with the military as an organization, social institution and social group, as specialist in the field of security and defense policy.

He/she Is familiar with the basic international political, economic, social and military processes, factors, trends determining the Hungarian security and defense policy and the main theoretical schools necessary for their interpretation.

Comprehensive knowledge of strategic issues in the development of the modern armed forces, characteristics and relationships of the security sector, defense sector; defense planning and force development system and context of the Ministry of Defense, NATO and the European Union.

Having knowledge in areas of analytical and evaluation methods, systems; computer and data analysis skills necessary for the development of security and defense policy and defense administration.

Capabilities:

Ability to investigate, analyze and evaluate sociological aspects of formulation, development and operation of formal and informal groups and organizations within the armed forces; and development of organizational human behavioral manifestations both in peacetime and under special legal order, at home and abroad as well

Ability to interprete duties, tasks and processes stem from security and defence policy related international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them into the decision-making processes of armed forces, law enforcement institutions and national securitgy agencies.

Ability to effectively applying the academic principles and methods he/she is familiar with to understand the social characteristics of the armed forces and their operations; analyzing and evaluating scientific information on social violence, war and the armed forces; and to support policy making and implementation using knowledge from social sciences (esp. from military sociology).

Ability to collect, analyze and interpret relevant data related to the field of operations, and combat related activities available to them in their professional and managerial duties in the field of security and defense, and international administration.

The students involved in this training within the discipline of military sociology should be able to:

- apply sociological theory to understand the military as an organization, social institution and social group;
- critically evaluate explanations of human behavior and social phenomena within the military and during various kinds of international military crisis-response operations;
- apply scientific principles to understand the social features of the military;
- evaluate the quality of social scientific data related to social violence, war and military;
- rigorously analyze social scientific data related to social violence, war and military,
- use sociological knowledge to inform policy debates and to promote public understanding about social violence, war and military.

Attitude:

Sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.

Susceptibility to cognition and understanding all professional, technological and development results related to the special field, and pursuit of knowledge dissemination

Endeavor to make self-education one of the means to achieve one's professional goals.

Openness to getting to know and accept the professional development results related to his/her qualification, education and specialty, and seeks to share his/her professional knowledge.

Interest in new methods and techniques related to the special field.

High-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in national and international multicultural operational environment.

Autonomy and responsibility:

To the best of his/her knowledge, he/she is committed to serving and representing the government, the security sector and the defense sector, as well as its own service and defense sector. your workplace goals, tasks, and interests.

With the autonomy of the position, consideration of general and special professional issues and elaboration based on specific factors and circumstances, relying on a broad perspective, general and professional literacy, and as well on problem recognition and problem solving skills.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A fegyveres erők, rendvédelmi szervek, nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint a társadalom viszonyának kutatása a XX. században és az ezredfordulón. (Research on the relationship between the armed forces, law enforcement agencies, national security services and society in the 20th century and in the early decades of the 21st century.)

12.2. A civil-katonai kapcsolatok fogalomköre; tudomány-rendszertani helye, szerepe; kiemelt vizsgálati körei; speciális kutatási módszertana. (The concept of civil-military relations; its place and role in taxonomy of science; key areas of investigation; special research methodology.)

12.3. A civil-katonai kapcsolatok elméleti és gyakorlati alkalmazhatósága:
a hadügy szociológiáján (s annak részeként a katonaszociológián) belül, továbbá

a nemzetközi és nemzeti biztonság- és védelempolitikák tervezése és végrehajtása kapcsán. (Theoretical and practical applicability of civil-military relations: within the sociology of military, and in the planning and implementation of international and national security and defense policies.)

12.4. A fegyveres erők, rendvédelmi szervek, nemzetbiztonsági szolgálatok és a társadalom viszonyának elméleti modelljei. A civil-katonai és rendvédelmi kapcsolatok keleti és nyugati modelljének alapvető jellemzői. (Theoretical models of the relationship between the armed forces, law enforcement agencies, national security services and society. Basic features of the Eastern and Western models of civil-military and law-enforcement relations.)

12.5. A társadalmi-politikai konfliktusok természete; a biztonsági szektor, ill. a védelmi társadalmi alrendszer integrált működésével, ill. kontrolljával összefüggő konfliktusok jellemző vonásai. (The nature of socio-political conflicts; typical conflicts related the security sector and integrated operation of the security and defense social subsystem; features of civilian control-related conflicts)

12.6. A „biztonsági szektor" fogalomköre és problematikája napjainkban. Szervezet- és katonaszociológiai sajátosságai (The concept and problems of the "security sector" nowadays. Organizational and military sociological characteristics of organizations and institutions)

12.7. A biztonsági szektor három fő pillérének; a biztonsági szektor szereplőinek és a "biztonsági család" tagjainak jellegadó vonásai. (The main characteristics of the three main pillars of the security sector; key security sector actors and members of the "security family".)

12.8. A biztonsági szektor kiemelt elemeinek (fő pilléreinek) felépítése, működése és viszonyrendszere a potenciális modernizációs mintául szolgáló NATO- és EU-országokban, valamint a potenciális műveleti célterületként számba veendő országokban (Structure, operation and relationship of the key elements (main pillars) of the security in NATO and EU countries serving as a potential model for modernization, and in countries to be considered as potential operational targets)

12.9. A „nem törvényes ill. törvény által nem egyértelműen besorolt/szabályozott" "biztonsági szektor szereplők" (Those "security sector actors" who's activities are characterized as "unlawful" and/or "not explicitly classified or regulated by law")

12.10. Az állami szintű biztonság „privatizálásának" kérdésköre, s annak lehetséges következményei ill. kockázatai, ha a korábban kizárólag államokhoz rendelt, exkluzív állami biztonsági feladatokat magán biztonsági vállalatok (Private Security Companies, PSCs) és magán katonai vállalatok (Private Military Companies, PMCs) végzik. (The issue of the "privatization" of state-level security, its possible positive and negative consequences. The risks of using the exclusive state security tasks previously assigned to states only by Private Security Companies (PSCs) and Private Military Companies (PMCs).)

12.11. A fegyveres erők, rendvédelmi szervek és nemzetbiztonsági szolgálatok objektív és szubjektív kontrollja. A fegyveres erők, rendvédelmi szervek és nemzetbiztonsági szolgálatok feletti polgári demokratikus ellenőrzés mechanizmusai a NATO- és EU-tagállamokban. (Objective and subjective control of the armed forces, law enforcement agencies and national security services. Mechanisms for civilian democratic control over armed forces, law enforcement agencies and national security services in NATO and EU Member States.)

12.12. A polgári-katonai kapcsolatok; a demokratikus civil kontroll rendszerének kialakulása Magyarországon. A HM/MH HVK és a civil kontroll. A MH és a társadalmi nyilvánosság. (Civil-military relations; the development of the system of democratic civil control in Hungary. Ministry of Defense, General Staff and civilian control. Hungarian Home Defence Forces and publicity.)

12.13. A hírszerző szervek és a titkosszolgálatok civil kontrolljának speciális kérdései. (Specific issues regarding civilian control and oversight of intelligence agencies and intelligence services.)

12.14. Értékelés

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint, mester-szintű képzésben tanuló hallgatók részére: a képzés 3. félévében.

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** A hallgató köteles a foglalkozások 75%-án aktívan részt venni (nappali tagozaton 21 óra, a levelező tagozaton 6 óra jelenlét mimimum kötelező), különös tekintettel a szemináriumi foglalkozásokra. Az ezt meghaladó mértékű hiányzások a féléves aláírás megtagadását vonják maguk után. A hallgató igazolt okkal (egészségügyi, külföldi képzési, vezénylési) a foglalkozásokról hiányozhat, a pótlást az oktató előírásai alapján kell megoldani, legalább elégségesre értékelt házidolgozattal.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A félév során egy, az oktatóval előzetesen egyeztetett témakörben megtartott, 15 perc időtartamú, Power Point programmal megtámogatott kiselőadás és egy 10-12 oldal terjedelemben megírt esszé kerül értékelésre. A levelező hallgatóknál a PPT kiselőadást a tanár értékeli, csak a legjobb három kerül bemutatásra. A kurzus végén átfogó zárthelyi dolgozatot ír az osztály. A hiányzó, vagy elégtelen értékelésű feladat a szorgalmi időszak végéig egy alkalommal pótolható, ill. javítható. A pótlására, illetve elégtelen osztályzatról történő javításra a szorgalmi időszak végéig egy alkalommal van lehetőség az oktatóval egyeztetett időpontokban. Az előadás értékelése: az elért maximális pontszám 60 %-ig elégtelen; 61-70 %-a között elégséges; 71-80 %-a között közepes; 81-90 %-a között jó; 90 %felett pedig jeles.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. **Az aláírás megszerzésének feltételei:** A kurzus teljesítését igazoló aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való részvétel követelményeinek teljesítése; a félév elején kiadott, ajánlott, ill. oktatóval előzetesen egyeztetett témakörökből kiválasztott, önállóan, ill. kiscsoportos munkaformában kidolgozott kiselőadás prezentálása, valamint egy 10-12 oldal terjedelmű esszé benyújtása követelményének legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. **Az értékelés:** Az értékelés típusa: ötfokozatú gyakorlati jegy, mely a tantárgy elméleti anyagának gyakorlati alkalmazását és az alkalmazási készség értékelését teszi lehetővé.

16.3. **A kreditek megszerzésének feltételei:** A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges érdemjegy megszerzése az előírt követelmények teljesítésének eredményeként. Sikeres (elégtelennél jobb) gyakorlati jegy javítására nincs lehetőség.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. **Kötelező irodalom**:

1. Huntington, Samuel P.: A katona és az állam. A civil és a katonai szféra viszonyának elmélete és politikája. Zrínyi - Atlanti Kiadóm Budapest, 1994. ISBN 9789633275924), 1-93.o.
2. Giddens, Anthony: Szociológia, Osiris Kiadó, Budapest, 1995. ISBN 9789633899847, 345-373.
3. Kiss Zoltán László: A fegyveres erők és a társadalom. In Gazdag Ferenc: Biztonsági tanulmányok, biztonságpolitika, ZMNE, Budapest, 2011. ISBN 9786155057236, 191-209.o.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bruneau, Thomas – Matei, Florina Cristiana: The Routledge Handbook of Civil-Military Relations. New York and London: Routledge, 2013., ISBN 978 1 138 92269 3, pp. 11-190.
2. Lambert, Alexandre: Democratic Civilian Control of Armed Forces in the Post-Cold War Era. Geneva: Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) - LIT Verlag, 2009. ISBN-10: 3825811271; ISBN-13: 978-3825811273, pp. 1-158. 213-266.
3. Kiss Zoltán László: Válságreagáló műveletek alkalmazott társadalomtudományi aspektusai, (Katonák békében és missziókban-sorozat), HM Zrínyi Média Közhasznú Nonprofit Kft. Budapest, 2015. ISBN 9789633274507, 335 p.
4. Kiss Zoltán László: A magyar katonai elit, 1945-1989. ZMNE Egyetemi Kiadó, Budapest, 2005. ISBN 9637060103, 113-255.

Budapest, 2020. 03. 12.

Dr. Kiss Zoltán László ezredes, egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM11
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 2.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Law and Use of Force 2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A nemzetközi humanitárius jog elhelyezése a nemzetközi jog rendszerében, alapfogalmainak részletezése. Az egyes személyek jogi helyzete, az őket megillető jogi védelem. A hadviselés joga, az alkalmazható harceszközök és az igénybe vehető hadviselési módok. A hadifoglyokra irányadó szabályok. A megszállás irányadó szabályai. A civilek védelme és a különleges védelem alá tartozó objektumok: egészségügyi létesítmények, kulturális javak. A Nemzetközi Vöröskereszt. A jogsértésekért való felelősségre vonás lehetősége. A tárgy célja: a hallgatók ismerjék meg a nemzetközi jog fegyveres erő alkalmazására vonatkozó teljes rendszerét, tudják alkalmazni annak alapvető szabályait. Elsődleges oktatási cél, hogy biztonsági tanulmányokat végzett szakemberekként tisztában legyenek e rendszer részét képező két nagy jogterület (jus ad bellum – jus in bello) különbségeivel és az utóbbi főbb kérdéseivel.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The place of international humanitarian law within the system of international law and its basics. Legal status of various individuals and their legal protection. Law of conduct of hostilities, means and methods of warfare. Rules governing treatment of prisoners of war and of occupation. Protection of civilians and civilian objects, including those under special protection. The International Committee of the Red Cross. Responsibility for violations. The aim of the course: the students shall familiarize themselves with the international legal system applicable to situations of use of force and be able to apply its fundamental provisions. The primary teaching aim is to make sure that the students with advanced training in security studies shall be able to understand the difference between the two sub-systems of this field of law (jus ad bellum – jus in bello), and relevant rules of the latter.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

Ismeri a nemzetközi jog elveit, sajátosságait, az államok közötti konfliktusok rendezésének nemzetközi jogi szabályait, valamint a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos nemzetközi intézmények működését és tárgyát szabályozó jogi előírások rendszerét és összefüggéseit.

Képességei:

Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.

Attitűdje:

Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége:

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív szakmai álláspontot képvisel, képes a szakmai érdekek érvényesítésére.

Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

The principles and characteristics of the international law, the international law regulating the settlement of conflicts between states, the system and the context of laws regulating the operation and spheres of authority of international institutions in the field of international security.

Capabilities:

Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Preparing executive decisions, forming decision alternatives, and actively participating in the decision-making process.

Attitude:

A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies.

A commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility:

Depending on the position filled in the organizational structure, he/she represents a constructive professional stance, is capable of asserting the professional interests.

Serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. **Előtanulmányi követelmények:** Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 1. ÁNJTM10

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

12.1. A nemzetközi jog és a fegyveres erő alkalmazása: jus ad bellum – jus in bello (International law and the use of force: ius ad bellum and ius in bello)
12.2. A nemzetközi hadijog rendszere, forrásai (Sources of the law of war)
12.3. A nemzetközi hadijog alapelvei (Basic principles of the law of war)
12.4. A nemzetközi hadijog alkalmazási köre: nemzetközi és belső konfliktusok, valamint „vegyes" helyzetek (Application of international humanitarian law in international and non-international armed conflicts and the "mixed" situations)
12.5. Személyek helyzete a nemzetközi hadijog területén: a hadifogoly státusz, a polgári személyek helyzete (Legal situation and protection of various individuals. Prisoners of war. Protection of the civilian population)
12.6. A kulturális javak védelmének nemzetközi jogi rendszere (Protection of cultural property during armed conflict)
12.7. A hadviselés szabályai, a megszállásra vonatkozó jogi rezsim. Nem-kormányzati szervezetek szerepe: a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága, NGO-k, média (Conduct of hostilities, means and methods of warfare. Law of occupation. The role of non-governmental organisations: the International Committee of the Red Cross, NGOs, media)
12.8. ZÁRTHELYI DOLGOZAT (MIDTERM TEST)
12.9. A hadijogi szabályok megsértésének büntetőjogi következményei (Criminal responsibility for violations of international humanitarian law)
12.10. A jogsértésekért való felelősségre vonás a belső jog alapján - a hazai büntetőjogi szabályok áttekintése (Responsibility for violations of the law of war – prosecution of international crimes under national (Hungarian) law)
12.11. A jogsértésekért való felelősségre vonás a nemzetközi jog alapján és nemzetközi büntetőbírói intézmények szintjén (Responsibility for violations of the law of war – prosecution of international crimes under international law, by international criminal courts)
12.12. Nemzetközi hadijog és az emberi jogok. Az emberi jogi jogsértésekért való állami felelősség a fegyveres erő alkalmazása esetén – hadijog a strasbourgi bíróság gyakorlatában (International humanitarian law and human rights. State responsibility for human rights violations during armed conflict: case-law of the European Court of Human Rights concerning the law of war)
12.13. A terrorizmussal szembeni fellépés hadijogi vonatkozásai (Terrorism and the rules of war)
12.14. ZÁRTHELYI DOLGOZAT (MIDTERM TEST)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 3. félév/őszi félév

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** Az órák 75 százalékán kötelező a részvétel. A hiányzási kvóta (nappali hallgatóknál 21 óra, levelező hallgatóknál 6 tanóra) túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után. Igazolt tartós távollét (Erasmus-képzés, szakmai gyakorlat, betegség, stb.) esetén a hallgató egyéni feladattal pótolhatja az órai távollétet.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** Évközi két zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele az előadások legalább 75%-án való jelenlét, valamint az évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont)

16.2. Az értékelés: A vizsga szóban történik. Az érdemjegybe az órai jelenlét, az aktív órai munka, valamint a ZH dolgozat eredménye is beszámít. . 80%-nál magasabb évközi teljesítmény esetén jó és jeles osztályzatok megajánlása lehetséges.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (XIII. fejezet: „Fegyveres konfliktusok szabályozása”, XIV. fejezet: „Nemzetközi büntetőjog”) ISBN 9789633120224
2. Lattmann Tamás: A fegyveres erő terrorizmussal szembeni alkalmazásának nemzetközi jogi körvonalai. Dialóg Campus, Budapest, 2018. ISBN 9786155945182

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Tóth Judit: „Humanitárius jog a gyakorlatban” jegyzet. SZTE ÁJTK, 2014. pp. 1-55.
2. Herczegh Géza: A humanitárius nemzetközi jog fejlődése és mai problémái. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1981. ISBN 9632210808
3. Roy Gutman, David Rieff (szerk.): Háborús bűnök. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2002.
4. Lattmann Tamás: Békefenntartás, ENSZ-műveletek és a nemzetközi jog. In: Szenes Zoltán (szerk.): Válságkezelés és békefenntartás az ENSZ-ben. Nemzeti Közszolgálati Egyetem. 2013. pp. 18-26.

Budapest, 2020. 03.21.

Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKHFKTM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Helyi háborúk és fegyveres konfliktusok a hidegháború után
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Small Wars and Armed Conflicts after the Cold War
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Hadtörténelmi, Filozófiai és Kultúrtörténeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csikány Tamás ezredes
8. **A tanórák száma és típusa:**
   - **8.1.** Össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a XX. sz. végének, illetve a XXI. sz. elejének hadművészeti fejlődését, másrészt a helyi háborúk történetét mutatja be. A célja a legfontosabb modern hadművészeti elvek és azok gyakorlati megvalósulásának bemutatása és elemzése.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course is about the most important armed conflicts of the post-Cold War period –the late 20th and the 21st century. The aim of the course is to understand and analyze the developments of the modern Art of War.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és védelmi tanulmányok tudományterületeit.

    Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

    Átfogóan ismeri a válságkezelés hazai és nemzetközi sajátosságait, a magyar válságkezelési részvétel eddigi tapasztalatait.

    Képességei:

    Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek

alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre.

Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.

Attitűdje:

Kezdeményező és agilis az egyéni szakmai tevékenységben és a csoportmunkában egyaránt.

Nyitott a szakmai továbbképzés különböző formáira és a különféle önfejlesztő módszerekre.

Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége:

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she has academic knowldge in international security and defence studies, and strategic studies.

He/she knows how international cooperation works, and how members states stand for their interests.

He/she knows the details of the national and international conflict resolution processes and the history of Hungarian participation.

Capabilities:

He/she is able to analyze and evaluate all kinds of international or national security challenges.

He/she is able to participate in all kinds of strategic planning, analyzing and evaluating activities.

He/she is able to provide support and take partin decision making and course of action developmnet.

Attitude:

He/she is proactive in his own work or when working as a member of a group.

He/she is open to all kinds of professional education or development.

He/she is an innovator and a problem solver.

Autonomy and responsibility:

He/she organizes and leads his/her subordinates with a certain level of independence, and with a sense of responsibility.

He/she does everything to maintain a professional working enviroment.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tematikája:

12.1. Bevezetés a konfliktuselemzésbe (Introduction to Conflict Analysis)

12.2. COIN és Expedíciós műveletek áttekintése (COIN/Expeditionary Operations)

12.3. A Délszláv válság (The Yugoslav Conflict)
12.4. Oroszország konfliktusi – Csecsen háborúk (Russia's Wars - Chechnyia)
12.5. Oroszország konfliktusi – Grúz háború (Russia's Wars - Georgia)
12.6. Oroszország konfliktusi – Ukrán konfliktus (Russia's Wars – Ukraine)
12.7. GWOT – Afganisztán (GWOT- Afghanistan)
12.8. GWOT - Irak (GWOT- Iraq)
12.9. MENA régió konfliktusai – Arab-Izraeli háborúk (The Arab-Israeli Wars)
12.10. MENA régió konfliktusai – Az arab tavasz háborúi (The Arab Spring)
12.11. MENA régió konfliktusai – Szíria (Syria)
12.12. Afrikai konfliktusok (Conflicts in Africa)
12.13. Ázsia konfliktusai – Nagyhatalmi vetélkedés (Conflict Zones in Asia - Great Power tension)
12.14. Ázsia konfliktusai – India-Pakisztán (Conflict Zones in Asia- India-Pakistan)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 80 %), ezt meghaladó hiányzás esetén az aláírás megtagadható. Levelező hallgatók esetében 2 tanóra hiányzás megengedett. A rövid/tartós távolmaradás indokolt (orvosi, szolgálati) esetben pótolható, amely pótlás a 12-es pontban megadott foglalkozások témájához kapcsolódó, a szorgalmi időszak végéig leadott 20000 karakteres beadandó dolgozat leadásával történhet. Ennek vizsgaidőszakban történő pótlására nincs mód.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), és a foglalkozások témájához (12. pont szerint) kapcsolódva egy diasorral támogatott, 10 perces kiselőadás megtartása, amelynek értékelése megfelelt/nem felelt meg lehet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés: A félév értékelése ötfokozatú kollokvium – szóbeli vizsga. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet: Az államiság modelljei a Közel-Keleten. A vahhábita királyságtól az iszlám köztársaságig. Dialóg Campus, Budapest, 2019., 125-195. o.
2. Resperger István: Villámháború az Öbölben. Egyetemi jegyzet, ZMNE, Budapest, 2005.
3. Babos László – Papp Tamás: A modern kor háborúi és csatái. Zrínyi Kiadó, Budapest. 2009.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Beehner, Lionel – Brantly, Aaron – Collins, Liam – Ferenzi, Steve – Person, Robert: Analyzing the Russian Way of War. Evidence from the 2008 Conflict with Georgia. Modern War Institute, 2018.

2. Darilek, Richard E. – Rohn, Laurinda L. – Perry, Sollinger, Jerry M. – Walter L.: Operation IRAQI FREEDOM. Decisive War, Elusive Peace. RAND Corp., 2015.
3. Kofman, Michael – Migacheva, Katya – Nichiporuk, Brian – Obrholtzer, Jenny – Radin, Andrew – Tkacheva, Oleskya: Lessons from Russia's Operations in Crimea and Eastern Ukraine. Rand, 2017.
4. Oliker, Olga: Russia's Chechen Wars. Lessons from Urban Combat. RAND Corp., 2001.
5. Farquhar, Scott C.: Back to Basics. A Study of the Second Lebanon War and Operation CAST LEAD. CSI Press, Ft. Leavenworth, 2009.

Budapest, 2020.03.21.

Dr. Csikány Tamás ezredes, egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKHATM147
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi és hazai válságkezelés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International and National Crisis Management
4. **Kreditérték és képzési karakter:**

   4.1. 3 kredit

   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jelleg: 33% gyakorlat, 66% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Hadászati Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Padányi József, egyetemi tanár, DSc
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. összes óraszám:

   8.1.1. Nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

   8.1.2. Levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

   8.2. heti óraszám nappali munkarend: 3

   8.3. az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy oktatása során a hallgatók megismerkednek a válságreagáló katonai műveletek alapfogalmaival, a katonai műveletekben elfoglalt helyével. Különös hangsúlyt kap az oktatásban a békefenntartás, mint a Magyar Honvédség egyik fontos feladata. A program foglalkozik a magyar részvétel eddigi tapasztalataival, a katonák felkészítésének sajátosságaival és a nemzetközi környezet okozta kihívásokkal. Részletesen megismerkednek az eddigi magyar missziós részvétellel és feldolgozzák két esettanulmányban a legfontosabb tapasztalatokat. Külön foglalkozik a tárgy a műveletek környezetével (EOD, orvlövészek, éghajlat, stb).

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul): During the course, students learn about the basics of crisis management operations and their role in larger military operations. Special attention is paid to peace keeping, one of the most important tasks of the Hungarian Defence Forces. The course also deals with previous Hungarian experiences, the particularities of preparing soldiers for such tasks and the challenges of an international environment. Students learn in detail about previous Hungarian experiences and process the most important of those in two case studies. The operational environment (EOD, snipers, climate, etc).
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi és hazai válságkezelés köréből. Átlátja a nemzetközi biztonság és a nemzetközi béke és biztonsághoz való magyar hozzájárulás közötti összefüggéseket.
    Képességei: Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre.

Felkészült önálló és független részfeladatok megoldására, tudása gyakorlati alkalmazására nemzeti és nemzetközi szintű védelempolitikai feladatok tervezése, szervezése és megoldása területén.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Nyitott szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, önálló feladat-végrehajtásra magyar és angol nyelven egyaránt.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Megtanulja a lojalitást a szervezetéhez (közigazgatás, nemzetközi szervezet), a felelősségvállalást a csoportmunkában, kész vezető szerepet vállalni és tiszteli a határidőket.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competencies – English

Knowledge: International and domestic crisis management. He / she understands the connections between international security and Hungary's contribution to international peace and security.

Capabilities: Participating in the work of international organisations and institutions. The student is able to solve independent subtasks, applies his / her knowledge in the field of planning, organizing and solving peacekeeping tasks at the national and international level

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. The student is opened for the continuous expansion of his / her professional knowledge, for independent task performance in both Hungarian and English.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service, he/she works for. The student learns loyalty to his workplace (administration, international organization), responsibility in teamwork, ready to take the lead and respect deadlines.

11. Előtanulmányi kötelezettségek: -

12. A tantárgy tematikája:

12.1. Bevezető előadás, tantárgyi program és a követelmények bemutatása, bemutatkozás (Introduction).
A válságreagáló műveletek tartalma, helye és szerepe a katonai műveletek rendszerében (The context of crisis management operations, their place and role in military operations)

12.2. Korai békefenntartás (Kréta, Ciprus, Macedónia, Albánia) (Early forms of peacekeeping missions (Crete, Cyprus, Macedonia, Albania)

12.3. Napjaink katonai műveletei (IFOR, SFOR, KFOR, Irak, ISAF, Ciprus, AFOR) (Current military operations (IFOR, SFOR, KFOR, Iraq, ISAF, Cyprus, AFOR))

12.4. Rövid esettanulmányok, az IED támadásokról szóló film, valamint az orvlövészekről szóló filmek megtekintése és feldolgozása (Case studies: IED attack, Juba Iraq sniper)

12.5. Mosztári esettanulmány, „The War in Mostar" című BBC film megtekintése. Civil-katonai együttműködés (Mostar case study. Civil-military Relations)

12.6. Az esettanulmány feldolgozása csoportmunkában (Discussion)

12.7. Srebrenica esettanulmány, a „Cry from the Grave című BBC film megtekintése (Srebrenica case study)

12.8. Hontalanok és menekültek helyzete Bosznia-Hercegovinában (The case of state less persons and refugees in Bosnia and Herzegovina)

12.9. Katasztrófák elleni védekezés katonai feladatai. Tisza zászlóalj (Military tasks in Disaster prevention. Tisza Engineer Battalion)
12.10. Migrációs helyzet és a katonai erő (Migration and military force)
12.11. Thai mentőakció tapasztalatai, az „Operation Thai Cave Rescue" című Discovery film megtekintése (Experiences of the Thai rescue mission)
12.12. Az esettanulmány feldolgozása (Discussion)
12.13. A környezet hatása a katonai műveletekre (terep, éghajlat). Kulturális különbségek (Terrain, climate change and the military operations. Cultural differences).
12.14. Összefoglalás (Summary)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3 félév/őszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: Óralátogatás, minimum 75%-a a tanóráknak kötelező, mindkét (nappali és levelező) képzési rendben. Ez alól csak a tantárgyfelelős adhat kedvezményt vagy felmentést, különösen indokolt esetben (szakmai gyakorlat, ERASMUS, stb). A hivatalosan távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat, egyéni tanrend, betegség - orvosi igazolás esetén) a tematika szerint teljesítik a tartalmi követelményeket. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. Minden órán katalógus készül. Minden óra egy személyenkénti rövid beszélgetéssel kezdődik azokról a releváns témákról, amelyek a megelőző foglalkozás óta történtek a világban. Az esettanulmányok feldolgozása kisebb csoportokban történik, melyek megvédik álláspontjukat az adott témában. A hallgatói teljesítmények mérésre és értékelésre kerülnek. A félév során egy beadandó esszét (20 ezer karakter) készítenek a nappali és levelező hallgatók egyaránt. Az esszé feltétele a kollokviumnak, megfelelt vagy nem felelt meg értékelést kap.

16. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a foglalkozásokon legalább 75%-os részvétel, a tantárgyi követelmények (esszé, óraközi aktivitás, esettanulmányok feldolgozásában való aktív részvétel) teljesítése.

16.2. Az értékelés: Szóbeli vizsga (kollokvium). Az ötfokozatú vizsgán a féléves tananyagra alapozott ismeret ellenőrzés történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditpontok megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A Balkán CIMIC kézikönyve. (MH Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központ 2014. szeptember); CIMIC Handbook.
2. Szász Márton: A Magyar Honvédség részvétele az Európai Unió által vezetett kiképző misszióban, Maliban. Honvédségi Szemle 2019. 6. szám.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Padányi József: Műszaki zár a határon. Műszaki Katonai Közlöny, 2015. 3. szám.
2. Csurgó Attila: Az improvizált robbanószerkezetek által teremtett műveleti környezet hatása a mozgásszabadságra, az erők megóvása érdekében végrehajtott fejlesztésekre. Honvédségi Szemle 2019. 6. szám.

Budapest, 2020.04.05.

Dr. Padányi József, egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKEHVM66
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Információ- és Kiberbiztonság
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Information and Cyber Security
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Elektronikai Hadviselés Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Haig Zsolt, egyetemi tanár, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kibertér szerepe. Az információbiztonság és a kiberbiztonság összefüggései. A komplex információs támadások összetevőivel és hatásai. Az információs infrastruktúrák és támadható pontjaik. A támadási módok. Az offenzív kiberműveleti képességek és a kiberelrettentés összefüggései. Az információbiztonság területei és szabályozói. A kiberbiztonság szerepe a védelemben. A kibervédelem és stratégia összefüggései. Az információs műveletek, elektronikai hadviselés médiahadviselés és a befolyásolás. A kiberterrorizmus.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The role of cyberspace. Relationships between information security and cyber security. Complex information attacks with components and effects. Information infrastructures and their vulnerabilities. Attack modes. Relationships between offensive cyber abilities and cyber-deterrence. Areas and regulators of information security. The role of cyber security in defense. Links between cyber defense and strategy. Information operations, electronic warfare, media warfare and influence. Cyber terrorism.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Összefüggéseiben is képes értelmezni az államra ható kibertéri folyamatokat.

    Képességei: Szakmai felkészültsége alapján, rendszerszinten képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetési feladatokat ellátni a kiberbiztonság figyelembe vételével.

    Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

    Autonómiája és felelőssége: A megfelelő irányítás mellett képes átfogó és komplex

feladatok önálló végzésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the correlations between processes of cyber space influencing the state.

Capabilities: He/she is capable of performing planning, strategic, analytical and managerial tasks systematically based on his/her professional competencies, taking into account of cyber security.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she is capable of carrying out comprehensive and complex tasks on his/her own initiative.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kibertér szerepe, az információbiztonság és a kiberbiztonság összefüggései. (The role of cyberspace, relationships between information security and cyber security).
12.2. A komplex információs támadások összetevőivel és hatásai. Az információs infrastruktúrák és támadható pontjaik. (Complex information attacks with components and effects. Information infrastructures and their vulnerabilities).
12.3. A támadási módok. Az offenzív kiberműveleti képességek és a kiberelrettentés összefüggései. (Attack modes. Relationships between offensive cyber abilities and cyber-deterrence).
12.4. Az információbiztonság területei és szabályozói. (Areas and regulators of information security).
12.5. A kiberbiztonság szerepe a védelemben. A kibervédelem és stratégia összefüggései. (The role of cyber security in defense. Links between cyber defense and strategy).
12.6. Az információs műveletek, elektronikai hadviselés médiahadviselés és a befolyásolás. (Information operations, electronic warfare, media warfare and influence).
12.7. A kiberterrorizmus. (Cyber terrorism).

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. A igazolatlan távolmaradás miatt a hallgató által kihagyott foglalkozások nem pótolhatók.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A félév során kettő írásbeli zárthelyi dolgozat kerül értékelésre.

A zárthelyi dolgozatok megírására a 12.4., és a 12.7. tárgykör leadását követő tanórán kerül sor. A hiányzó, vagy elégtelen zárthelyi dolgozat a szorgalmi időszak végéig egy alkalommal pótolható, vagy javítható. A levelező hallgatóknál egy beadandó feladat és egy zárthelyi dolgozat a követelmény.

A zárthelyi dolgozatok / feladat értékelése ötfokozatú skálán történik az alábbiak szerint: 51 %-tól elégséges, 63 %-tól közepes, 75 %-tól jó, 87 %-tól jeles.

A meg nem írt, vagy sikertelen zárthelyi dolgozat / beadandó feladat miatt megtagadott aláírás a TVSZ vonatkozó pontjai szerint pótolható vizsgaidőszakban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15 pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés: Típusa: gyakorlati jegy. A gyakorlati jegy a két (eredményes) zárthelyi dolgozat értékelésének átlaga. Az értékelés szintjei: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A félév elismerésének feltétele, hogy a zárthelyi dolgozatok (levelező hallgatóknál beadandó feladat és zárthelyi dolgozat) értékelése. és ezek átlaga alaján a gyakorlati jegy legalább elégséges szintű legyen. Ennek hiányában az aláírást (a félév elismerését) meg kell tagadni és a hallgató nem kaphat kreditet.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kovács László (2018): A kibertér védelme. Dialóg Campus, Budapest, 2018.
2. Kovács László (2018): Kiberbiztonság és-stratégia. Dialóg Campus, Budapest, 2018.
3. Haig Zsolt (2018): Információs műveletek a kibertérben. Dialóg Campus, Budapest, 2018.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jason Andress, Steve Winterfeld (2013): Cyber Warfare: Techniques, Tactics and Tools for Security Practitioners. Syngress, ISBN 978-0124166721
2. Schmitt, Michael (szerk.): Tallinn Manual 2.0 on the International Law Applicable to Cyber Operations. Cambridge University Press, 2017. ISBN: 9781316822524
3. Erdősi Péter Máté, Solymosi Ákos: IT biztonság. Neumann Társaság, 2019.

Budapest, 2020.03.18.

Dr. Haig Zsolt , PhD
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM15
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU jogrendszere
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Legal System of the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin Ph.D, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja az autonóm uniós jogrendszer bemutatása. A kurzus során a hallgatók megismerik az uniós jogforrásokat, azok jellemzőit és sajátosságait. A hallgatók alapozó ismereteket szereznek az Európai Unió Bírósága előtti eljárásokról, az uniós belső piac és a versenyjog működéséről.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce the autonomous EU legal system. During the course students will learn about EU legal sources, their characteristics and features. Students will gain a basic knowlwdge of the procedures before the Court of Justice of the European Union, the functioning of the EU internal market and competition law.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát. Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre. Átfogóan ismeri a magyar állam és államigazgatás nemzetközi kapcsolatrendszerét és döntési mechanizmusait.

    Képességei: Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre. Képes feladatellátásra honvédelemmel foglalkozó állami és nem állami szerveknél és nemzetközi biztonsági szervezeteknél.

Attitűdje: Elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív szakmai álláspontot képvisel, képes a szakmai érdekek érvényesítésére. Felkészült az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban Magyarország nemzeti érdekeinek képviseletére. Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states. The regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region. The international relationships and the decision-making mechanism of the Hungarian state and public administration.

Capabilities: Applying strategic planning, analytical and assessment methods used for security, and implementing government-, branch- and organ level strategies. Completing tasks in state- or non-state home defence organs, and in international security organizations.

Attitude: A commitment to the interests of Hungary, social solidarity and equal opportunity, democratic values, the rule of law, the common ideals of Europe and the allies. A commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility: Depending on the position filled in the organizational structure, he/she represents a constructive professional stance, is capable of asserting the professional interests. He/She is prepared to represent the national interests of Hungary in different forms of co-operation inside and outside the organization. serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az Uniós jogrendszer természete, autonómiája (The nature and autonomy of the EU legal system)

12.2. Tagállami jog, uniós jog, nemzetközi jog egymáshoz való viszonya (Relationship between national law, EU law and international law)

12.3. Jogforrások az EU-ban I. (elsődleges jogforrások) (Sources of law in the EU I (primary sources of law))

12.4. Jogforrások az EU-ban II. (másodlagos jogforrások) (Sources of law in the EU II. (secondary sources of law))

12.5. Eljárási típusok az Európai Unió Bírósága előtt I. (Types of procedure before the Court of Justice of the European Union I.)

12.6. Eljárási típusok az Európai Unió Bírósága előtt II. (Types of procedure before the Court of Justice of the European Union II.)

12.7. Eljárási típusok az Európai Unió Bírósága előtt III. (Types of procedure before

the Court of Justice of the European Union III.)

12.8. A belső piac joga – a négy szabadság (Internal market law - the four freedoms)

12.9. A belső piac joga II. (áruk szabad mozgása) (Internal Market Law II. (free movement of goods))

12.10. A belső piac joga III. (személyek szabad mozgása, letelepedés szabadsága) (Internal Market Law III. (free movement of persons, freedom of establishment))

12.11. A belső piac joga IV. (szolgáltatások, tőke szabad mozgása) (Internal Market Law IV. (free movement of services, and of capital))

12.12. Az uniós versenyjog I. (klasszikus antitrösztjog) (EU competition law I (classic antitrust law))

12.13. Az uniós versenyjog II. (tagállamokra vonatkozó versenyszabályok) (EU competition law II. (competition law concerning the Member States))

12.14. Az uniós versenyjog III. (eljárásjogi kérdések) (EU competition law III. (procedural issues))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett az igazolatlan hiányzás. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Az igazolt távollét pótlása az oktató instrukciója alapján történik, általában egy jogeset elemzése útján. A hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Legfeljebb két zárthelyi dolgozat (elméleti ismeretek esetén), jogesetmegoldások, prezentáció, órai aktivitás értékelése (gyakorlati ismeretek esetén). ZH időpontjai a 7. és a 14. témakör befejezését követően. ZH-nál és a beadandó jogeset-megoldásnál elégséges teljesítés 51-60%, közepes teljesítés 61-70%, jó teljesítés 71-80, jeles teljesítés 81-100%. Az órai aktivitás, jogesetmegoldások, prezentáció beleszámít a félévi osztályzatba. A féléves összteljesítmény alapján megajánlott jegy szerezhető. Elmulasztott félévközi feladat, vagy sikertelen ZH pótlására nincs lehetőség, de a hallgató ekkor megajánlott jegyet nem kaphat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon

16.2. Az értékelés: Kollokvium (írásbeli vagy szóbeli a létszám függvényében). A számonkérés alapja a tematikában meghatározott témakörökben az előadásokon elhangzottak és a kötelező irodalom anyaga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere. Wolters Kluwer, Budapest, 2019. ISBN 978 963 295 890 3
2. Gombos Katalin: Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai. Wolters Kluwer, Budapest, 2017. ISBN 978 963 295 650 3 (vonatkozó fejezetek)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban, HVG-ORAC, Budapest, 2013, ISBN 978 963 258 202 3
2. Horváth Zoltán – Ódor Bálint: Az Európai Unió szerződéses reformja – az Unió Lisszabon után, HVG Orac, Budapest, 2010, ISBN 978 963 258 105 7
3. Thomas Eger - Hans-Bernd Schäfer (eds.): Research Handbook on the Economics of European Union Law. Edward Elgar, Cheltenham, 2012. ISBN 9781781954140 (Chapters 6, 7, 13)
4. Robert Schütze: European Union Law. Cambridge University Press, Cambridge, 2018. ISBN 9781108555913 (relevant chapters)]

Budapest, 2020.03.23.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin Ph.D, egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA08
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi biztonsági szervezetek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Security Organisations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, egyetemi tanár PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám – nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy az elméleti órák során a hallgatók általános ismereteket kapjanak főbb nemzetközi biztonsági intézmények elméleti hátterével, felépítésével, illetve működésével kapcsolatban. A hallgatók megismerik a Magyarország számára kulcsfontosságú nemzetközi biztonsági intézmények alapdokumentumait, működésük politikai összefüggéseit (NATO, EU, ENSZ, EBESZ). Gyakorlati példák alapján a tantárgy részét képezi e szervezetek működésének biztonságpolitikai szempontú értelmezése és missziós tevékenységének ismertetése.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The objective of this course is to give general introduction and overall knowledge about the main International Security Institutions. The lecture will start with the presentation of the UN, than focusing on the European International Security Institutions, such as the EU and the OSCE. The course will then follow the introduction of the NATO. Based on case studies students will be familiarised with the practice of International Security Institutions.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

    Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

    Attitűdje: Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott

szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security. He/she is capable of interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility: serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetközi biztonsági szervezetek, bevezetés (International Security Organisations introduction)
12.2. ENSZ (UN)
12.3. ENSZ, szakosított intézmények, humánbiztonság (UN, specialized institutions, human security)
12.4. ENSZ missziók (UN missions)
12.5. Európai Unió biztonsági szerepe (Security Role of the European Union)
12.6. EBESZ missziók (OSCE Missions)
12.7. I. zárthelyi dolgozat (Mid-term writing test)
12.8. NATO-műveletek és missziók (NATO Missions and Operations)
12.9. Az Arab Liga és az Iszlám Konferencia Szervezete (Arab League and Organization f the Islamic Conference)
12.10. Afrikai Unió missziói (African Union Missions)
12.11. Az ázsiai kontinens integrációi (SCO, ASEAN) és a biztonság (Integrations of the Asian continent (SCO, ASEAN) and security)
12.12. Latin-amerikai és amerikai integrációk biztonsági dimenziói (Security dimensions of Latin American integrations)
12.13. II. zárthelyi dolgozat (End-of-term writing test)
12.14. Értékelés. Zárthelyi dolgozat javító (End-of-term writing test – correction)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án (nappali tagozaton 21 tanóra, levelező képzésnél 6 tanóra) részt venni. Az igazoltan távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat, betegség) az oktató útmutatásai alapján dolgozzák fel a tananyagot. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A zárthelyi dolgozatok (nappalin 2, levelezőn 1) esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik:

- 0-50% = elégtelen (1)
- 51%-62,5%= elégséges (2)
- 63%-75% = közepes (3)
- 76%- 87,5%= jó (4)
- 88%-100 = jeles (5)

Levelező tagozaton egy zárthelyi dolgozat megírása biztosítja a számonkérést. A ZH dolgozatok alapján a hallgatónak megajánlott jegy adható. A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a foglalkozásokon legalább 75 %-os részvétel.

16.2. Az értékelés: A kollokvium szóban / írásban történik. A végleges jegy kialakításakor az oktató figyelembe kell venni a zárthelyi dolgozatok (levelezőknél egy beadandó feladat és egy zárthelyi dolgozat) eredményeit is.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges osztályzatú vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Anna - Szenes Zoltán – Marsai Viktor (szerk.) (2019): Nemzetközi biztonsági szervezetek. Dialog Campus Kiadó, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5945-75-5
2. Szenes Zoltán – Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország. 20 év tagság, 30 év együttműködés. Zrínyi Kiadó, Budapest, 20119. ISBN: 978-963-327-770-6.
3. Prandler Árpád, Blahó András: Nemzetközi szervezetek és intézmények, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014. ISBN: 9789630595278

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jochen Rehrl: Handbook for decision makers, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Armed Forces Printing Centre, Wien, 2017. ISBN: ISBN 978-92-95201-08-8
2. Molnár Anna: Az Európai Unió külkapcsolati rendszere és eszközei. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5877-06-3
3. Benes Károly, Fucsku Sándor, Gelsei András, Kiss Petra, Mártonffy Balázs, Molnár Anna, Siposné Kecskeméthy Klára, Zsolt Melinda: NATO partnerség. NKE. 2014. ISBN 978-615-5305-81-8.
4. Jacob Katz Cogan, Ian Hurd, and Ian Johnstone (ed.): The Oxford Handbook of International Organizations, 2016. Oxford Handbook. ISBN: 9780199672202
5. Hylke Dijkstra: International Organizations and Military Affairs. Routledge, 2016. ISBN 9781138195882

Budapest, 2020.03.26.

Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár,
tanszékvezető, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA14
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Biztonságelméletek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Security Theories
4. **Kreditérték és képzési karakter**
   - **4.1.** Kredit: 4
   - **4.2.** A tantárgy elméleti és /vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 67 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtiszképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelő oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**:
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 42 óra 2. félév
     - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
     - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma:** A biztonság elméleti és gyakorlati megközelítése. A biztonság modern, komplex felfogása. Napjaink biztonsági kihívásai. A biztonság elméleti megközelítése: realizmus és a biztonság, liberalizmus és biztonság. Konstruktivizmus és a biztonsági tanulmányok. A biztonsági tanulmányok különböző iskolái (Koppenhágai Iskola). A nemzeti és nemzetközi biztonsági összefüggései. Nemzetközi intézmények biztonságfelfogása (ENSZ, NATO, EU, EBESZ) és hozzájárulása a nemzetközi békéhez és biztonsághoz. A nemzetközi stabilitást szolgáló együttműködési mechanizmusok.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Theoretical and practical approaches to security. A modern, complex concept of security. Today's security challenges. Theoretical approach to security: realism and security, liberalism and security. Constructivism and Security Studies. Different schools of security studies (Copenhagen School). National and international security context. Security concept of international institutions (UN, NATO, EU, OSCE) and contribution to international peace and security. International mechanisms providing global and regional stability.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A hallgató megismeri az uralkodó biztonságpolitikai elméleteket és megoldásokat. Megtanulja, hogyan kell feldolgozni az eredeti szakirodalmat, klasszikusok és modern szerzők műveit. Felismeri az elmélet, valamint a nemzetközi és hazai biztonságpolitikai történések és biztonsági elméletek közötti összefüggéseket.

    Képességei: A diák megtanulja a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzését és értékelését. Elsajátítja a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételhez szükséges szakmai tudást, módszertant, nyelvi és kommunikációs készségeket. Képes a magas

színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára.

Attitűdje: A hallgató elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviseletére.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató legjobb tudása szerint, elkötelezetten, szakmailag önállóan és lojálisan végzi munkáját, mind állami, mind nemzetközi szervezetnél. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Felkészült szakmai álláspont kidolgozására, megvédésére, hatáskörében jó döntést hozni. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén is segíti az itthoni, együttműködő szervek munkáját.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student becomes acquainted with the prevailing security policy theories and solutions. He / she learns how to process original literature, works of classics and modern authors. The student recognizes the links between security theories and international and domestic security policy developments.

Capabilities: The Student learns how to analyze and evaluate security challenges, risks and threats at the international and domestic level. He / she acquires professional knowledge, methodology, language and communication skills necessary to participate in the activities of international organizations and institutions. The student is capable to perform expert work of high quality, even strategic analysis.

Attitude: The student is committed to the aims and interests of the public service, and international organization, where he /she works, and able to show responsible and tolerant behavior and respect for the opinions of others. He / she has analytical, problem-recognition and problem-solving skills. Relying on his / her acquired knowledge, the student is able to defend and represent the interests of the organization he represents.

Autonomy and responsibility: To the best of the student's knowledge, the student performs his / her work in a committed, professionally independent and loyal manner, both in state or international organizations. He / she is able to weigh the options and choose the most appropriate solution keeping in mind the professional goals of the organization he /she represents. The student is prepared to develop and defend a professional position, to make a good decision in his competence. He /she also helps the work of cooperating bodies in Hungary when working in an international organization.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English) :

12.1. Bevezetés a biztonsági tanulmányokba. (Introduction to Security Studies)
12.2. A biztonság, mint nemzeti és nemzetközi probléma I. (Security as National and International problem I.)
12.3. A biztonság, mint nemzeti és nemzetközi probléma II. (Security as National and International Problem)
12.4. A nemzeti biztonság céljai, eszközei és intézményrendszere (The Goals, Tools and Institutional System of National Security)
12.5. Szeminárium (zárthelyi dolgozat) (Seminar, Test)
12.6. Politikai realizmus és biztonság I. (Political Realism and Security I.)
12.7. Politikai realizmus és biztonság II. (Political Realism and Security II.)

12.8. Realista biztonsági elméletek (objektív és szubjektív biztonság, biztonsági dilemma, elrettentés) (Realist Concepts of Security: Objective and Subjective Security, Security Dilemma, and Deterrence)
12.9. Konstruktivizmus a biztonsági tanulmányokban (Koppenhágai iskola) (Constructivism in the Security Studies / Coppenhagen School)
12.10. Forrásfeldolgozás (Machiavelli, Huntington) (Literature Review: Machiavelli, Huntington)
12.11. Forrásfeldolgozás (modern szerzők) (Literature Review / Modern Authors)
12.12. Esettanulmány (Case Studies)
12.13. Szeminárium (Zárthelyi dolgozat) (Seminar / Test)
12.14. Politikai liberalizmus és biztonság (Political Liberalism and Security)
12.15. Liberális biztonsági elméletek (a háború és béke felfogása, a demokratikus béke elmélete, biztonsági közösség) (Liberal Concepts of Security: Peace and War, Theory of democratic Peace, Secuirty Communities)
12.16. Forrásfeldolgozás (Kant, Fukuyama, modern szerzők) (Literature Review: Kant, Fukuyama, Modern Authors)
12.17. Szeminárium (zárthelyi dolgozat) (Seminar, Test)
12.18. Nemzetközi szervezetek (ENSZ, NATO, EU, EBESZ) biztonságelméleti megközelítése (Security Approach of International Organizations)
12.19. Szeminárium (Seminar)
12.20. Esettanulmány (Case Study)
12.21. Összefoglalás és értékelés (Summary and Evaluation)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága / tantervben való félévi elhelyezkedése: 2. félév /tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni (Nappali hallgató 31 tanórán, levelező hallgató 9 tanórán). A hivatalosan távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat, egyéni tanrend, betegség - orvosi igazolás esetén) a tematika szerint teljesítik a tartalmi követelményeket. Minden órán katalógus készül. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. A zárthelyi dolgozat értékelése a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 50-60% 2 (elégséges), 61-75% 3 (közepes), 75% -90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles). Az évközi munka (zárthelyi dolgozatok eredményei /50%/, a beadandó /20%/, az órai jelenlét és aktivitás /20%/, szakmai rendezvényen való részvétel /10%/) alapján megajánlott jegy adható. A megajánlott jegy feltétele az aláírás megszerzése és legalább 75%-os teljesítmény elérése. ZH pótlása nem lehetséges, de nem teljes körű teljesítése kizárja a megajánlás lehetőségét. A félév során hivatalosan távollévő hallgató a kollokvium előtt „belépő" zárthelyi dolgozatot ír, amelynek legalább elégséges teljesítése feltétele a szóbeli vizsgának.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a foglalkozásokon legalább 75 %-os részvétel, a tantárgyi követelmények (zárthelyik, beadandó, aktivitás) teljesítése.

16.2. Az értékelés: A félévet ötfokozatú szóbeli vizsga (kollokvium) zárja. A tantárgy fő témái részét képezik a Biztonsági tanulmányok szigorlatnak és a záróvizsgának

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditpontok megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom

1. Finszter Géza, Sabjanics István (Szerk): Új biztonsági kihívások a 21. században. NKE Dialóg Kiadó, 2017. ISBN: 978-615-5680-50-2
2. Póti László (szerk): Nemzetközi biztonsági tanulmányok. Zrínyi Kiadó, Budapest. 2006.ISBN 963 327 412 5
3. Szálkai Kinga, Baranyi Tamás Péter, Szarka E. Luca (Szerk): Biztonságpolitikai Corvinák I-II. AJTK, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5539-51-8

Ajánlott irodalom

1. Buzan, Barry; Wæver, Ole: Regions and powers: The Structure of International Security. Cambridge University Press, Cambridge, 2003. ISBN:978-0-521-81412-6
2. Collins, Alan: Contemporary Security Studies. Oxford University Press, Oxford, 2013.
   ISBN: 978-0-19-954885-9
3. Robert J. Art, Kelly M. Greenhill: Military Power and International Politics. Eight Edition, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Lanham, Bolder, New York, London, 2015. ISBN 978-1- 4422- 3305-8
4. Heinz Gartner: Nemzetközi biztonság. Fogalmak A-tól Z-ig. Zrínyi Kiadó, Budapest. 2005. ISBN: 978 963 327 443 9

Budapest, 2020.04.02.

Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKKNBM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Stratégiai gondolkodás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Strategic Thinking
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar,Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kaiser Ferenc, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A stratégia fogalmának átalakulása; a geopolitikai kialakulása; geopolitikai iskolák; a tengeri hadviselés és tengeri hadelmélet alapjai; a gerilla hadviselés elmélete és gyakorlata.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The transformation of the concept of strategy; the evolution of geopolitics; geopolitical schools; the fundamentals of naval warfare and naval warfare theory; theory and practice of guerrilla warfare.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és védelmi tanulmányok tudományterületeit.

    Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat.

    Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

    Képességei:

    Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok

értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Attitűdje:

Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.

Autonómiája és felelőssége:

Felkészült az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban Magyarország nemzeti érdekeinek képviseletére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The disciplines of international security studies, strategic studies and defence studies.

The military and non-military fields of security- and defence policies in detail, their key features and context, the Hungarian and international courses determining the security- and defence policies in Hungary.

The geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Capabilities:

Analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security.

Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude:

High-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in Hungarian, international or multicultural environment.

Autonomy and responsibility:

He/She is prepared to represent the national interests of Hungary in different forms of co-operation inside and outside the organization.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A stratégia fogalma tárgya (The concept and object of strategy)
12.2. A stratégia fogalmának átalakulása a hidegháborúban (The transformation of the concept of strategy in the Cold War)
12.3. A stratégiai tervezés alapjai (The principles of strategic planning)
12.4. A világtenger szerepe a stratégiai gondolkodásban (The role of the World Ocean in the strategic thinking)
12.5. A globális tengeri kereskedelem stratégiai fojtópontjai, ezek helyzete napjainkban (The main chokepoints of the global maritime traffic)
12.6. A tengeri hadviselés elmélete, teoretikusai (The theory and theorists of the naval strategy)
12.7. Az erőkivetítési elmélete és gyakorlata (The theory and practice of the power projection)
12.8. A nagyhatalmak erőkivetítési képességei (The power projection capabilities of the great powers)
12.9. A gerilla hadviselés elmélete, teoretikusai a XIX. században (The theory and theorists of the guerrilla warfare in the 19th century)
12.10. A gerilla hadviselés elmélete, teoretikusai Ázsiában (The theory and theorists

of the guerrilla warfare in Asia)

12.11. A gerilla hadviselés elmélete, teoretikusai Latin-Amerikában (The theory and theorists of the guerrilla warfare in Latin America)

12.12. A politikai földrajz, a geopolitika és a geostratégia fogalma és tárgya (The concept and object of political geography, geopolitics and geostrategy)

12.13. Az angolszász és a német iskola (The Anglo-Saxon and German school)

12.14. A francia és az orosz iskola (The French and Russian school)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles az órák minimum 75%-án (a nappali hallgató 21 tanórán, a levelező hallgató 6 tanórán) részt venni. Ezt meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadásával jár. Az igazoltan távollévő hallgató a tananyagot az oktató instrukciói alapján pótolja.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Részvétel az előadások legalább 75%-án.

16.2. Az értékelés: Az értékelés az aláírás megszerzését követően, szóbeli vizsgával (kollokvium) ötfokozatú osztályozással történik. A vizsgára való felkészülés az órai anyagból és a kiadott irodalomból történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a sikeres legalább elégséges vizsgajegy. A sikeres vizsga javítása egy alkalommal lehetséges.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baylis, John (szerk.): A stratégia a modern korban; Zrínyi Kiadó, Budapest, 2005. ISBN: 963-327-400-3
2. Kaiser Ferenc: A blokád elmélete és gyakorlata a tengeri hadviselésben; in.: Aetas, szerkesztette Pelyach István, Szeged, 22. évfolyam, 2007. 4. szám, 49-68. o. ISSN 0237-7934
3. Kaiser Ferenc: Az erőkivetítés, mint az állam speciális érdekérvényesítő eszköze; in.: Gőcze István (szerk.): Az igazságos háború elvéttől az igazságos békéig; Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. 55-72. o. ISBN 978-615-5845-28-4

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fischer Ferenc: A kétpólusú világ, 1945-1989: Tankönyv és atlasz; Dialóg Campus Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest-Pécs, 2014. ISBN: 978 963 2 85 3
2. Gazdag Ferenc: Geopolitika és biztonság; Zrínyi Kiadó, Budapest, 2006. ISBN: 963 327 413 3
3. Forgács Balázs: Káosz vagy rend a gerillahadviselésben? In.: Kommentár, 2008., 1. szám, 88-100.p. ISSN 1787-6974

Budapest, 2020.03.12.

Dr. Kaiser Ferenc, egyetemi docens
sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM27
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Regionális biztonság 1.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regional Security 1.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marsai Viktor egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a regionális biztonság komplexumok konfliktusainak elméleti, módszertani és tartalmi összetevőit és ezek gyakorlati vizsgálatát ismerteti meg a hallgatóval. Ennek keretében a hallgatók megismerik az egyes régiók elmúlt negyedszázadban kialakult legmeghatározóbb konfliktusait (szereplők, okok, lefolyás, eredmény), a konfliktusok szerepét az egyes régiók hatalmi viszonyainak dinamikájában, továbbá a konfliktusok elemzésén keresztül ismerik meg a konfliktuselemzés forrásait és gyakorlatát.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course introduces the students to the basics, theory and methodology of the study of regional security. During the course students will be introduced to the most important conflicts (actors, causes, course of events, results) of each region in the past quarter century, the role of conflicts in the dynamics of power relations in each region, and the sources and practices of conflict analysis.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre. Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat.

    Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Attitűdje: Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region. The military and non-military fields of security- and defence policies in detail, their key features and context, the Hungarian and international courses determining the security- and defence policies in Hungary.

Capabilities: The student is capable of analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security. Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by critical thinking in profession, respecting different views, authentic represantation of own stance.

Autonomy and responsibility: He/She organizes own and subordinates' work with autonomy and responsibility relevant for the position filled in the organizational structure, respecting the official channels. In the interest of quality work, he/she in a responsible manner uses all the skills and knowledge in every organizational-institutional activity.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a konfliktuselemzés módszertanába (Crisis analysis in methodology)
12.2. A konfliktuselemzés forrásai (Sources of crisis management)
12.3. Az Egyesült Államok szerepe az elmúlt negyedszázad nemzetközi konfliktusaiban. (The USA in the crises of the last decades)
12.4. Az Európai Unió szerepe az elmúlt negyedszázad nemzetközi konfliktusaiban. (The EU in the crises of the last decades.)
12.5. Az európai regionális biztonsági komplexum konfliktusai a posztbipoláris korban. (The crises of the European RSC in the post-bipolar world)
12.6. A délszláv háborúk (The Jugoslavian civil war)
12.7. A koszovói háború (Kosovo)
12.8. Esetmegoldó szeminárium I. (Crisis solution seminar I.)
12.9. Oroszország szerepe az elmúlt negyedszázad nemzetközi konfliktusaiban. (Russia in the crises of the last decades)
12.10. A posztszovjet térség konfliktusai a posztbipoláris korban. (The crises of the post-Soviet region.)
12.11. A 2008-as grúz-orosz háború (The war between Georga and Russia in 2008)
12.12. A 2014-es orosz-ukrán konfliktus (The war between Ukraine and Russia in 2014.)
12.13. Esetmegoldó szeminárium II. (Crisis solution seminar II.)
12.14. ZH (Final test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án, levelező tagozaton 50 %-án részt venni. Elvárt az aktív órai jelenlét a szemináriumokon. Hivatalos távollét (Erasmus, szakmai gyakorlat, betegség stb.) esetén a tananyag pótlása az oktatói instrukciói alapján történik. Az ennél nagyobb arányú hiányzás esetén pótlásra nincs lehetőség, az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A félév utolsó óráján zárthelyi dolgozat kerül megírásra. Ez nem feltétele az aláírásnak, de sikeres teljesítése (legalább 75 %) lehetővé teszi a szóbeli vizsga kiváltását, amennyiben a hallgató az esetmegoldó szemináriumokon is jól szerepel. Ugyanez vonatkozik a levelezős hallgatókra is.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a legalább 75%-os órai jelenlét és a szemináriumok során kiosztott otthoni feladatok teljesítése.

16.2. Az értékelés: A tárgy értékelése során lehetőség van megajánlott jegy megszerzésére (lásd 15. pont), amennyiben a feldolgozandó feladatok legalább jó értékelést kapnak. A tárgyat a TVSZ szerint meghatározott szóbeli kollokvium zárja, amelynek témáit a tematikában szereplő tárgykörök adják.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Az órán kiadott friss olvasmányok.
2. Juhász József, Magyar István, Tálas Péter, Valki László: Koszovó - Egy válság anatómiája. Osiris Kiadó. 2000. 392 o. ISBN 963 379 849 3
3. Sz. Bíró Zoltán: Oroszország kül- és biztonságpolitikája I. II. III. Nemzet és Biztonság, 2014/4. 41-54.; 2014/5. 35-77.o. 2016/6. 30-50.o.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Conflict-sensitive approaches to development, humanitarian assistance and peacebuilding (online)
2. Juhász József, Márkusz László, Tálas Péter, Valki László: Kinek a békéje? Háború és béke a volt Jugoszláviában. Zrínyi Kiadó, 2003. 328 o. ISBN 963 327 363 3

Budapest, 2020.04.30.

Dr. Marsai Viktor, egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA15
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** NATO tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** NATO Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter**
   4.1. Kredit: 3
   4.2. A tantárgy elméleti és /vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. összes óraszám: 28

   8.1.1. Nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 + 14 GY)

   8.1.2. Levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 + 4 GY)

   8.2. heti óraszám nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó sajátos módok, jellemzők: egy Magyarországon települt NATO szervezet meglátogatása
9. **A tantárgy szakmai tartalma:** A hallgatók megismerik a NATO történetét, az Észak-atlanti Szerződés politikai és katonai feladatait, szervezeti felépítését, döntéshozatali mechanizmusát és működési módját. A tantárgy bemutatja a NATO fejlődéstörténetét, értékeli a stratégiai koncepciók változását, tanítja a Szövetség partnerségi programjait (PfP, MD, ICI, globális partnerek), valamint nemzetközi politikai (ENSZ, EU, EBESZ, Afrikai Unió) kapcsolatait. Részletesen foglalkozik a politikai és katonai döntéshozatal, vezetés-irányítás és a parancsnoksági struktúra kérdéseivel. A tantárgy elemzi az egyes NATO csúcsok szerepét (2014 után) a Szövetség politikai adaptációjában és katonai transzformációjában, a kollektív védelem és a stabilitás kivetítésének új feladatait, valamint a védelmi tervezés nemzeti haderő-fejlesztésre gyakorolt hatásmechanizmusát. A szemeszter során valamennyi aktív NATO béketámogató művelet feldolgozásra kerül.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) Students learn about NATO's history, the political and military responsibilities of the North Atlantic Treaty Organization, its organizational structure, its decision-making mechanism and how it operates. The course presents the history of NATO's development, assesses changes in strategic concepts, and teaches the Alliance's Partnerships (PfP, MD, ICI, global partners) and international political relations (UN, EU, OSCE, African Union). It deals in detail with issues of political and military decision-making, command and control, and command structure. The course analyzes the role of each NATO summit after 2014 in the Alliance's political adaptation and military transformation, the new tasks of collective defense and projecting stability, and the impact mechanism of defense planning on national force development. During the semester, all active NATO peace support operations will be processed.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A kurzus során a hallgató megismeri és megérti a NATO működését, 2014 utáni átalakulásának külső és belső tényezőit. Képes lesz arra, hogy összefüggéseiben lássa a szövetség működését, a tagországok érdekeinek érvényesítését a konszenzusos döntéshozatalban, a szövetségi és nemzeti politikai összefüggéseket. Az esettanulmányok segítségével gyakorolja egyes döntéshozatali helyzeteket, a nemzeti érdekérvényesítés megoldásait, a nemzeti és szövetségi haderőfejlesztés összhangját megteremtő tervezési feladatokat. Gyakorlatban fogja megérteni a NATO Magyarország számára nyújtandó katonai segítségnyújtás elvi és gyakorlati kérdéseit.

Képességei: Képes önálló és független részfeladatok megoldására, tudása gyakorlati alkalmazására a NATO szintű védelempolitikai feladatok tervezése, szervezése és megoldása területén. A tantárgy hozzájárul a hallgató átfogó észak-atlanti szemléletének kialakításához, képességei továbbfejlesztéséhez, illetve komplex biztonsági és katonai ismeretanyag megértéséhez. Javul a diák jelen és jövő értékelő-elemző és prezentációs képessége, a nemzetközi és nemzeti biztonság összefüggéseinek átlátó képessége. Gyakorlati tapasztalatot és élményeket szerez hazánkban elhelyezkedő NATO egység feladatairól és a Magyar Honvédséggel való együttműködéséről.

Attitűdje: A hallgató a kurzus során több fontos témakörben önállóan végzi munkáját. Fontos cél, hogy a diák kritikus gondolkodást alakítson ki az észak-atlanti szövetség munkája, a tagországokkal való együttműködési rendjével kapcsolatban, egyben törekedjen a kitűzött szövetségi és nemzeti célok maradéktalan elérésére. Nyitott szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, a NATO doktrínák, eljárások és terminológia magyar és angol nyelvű elsajátításában.

Autonómiája és felelőssége: A diák önálló véleményt alakít ki a NATO adaptációjáról és fegyveres erőinek transzformációjáról, megtanulja az elmélet és a gyakorlati történések állandó ütköztetését. Megfelelő NATO intézményi és katonai rendszerszemléletű képességgel rendelkezik, képes önálló elemzések készítésére, felelős vitára, illetve gyakorlati végrehajtásra. Megtanulja a lojalitást a munkahelyéhez (közigazgatás, NATO parancsnoksági vagy műveleti beosztás), a felelősségvállalást a csoportmunkában, kész vezető szerepet vállalni és tiszteli a határidőket.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: During the course, the student will get to know and understand the operation of NATO, the external and internal factors of its transformation after 2014. He / she is able to see in its context the operation of the alliance, the enforcement of the national interests in consensual decision-making, the interrelations between the Alliance and national politics of the Member States. With the help of case studies, the student exercises certain decision-making situations, national advocacy solutions, and planning tasks that create harmony between national and Allied force development. In practice, he / she understands the theoretical and practical issues of military assistance to Hungary.

Capabilities: The student is able to solve independent subtasks, apply his / her knowledge in the field of planning, organizing and executing NATO-level defense policy tasks. The course contributes to the development of the student's comprehensive transatlantic approach, the further development of his / her abilities, and the understanding of complex security and military situations. The student's ability to evaluate and analyze the present and future NATO issues, the ability to see the context of allied and national security is improved. He / she gains practical experience of the tasks of the NATO unit located in Hungary and of its co-operation with the Hungarian Defence Forces.

Attitude: The student works independently on several important topics during the course. An important goal for the student is to develop a critical mindset about the work of the North Atlantic Alliance, its order of cooperation with member states, while striving

to fully achieve the allied and national goals set. The student continuously expands his / her open professional knowledge in the learning of NATO doctrines, procedures and terminology in Hungarian and English.

Autonomy and responsibility: The student develops an independent opinion about the adaptation of NATO and the transformation of its armed forces, learns the constant clash of theory and practice. He / she obtains the appropriate knowledge about NATO institutional and military systems capability, capable of conducting independent analysis, responsible debate and practical implementation. The student learns loyalty to his job (administration, NATO command or operations), responsibility in teamwork, ready to take the lead and respect deadlines.

11. Előtanulmányi kötelezettségek: Nemzetközi biztonsági szervezetek Nemzetközi biztonsági szervezetek HNBTTMA08, Magyar kül- és biztonságpolitika I. ÁNKDM11

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. NATO elméleti alapok (Introduction to NATO)
12.2. NATO fejlődéstörténete. A rendeltetés és a feladatrendszer változása a hidegháború után (History of NATO adaptation after the Cold War. Changing the Missions and Tasks)
12.3. NATO szervezeti felépítése, működése. A döntéshozatali folyamat. (Organizational Structure and Operations of NATO. Decision Making process)
12.4. A 2010. évi stratégiai koncepció és az Átfogó Politikai Útmutatás (NATO 2010 Strategic Concept and the Comprehensive Political Guidance (CPG)
12.5. Szeminárium (Seminar)
12.6. A NATO bővítése, partnerség és nemzetközi együttműködés (NATO enlargement, partnerships and international cooperation.
12.7. Esettanulmány I. (Case Study)
12.8. A NATO katonai irányítása és vezetése. Az új parancsnoksági rendszer (Command and Control of NATO Military. The New NATO Command Structure)
12.9. NATO tervezési rendszere és a nemzeti képesség-fejlesztés összefüggései (Interrelations between of NATO Planning Process and the Capability Building of National Forces)
12.10. Esettanulmány II. (Case Study)
12.11. A NATO katonai transzformáció feladatai (Military Transformation in NATO)
12.12. NATO erőforrás-menedzsment (NATO Resource Management System)
12.13. A NATO béketámogató műveletei. Magyar hozzájárulás a Szövetség működéséhez (NATO Peace Support Operations. Contribution of Hungary to NATO Operations)
12.14. Összefoglaló értékelés, átfogó teszt megírása (Final Assesment and Test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: 75%-os jelenlét az órákon, amely a nappali hallgatóknál minimum 21 órát, a levelező hallgatóknál 6 tanórát jelent. Hiányzás igazolt esetekben (szakmai gyakorlat, Erasmus, egyéni tanrend, igazolt betegség) fogadható el. Ilyenkor a hallgató köteles a tanított és kiadott tananyagot pótolni, a meghatározott követelményeket (ZH, beadandó) az oktató útmutatásai szerint teljesíteni. Elégtelen óralátogatás esetén a félév nem fogadható el.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A kollokviumi vizsgajegy megadásának feltétele az órai látogatás, a szemináriumi / csoportos foglalkozásokon / esettanulmányok megoldásában való szereplés, egy beadandó dolgozat (esszé, PPT kiselőadás vagy fordítás), valamint a záró teszt megírása. A levelező hallgatóknál az órai látogatás, egy beadandó (esszé, PPT kiselőadás tanári értékelésre, vagy fordítás),

és a záró teszt megírása a félévközi követelmény. A teszt mulasztása esetén a kollokvium előtt egy „belépő” ZH megírása szükséges.

16. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon való részvétel (minimum 75%), a szemináriumon, csoportos foglalkozásokon, valamint az esettanulmányok megoldásán való részvétel, illetve a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés: Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-os teljesítménye alapján érhető el. A kollokviumértékelésének mutatói: 50-60% elégséges (2), 61-75% 3 (közepes), 76-90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles). A tantárgy legfontosabb témakörei részét képezik a záróvizsgának. Gyakorlaton, csapatlátogatáson, valamint szakmai programokon való részvétel plusz 20% hozzájárulást jelenthet az osztályzathoz.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges **kollokviumi** jegy elérése

17. Irodalomjegyzék

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szenes Zoltán, Siposné Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország. 20 év tagság, 30 év együttműködés. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2019.
2. Szenes Zoltán: NATO partnerség. NKE, 2014.
3. 15 év, 15 hang. NKE NETK SVKK, 2014

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Tálas Péter (Szerk): NATO Kézikönyv. SVKK, Budapest, 2001.
2. Medcalf, J: NATO. A beginner’s guide. Oneworld Publication. Oxford, 2005
3. Binnedijk, H. Cordero, G.:Transforming NATO. An NDU Anthology. Washington D.C. 2008.
4. Asmus, R. D: A NATO kapunyitása. Zrínyi Kiadó. Budapest, 2003

Budapest, 2020.03.30.

Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM31
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Regionális biztonság 2.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regional Security 2.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil. Marsai Viktor egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a regionális biztonság komplexumok konfliktusainak elméleti, módszertani és tartalmi összetevőit és ezek gyakorlati vizsgálatát ismerteti meg a hallgatóval. Ennek keretében a hallgatók megismerik az egyes régiók elmúlt negyedszázadban kialakult legmeghatározóbb konfliktusait (szereplők, okok, lefolyás, eredmény), a konfliktusok szerepét az egyes régiók hatalmi viszonyainak dinamikájában, továbbá a konfliktusok elemzésén keresztül ismerik meg a konfliktuselemzés forrásait és gyakorlatát.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course introduces the students to the basics, theory and methodology of the study of regional security. During the course students will be introduced to the most important conflicts (actors, causes, course of events, results) of each region in the past quarter century, the role of conflicts in the dynamics of power relations in each region, and the sources and practices of conflict analysis.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre. Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat.

    Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Attitűdje: Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region. The military and non-military fields of security- and defence policies in detail, their key features and context, the Hungarian and international courses determining the security- and defence policies in Hungary.

Capabilities: The student is capable of analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security. Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by critical thinking in profession, respecting different views, authentic represantation of own stance.

Autonomy and responsibility: He/She organizes own and subordinates' work with autonomy and responsibility relevant for the position filled in the organizational structure, respecting the official channels. In the interest of quality work, he/she in a responsible manner uses all the skills and knowledge in every organizational-institutional activity.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Módszertani bevezetés (Introduction)
12.2. A közel-keleti regionális biztonsági komplexum konfliktusai a posztbipoláris korban. (The main dynamics of the Middle East)
12.3. Az afganisztáni háború (The war in Afghanistan)
12.4. Az iraki háború (The war in Iraq)
12.5. A szíriai polgárháború értelmezési keretei (The war in Syria)
12.6. Esetmegoldó szeminárium I. (Crisis analysis seminar I.)
12.7. A dél-ázsiai regionális biztonsági komplexum konfliktusai a posztbipoláris korban (indiai-pakisztáni konfliktusok, polgárháborúk Srí Lankán és Nepálban) (The conflicts of South Asia)
12.8. Kína szerepe az elmúlt negyedszázad nemzetközi konfliktusaiban. (China in the international conflicts)
12.9. Az északkelet-ázsiai regionális biztonsági szubkomplexum konfliktusai az posztbipoláris korban (Tajvan, Korea, Kelet-kínai-tenger, Dél-kínai-tenger). (The conflicts of the Northeast-Asian RSC)
12.10. A délkelet-ázsiai regionális szubkomplexum konfliktusai a posztbipoláris korban – (biztonsági rezsim a nagyhatalmi törekvésekkel szemben) (The conflicts of the Southeast-Asian RSC)
12.11. Estemegoldó szeminárium II. (Crisis analysis seminar II.)
12.12. A dél-amerikai regionális biztonsági komplexum konfliktusai a posztbipoláris korban. (The conflicts of the South-American RSC.)
12.13. Afrikai konfliktusok a posztbipoláris korban. (The conflicts of the SSA)

12.14. ZH (Final test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató – mind a nappali, mind a levelező tanrendben - köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni és elvégezni a feladott órán kívüli feladatokat. Az ennél nagyobb arányú hiányzás esetén pótlásra nincs lehetőség, az aláírás megtagadásra kerül. Elvárt az aktív órai jelenlét a szemináriumokon.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A félév utolsó óráján zárthelyi dolgozat kerül megírásra. Ez nem feltétele az aláírásnak, de sikeres teljesítése (legalább 75 %) lehetővé teszi a szóbeli vizsga kiváltását, amennyiben a hallgató az esetmegoldó szemináriumokon is jól szerepel. Ugyanez vonatkozik a levelezős hallgatókra is.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a legalább 75%-os órai jelenlét és a szemináriumok során kiosztott otthoni feladatok teljesítése.

16.2. Az értékelés: A tárgy értékelése során lehetőség van megajánlott jegy megszerzésére (lásd 15. pont), amennyiben a feldolgozandó feladatok legalább jó értékelést kapnak. A tárgyat a TVSZ szerint meghatározott szóbeli kollokvium zárja, amelynek témáit a tematikában szereplő tárgykörök adják.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Háda Béla, Tálas Péter: Regionális biztonsági tanulmányok. NKE Nemzetközi Intézet, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5491-38-2.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Paul Nugent: Africa since independence. Palgrace, Cambridge, 2004.
2. Marsai Viktor (szerk.). Afrika a globlizált világban. Lehetőségek és kihívások. Dialóg Campus, Budapest, 2019.

Budapest, 2020.04.30.

Dr. habil. Marsai Viktor, egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU közös biztonság- és védelempolitikája
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Common Security and Defence Policy of the EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, egyetemi tanár PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók általános ismereteket kapnak az EU biztonság- és védelempolitikájának történelmi előzményeiről, kialakulásának legfontosabb állomásairól, célkitűzéseiről és eszközeiről. A hallgatók a gyakorlati foglakozásokon és az esettanulmányokon keresztül megismerik a lisszaboni szerződés által életre hívott intézmények működését (pl. Európai Külügyi Szolgálat, külügyi és biztonságpolitikai főképviselő), a KBVP aktuális kihívásait, az uniós válságkezelés módjait, harccsoportok, a KBVP műveleteket és missziókat, a döntéshozatali folyamatokat, a költségvetést, a főbb stratégiai dokumentumokat, az EDA perspektívákat és a biztonság- és védelempolitika területén jelenleg aktuális kezdeményezéseket és terveket.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject of the course is to give general overview on the major steps of development of European Security and Defence Policy. The lecture will start with the presentation of the historical aspects: basic treaties since Roma up to Lisbon. The course will then follow the concrete provisions endowing the EU with crisis management capabilities. The course will present challenges of crisis management, CSDP missions and operations military and civilian alike. Entry in force of the Lisbon Treaty, establishing new institutional structure for Common Security and Defence Policy. The role of High Rep1resentatives of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. Enlargement of Petersberg tasks. Decision making processes in the field of CSDP, command and control options, financing, key strategic documents, recent CSDP initiatives.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Átfogóan ismeri az Európai Unió védelmi tervezési rendszerét és

összefüggéseit.

Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Attitűdje: Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the defence planning system and the characteristics of the EU.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing challanges, risks and threats threatening the international and home security. He/she is capable of interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility: serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. **Előtanulmányi követelmények:** -

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

    12.1. Bevezetés (Introduction)
    12.2. Történelmi háttér (Historical background)
    12.3. Szerződéses keretek (Constitutional framework)
    12.4. KBVP intézményrendszere (Institutional system of Common Security and Defence Policy)
    12.5. Az európai biztonsági stratégiától a globális stratégiáig (From the European Security Strategy tothe Global Strategy)
    12.6. Átfogó megközelítés, SSR, integrált megközelítés (Comprehensive approach, SSR, integrated approach)
    12.7. Harccsoportok, PESCO (EU Battlegroups, PESCO)
    12.8. KBVP döntéshozatal, finanszírozás (CSDP decision-making process and financing)
    12.9. KBVP műveletek és missziók I. (CSDP missions and operations I.)
    12.10. KBVP műveletek és missziók. II (CSDP missions and operations II.)
    12.11. KBVP műveletek és missziók III. (CSDP missions and operations III.)
    12.12. Aktuális kezdeményezések és tervek (Current initiatives and plans)
    12.13. Zárthelyi dolgozat (End-of-term writing test)
    12.14. Zárthelyi dolgozat javító (End-of term writing test – correction)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 3 félév/őszi félév

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** A hallgató – mind nappali, mind levelező tanrendben - köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül. Az engedéllyel távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat,

tartós betegség, stb.) a kurzus tananyagát az oktató útmutatásai alapján teljesítik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A 12.9- 12.12. órákon minden hallgató egy alkalommal kiselőadást tart, amelyet a levelező hallgatók beadandóként készítenek el. A zárthelyi dolgozat esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik:

- 0-50% = elégtelen (1)
- 51%-62,5%= elégséges (2)
- 63%-75% = közepes (3)
- 76%- 87,5%= jó (4)
- 88%-100 = jeles (5)

Megajánlott jegy adható a kiselőadás értékelése és a zárthelyi dolgozat végeredménye alapján (a kapott jegyek átlaga). A megajánlott jegy feltétele az aláírás megszerzése és legalább jó zárthelyi dolgozat eredmény.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a foglalkozásokon legalább 75 %-os részvétel.

16.2. Az értékelés: Írásbeli/ szóbeli vizsga. A szóbeli vizsga ötfokozatú érdemjegy megadásával történik. Írásbeli kollokvium esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik:

- 0-50% = elégtelen (1)
- 51%-62,5%= elégséges (2)
- 63%-75% = közepes (3)
- 76%- 87,5%= jó (4)
- 88%-100 = jeles (5)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Anna: Az EU külkapcsolati rendszere. Dialóg Campus, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5877-07-0
2. Simon Zoltán (szerk.): Az Európai Unió a világban – uniós külkapcsolatok a 21. században. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9789634142966

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája. Wolters Kluwer Kft. Budapest, 2016. ISBN: 9789632956428
2. Gazdag Ferenc: Európai integráció és külpolitika. Osiris, Budapest, 2005. ISBN: 9789633897843
3. Jan Joel Andersson, Daniel Fiott and Antonio Missiroli (ed.): After the EU global strategy – Consulting the experts. Security and defence. European Union Institute for Security Studies, 2016. ISBN: 9789291985036,
4. Jochen Rehrl and Hans-Bernhard Weisserth (ed.): Handbook on CSDP, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre, 2016. ISBN: 9873902275349
5. Jochen Rehrl: Handbook for decision makers, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre. 2014. ISBN: 9873902275356

Budapest, 2020.03.21.

Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
tanszékvezető, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA19
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Koalíciós és nemzeti biztonsági stratégiák
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Coalition and National Security Strategies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvdédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Dóra PhD, egyetemi adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók megismerik a bipoláris világ felbomlása után kialakult erőviszonyokat a világ nagyhatalmai között, és betekintést kapnak a biztonságpolitikai gondolkodás és a stratégiaalkotás alapjaiba. A tantárgy elemzi a vezető hatalmak főbb stratégiai elgondolásait, bemutatja az alapvető stratégiai dokumentumokat és az egyes országokra jellemző sajátosságokat. A diszciplína a nemzeti biztonsági stratégiák, illetve egyes fontos területek (energiabiztonság, kiberbiztonság, belső biztonság) ágazati stratégiáira fókuszál, a katonai biztonság témaköreit nem tárgyalja. A tantárgy felrajzolja a nemzeti biztonságpolitikák átalakításának irányait, összefüggéseit a biztonság más dimenzióival, valamint szemlélteti az államok világhatalmi erőtérben betöltött helyét, szerepét.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students got an overall prospective on the power relations of great powers after the cold war and also got an insight in the basis of security policy thinking and strategy making. The course analyses the main concepts of the leading nations, and it describes the main strategic documents and the country-specific features. The course focuses on the national security strategies and also on sector-specific strategies (such as energy security, cybersecurity), however not touching military security questions. The course draws on the directions of national security policies' transformation, their connections with other dimensions of security, and it illustrates the place and role of states in global politics.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Összességében a hallgató átfogó képpel rendelkezik a nemzetközi rendszer meghatározó államairól, azok erőviszonyairól. Ismeri a vezető államok főbb biztonsági dokumentumait, és birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek a

hatalmi viszonyok megítéléséhez, a nemzeti ambíciók értékeléséhez.

Képességei: Képes különbséget tenni a biztonság egyes területinek államok vonatkozásában eltérő jelentősége között. Megfelelő áttekintő-, rendszerező-, rendszerszemléletű képességgel rendelkezik a nemzetközi rendszer vezető államainak biztonsági stratégiafejlődését és a köztük lévő hasonlóságok és különbségek megítélését illetően.

Attitűdje: Felismeri a stratégiafejlődés általános tendenciáit és a fejlődés fő irányait. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik a stratégiai dokumentumokban foglaltakat illetően.

Autonómiája és felelőssége: Saját, mások és az általa irányított szervezet munkáját önállóan, kellő felelősséggel tervezi, szervezi, irányítja, ellenőrzi.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Overall, the student has a comprehensive view of the most influential nations of the international system. Is familiar with the most important security documents of the leading nations and possesses the knowledge necessary for the assessment of a power relationships and national ambitions.

Capabilities: He/she is able to differentiate between the importance of certain areas of security which varies from state to state. Has adequate oversight, systematisation, system-oriented capabilities with regard to the security strategy development of the international system's leading nations and the judgement of similarities and differences between them.

Attitude: He/she recognizes the general tendencies of strategy development and the main directions of the development. Has a critical perspective on what is contained in the strategy papers.

Autonomy and responsibility: He/she designs, organizes, directs and controls the work of his own, others and the organization he manages, with due responsibility.

11. Előtanulmányi követelmények: Geopolitika HKMTTM22

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a világ stratégiai helyzete (Introduction, the strategic position of the world)
12.2. Stratégiaalkotás - rendszer, folyamat, eljárások (Strategy making: system, process, procedure)
12.3. Az Egyesült Államok nemzeti biztonsági stratégiái 1. (National security strategies of the United States 1)
12.4. Az Egyesült Államok nemzeti biztonsági stratégiái 2. (National security strategies of the United States 2)
12.5. Szeminárium (Seminar) – 1. zárthelyi dolgozat (1st test)
12.6. Az Egyesült Királyság nemzeti biztonsági stratégiája. (National security strategy of the United Kingdom)
12.7. Nemzeti biztonság és védelem (Fehér könyv) Franciaországban (National security and defense in France, the White book)
12.8. Nemzeti biztonság és védelem (Fehér könyv) Németországban (National security and defense in Germany, the White book)
12.9. Szeminárium (Seminar) – 2. zárthelyi dolgozat (2nd test)
12.10. Oroszország nemzeti biztonsági stratégiája (National security strategy of Russia)
12.11. A kínai biztonsági stratégia (The Chinese security strategy)
12.12. A japán biztonsági stratégia. Az izraeli biztonsági stratégia sajátosságai (The Japanese security strategy. Unique features of the Israeli security strategy)
12.13. Szeminárium (Seminar) – 3. zárthelyi dolgozat (3rd test)
12.14. Félév zárása (pótlások)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak mindkét (nappali és levelező) képzési rendben. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az igazoltan távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat) a tananyagot az oktató útmutatásai alapján pótolják. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, így a tanévközi értékelés természetes része a kurzusnak. Minden fontos témakört szeminárium zár le. A félév során a hallgatók három zárthelyi dolgozatot írnak: az 5., 9. és 13. órán. A levelező hallgatók az első két ZH anyagból beadandó feladatot készít. A dolgozatok értékelésénél elégséges 51%-tól, közepes 65%-tól, jó 75 %-tól, jeles 90%-tól. Emellett minden hallgatónak kötelező választania egy ún. „házi feladatot" a következő három feladat közül: egy rövid esszé megírása (8000–10000 karakter), kiselőadás tartása (20 perc) és leadása vagy fordítás beadása (8-10 oldal) a nemzetközi biztonságpolitikához kapcsolódó - kötelezően választható - témakörökből. A leadás végső határideje a szorgalmi időszak 11. tanulmányi hete. Azon hallgatók, akik valamely tananyagrészt (zárthelyi dolgozatot) a félév során nem teljesítettek, az utolsó, 14. órán van lehetőségük pótolni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott „házi feladat" elkészítése és időben történő leadása.

16.2. Az értékelés: vizsga: gyakorlati jegy. A gyakorlati osztályzat a négy feladat (3 db ZH és beadandó, a levelezőknél egy ZH, két beadandó feladat és egy beadandó dolgozat) eredményéből tevődik össze, ahol a minden feladat eredménye 25-25%-al részesedik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Brezinski Zbigniew: Stratégiai vízió – Amerika és a globális hatalom válsága. Antall József Tudásközpont, 2013.
2. A vizsgált államok stratégiai dokumentumai.
3. Charles Gati, Jimmy Carter: ZBIG. Zbigniew Brezinski, a stratéga. Noran Libro, 2014.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lawrence Freedman: Strategy. A History. Oxford University Press. 2013.
2. George Friedmann: The next 100 years. A forecast for the 21th century. Doubleday, New York, 2009.

Budapest, 2020. 03.18.

Dr. Molnár Dóra

adjunktus, sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM28
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A 21. század biztonsági kihívásai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The security challenges in the 21st Century
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság és védelempolitika mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marsai Viktor egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a 21. század új biztonsági környezetét, azokat a fő kihívásokat (túlnépesedés, klímaváltozás, centrum-periféria ellentét, gyenge és működésképtelen államok, migráció stb.) amelyek meghatározzák a jelenlegi nemzetközi rendszer arculatát. A kurzus során a hallgatók tanulmányok, elemzések elolvasásával kapnak szélesebb perspektívát az új biztonsági kihívásokról.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide a clear picture about the changing security enviroment of the 21th century and its main challenges and threats (overpopulation, climate change, migration, fragile states, etc.) which shape the current international order. Through regular reading of analyses and papers students get a wide perspective about the new security topics.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és védelmi tanulmányok tudományterületeit. Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat.

    Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Attitűdje: Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

    Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő

önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the disciplines of international security studies, strategic studies and defence studies. The military and non-military fields of security- and defence policies in detail, their key features and context, the Hungarian and international courses determining the security- and defence policies in Hungary.

Capabilities: The student is capable of analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security.

Attitude: His/her personal attitude is caharacterized by critical thinking in profession, respecting different views, authentic represantation of own stance.

Autonomy and responsibility: He/She organizes own and subordinates' work with autonomy and responsibility relevant for the position filled in the organizational structure, respecting the official channels.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Kurzus ismertetése. Bevezetés a posztbipoláris nemzetközi rendszerbe. (Introduction. The post-bipolar international system)
12.2. A túlnépesedés I. (Overpopulation I.)
12.3. A túlnépesedés II. (Overpopulation II.)
12.4. Urbanizáció, élelmiszerbiztonság (Urbanization, food security)
12.5. Klíma- és energiabiztonság (Climate and energy security)
12.6. Szeminárium (Seminar)
12.7. Migráció (Migration)
12.8. Vízbiztonság (Water security)
12.9. Kiberbiztonság (Cyber security)
12.10. Szeminárium (Seminar)
12.11. Törékeny államok (Fragile states)
12.12. Radikális szervezetek (Radical Organization)
12.13. Kalózkodás (Piracy)
12.14. Zárthelyi dolgozat (Final test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án, levelező tagozaton 50 %-án részt venni nappali és levelező képzési rendben egyaránt. A hivatalosan távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat, stb.) a tananyag pótlását az okttaó intézkedései alapján pótolják. A 25%-t, illetve 50 %-ot meghaladó hiányzás esetén pótlásra nincs lehetőség, az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Elvárt az aktív órai jelenlét a szemináriumokon. A szemináriumi témákat a levelező hallgatók egy-egy beadandó témában dolgozzák fel. A félév utolsó óráján zárthelyi dolgozat kerül megírásra. Ez nem feltétele az aláírásnak, de sikeres teljesítése (legalább 50 %-ban) beszámítódik a szóbeli vizsgába. A szemináriumi teljesítmények (beadandó dolgozatok) és a ZH eredmények alapján jó (75%-) és jeles (90%-) osztályzat kollokviumi jegyként megajánlható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a legalább 75%-os órai jelenlét és a tanévközi feladatok (15. pont) teljesítése.

16.2. Az értékelés: A tárgy értékelése során lehetőség van megajánlott jegy megszerzésére (lásd 15. pont). A kurzust a TVSZ szerint meghatározott szóbeli kollokvium zárja, amelynek tételei a tematikában felsorolt témakörök.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kaiser Ferenc A túlnépesedés és globális biztonsági kihívásai I. 2011. (Online)
2. Marsai Viktor: Az államkudarc jelensége a nemzetközi rendszerben. In: Adsumus VIII. Tanulmányok a X. Eötvös Konferencia előadásaiból. Eötvös Collegium, Budapest, 2010., 115-131.
3. Marsai Viktor: A 2014-es jubileumi Fragile (Failed) States Index és tanulságai. SVKK Elemzések 2014/16. (online)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. George Friedman: A következő tíz év. PAGEO, Budapest, 2016. ISBN 978 963 122 442 9
2. Immanuel Wallerstein: Bevezetés a világrendszer-elméletbe. L'Harmattan, Budapest, 2010., 57-73. ISBN: 978-963-236-283-0

Budapest, 2020. 04.30.

Dr. Marsai Viktor, egyetemi docenss sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtiszképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: HNBTTMA16

2.A tantárgy megnevezése (magyarul): Védelempolitika I.

3.A tantárgy megnevezése (angolul): Defence Policy I.

4. Kreditérték és képzési karakter

4.1. Kredit: 3

4.2. A tantárgy elméleti és /vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50 % elmélet

5.A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár

8. A tanórák száma (előadás+gyakorlat)

8.1. összes óraszám: 28

8.1.1. Nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2. Levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.1.3. heti óraszám nappali munkarend: 2

8.1.4. Az ismeret átadásában alkalmazandó sajátos módok, jellemzők: -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul): A hallgatók megismerik egyes régiók (Észak-Amerika, Európa, Közel-Kelet, Ázsia) biztonsági szempontból meghatározó országainak (USA, Oroszország, Kína) védelempolitikáját, a haderők átalakítását, fejlesztését és irányítását, a védelmi döntéshozatal politikai, jogi, szervezeti felépítését, kapcsolatrendszerét, valamint a védelmi kérdések gazdasági, pénzügyi és védelmi-ipari összefüggéseit. A tantárgy elemzi az egyes politikai és jogi rendszerek szerepét a védelempolitika formálásában, a haderők építésében és fejlesztésében, bemutatja a döntéshozatali folyamatokat, az egyes szereplők (parlament, kormány, köztársasági elnök) felelősségét és hatáskörét. A nemzetközi kitekintés – a tárgyalt nagyhatalmak példáin keresztül - felrajzolja a nemzeti védelempolitikák átalakításának irányait, összefüggéseit a biztonság más dimenzióival, szemlélteti a haderő-átalakítás és - fejlesztés általános, regionális és ország-specifikus jellemzőit, érzékelteti a haderőreformok komplexitását és bonyolult összefüggéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) Students get acquainted with the defense policy of military superpowers (USA, Russia, China) dominating in the world regions (North America, Europe, Middle East, Asia), the transformation, development and management of their armed forces, the political, legal and organizational structure of defense decision-making , the economic, financial, and defense-industrial context of defense issues. The course analyzes the role of each political and legal system in the formation of defense policy, the building and development of forces, presents the decision-making processes, the responsibilities and powers of each actor (parliament, government, president). The international perspective - through the examples of the great powers discussed - draws the directions of the transformation of national defense policies, their connections with other dimensions of security, illustrates the

general, regional and country-specific features of force transformation and development and illustrates the complexity and intricacies of force reforms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A kurzus során a hallgató megismeri és megérti a top három, katonailag legerősebb ország, védelempolitikai koncepcióját, a védelempolitika meghatározottságának külső és belső tényezőit. Képes lesz arra, hogy összefüggéseiben lássa a nagyhatalmak biztonság- és védelempolitikájának, a katonai képességek és az ország hadipotenciálja közötti összefüggéseket. Esettanulmányok segítségével gyakorolja az egyes nemzetközi védelempolitikai feladatok szervezésének kérdéseit. Gyakorlatban fogja megérteni a három nagyhatalom közötti fegyverkezési verseny külső és belső összefüggéseit, a szövetség-építés fontosságát, a gazdasági és technológiai versenyképesség hajtóerőit.

Képességei: Képes önálló és független részfeladatok megoldására, tudása gyakorlati alkalmazására nemzetközi szintű védelempolitikai feladatok tervezése, szervezése és megoldása területén. A tantárgy hozzájárul a hallgató globális védelempolitikai szemléletének kialakításához, képességei továbbfejlesztéséhez, illetve komplex katonai tudásanyag megértéséhez. Javul a diák jelen és jövő értékelő-elemző és prezentációs képessége, a nemzetközi és nemzeti biztonság összefüggéseinek átlátó képessége.

Attitűdje: A hallgató a kurzus során több fontos témakörben önállóan végzi munkáját. Fontos cél, hogy a diák kritikus gondolkodást alakítson ki a tárgyalt nagyhatalmak védelempolitikájával, az amerikai, az orosz és kínai fegyveres erők szervezeti, működési és vezetési rendjével kapcsolatban, egyben törekedjen a kitűzött célok maradéktalan elérésére. Felkészült szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, önálló tanulásra és önfejlesztésre magyar és angol nyelven egyaránt.

Autonómiája és felelőssége: A diák nyitott a nemzetközi katonai világ változásaira, az új hadviselési formák elsajátítására, megtanulja az elmélet és a gyakorlati történések állandó ütköztetését. Megfelelő nemzetközi védelempolitikai és katonai rendszerszemléletű képességgel rendelkezik, képes önálló elemzések készítésére, felelős vitára, illetve gyakorlati végrehajtásra. Megtanulja a lojalitást a munkahelyéhez (közigazgatás, nemzetközi szervezet), a felelősségvállalást a csoportmunkában, kész vezető szerepet vállalni és tiszteli a határidőket.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: During the course, the student gets to know and understand the top three military superpowers' defense policy, the external and internal factors of defining their defense policy. He /she is able to see in context the links between foreign and security policy, national defense, military capabilities and the superpowers' military potential. With the help of case studies, he / she practices the issues of organizing each international defense policy task. The student understands the external and internal of arms race between them, the importance of alliance building, the forces of economic and military development.

Capabilities: The student is able to solve independent subtasks, applies his / her knowledge in the field of planning, organizing and solving defense policy tasks at the national and international level. The student has learnt the global approach to defense, to the further develops of his / her skills, and to understand the complexity of military knowledge. He / she is able to evaluate and analyze the present and the future, to see and present the international security and military issues in context.

Attitude: The student works independently on several important topics during the course. It is an important goal for the student to develop a critical way of thinking about the defence policy of the three superpowers, the organizational, and operational and management order of the America, Russian and Chinese Armed Forces, and to strive for the full achievement of the set goals. He /she continuously expands his /

her professional knowledge, independent learning and self-development in both Hungarian and in English.

Autonomy and responsibility: The student is open to changes in the global military world, understand the new form of warfare, and learn the constant clash of theory and practical events. He / she has got adequate knowledge about the international defense policy and military systems capability, and capable of conducting independent analyzes, participate in responsible debate and practical implementation. The student learns loyalty to his workplace (administration, international organization), responsibility in teamwork, ready to take the lead and respect deadlines.

11. **Előtanulmányi kötelezettségek:** Szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete HKÖMTA826, Légierő csapatok hadművelet elmélete HKOMTLM60

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):**

    12.1. Katonai biztonság és a fegyveres erő. Bevezetés (Military Security and the Armed Forces. Introduction)
    12.2. Modern hadviselés és a fegyveres erőkkel szemben támasztott követelmények (Modern warfare and its Requirements to building capable Armed Forces)
    12.3. Az Egyesült Államok biztonság –és védelempolitikája. Változások Donald Trump elnöksége alatt (The Security and Defence Policy of the USA. Changes in the Trump Administration)
    12.4. A biztonsággal és védelemmel foglalkozó amerikai stratégiák összefüggései (Interrelations of Security, Defence and Military Strategies of USA)
    12.5. Az amerikai globális szerepvállalás és az amerikai fegyveres erők alkalmazása (The global US foreign and Security Policies and the Role of Military in pursuing them) (Csoportos foglalkozás) (Syndicate work)
    12.6. Az amerikai védelempolitika aktuális kérdései. (The New Issues of the US Defence Policy)
    12.7. Oroszország katonapolitikájának fejlődése. Az orosz katonai doktrína (Development of the Russian military Policy. The Russian Military Doctrine)
    12.8. Az orosz fegyveres erők reformja és haditechnikai fejlesztés (Reform of the Russian Military and the Technical Modernization of the Russian Armed Forces)
    12.9. Szeminárium (Seminar)
    12.10. A Kínai Népköztársaság biztonság- és védelempolitikája (Security and Defence Policy of China)
    12.11. A kínai haderő (KNFH) felépítése és a fegyveres erők reformja (Structure of the PLA and the Reform of the Chinese Military)
    12.12. A haderő pártirányítása és a kínai haderő vezetése (Communist Control over the Military and the leading the PLA)
    12.13. A kínai védelempolitika aktuális kérdései (New Defence Issues of China)
    12.14. Szeminárium, záró zárthelyi (Seminar, Final Test)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3.** félév/őszi félév

14. **A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége:** A hallgatóknak mindkét tanrendben (nappali, levelező) kötelező a 75%-os jelenlét az tanórákon. Hiányzás igazolt esetekben (szakmai gyakorlat, Erasmus, egyéni tanrend, igazolt betegség) fogadható el. Ilyenkor a hallgató köteles a tanított és kiadott tananyagot pótolni, a meghatározott követelményeket (ZH, beadandó) az oktató útmutatásai szerint

teljesíteni. Elégtelen óralátogatás esetén a félév nem fogadható el, ami az aláírás megtagadásával jár.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** Az évközi értékelés megadásának feltétele az órai látogatás, szemináriumi / csoportos foglalkozásokon való szereplés, egy beadandó feladat (esszé, kiselőadás vagy fordítás) és egy átfogó (a teljes félévi tananyagot tükröző) zárthelyi dolgozat megírása. Az eredmény a hallgatói teljesítmény összegzett értékelése. Az évközi jegyben a ZH 50%-ban, a beadandó 30%-ban, a jelenlét és szemináriumi aktivitás 20%-ban részesedik. Szakmai programokon, nemzetközi vetélkedőkön való részvétel, illetve a tantárgyi témakörben való TDK konferencia-szereplés plusz 10-30%-ban beszámítódik a jegybe. Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-es teljesítménye alapján fogadható el.

16. **Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon való részvétel (minimum 75%), a szemináriumon, csoportos foglalkozásokon való részvétel, a beadandó feladat elkészítése, illetve egy zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés: Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-os teljesítménye alapján érhető el. A gyakorlati jegy értékelésének mutatói: 50-60% elégséges (2), 61-70% 3 (közepes), 71-90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés elérése

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Babos László, Papp Tamás: A modern kor háborúi és csatái. Zrínyi Kiadó, 2009.
2. Deák János: Oroszország katonai stratégiája a második világháború befejezésétől napjainkig. ZMNE Jegyzet, 2011.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lewis A.R.: The American Culture of War. The History of US Military Force from World War II to Operation Iraqi Freedom. London, 2013.
2. Bodanski, Josef: Békecsapda. A közel-keleti békefolyamat drága áron. Focus Kiadó, Budapest, 2000.
3. Bracken, P. Tűz Keleten. Az ázsiai katonai hatalom kiépülése és a második atomkorszak. Gutta Könyvkiadó, Budapest, 2004.
4. Rácz Lajos: Sárkány új tükörben. Kína a 21. században. Novella Kiadó, 2008.

18.Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon való részvétel (minimum 75%), a szemináriumon, csoportos foglalkozásokon való részvétel, a beadandó feladat elkészítése, illetve egy zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés: Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-os teljesítménye alapján érhető el. A gyakorlati jegy értékelésének mutatói: 50-60% elégséges (2), 61-70% 3 (közepes), 71-90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés elérése

19.Irodalomjegyzék:

19.1. Kötelező irodalom:

3. Babos László, Papp Tamás: A modern kor háborúi és csatái. Zrínyi Kiadó, 2009.
4. Deák János: Oroszország katonai stratégiája a második világháború befejezésétől napjainkig. ZMNE Jegyzet, 2011.

19.2. Ajánlott irodalom:

5. Lewis A.R.: The American Culture of War. The History of US Military Force from World War II to Operation Iraqi Freedom. London, 2013.
6. Bodanski, Josef: Békecsapda. A közel-keleti békefolyamat drága áron. Focus Kiadó, Budapest, 2000.
7. Bracken, P. Tűz Keleten. Az ázsiai katonai hatalom kiépülése és a második atomkorszak. Gutta Könyvkiadó, Budapest, 2004.
8. Rácz Lajos: Sárkány új tükörben. Kína a 21. században. Novella Kiadó, 2008.

Budapest, 2020.03.21.

Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM29
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyar kül- és biztonságpolitika aktuális kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Current issues of Hungarian Foreign and Security Policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gazdag Ferenc, DSc,
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus a második és harmadik Orbán kormány kül- és biztonságpolitikáját tekinti át. Bemutatja a közjogi átalakulás jogi és politikai területeit, a Nemzeti Együttműködés rendszerének tartalmi vonatkozásait. Áttekinti a nemzetközi szervezetekhez fűződő kapcsolatok kérdéseit, különös tekintettel a 2010 után kialakult jogállamiság vitákra. Elemzi Magyarország pozícióját az Európai Unióban, kiemelve az első magyar EU-s elnökség tapasztalatait. Áttekinti a hatályos külpolitikai, biztonságpolitikai és a katonai dokumentumok, a hatályos kormányprogramot, illetve a fontosabb főhatóságok (KKÜM, HM, BM, NAV, MEH) tevékenységét. A kurzus egy részében a főhatóságok szakemberei ismertetik tárcájuk feladatköreit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course reviews the foreign- and security policies of the second and the third Orbán governments. It presents the legal and political areas of the changes in common law, the content of National Cooperation. Students will have an overview of the relations with international organizations, focussing on the debates on constitutionality after 2010. The course analyses Hungary's position within the EU, highlighting the first Hungarian presidency in the EU. We will review the documents of current forign-, security- and defence politics; the current government program; the activities of the main authorities (KKÜM, HM, BM, NAV, MEH). Staff members of these authorities will talk about their relevant tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Részletes ismeretekkel rendelkezik a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitikát meghatározó stratégiai dokumentumokról és jogszabályokról. A hallgatók ismerjék és értelmezzék a hatályos kormányprogram, a szakterületet érintő törvényi szabályozás, az ágazati stratégiák, a minisztériumok és főhatóságok szerepét a magyar kül- és biztonságpolitika formálásában.

Képességei: Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre. Képesek legyenek értelmezni a kurrens kihívások, szakmai viták és lehetséges megoldások kereteit, a végrehajtásban érintett intézmények szerepét és az előtérben álló feladatokat.

Attitűdje: Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviseletével kezdeményezően és felelősségteljesen vesz részt munkahelyének tevékenységében, fejlesztésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The strategic documents and legislation determing the Hungarian and the international security and defence policies in detail. Students should know and be able to interpret the role of the government program, of relevant legal regulations, of branch strategies, of ministries and main authorities in shaping Hungary's forign-, and security politics.

Capabilities: Applying strategic planning, analytical and assessment methods used for security, and implementing government-, branch- and organ level strategies. They will be able to interpret the framework of current challenges, professional debates and possible solutions; the role of executive offices, and upcoming tasks.

Attitude: Sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.

Autonomy and responsibility: With a professional stance and in a responsible manner, he/she is an initiator in the professional activities and the development of the work place, in working out, discussing and realizing professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető (Introduction)
12.2. Kormányprogramok (Government Programs)
12.3. Válságkezelés, fordulat a függetlenség centrikus stratégia irányába (crisis management)
12.4. Első elnökség az EU-ban. (Beadandó dolgozat) (First EU presidency. Home work)
12.5. Stratégia és intézményrendszer. Előtérben a gazdaság (New strategy, economy and finance)
12.6. Külügyi és Külgazdasági Minisztérium (Ministry of Foreign Affairs and Trade)
12.7. NATO mérleg 20 év után (Membership in NATO)
12.8. Jogállamiság viták az EU-val és az USA-val (Debates on democracy and state

of law)

12.9. Nemzetpolitika (Beadandó dolgozat) (Hungary and Hungarian minorities. Home work)

12.10. Visegrad-4 (V-4 cooperation)

12.11. Migration crisis 2015. (Migration debate since 2015)

12.12. Külső előadó (Lecture of specialist invited)

12.13. Konzultáció (Consultation)

12.14. Értékelés, záró ZH megírása (Evaluation, final test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév/ őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Részvétel a foglalkozások legalább 75%-án, mindkét oktatási rendben (nappali, levelező) egyaránt. A tartósan, igazoltan távollévő hallgatók (Erasmus, szakmai gyakorlat) az oktató útmutatásai alapján pótolják a tananyagot. A foglalkozásokról 25%-nál nagyobb mértékű hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül. Pótlásra nincs lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az aláírás feltétle a megadott számú foglalkozáson történő részvétel, a két beadandó dolgozat elkészítése, illetve zárthelyi dolgozatmegírása. Az évközi értékelésben az órai jelenlét 10%-ban, a két házi beadandó 20-20%-ban, a ZH pedig 50%-ban részesedik. A sikertelen zárthelyi dolgozat (50% -os eredménytelenség esetén) egy alkalommal a szorgalmi időszak végén javítható, pótolható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétle a megadott számú foglalkozáson történő részvétel.

16.2. Az értékelés: A 15.1. pontban meghatározottak szerint. Zárthelyi dolgozat kérdései a tematikában jelzett témakörökből, valamint az egyes előadásokra behívott külső előadók által elmondottakból tevődnek össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc: A magyar külpolitika 1989-2014. Bp. NKE. 2014.
2. Hatályos kormányprogram, törvények, stratégiák, parlamenti és kormányhatározatok
3. Bába Iván, Sáringer János (szerk): Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. Éghajlat Kiadó Kft, 2018. ISB: 9789639862142

17.2. Ajánlott irodalom:

6. Közigazgatási szakvizsga – Kül- és biztonságpolitikai ágazat, Első kiadás, Dialóg Campus Kiadó, 2017., ISBN 9786155680045
7. Sárközi Tamás: Magyarország kormányzása 1978-2012 - A szoft diktatúra kormányzásától az újkapitalista konfliktikus demokrácia kormányzásán át a fülkeforradalom vezérdemokráciájának kormányzásáig, Budapest, Park Könyvkiadó, 2012., ISBN: 9789635309719
8. Sárközi Tamás: Kétharmados túlzáskormányzás – avagy gólerős csatár a mély talajú pályán, Budapest Park Könyvkiadó, 2014., ISBN: 9789633550786

Budapest, 2020.03.11.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM30
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A leszerelés és a fegyverzetellenőrzés aktuális kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Current issues in arms control and disarmament
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomáciai Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagyné dr. habil. Rózsa Erzsébet, egyetemi tanár, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28 óra - nappali/8 óra - levelező
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a fegyverzetellenőrzés és leszerelés aktuális kérdéseit – a nemzetközi és a regionális napirenden - áttekintse. Ehhez előfeltétel a BVA BSc szakon a *Bevezetés a fegyverzetellenőrzés és leszerelés kérdéseibe*, mivel a jelen tantárgy alapvetően esettanulmányokat dolgoz fel, melyekhez az alapismeretek feltétlenül szükségesek. Ebből következik, hogy a kurzus nagyobb arányban tartalmaz gyakorlati órákat. A gyakorlati órákon a nemzetközi rendszer fegyverzetellenőrző, fegyverzetkorlátozó fórumain felmerülő vitás kérdéseket dolgozzuk fel.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to give a complex picture of the current – international and regional - arms control and disarmament issues and problems. To this end, the course builds upon the course entitled *Introduction to arms control and disarmament* in the BA program, since it will include case studies to which the basic knowledge of the topic is unavoidable. Consequently, the course includes practical classes in a greater ratio. In the practical classes the currently emerging arms control and disarmament issues on the international agenda will be discussed.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a nemzetközi jog elveit, sajátosságait, az államok közötti konfliktusok rendezésének nemzetközi jogi szabályait, valamint a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos nemzetközi intézmények működését és tárgyát szabályozó jogi előírások rendszerét és összefüggéseit.

    Képességei: Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő nemzetközi tagságokból, szervezeti és partnerkapcsolatokból fakadó kötelességek, feladatok,

folyamatok értelmezésére és elvégzésére.

Attitűdje: Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the principles and characteristics of the international law, the international law regulating the settlement of conflicts between states, the system and the context of laws regulating the operation and spheres of authority of international institutions in the field of international security..

Capabilities: He/she is capable of interpreting and performing duties, tasks and processes arising under international membership related to security - and defence policies, organizational relations and partnerships.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility: He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place.

11. Előtanulmányi követelmények: a Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szakon Bevezetés a fegyverzetellenőrzés és leszerelés kérdéseibe (ÁNKDB14) című tantárgy elvégzése. Azok a hallgatók, akik más intézményekből érkeznek, kreditpótló tantárgyként el kell végezzék a kurzust.

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English): Tekintettel arra, hogy a kurzus kifejezetten a téma aktuális kérdéseit kívánja tárgyalni, a témákat – az alábbi tematika köré szervezve – a kurzus első óráján ismertetjük. (Taking into consideration that the course will discuss the actually arising problems, these will be announced during the first class according to the following thematics.)

- **12.1.** Bevezetés/emlékeztető – fegyverzetellenőrzés, leszerelés és non-proliferáció **(**Introduction/brush-up – arms control, disarmament, non-proliferation). A kurzus aktuális témái (the actual topics of the course)
- **12.2.** A fegyverzetellenőrzés nemzetközi fórumai **(**The international fora of arms control**).**
- **12.3.** Az atomsorompó (The Nuclear Non-Proliferation Treaty)
- **12.4.** A nukleáris kísérleti robbantások (The nuclear tests)
- **12.5.** Az atomfegyvermentes övezetek (The nuclear weapon-free zones)
- **12.6.** A küszöbországok (The threshold states)
- **12.7.** Az iráni nukleáris program (The Iranian nuclear program)
- **12.8.** A vegyi fegyverek (Chemical weapons)
- **12.9.** A biológiai fegyverek (Biological weapons)
- **12.10.** A rakéták (Missiles)
- **12.11.** A CFE szerződés és a Nyitott Égbolt (The CFE treaty and the Open Skies)
- **12.12.** Az aknák (The mines)
- **12.13.** A könnyű és kézifegyverek (The small arms and light weapons)
- **12.14.** Összefoglalás – zárthelyi dolgozat (Conclusion – test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgatók mindkét oktatási rendben (nappali, levelező) a tanórák 75%-án kötelesek részt venni. A betegség szerinti hiányzást orvosi igazolással kell igazolnia. Amennyiben a hallgató igazolt

hiányzása meghaladja a megengedett mértéket, a hallgatónak az oktató külön feladatot ír elő, melynek teljesítése az aláírás feltétele. 25% feletti távollét az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatók a kurzus témájához tartozóan egy-egy PPT-t készítenek és prezentálnak (a levelező hallgatók oktatói értékelésre). A kurzus végén zárthelyi dolgozatot írnak, amelynek javítására / pótlására a vizsgaidőszak végéig van lehetőség. Az évközi értékelés feltétele továbbá az EU Non-Proliferation online kurzus elvégzése, az erről szóló igazolás (Comprehensive Certificate) benyújtása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének a feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés: Az évközi értékelésben a zárthelyi dolgozat eredménye 50%-t, az EU online kurzus 30%-t, a PPT prezentáció 20%-t képvisel. Az évközi értékelés mutatói: 50-60% elégséges (2), 61-70% 3 (közepes), 71-90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés elérése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet-Péczeli Anna (szerk.). Egy békésebb világ eszközei. Fegyverzetkorlátozás, leszerelés, non-proliferáció. Osiris, Budapest, 2013, ISBN: 9789633899489

17.2. Ajánlott irodalom:

1. UNIDIR: A biztonság megértése felé. Fegyverzet-ellenőrzési, leszerelési és bizalomerősítési kislexikon, SVKK, Budapest, 2003, ISBN 9638117907
2. Erzsébet N. Rózsa: Weapons of Mass Destruction in the Middle East and North Africa. MENARA Working Papers No. 24, November 2018,

Budapest, 2020.04.05.

Nagyné dr. habil. Rózsa Erzsébet,
egyetemi tanár, PhD, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA18
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Humanitárius intervenciók
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Humanitarian interventions
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Dóra PhD, egyetemi adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a humanitárius intervenció történelmi, politikai, morális és mindenekelőtt jogi aspektusait elemzi. A hallgatók megismerik a humanitárius intervenciók elméleti gyökereit, valamint a modern nemzetközi jogban elhelyezve betekintést nyernek ezen beavatkozások jogszerűségi kérdéseibe is. A hallgatók az elméleti tudásukat történelmi esetek elemzésével ültetik át a gyakorlatba.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course analyses the historical, political, moral and mainly the legal aspects of the humanitarian intervention. Students get acquainted with the theoretical basis of humanitarian interventions and also gain insight into the legality of these interventions according to the modern international law. Students put their theoretical knowledge into practice by analyzing historical cases.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Összességében a hallgató átfogó képpel rendelkezik a humanitárius intervenció elméleti kérdéseiről. Ismeri ezen beavatkozások fogalmi és jogszerűségi feltételrendszerét, és birtokában van azon ismeretek körével, amely szükségesek konkrét beavatkozások humanitárius intervenció szempontjából történő értékeléséhez.

    Képességei: Képes különbséget tenni más hasonló jogi kategóriák és a humanitárius intervenció között. Megfelelő áttekintő-, rendszerező-, rendszerszemléletű képességgel rendelkezik a humanitárius intervenció történelmi fejlődéstörténetét és nemzetközi jogi kategóriaként való megítélését illetően.

    Attitűdje: Felismeri a fő különbségeket a különböző jellegű beavatkozások között.

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik a nemzetközi beavatkozásokat illetően.

Autonómiája és felelőssége: Saját, mások és az általa irányított szervezet munkáját önállóan, kellő felelősséggel tervezi, szervezi, irányítja, ellenőrzi.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Overall, the student has a comprehensive view of the theoretical background of humanitarian intervention. Is familiar with the conceptual and legal conditions of these intervention and possesses the knowledge necessary for the assessment of a given intervention according to the humanitarian intervention criteria.

Capabilities: He/she is able to differentiate between other similar legal categories and humanitarian intervention. Has adequate oversight, systematisation, system-oriented capabilities with regard to the historical evolution of humanitarian intervention and its acceptance as a category of international law.

Attitude: He/she recognizes the main differences between different types of interventions. Has a critical perspective in terms of international interventions.

Autonomy and responsibility: He/she designs, organizes, directs and controls the work of his own, others and the organization he manages, with due responsibility.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A humanitárius intervenció fogalmának fejlődése a modern korig (Evolution of the concept of humanitarian intervenction to the modern age)
12.2. A humanitárius intervenció modern kori fogalma. A humanitárius jog alapjai (The modern concept of humanitarian intervention. Fundamentals of humanitarian law)
12.3. A humanitárius intervenció elhatárolása 1. (Distinguishing humanitarian intervention 1)
12.4. A humanitárius intervenció elhatárolása 2. (Distinguishing humanitarian intervention 2)
12.5. A humanitárius intervenció alapja: a minőségi és mennyiségi szegmens (The basis of humanitarian intervention: the quality and quantity segment)
12.6. Esettanulmányok (Case studies)
12.7. Esettanulmányok (Case studies)
12.8. A humanitárius intervenció megindításának jogszerűsége a klasszikus korban (The legitimacy of initiating humanitarian intervention in the classical age)
12.9. A humanitárius intervenció megindításának jogszerűsége a modern korban (The legitimacy of initiating humanitarian intervention in the modern age)
12.10. Esettanulmányok (Case studies)
12.11. Szeminárium (Seminar) – zárthelyi dolgozat (test)
12.12. Esettanulmányok (Case studies)
12.13. A humanitárius intervenció kritikája és jövője (Criticism and future of humanitarian intervention)
12.14. Szeminárium (Seminar)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak mindkét (nappali, levelező) képzési formában. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgató a félév során egy zárthelyi dolgozatot ír a 11. órán (a levelezők a második alkalommal). A dolgozatok értékelésénél elégséges 51%-tól, közepes 65%-tól, jó 75 %-tól, jeles 90%-tól. Emellett minden hallgatónak kötelező kiselőadás tartása 20 percben, amelyet a hallgató dolgozat vagy ppt előadás formájában is lead. A leadás végső határideje a szorgalmi időszak 12. tanulmányi hete.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, valamint a 15. pontban meghatározott kiselőadás megtartása és időben történő leadása.

16.2. Az értékelés: vizsga: írásbeli kollokvium, a megadott felkészülési kérdések alapján. A kollokviumi jegybe 40%-ban beszámítanak a félévközi jegyek (20% zárthelyi, 20% PPT beadandó)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Sulyok Gábor: A humanitárius intervenció elmélete és gyakorlata. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004. ISBN:9639567558

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Carrie, Booth Walling: All Necessary measures: The United Nations and Humanitarian Intervention. University of Pennsylvania Press, 2013.
2. Jennifer M. Welsh: Humanitarin Intervention and International Relations. Oxford University Press, 2004.

Budapest, 2020.03.21.

Dr. Molnár Dóra, adjunktus, sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: ESVKIM20**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Politikai erőszakformák
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Forms of political Violence, terrorism and
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak - Biztonsági tanulmányok szakirány, Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont, Stratégiai Védelmi Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tálas Péter, CsC, intézetvezető
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az interdiszciplináris megközelítésben a hallgatók általános ismereteket kapnak a szervezett politikai erőszakformákról (az államcsínytől a zendülésig), a terrorizmus fogalmáról, a terrorizmus történeti korszakairól, a terrorizmust kiváltó okokról, a vallásos terrorizmusról, állami és nem állami terrorizmusról és ezek kapcsolatáról a terrorelhárítással és az emberi jogokkal, és megvizsgáljuk képes-e a terrorizmus elérni a célját. A kurzus átfogó képet ad az olyan szervezett politikai erőszakformákról, amik szintén jellemzői a jelen nemzetközi rendszernek, mint a felkelés és felkelésellenes hadviselés, az állami szereplők által végrehajtott célzott gyilkosságok vagy a hibrid háború.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Thanks to the interdisciplinary nature, the students will gain general knowledge about organized forms of political violence (from coup d'etats to mutiny), about theoretical concepts, chronology, main causes of terrorism, and its relation to counterterrorism and human rights, and we will look at the issue whether terrorism can succeed. The course will give an overview of the forms of political violence, which are characteristic in the international system, like insurgency and counterinsurgency warfare, targeted killings conducted by state actors or hybrid warfare.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a politikai erőszakformák, a terrorizmus és a hírszerzés elméleti hátterét.

    Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

    Attitűdje: Komoly elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Önállóan dolgozza fel az új és összetett információkat, problémákat, illetve jelenségeket rendszerszerű és kritikus módon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with theoretical background of political violence, terrorism and intelligence.

Capabilities: Is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: His/Her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: To obtain, evaluate and utilize theoretical, scientific and practical information necessary for the improvement of the field and the methodology of professional practice.

11. **Előtanulmányi követelmények:** -

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

    12.1. Bevezetés – Introduction
    12.2. Államközi háború - Interstate War
    12.3. Felkelés – Uprising
    12.4. Gerilla hadviselés – Guerilla warfare
    12.5. Felkelésellenes hadviselés 1945-1989 – Counterinsurgency 1945-1989
    12.6. Felkelésellenes hadviselés 2001 után – Counterinsurgency after 2001
    12.7. Polgárháború – Civil war
    12.8. Terrorizmus: fogalmi bevezető és általános jellemzők – Terrorism: Conceptual introductory and general characteristics
    12.9. Terrorizmus fejlődése, történeti szakaszai - Evolution of terrorism, its historical stages
    12.10. Terrorfenyegetettség jellemzői - Characteristics of a terrorist threat
    12.11. Terrorizmuselhárítás és problémái - Counter-terrorism and its problems
    12.12. Célzott gyilkosság – Targeted killing
    12.13. Hibrid háború – Hybrid war
    12.14. ZH - Final thesis

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 4. félév

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** A tanórákra kapott feladatok elvégzése, elfogadható mértékű hiányzás az összóraszám 75%-a mindkét képzési formában (nappali, levelező) A hivatalosan távollévő hallgatók a tanyanyagot az oktató iránymutatása alapján pótolják. 25%-t meghaladó hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** Folyamatosan, a kurzus tematikájának megfelelően (egy ZH, egy miniteszt, órai feladat)

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

    16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A félévközi feladatok és a jelenléti kötelezettség teljesítése. Az elmaradott félévközi feladat pótlására a szorgalmi időszak végéig van lehetőség.

    16.2. Az értékelés: szóbeli vizsga ötfokozatú érdemjeggyel.

    16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy kiérdemlése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Maras, Marie-Helen: A terrorizmus elmélete és gyakorlata. Antal József Tudásközpont, Budapest, 2016 ISBN 978 615 555 9150
2. A világ terrorfenyegetettségének alakulása 2004 és 2011 között. (I. és II. rész) SVKK Elemzések, 2012/9 és 2012/10 ISSN 2063-4854
3. Tálas Péter (szerk.): A terrorizmus anatómiája. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2006. ISBN 963 327 412 5

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bowden, Mark: A drogbáró halála, Atheneum 2000 Kiadó, 2002. ISBN 9639261793
2. Guevara, Che: Bolíviai napló, Ulpius-ház kiadó, 2006. ISBN 9789637253416
3. Kemény János: A felkelésellenes hadviselés lakosságközpontú elméletének fejlődése a XX-XXI. században, Budapesti Corvinus Egyetem, 2014. http://phd.lib.uni-corvinus.hu/769/1/Kemeny_Janos.pdf
4. Wright, Lawrence: Magasba nyúló tornyok, Tericum Kiadó, 2008. ISBN 9789639633384

Budapest, 2020.03.24.

Dr. Tálas Péter, CsC,
intézetvezető sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA20
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szituációs gyakorlat
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Practical seminar on negotiating situations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**

   4.1. 2 kredit
   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, - elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják), az oktatás időpontja a képzés során:** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Remek Éva, egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa:**

   8.1. össz óraszám/félév: 28

   8.1.1.Nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

   8.1.2.Levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szemináriumok során a hallgatók szimulációs tárgyalások formájában feldolgozzák és megismerik egy-egy valós (afganisztáni konfliktus, Líbia stb.), illetve kitalált (nemzetközi konfliktus vagy nemzetközi tárgyalás történelmi előzményeit, főbb eseményeit, az egyes szereplő viselkedésének hátterét, illetve az esetleges válságkezelés lehetséges szereplőit, folyamatait, eszközeit (pl. nemzetközi segélyezés) és irányait. A tantárgy általános és az esettanulmányokon keresztül specifikus ismereteket nyújt az egyes nemzetközi konfliktusokkal kapcsolatos tárgyalási folyamatokról. A szemináriumok során Európa, a Közel-Kelet, Ázsia, a Mediterráneum, illetve Afrika egy-egy nemzetközi konfliktusát a hallgatók aktív részvételével dolgozzuk fel és elemezzük.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description - English): The primary goal of the seminars is to acquaint students with the historical background, main milestones and possible actors of some existing and fictitious international conflicts or negotiations. During the practical seminars through simulated negotiations and the presentations prepared by the students they are provided with knowledge about the process of negotiations and crisis management. Student will examine and analyse the international negotiations and the international conflicts in different areas (Mediterranean area, Africa, Asia, Near East).
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát. Ismeri a nemzetközi jog elveit, sajátosságait, az államok közötti konfliktusok rendezésének nemzetközi jogi szabályait, valamint a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos nemzetközi intézmények működését és tárgyát szabályozó jogi előírások rendszerét és összefüggéseit.

Képességei: Képes feladatellátásra honvédelemmel foglalkozó állami és nem állami szerveknél és nemzetközi biztonsági szervezeteknél. Képes megbízhatóan kezelni a hazai védelmi igazgatási és a nemzetközi biztonsági intézményekben használt legfontosabb adatbázisokat.

Attitüdje: Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett. Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

Autonómiája és felelőssége: Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára. Felelősségteljesen építi szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states. He/she is familiar with the principles and characteristics of the international law, the international law regulating the settlement of conflicts between states, the system and the context of laws regulating the operation and spheres of authority of international institutions in the field of international security.

Capabilities: He/she is capable of completing tasks in state- or non-state home defence organs, and in international security organizations. Furthermore he/she is capable of reliably working with the most important databases used in institutions of home defence management and international security.

Attitude: Her/his personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any. Her/his personal attitude is characterized by sensitivity and openness to professional issues, with a problem-solving approach and innovative thinking.

Autonomy and responsibility: Serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any. He/She builds his/her professional career in a responsible manner, helps subordinate colleages advance their career path.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. Bevezetés, a feladatok kiosztása, követelmények (Introduction - assignment of tasks and details of requirements.)
12.2. Egy fiktív tárgyalási szimuláció – bevezető előadás. (Fictitious negotiation simulation – introduction.)
12.3. Egy fiktív EU Tanácsi válságkezelési szimuláció. (An fictional EU Council crisis management simulation/model.)
12.4. Migrációs válság és Törökország felvétele az EU-ba. (Migration crisis and Turkey's membership in the EU.)
12.5. Ciprus egyesítése. (Reunification of Cyprus.)
12.6. Afganisztáni csapatkivonás, a békefenntartás jövője. (Withdrawal from Afghanistan, the future of peacekeeping.)
12.7. Palesztin állam létrehozása. (Establishment of Palestinian State)
12.8. Koszovó függetlensége. (Independence of Kosovo)
12.9. Szerbia csatlakozása az Európai Unióhoz. (Serbia's membership in the EU.)
12.10. Szíriai konfliktus. (Syrian conflict.)
12.11. Líbia jövője. (The future of Libya.)
12.12. Ukrajna integritása. (The integrity of Ukraine.)
12.13. Diplomáciai jelentéskészítés. (Preparation of a diplomatic report.)

12.14. Félévi munka értékelése – írásbeli munka leadása. (Evaluation of semester work – submission of essay.)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése**: 4. félév/tavaszi félév

14. **A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége:** A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 75%) mindkét képzési (nappali, levelező) formában. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Ebben az esetben egyrészt a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Tartós hivatalos távollét esetén a tananyag pótolható az oktató által kijelölt témakörben beadott, legalább elégségesre értékelt házidolgozattal. 25%-nál nagyobb távollét a félév aláírásának megtagadását vonja maga után.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A tanulmányi munka elsődleges meghatározója, mindkét képzési formában, az előadásokon való részvétel (14. pont szerint), illetve a beadandó anyagok leadása. A félév során egy diplomáciai jelentés (a korábbi gyakorlatok esszenciájaként, szóbeli/írásbeli bemutatással – tancsoport létszámától függően) és egy hét oldalas szemináriumi dolgozat megírására kerül sor. A hét oldalas dolgozatot a 13. tanulmányi héten kell leadni, hogy az utolsó alkalommal minden elvégzett munka értékelése megtörténhessen (a korábbi gyakorlati munka, a diplomáciai jelentés és az írásbeli elemzés). A közbeeső időben a szemináriumokon források (dokumentumok) és esettanulmányok feldolgozása is tervezett. Minden munka szummatív értékelésre kerül. Ennek eredményességi minimuma: 51%. 51-70% elégséges (2), 71-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) az osztályzat. A félévközi feladatok pótlása a 14. pontban rögzített távolmaradás esetén csak lehetséges csak, a hallgatóval történő egyeztetés után. Ez írásbeli feladat, határidős megkötéssel.

16. **Az értékelés az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei**

    16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a 14. pontban meghatározott arányú jelenlét és a 15. pontban a félévközi feladatok minimum elégséges osztályzattal.

    16.2. Az értékelés: ötfokozatú gyakorlati jegy**.** Minden félévközi tevékenység szummatív értékeléssel zárul (lásd 15. pont). Követelmény: a tematikában megadott témák, illetve az órákon felhasznált források, dokumentumok, a kötelező és az ajánlott irodalom ismerete. A diplomáciai jelentés 50%-ban, a szemináriumi jelentés 30%-ban, az órai aktivitás és plusz feladatok (pl. szakmai rendezvényeken való részvétel) 20%-ban értékelődnek a gyakorlati jegyben.

    16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. **Irodalomjegyzék:**

    17.1.Kötelező irodalom:

1. Horváth Jenő: Világpolitikai lexikon (1945-2005). Osiris Kiadó, Budapest, 2015. ISBN: 9789633897836
2. Henry Kissinger: Világrend. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2015. ISBN: 978 615 555 907 5
3. Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó vállalt, Budapest, 2017. ISBN:978 963 258 348 8

    17.2.Ajánlott irodalom:

1. Az Egyesült Nemzetek Alapokmánya és a Nemzetközi Bíróság Alapszabályai. MENSZT, Budapest, 1993. ISBN:
2. Szalayné Sándor Erzsébet (szerk.): Az Európai Unió alapdokumentumai 2010. Európa Központ, PTE ÁJTK, Pécs, 2010. ISBN: 978 963 642 368 1

3. Tálas Péter (szerk.): NATO Kézikönyv. HM SVKH, Budapest, NATO Információs és sajtóiroda, Brüsszel, 2001. ISBN: 963 7037 48
4. Bába Iván, Sáringer János (Szerk): Diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve, Éghajlat Könyvkiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978 963 986 214 2

Budapest, 2020.04 30.

Dr. Remek Éva egyetemi docens
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA17
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Védelempolitika II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Defence Policy II.
4. **Kreditérték és képzési karakter**
   - **4.1.** Kredit: 3
   - **4.2.** A tantárgy elméleti és /vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár
8. **A tanórák száma (előadás+gyakorlat)**
   - **8.1.** összes óraszám: 28
   - **8.1.1.** Nappali munkarend: 28 (14 EA + SZ + 14 GY)
   - **8.1.2.** Levelező munkarend: 8 (4 EA + SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó sajátos módok, jellemzők: egy katonai szervezet meglátogatása
9. **A tantárgy szakmai tartalma:** A tantárgy a magyar védelempolitikát meghatározó tényezőkkel, a kül-, biztonság- és védelempolitikai összefüggésekkel, a nemzetközi „meghatározottsággal", illetve a Magyar Honvédség (MH) átalakításának, fejlesztésének és irányításának aktuális (1990 utáni) kérdéseivel foglalkozik. A védelempolitika meghatározó kérdésein keresztül részletesen vizsgálja a védelempolitika kidolgozásának, alakításának történetét, a döntéshozatali mechanizmust, a Magyar Honvédség szervezeti fejlődését, haditechnikai modernizációját, alkalmazásának hazai és nemzetközi jellemzőit. Valamennyi témakör vizsgálata magában foglalja a történelmi és elméleti megközelítést, a nemzetközi és hazai jogi hátteret, az aktuális védelmi, katonai- szakmai helyzetet, a költségvetési/védelemgazdasági meghatározottságot, a fejlődés /fejlesztés lehetőségeit. A tematika a magyar honvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismeretét adottnak veszi. A kurzus tananyagát az MH valamelyik szervezetéhez történő látogatás teszi élményszerűvé. A tantárgy fontos kérdései részét képezik a záróvizsgának.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul): The course deals with the factors determining the Hungarian the foreign, security and defense policy contexts, the international "determination", and the current (post-1990) issues of the transformation, development and management of the Hungarian Armed Forces (HDF). Through the defining issues of the defense policy, it examines in detail the history of the elaboration and shaping of the defense policy, the decision-making mechanism, the organizational development of the Hungarian Armed Forces, the modernization of military technology, and the domestic and international characteristics of its employment. The examination of all topics includes the historical and theoretical

approach, the international and domestic legal background, the current defense, military-professional situation, the budget / defense economy, and the possibilities for development. The topic takes the knowledge of the Hungarian defense-related legislation as given. The curriculum of the course is made experiential by a visit to one of the organizations of the HDF. Important issues of the course are part of the final exam

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A kurzus során a hallgató megismeri és megérti Magyarország védelempolitikai koncepcióját, a védelempolitika meghatározottságának külső és belső tényezőit. Képes lesz arra, hogy összefüggéseiben lássa a kül- és biztonságpolitika, a honvédelem, a katonai képességek és az ország hadipotenciálja közötti összefüggéseket. Az esettanulmányok segítségével gyakorolja az egyes védelempolitikai feladatok szervezésének kérdéseit. Gyakorlatban fogja megérteni a NATO katonai segítségnyújtásának elvi és gyakorlati kérdéseit.

Képességei: Képes önálló és független részfeladatok megoldására, tudása gyakorlati alkalmazására nemzeti és nemzetközi szintű védelempolitikai feladatok tervezése, szervezése és megoldása területén. A tantárgy hozzájárul a hallgató honvédelmi átfogó szemléletének kialakításához, képességei továbbfejlesztéséhez, illetve komplex honvédelmi ismeretanyag megértéséhez. Javul a diák jelen és jövő értékelő-elemző és prezentációs képessége, a nemzetközi és nemzeti biztonság összefüggéseinek átlátó képessége. Gyakorlati tapasztalatot és élményeket szerez az MH katonai szervezeteiről, feladatairól és felszereltségéről.

Attitűdje: A hallgató a kurzus során több fontos témakörben önállóan végzi munkáját. Fontos cél, hogy a diák kritikus gondolkodást alakítson ki az ország védelempolitikájával, az MH szervezeti, működési és vezetési rendjével kapcsolatban, egyben törekedjen a kitűzött célok maradéktalan elérésére. Nyitott szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, önálló tanulásra és önfejlesztésre magyar és idegen nyelven (elsősorban angolul) egyaránt.

Autonómiája és felelőssége: A diák nyitott a körülötte lévő katonai világ változásaira, megtanulja az elmélet és a gyakorlati történések állandó ütköztetését. Megfelelő védelempolitikai és katonai rendszerszemléletű képességgel rendelkezik, képes önálló elemzések készítésére, felelős vitára, illetve gyakorlati végrehajtásra. Megtanulja a lojalitást a munkahelyéhez (közigazgatás, nemzetközi szervezet), a felelősségvállalást a csoportmunkában, kész vezető szerepet vállalni és tiszteli a határidőket.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: During the course, the student gets to know and understand the concept of Hungary's defense policy, the external and internal factors of defining the defense policy. He /she is able to see in context the links between foreign and security policy, national defense, military capabilities and the country’s military potential. With the help of case studies, he / she practices the issues of organizing each defense policy task, understands the theoretical and practical issues of NATO military assistance.

Capabilities: The student is able to solve independent subtasks, applies his / her knowledge in the field of planning, organizing and solving defense policy tasks at the national and international level. The student has learnt the comprehensive approach to defense, to the further develops of his / her skills, and to understand the complexity of defense knowledge. He / she is able to evaluate and analyze the present and the future, to see and present the international and national security issues in context. He /she gains practical experiences of the military organizations, tasks and equipment of the HDF.

Attitude: The student works independently on several important topics during the course. It is an important goal for the student to develop a critical way of thinking about the country's defense policy, the organizational, and operational and

management order of the HDF, and to strive for the full achievement of the set goals. He /she continuously expands his / her professional knowledge, independent learning and self-development in both Hungarian and in English.

Autonomy and responsibility: The student is open to changes in the military world around him / her, learn the constant clash of theory and practical events. He / she has got adequate knowledge about the defense policy and military systems capability, and capable of conducting independent analyzes, participate in responsible debate and practical implementation. The student learns loyalty to his workplace (administration, international organization), responsibility in teamwork, ready to take the lead and respect deadlines.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. A védelempolitika fejlődése a rendszerváltozás után (1989-1999) (Development of Defence Policy after the Regime Change (1989-1999)
12.2. A védelempolitika fejlődése (1999-től napjainkig) (Development of Defence Policy, 1999 to Today
12.3. Stratégia-alkotás Magyarországon (Strategy formulation in Hungary)
12.4. A nemzeti katonai stratégia elemzése (Analyzing the National Military Strategy)
12.5. Szeminárium (zárthelyi dolgozat) (seminar, test)
12.6. A Magyar Honvédség feladatai és szervezeti feladatai (Mission, Tasks and Organization of the HDF)
12.7. Az MH haditechnikai korszerűsítése (Technical Modernization of the HDF)
12.8. Az MH vezetése (Leading the HDF)
12.9. A haderő polgári demokratikus irányítása (Civilian Control of the Forces)
12.10. Szeminárium, esettanulmány feldolgozása (Seminar, Case study)
12.11. A NATO integrációs hatása a Magyar Honvédségre (Impact of NATO Integration on the HDF)
12.12. Magyarország hozzájárulása a nemzetközi béke és biztonsághoz (Hungary's Contribution to International Peace and Security)
12.13. Esettanulmány (Békefenntartás) (Case Study, Peacekeeping)
12.14. Értékelés (Assessment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. félév/tavaszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: kötelező a 75%-os jelenlét az órákon mindkét képzési (nappali, levelező) rendben. Hiányzás igazolt esetekben (szakmai gyakorlat, Erasmus, egyéni tanrend, igazolt betegség) fogadható el. Ilyenkor a hallgató köteles a tanított és kiadott tananyagot pótolni, a meghatározott követelményeket (ZH, beadandó) az oktató útmutatásai szerint teljesíteni. Elégtelen (25%-nál több) óralátogatás esetén a félév nem fogadható el.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az évközi értékelés megadásának feltétele az órai látogatás, szemináriumi / csoportos foglalkozásokon / esettanulmányok megoldásában (a levelezőknél feldolgozásában) való szereplés, egy zárthelyi és két esettanulmány megírása és beadása. Az eredmény a hallgatói teljesítmény összegzett értékelése. Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-es teljesítménye alapján fogadható el. A tantárgy legfontosabb témakörei részét képezik a záróvizsgának.. Az évközi jegyben a ZH 50%, a két esettanulmány 20-20%, az órai aktivitás 10%-ban számít bele. Gyakorlaton, csapatlátogatáson, valamint szakmai programokon való részvétel plusz 20%-t tehet hozzá az értékeléshez.

16. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon való részvétel (minimum 75%), a szemináriumon, csoportos foglalkozásokon, valamint az

esettanulmányok megoldásán való részvétel, illetve a két zárthelyi dolgozat megírása.

16.2. Az értékelés: Ötfokozatú évközi értékelés. Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-os teljesítménye alapján érhető el. A gyakorlati jegy értékelésének mutatói: 50-60% 2 (elégséges), 61-75% 3 (közepes), 76-90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles). A tantárgy legfontosabb témakörei részét képezik a záróvizsgának.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy elérése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szenes Zoltán: Honvédelem-védelempolitika. Kormányzati tanulmányok. NKE, Dialóg Kiadó, 2017.
2. Tálas Péter, Csiki Tamás (Szerk): Magyar biztonságpolitika, 1989-2014. NKE SVKK, 2014.
3. Dombrády Lóránd, Germuska Pál, Kovács Géza Péter, Kovács Vilmos (Szerk): A magyar hadiipar története. A kezdetektől napjainkig 1880-2015. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2016.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Földesi Ferenc, Kiss Zoltán, Isaszegi János (Szerk): A Magyar Honvédség negyedszázada. A rendszerváltástól napjainkig. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2016
2. A honvédelem négy éve. 1990-1994, 1994-1998, 1998-2002, 2002-2006. 2006-2010.HM Zrínyi Kiadó, Budapest.
3. Lloyd, R. M, Bartlett, R. M: Strategy and Force Planning. Naval War College Press, Newport. RI. 1997.
4. Mikita János (szerk): A Magyar Honvédség évkönyve. Zrínyi Kiadó. 2007, 2008, 2009.

Budapest, 2020.03.29.

Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár sk.

II. Diplomamunka készítés

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HBVAMDM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diplomamunka készítése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Writing of Master Theses
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 20 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** NKE HHK Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterszakon
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Molnár Anna, egyetemi tanár,**
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 óra/félév (28 EA + 0 SZ + 08 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + - SZ + - GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 óra/hét (0+2)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A diplomamunka célja annak bizonyítása, hogy a végzős hallgató felkészült a magyar honvédelmi közszolgálati intézményrendszerben, illetve nemzetközi szervezeteknél nemzetközi szervezői és kapcsolattartói, szakértői, elemzői, stratégiai tervezői, döntés-előkészítői feladatok hatékony ellátására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the diploma thesis is to prove that the graduate master student is prepared to perform the tasks of international organizers and liaisons, experts, analysts, strategic planners and decision-makers in the Hungarian defence public service system and in international organizations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átfogóan ismeri a nemzetközi és a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető szakirodalmat és dokumentumokat.
- Mélyen ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikai intézményrendszer döntéshozatali rendjét, felépítését, szervezeteit, szabályozását és működését, valamint Magyarország számára releváns nemzetközi biztonsági szervezetek (ENSZ, NATO, EU, EBESZ) felépítését és működését, valamint aktuális feladatait.
- Felkészült a magyar biztonság- és védelempolitika kialakításához szükséges értékelő és elemző módszerek, rendszerek alkotó alkalmazásából
- Mélyen ismeri a széles értelemben vett biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, a civil és katonai kapcsolatok legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit.
- Felső szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok, a NATO és az Európai Unió szaknyelvét.

Képességei:

- Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő nemzetközi tagságokból, szervezeti és partnerkapcsolatokból fakadó kötelességek, feladatok, folyamatok szakértői szintű értelmezésére és elvégzésére.
- Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő honvédelmi, közigazgatási feladatok elemzésére, a témakör szakértői kifejtésére
- Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a tanultak alkotó alkalmazására és önálló szakmai javaslatok megfogalmazására.
- Képes a diplomamunka témájához kapcsolódó elméleti kérdések és összefüggések összekapcsolására, valamint a feladathoz legjobban illő kutatási módszertan alkalmazására.

Attitűdje:

- Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli, ugyanakkor mások véleményét tiszteletben tartja.
- Elkötelezett és lojális a közszolgálat iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Elkötelezett Magyarország és a honvédelem érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.
- A szakirodalmat és forrásokat etikusan használja, munkája nélkülözi a plágiumot

Autonómiája és felelőssége:

- A konzulens irányítása mellett, megfelelő önállósággal, szakmai felkészültséggel, felelősséggel és lojalitással végzi munkáját, a meghatározott határidőket betartja.
- Képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok ütköztetésére, saját álláspontjának érvényesítésére a konzulenssel történő együttes munkálkodás során.
- A diplomamunka készítéséhez képes alkotóan felhasználni az egyetem által kínált lehetőségeket (könyvtár, szakmai rendezvények, szakértői konzultációk).
- Aktívan keresi az egyetemen kívüli (államigazgatás, nemzetközi szervezetek, szakértők és más szereplők) konzultációk lehetőségeit, szakmai tudás és élményszerzés lehetőségeit, melynek során meggyőzően tudja felmutatni a jövendő munkaköreihez szükséges képességeket

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Has a comprehensive knowledge of the literature and documents determining the international and Hungarian security and defense policy.
- Has a deep knowledge of the decision-making order, structure, organizations, regulations and operation of the Hungarian security and defense policy institutional system, as well as the structure, operation and current tasks of international security organizations (UN, NATO, EU, OSCE) relevant to Hungary.
- Prepared for the creative application of evaluation and analysis methods and systems necessary for the development of the Hungarian security and defense policy
- Has a deep knowledge of the military and non-military areas of security and defense policy in the broadest sense, the most important features and connections of civil-military relations.
- Has high level language knowledge (English) of international relations, security studies, NATO and the European Union.

Capabilities:

- Able to interpret and perform the duties, tasks and processes arising from international memberships, organizational and partnerships related to security and defense policy at the expert level.
- Able to analyze defense and administrative tasks related to security and defense policy, to explain the topic by expert's views
- Able to make realistic value judgments based on the processed information, to apply the knowledge and methodology what has been learned creatively and to formulate independent professional proposals.
- Ability to connect theoretical issues and contexts related to the topic of the dissertation and to apply the research methodology best suited to the task.

Attitude:

- Has a critical mindset, respects the opinions of others, represents his position authentically, but at the same time respects the opinions of others.
- Committed and loyal to the public service, able to work responsibly and behave responsibly.
- Committed to the interests of Hungary and national defense, as well as to the ideas of social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law, the European and federal community of values.
- Uses literature and resources ethically, his work is devoid of plagiarism

Autonomy and responsibility:

- Under the guidance of the consultant, he / she carries out his / her work with appropriate independence, professional education, responsibility and loyalty, and observes the set deadlines.
- Able to work efficiently and constructively, to collide professional positions, to enforce one's own position while working with a consultant.
- Able to creatively use the opportunities offered by the university (library, professional events, expert consultations) to prepare the diploma thesis.
- Actively seeks opportunities for consultations outside the university (public administration, international organizations, experts and other actors), opportunities for gaining professional knowledge and experience, during which you can convincingly demonstrate the skills required for your future jobs

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Témaválasztás (Choosing the topic)

12.2. Koncepcionális megbeszélés a témavezetővel (Conceptual discussion with the Consultant)

12.3. A diplomamunka témavázlatának összeállítása (Research Design)

12.4. Irodalomkutatás- hazai források I. (Literature Research.)

12.5. Irodalomkutatás – külföldi források II. (Literature Research)

12.6. Konzultáció (Consultation)

12.7. A szakirodalom rendszerezése. (Systematization of literature.)

12.8. A szakdolgozat szerkezetének kialakítása. (Structure of the thesis.)

12.9. Konzulensi konzultáció (Consultation)

12.10. A szakdolgozat megírása fejezetenként. (Writing the thesis by chapters)

12.11. Konzulensi áttekintés (Consultant's review)

12.12. Átdolgozás, javítás, fejlesztés, pontosítás. (Review, revision, development and clarification)

12.13. Konzulensi ellenőrzés (General review by the Consultant)

12.14. A szakdolgozat véglegesítése. (Finalization of the thesis.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév/ 4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A szakdolgozat elkészítése során, a feladatlapon meghatározott időszakokban és alkalmakkor a konzultációk kötelezők mindkét oktatási rendben (nappali, levelező). A távolmaradás következtében elmaradt feladatok az oktatóval/témavezetővel egyeztetett időpontban, konzultáció keretében kerül pótlásra. Amennyiben a diplomamunka nem készül el határidőre (április 30.) vagy nem megfelelő a minősége, akkor a konzulenssel egyeztetve mód van a dolgozat későbbi benyújtására (november 30, vagy a következő év április 30.)

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A hallgatónak a diplomatémát és tartalmi indoklását a Neptunba kell feltölteni, a feladatokat a tervezett időre és tartalommal kell végrehajtani. Az egyes részfeladatok végrehajtását (12.3; 12.8; 12.10; 12.12.) az oktató/konzulens tanár ötfokozatú érdemjeggyel értékeli. Az egyes részfeladatok megítélése a szakdolgozat / diplomamunka készítési útmutató alapján történik. Ennek során különösen figyelni kell a dolgozat koncepciójának ellenőrzésére, a formai követelmények betartására, a megválasztott vizsgálati módszerekre, az irodalom-feldolgozásra és anyaggyűjtésre, valamint a feldolgozás és írás szakszerűségére. Külön értékelni kell a hallgatói aktivitást a külső és belső konzultációk, rendezvények, illetve vizsgálatok tekintetében. A részfeladatok értékelése alapján a konzulens/ oktató gyakorlati jegyet ad a hallgatónak. Amennyiben valamelyik részosztályzat elégtelen, a diplomamunka feladat is elégtelen, bírálatra nem nyújtható be. Ilyenkor a hallgatónak lehetősége van egy későbbi időpontra elkészíteni a munkáját.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 12. pontban meghatározott arányú részvétel a kidolgozási folyamatban, és a 15. pontban meghatározott feladat legalább elégséges osztályzattal történő teljesítése.

16.2. Az értékelés: A tantárgy értékelése ötfokozatú gyakorlati jeggyel zárul, amely a hallgató által megírt és benyújtott diplomamunka részfeladataira kapott osztályzatok egyszerű számtani átlagával kerül meghatározásra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Deák Péter (Szerk.): Biztonságpolitikai kézikönyv. Osiris Kézikönyvek, Budapest, 2007. ISBN978 963 389 915 1.
2. Szenes Zoltán: Katonai biztonság napjainkban. Új fenyegetések, új háborúk, új elméletek. In: Biztonsági kihívások a 21. században (Szerk: Finszter Géza, Sabjanics István). NKE Dialóg Kiadó, 2017.
3. Témakör szerint egyénileg, illetve a konzulens által meghatározott irodalom.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Eco, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot? PARTVONAL, 2012 ISBN 978-96-3991-089-8
2. Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai - Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak, OSIRIS Kiadó 2019, ISBN 978-96-3276-349-1

Budapest, 2020. 04.26.

Dr. Molnár Anna
egyetemi tanár,
szakfelelős,

III. Szabadon választható tárgyak

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM27
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** EU szakpolitikák: aktuális kihívások és stratégiák (angol nyelvű)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Policy-making: Current Issues and Strategies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja, hogy képessé tegye a hallgatókat a jelenlegi szakpolitikai kihívások azonosítására és megfelelő megoldások megtalálására. A kurzus elméleti ismeretek ad át, de a gyakorlati készségeket is fejleszti. A hallgatók számos szakpolitikai területet ismernek meg az egységes piactól, a szociális és környezetvédelmi politikákon keresztül, a kohéziós-, valamint a közös agrárpolitikáig, beleértve a gazdasági és monetáris uniót, a bel- és igazságügyi együttműködést és az uniós külpolitikát is. A diákok betekintést nyerhetnek az európai integráció jövőjéről szóló vitákba. A kurzus célcsoportja olyan hallgatók, akik uniós intézményekben vagy az EU-hoz kapcsolódó nemzeti közszolgálati munkakörökben kívánnak dolgozni, és már jól ismerik az Európai Uniót.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to equip students with skills that enable them to identify current policy challenges and to demonstrate suitable strategies to solve them. This course is intended to offer theoretical knowledge and practical skills to analyse a number of current EU policy issues covering issues of the single market, social and environmental policies, cohesion policy, Common Agricultural Policy, Economic and Monetary Union, Justice and Home Affairs and EU foreign policy. Students also gain insights into the contemporary debates about the future of EU integration. Target group: students who plan to work in EU institutions or in EU related national public service positions, and who already have a solid knowledge of the European Union.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

Képességei: Képes a biztonsággal foglalkozó stratégiai tervezési, elemzési, értékelési módszerek alkalmazására, kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák megvalósításában való részvételre.

Attitűdje: Kezdeményező és agilis az egyéni szakmai tevékenységben és a csoportmunkában egyaránt.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel, a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

Capabilities: Applying strategic planning, analytical and assessment methods used for security, and implementing government-, branch- and organ level strategies.

Attitude: Initiative and agility both in individual professional activity and teamwork.

Autonomy and responsibility: He/She organizes own and subordinates' work with autonomy and responsibility relevant for the position filled in the organizational structure, respecting the official channels.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, követelmények (Introduction, course requirements)
12.2. Az EU történeti szempontból - az uniós politikák születése (EU in historical perspectives – birth of EU policies)
12.3. Az EU, mint hibrid politikai struktúra (EU as a hybrid political structure)
12.4. Az EU intézményi struktúrája (EU's institutional structure)
12.5. A döntéshozatali folyamatok és a döntéshozatali struktúrák típusai (Types of decision-making processes and policy-making structures)
12.6. Az uniós politikák rendszere I. (System of EU's policies I.)
12.7. Az uniós politikák rendszere II. (System of EU's policies II.)
12.8. Politikai döntéshozás - csoport projekt: hallgatói előadások I. (Policy-making group projects - students' presentations I.)
12.9. Politikai döntéshozás - csoport projekt: hallgatói előadások II. (Policy-making group projects - students' presentations II.)
12.10. Politikai döntéshozás - csoport projekt: hallgatói előadások III. (Policy-making group projects - students' presentations III.)
12.11. Politikai döntéshozás - csoport projekt: hallgatói előadások IV. (Policy-making group projects - students' presentations IV.)
12.12. Politikai döntéshozás - csoport projekt: hallgatói előadások V. (Policy-making group projects - students' presentations V.)
12.13. Politikai döntéshozás - csoport projekt: hallgatói előadások VI. (Policy-making group projects - students' presentations VI.)
12.14. Összegzés és értékelés (Summary and assessment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév/őszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: 75%-os részvétel a tanórákon kötelező mindkét képzési rendben (nappali, levelező) kötelező. A távollét igazolására

orvosi vagy munkáltatói igazolás megküldése szükséges az oktató számára elektronikusan. 25%-nál több távollét a félév aláírásának megtagadását vonja maga után.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A politikai döntéshozatalra minden hallgató referátumot (a levelezők beadandót) és megadott aktuális témában 10 oldalas házi dolgozatot készítenek.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

    16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: 75%-os részvétel a tanórákon. A távollét igazolására orvosi vagy munkáltatói igazolás megküldése az oktató számára elektronikusan.

    16.2. Az értékelés: A hallgatók a referátumra (50%) és a 10 oldalas házi dolgozatra (50%) megajánlott ötfokozatú **gyakorlati jegyet** kapnak.

    16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges érdemjegy megszerzése a gyakorlati feladatokból.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Heln Wallace, Mark A. Pollack and Alasdair R. Young. (2014) Policy making in the European Union (7th edition!), Oxford: Oxford University Press. ISBN: 9780199689675

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Mark A. Pollack (2003): The Engines of Integration: Delegation, Agency and Agenda Setting in the European Union, Oxford University Press. ISBN: 9780199251179
2. Jeremy Richardson (2005): European Union: Power and Policy-making. Routledge. ISBN: 9780415358149
3. Hix, Simon and Bjorn Hoyland (2011). The Political System of the European Union. Houndsmills, Basingstoke: Palgrave Macmillan (3rd edition). ISBN: 9780230249813
4. S S Andersen & K A Eliassen (Eds), Making policy in Europe, 2nd Edition, Sage, 2001. ISBN: 0761967508.

Budapest, 2020.03.12.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi docens, sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA28
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Katonai erő és a nemzetközi politika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Military Power and International Politics
4. **Kreditérték és képzési karakter**
   - **4.1.** 2kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szenes Zoltán, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** összes óraszám: 28
   - 8.1.1. Nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. Levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus elsődleges célja, hogy átfogó képes nyújtson a fegyveres erő megváltozott szerepéről és a 21. században bekövetkezett változások hátteréről. A tantárgy először a katonai erő alkalmazásának politikai, stratégiai alkalmazásának kérdéseit, a kényszerítő erő különböző formáit vizsgálja. Ezt követően egy – egy esettanulmányt mutat be a nagyhatalmi szembeállás, a hidegháború után időszak és multipoláris világ időszakából. Végül napjaink aktuális problémáit tárgyalja: a katonai erő kivetítésének lehetőségeit, a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedését, a nemzeti belső konfliktusokba való beavatkozást, végül a lehetséges jövőbeni fejlődést.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The primary goal of the course is to provide a comprehensive understanding of the changing role of the armed forces and the background to the changes that have taken place in the 21st century. The course first examines the issues of the political and strategic factors and various forms of military as a coercive force. It then presents a case study about the great powers confrontation, the post - Cold War period and the multipolar world. Finally, it discusses the current problems of today: the possibilities of projecting military force, the proliferation of weapons of mass destruction, intervening in national internal conflicts, and finally possible future developments.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A tantárgy elsajátításával a hallgató képes lesz a 21. századi konfliktusok és a fegyveres erő alkalmazásának átfogó elemzésére és értékelésére. Emellett az órákon való aktív részvétellel és az esettanulmányokra épülő kiselőadások segítségével a hallgató szakmai, kommunikációs és elemző képességei is fejlődnek. Megérti a gyakorlatban a

nemzetközi politika, a nemzeti érdekérvényesítés, a stratégia-alkotás és a katonai erő alkalmazásának bonyolult összefüggéseit.

Képességei: A hallgató képessé válik háborúk és nagyobb katonai konfliktusok megértésére, a tudás gyakorlati alkalmazására bonyolult biztonságpolitikai körülmények között. Javul értékelő-elemző és prezentációs képessége, a nemzetközi történelmi háborús helyzetek bonyolult összefüggéseinek átlátó képessége. Ismereteket és gyakorlati tapasztalatot szerez a különböző korszakok háborúiról és katonai konfliktusairól. Megérti a korszerű hadviselésre hatást gyakorló tényezőket, a katonai technológia fejlődését, a katonai erő jövőbeni alkalmazásának kérdéseit.

Attitűdje: A hallgató elsajátítja az önálló katonai stratégiai gondolkodást, az egyéni munkavégzést a szakmai szabályok figyelembevételével. Megtanulja az események körültekintő feldolgozásának módszertanát, a helyzet kritikus szakmai értékelését, a kitűzött célok határidőre történő elérését. Nyitott a szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, önálló tanulásra és önfejlesztésre a külföldi szakirodalom alapján.

Autonómiája és felelőssége: A diák megérti, az esettanulmányok révén, megérti a katonai erő alkalmazásának egyes motivációit, megtanulja az elmélet és a gyakorlat állandó ütköztetését, tudatosítja magában az érdek- politika- katonai erő alkalmazásának ok-okozati összefüggéseit. Megfelelő nemzetközi politikai, stratégai és katonai ismeretekre tesz szert, kialakul helyzetértékelő képessége, felkészül önálló elemzések készítésére, felelős vitára. Megtanulja a felelősségvállalást a csoportmunkában, kész vezető szerepet vállalni és időben jó döntéseket hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: By mastering the course, the student is able to analyze and evaluate 21st century conflicts and the use of armed force from a comprehensive perspective. In addition, with the active participation in classes and case studies, the student's professional, communication and analytical skills are also developing. He /she understands the complex interrelationships between international politics, national advocacy, strategic formulation, and the use of military force in practice.

Capabilities: The student is able to understand wars and major military conflicts, to apply knowledge in practice in complex security contexts. He /she improves ability to evaluate, analyze and present complex strategic and military issues, as well as to see international historical war situations in comprehensive way. The student gains knowledge and practical experience of wars and military conflicts of different eras. He / she understands the factors influencing the modern warfare, the development of military technology, and use of military power in the future.

Attitude: The student acquires independent military strategic thinking and work taking into account professional rules. He / she learns the methodology to carefully process events, to evaluate situations in critical way, to set the achievable goals on time. He /she is open to the continuous expansion of his professional knowledge, independent learning and self-development based on foreign literature, in English.

Autonomy and responsibility: The student, through case studies, understands some of motivations for the use of military force, learns the constant clash of theory and practice, becomes aware of the causal relations of interest policy and the use of military force. He / she acquires appropriate international political, strategic and military knowledge, develops his / her situation assessment ability, prepares for independent analyzes and responsible debate. He learns to take responsibility in teamwork, ready to take the lead and make good decisions on time.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul – English):

12.1. A katonai erő alkalmazásának reneszánsza. A haderő helyettesítésének lehetőségei (Renaissance of Military Power. The Fungibility of Force.)
12.2. Elrettentés és kényszerítés. A kényszerítés formái. (Deterrence and Compellence. Forms of Coercion)
12.3. Támadás, védelem és együttműködés a biztonsági dilemma körülményei között. (Offence, Defence, and Cooperation under the Security Dilemma.)
12.4. Katonai stratégiák és doktrínák (Military Strategies and Doctrines)
12.5. Szeminárium (Seminar).
12.6. Esettanulmány I. (Kubai válság) (Case Study I.) (The Cuban Missile Crisis)
12.7. A nukleáris fegyverek alkalmazásának mítosza és a politikai realitás (Nuclear Myths and Political Realities)
12.8. Esettanulmány II. (II. Öböl háború) (Case Study II. The Second Iraq War)
12.9. Az elrettentés logikájának meggyengülése (The Lost Logic of Deterrence)
12.10. Esettanulmány III. (Afganisztáni háború) (Case study III. The Afghan War)
12.11. A lázadók elleni doktrína korlátai Afganisztánban (The Limits of Counterinsurgency Doctrine in Afghanistan)
12.12. Esettanulmány IV. (A haderők alkalmazása napjainkban) Case Study IV. (The Use of Military Today)
12.13. Változó stratégiák: visszatartás vagy beavatkozás a konfliktusokba? (Changing Strategies: Strategy of Restraint or Intervention in Internal Conflicts?)
12.14. Új haditechnikai eszközök a katonai konfliktusokban
12.15. Összegzés (ZH), félév lezárása

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév/tavaszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: 75%-os jelenlét az órákon mindkét képzési (nappali, levelező) formában. Hiányzás igazolt esetekben (szakmai gyakorlat, Erasmus, egyéni tanrend, igazolt betegség) fogadható el. Ilyenkor a hallgató köteles a tanított és kiadott tananyagot az oktató intézkedése szerint pótolni, a meghatározott követelményeket (ZH, beadandó) kiegészítő módon teljesíteni. Elégtelen óralátogatás esetén a félév nem fogadható el és az aláírás megtagadható

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A gyakorlati jegy megadásának feltétele az órai látogatás, a szemináriumi, a csoportos foglalkozásokon és az esettanulmányok megoldásában való szereplés, valamint a záró zárthelyi dolgozat megírása. A hallgató prezentációt készít, elemez, értékeléseket állít össze, szerepjátékban vesz részt. A levelező hallgatók ezeket a feladokat 3 oldalas beadandók formájában készítik el. Az eredmény a hallgatói teljesítmény összegzett értékelése. Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-es teljesítménye alapján fogadható el.

16. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: a tanórákon való részvétel (minimum 75%), a szemináriumon, csoportos foglalkozásokon, valamint az esettanulmányok megoldásában való részvétel, illetve a zárthelyi dolgozat megírása.
16.2. Az értékelés: Pozitív osztályzat a követelmények minimum 50%-es teljesítménye alapján érhető el. A gyakorlati jegy értékelésének mutatói: 50-60% elégséges (2), 61-75% 3 (közepes), 76-90% 4 (jó), 91-100% 5 (jeles). Elmaradt feladat pótlása a vizsgaidőszak első két hetében lehetséges
16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy elérése.

17. Irodalomjegyzék (magyarul):

17.1. Kötelező irodalom:

1. Keegan, J.: A hadviselés története. Corvina, Budapest, 2002. ISBN 9631351998
2. Resperger István – Kiss Álmos Péter – Somkuti Bálint: Aszimmetrikus hadviselés a modern korban. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2013. ISBN 9789633275924
3. Szenes Zoltán: Katonai biztonság napjainkban. Új fenyegetések, új háborúk, új elméletek. In: Biztonsági kihívások a 21. században (Szerk: Finszter Géza, Sabjanics István). NKE Dialóg Kiadó, 2017.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Szilágyi István: Geopolitika. Publikon Kiadó, Pécs, 2013. ISBN 9786155001741
2. Liddel Hart, Basil H.: Stratégia. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2002. ISBN 9630772434
3. Szálkai Kinga, Baranyi Tamás Péter, Szarka E. Luca: Biztonságpolitikai Corvinák. AJTK, 2019. ISBN 978-615 – 5559- 51-8
4. Robert J. Art, Kelly M. Greenhill, Military Power and International Politics. Eight Edition. Rowman & Littlefield Publishers, Inc, Lanham, Boulder, New York, London, 2015. ISBN 978-1- 4422- 3304.

Budapest, 2020. 04.02.

Dr. Szenes Zoltán egyetemi tanár sk.

NATIONAL UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE

Faculty of Military Science and Officer Training

COURSE CURRICULUM

1. **Code of subject:** HNBTTMA29
2. **Course title (in English):** Rhetoric and Academic Discourse (angol nyelvű tantárgy)
3. **Credit value and nature of training:**
   - **3.1.** 2 credits
   - **3.2.** proportion of theoretical and practical features: 100 % practice, 0 % theory
4. **Name of training programmes and specialisations where it is taught:** International Security and Defence Studies MA
5. **Organisational unit responsible for the training:** Department of International Security Studies
6. **Course leader's name, position, academic degree:** Jakusné Harnos Éva, PhD, egyetemi adjunktus
7. **Number and type of classes**
   - **7.1.** total classes/term:
   - 7.1.1. full-time training: 14 (0 lectures + 14 seminars)
   - 7.1.2. correspondence training: 12 (0 lectures + 12 seminars)
   - **7.2.** weekly classes – full-time training: 1
   - **7.3.** Further characteristics of knowledge transfer (if applicable):
8. **Course description:** The subject introduces some of the basic principles of classical rhetoric, which are still used today. It prepares the students for well-structured and efficient communication. Oral practice is centred on reasoning and discussion, with special regard to the peculiarities of presentations and professional debates. The classes on written genres offer practical help with the preparation of studies, research accounts and theses, using the tools of rhetoric.
9. **Competences to be:**

   Knowledge: Know the basic international political, economic, social and military processes, factors and trends that determine Hungarian security and defence policy, and detect the international dynamics of changes in professional discourse. Develop basic knowledge of the role of official communication and of the social media in international relations.

   Capabilities: Develop capability for independent analysis and objective evaluation founded on processed information, for active participation in the decision-making process and making a professionally independent proposal. Able to present persuasive arguments and advance the interests of their organisation in professional discourse.

   Attitude: Enhancement of critical thinking. Knowledge and application of related argumentation schemes. Committed to the interests of Hungary and Hungarian home defence, while exploring diverse points of view.

   Autonomy and responsibility: Ability to work individually or cooperatively, in a team, and use argumentation techniques and other rhetorical devices. In international cooperation, the promotion of the interests of Hungary, or, depending on employment, of the goals and interests of an international organisation.

10. Prerequisites: -

11. Course curriculum

11.1. The subject and basics of rhetoric
11.2. The social functions of classical rhetoric. Tools of persuasion
11.3. Argumentation schemes, reasoning and fallacies
11.4. Arguments from rational circumstances and emotional effect
11.5. Arguments from generally accepted knowledge and opinion. Critical thinking and refutation
11.6. Argumentation schemes of the media, of the social media and of academic discourse
11.7. Identifying arguments and note-taking
11.8. Writing a study and a research account
11.9. Holding an academic or professional presentation. Contribution and debate
11.10. Writing an academic thesis
11.11. Academic and professional debate 1.
11.12. Academic and professional debate 2.
11.13. Persuasion in academic and professional discourse
11.14. Simulation: a course overview of the genres of academic discourse

12. The frequency of announcing the subject/its position in the term: term3

13. Requirements of attendance, acceptable absence, opportunity for making up for missed classes: Students including correspondence students must attend at least 75% of the classes altogether for signature.

If absence exceeds this rate, a written assignment or an oral account is required for signature in order to make up for the missed classes. In lack of an account the signature is denied.

14. Term assignments, knowledge assessment: One presentation on a selected academic or professional topic which is graded by the tutor and an academic paper with a minimum assessment result of 60% are required for a seminar grade and credits in the case of both full-time and correspondence students. At the end of the course a successful comprehensive test (on the topics of classes 3-10) is required.

Academic paper and comprehensive test grading:

59% and below: 1; 60%-70%: 2; 71%-80%: 3; 81%-90%: 4; 91%-100%: 5

15. Exact criteria of signature and credits:

15.1. Criteria of granting signature: Fulfilling the requirements described in 14 above.
15.2. Assessment: The seminar grade is calculated on one presentation (20%), one academic paper (20%), one comprehensive test (50%) and participation in the workof the classes (10%)
15.3. Criteria of granting credits: Meeting the requirements of signature (see 14), holding one presentation, writing one academic paper and an end-term test graded at least 2 (see 15).

16. Bibliography:

16.1. Compulsory readings:

1. Murray, Neil−Geraldine, Hughes: Writing up Your University Assignments and Research Projects. Open University Press, 2008. ISBN-13: 978-0335-22718-1

2. Robert, Huber B.−Snider, Alfred C.: Influencing through Argument. International Debate Education Association, 2005. ISBN-13: 978-1932716078

3. Wallwork, Adrian: English for Academic Research: Writing Exercises. New York/London: Springer, 2013. ISBN:978-1-4614-4298-1

16.2. Recommended readings:

1. Walton D. — Reed C. — Macagno F.: Argumentation Schemes. — Cambridge/New York: Cambridge University Press, 2008. ISBN-13: 978-0-521-723-74-9
2. Walton, Douglas: Media Argumentation. Cambridge University Press, 2007. pp. 7—90. ISBN-13: 978-0-521-70030-6
3. Bailey, Stephen: Academic Writing. A Handbook for International Students. New York: Routledge, 2015. ISBN: 978-1-315-76896-0

Budapest, 2020.03.30.

Jakusné Harnos Éva PhD,
adjunktus

NATIONAL UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE
Faculty of Public Governance and Intrnational Studies

CURRICULUM

1. **Code of subject:** ÁNKDE01
2. **Name of subject:** Regional Studies (angol nyelvű tantárgy)
3. **Credit value and course structure:**
   - **3.1.** 3 credit
   - **3.2.** ratio of lectures and seminars: 0% seminar, 100% lecture
4. **Name of major(s), specializations (where it is taught):** International Security and Defence Policy MA
5. **Name of organizational unit responsible for its education:** Faculty of Public Governance and International Studies, Department of International Relations and Diplomacy
6. **Name, position, academic degree of tutor responsible for the curriculum:** Dr. Erzsébet NAGYNÉ RÓZSA, PhD
7. **Number and types of classes**
   - **7.1.** full number of classes/semester:
   - 7.1.1. Full time course: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 7.1.2. Correspondence course: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **7.2.** weekly number of classes - full time course: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **7.3.** Further special or unique methods applied throughout of the course:
8. **The academic content of the subject:** Regional Studies is an introductory course. Its aim is to ensure the „international" character of the program by offering geography-based knowledge. This is the only course in the program which is obligatory for all the students in the program, in which the students hear about regions farther away from our direct neighbourhood. Since this program aims at preparing the future state administrators to work in an internationally related environment, the minimal knowledge of the actors of the international system is unavoidable. Therefore, Regional Studies examines Central-Eastern Europe, the post-Soviet space, North America, Latin-America, East Asia, China, Japan, the Indian subcontinent, Africa and the Middle East. Being an introductory course it offers knowledge on the definition of the different regions, the main geographic, political, demography, social and cultural characteristics of the given regions. By analyzing the processes and regional relations the course prepares the ground for the Regional Security course.
9. **Competences to be achieved:**

   Knowledge: Familiar with the regional dimensions of the operation of international relations.

   Capabilities: Capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks.

   Attitude: His/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

   Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.
10. **Required previous studies:** -

11. The syllabus of the subject:

11.1. Introduction - theoretic basis;
11.2. Europe and the transatlantic space;
11.3. The post-Soviet space and Russia;
11.4. Between West and East-I: Central Europe;
11.5. Between West and East-II: th Balkans;
11.6. Islam and the Middle East;
11.7. On the border of the West and Islam: the Euro-Mediterranean space;
11.8. South Asia and the Indian subcontinent;
11.9. East Asia; China, the leading power of East Asia;
11.10. Japan in East Asia;
11.11. North America and the transatlantic space;
11.12. Latin America, the meltingpot;
11.13. Africa - demographic explosion and desindustrialization?
11.14. Summary

12. The frequency of offering the subject/its position in the curriculum of the term: semester 1-4

13. Requirements of attendance, acceptable absence, opportunity for making up missed classes: The student including a correspondent one should attend at least 75% of the classes. Further absences should be justified with a certificate from a physician. If the student is absent more than the 25%, the lecturer gives an extra task to be completed by the student. The completion of this task is a pre-condition to the signature for the course

14. Term assignments, testing knowledge: The student should write a 5 page paper related to the topic of the course based on a coordination with the lecturer. The deadline is the end of tthe semester.

15. The exact conditions of testing knowledge, obtaining signature or credits:

15.1. The exact conditions of obtaining signature: Signature to the course will be conditioned on the participation in the classes and the handing in of the paper as mentioned in para 14.

15.2. Evaluation: The knowledge of the student will tested in a written examination. Clasification is done in five grades.

15.3. The exact conditions of obtaining credits: The requirement for earning credit points are obtaining the signature and passing the exam (C).

16. Bibliography:

16.1. Compulsory reading:

1. N. Rózsa Erzsébet- Háda Béla (eds): Europe-Asia regional security challenges. National University of Public Service, Budapest,
2. Barry Buzan-Ole Waever: Powers and regions, Cambridge Univ.Press, Cambridge, 2003, ISBN 0521891116

16.2. Recommended reading:

1. Samuel Huntington: The clash of civilizations and the re-making of world order, Foreign Affairs, vol. 72, no. 3, Summer 1993, pp. 22–49
2. Francis Fukuyama: The End of History and the Last Man. The National Interest, 1989 (16): 3–18.

Budapest, 2020.04.05.

Dr. Erzsébet NAGYNÉ RÓZSA, PhD

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNTKKTT03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A Kínai Népköztársaság kül- és biztonságpolitikája (szabadon választható)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign and Security Policy of the People's Republic of China (voluntary)
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% elmélet, 0% gyakorlat
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szak MA.
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** ÁNTK Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, egyetemi docens, tanszékvezető
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a kínai biztonság- és védelempolitika tradícióit, alapelveit és legfontosabb stratégiai célkitűzéseit, a kínai külpolitika leginkább releváns alapelveit, céljait, stratégiáit, a kínai haderő jelenlegi helyzetét, Kína nemzetközi biztonság- és védelempolitikai együttműködéseit, együttműködő partnereit, szövetségi rendszerét, a kínai biztonság- és védelempolitika, illetve külpolitika legfontosabb aktuális kérdéseit.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide deep insight into the traditions, basic principles and strategic goals of the Chinese security and defence policy. It focuses on the most relevant principles, aims and strategies of the Chinese foreign policy, the current status of the Chinese army, the international security and defence cooperation of China, its system of alliance and the current issues of the Chinese defence and security policy, foreign policy.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Részleteiben ismeri a magyar és a nemzetközi biztonság- és védelempolitika szempontjából releváns stratégiákat.

    Ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket, valamint az ezek értelmezéséhez szükséges főbb elméleti iskolákat.

Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát.
Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját, rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel.

Képességei: Képes a biztonság- és védelempolitikát megvalósító, valamint az ebben közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél szakreferensi feladatellátásra.

Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.
Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő honvédelmi, közigazgatási feladatok ellátására.

Attitűdje: Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.

Elkötelezett Magyarország és a honvédelem érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége: A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy - alkalmazásától függően - az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He or she knows in detail the strategies relevant to Hungarian and international security and defense policy.

He or she knows the basic international political, economic, social and military processes, factors and trends that determine the Hungarian security and defense policy, as well as the main theoretical schools necessary for their interpretation.

He or she knows the general effects of the international conflicts of the 20th and 21st centuries on today's security policy, the current international conflicts and their geostrategic context.

He or she knows the characteristics of European and non-European countries and regions, their current situation, the international dynamics of changes, he has intercultural and linguistic knowledge.

Capabilities: Able to perform specialist duties in state and non-state bodies and international organizations implementing and contributing to security and defense policy.

Able to make a realistic value judgment based on the processed information, to actively participate in the decision-making process and to formulate an independent professional proposal.

Able to perform defense and administrative tasks related to security and defense policy.

Attitude: Suitable for individual and group work appropriate to your job.
He or she is committed to the interests of Hungary and national defense, as well as to the ideas of social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law, the European and federal community of values.
Open to working in an international, multicultural environment.

Autonomy and responsibility: Depending on its place in the organizational structure, he or she is able to operate efficiently and constructively, to enforce professional positions and interests in forms of cooperation within and outside the institution.

He or she can represent the goals and interests of Hungary or, depending on its application, the given international organization in international work.

11. **Előtanulmányi követelmények:** nincs

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

    12.1. A kínai kül-, biztonság- és védelempolitika tradíciói, alapelvei és legfontosabb stratégiai célkitűzései 1. (Traditions, Basic Principles and Strategic Goals of the Chinese Foreign, Security and Defence Policy 1.)

    12.2. A kínai kül-, biztonság- és védelempolitika tradíciói, alapelvei és legfontosabb stratégiai célkitűzései 2. (Traditions, Basic Principles and Strategic Goals of the Chinese Foreign, Security and Defence Policy 2.)

    12.3. A kínai haderő jelenlegi helyzete 1. (The Current Situation of the People's Liberation Army of China 1.)

    12.4. A kínai haderő jelenlegi helyzete 2. (The Current Situation of the People's Liberation Army of China 2.)

    12.5. A kínai haderő jelenlegi helyzete 3 (The Current Situation of the People's Liberation Army of China 3.)

    12.6. A „kínai fenyegetés elmélet" versus „Kína békés fejlődése" elmélet (The „China Threat Theory" versus „Peaceful Development of China")

    12.7. Az Egyesült Államok rebalancing stratégiája versus Kína Egy Övezet Egy Út kezdeményezése (The Rebalancing Strategy of the US versus One Belt One Road Initiation of China)

    12.8. Szuverenitás, integritás, országegyesítés (Sovereignty, Integrity and Unification of the Country)

    12.9. A gazdaság és a társadalom fenntartható fejlődése (Sustainable Development of the Economy and the Society)

    12.10. A Sanghaji Együttműködési Szervezet (The Shanghai Cooperation Organization)

    12.11. Az „új típusú biztonsági együttműködés" 1. (The „New Type of Security Partnership" 1)

    12.12. Az „új típusú biztonsági együttműködés" 2. (The „New Type of Security Partnership" 2.)

    12.13. A Pekingi Xiangshan Forum és más releváns nemzetközi biztonságpolitikai fórumok (The Beijing Xiangshan Forum and Other Relevant International Forums on Security Policy)

    12.14. Konklúziók (Conclusions)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** minden félév

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása) mindkét képzési rendben (Nappali, levelező). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének feltétele a foglalkozásokon történő részvétel és legalább elégséges jegy megszerzése.

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés: Vizsga eredménye alapján, a vizsga típusa kollokvium, ötfokozatú értékeléssel. A tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A szóbeli számonkérés a kötelező irodalomra és az előadások anyagára épül.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges vizsgajegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. P. Szabó Sándor (szerk.) 2012. A Sárkány közbelép – Kína nemzetközi kapcsolatai, gazdasága és közigazgatási rendszere a 21. században. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központ, ISBN: 9789635034840
2. Tokaji Zsolt – P. Szabó Sándor: A kínai hadtudomány klasszikusai. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2018. (ISBN 978-615-5920-14-1)
3. Rácz Lajos: Sárkány új tükörben. Kína a 21. században. Novella Kiadó, 2008.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lanteigne, Marc. 2015. Chinese Foreign Policy. 3rd edition. Abingdon - New York, Routledge. ISBN: 9781138935693.
2. Fingar, Thomas (ed.) 2016. The new great game: China and South and Central Asia in the era of reform, Studies of the Walter H. Shorenstein Asia-Pacific Research Center. Stanford, Stanford University Press. ISBN: 9780804797634
3. Fisher, Richard D. 2010. China's military modernization: building for regional and global reach. Stanford, Stanford Security Studies. ISBN: 9780804771955.

Budapest, 2020. 03. 13.

Dr. P. Szabó Sándor PhD.
tantárgyfelelős

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKHATM326
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Hadtudomány klasszikusai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Classics of Military Science
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 3 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Hadászati Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Forgács Balázs őrnagy, egyetemi docens, PhD.
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy oktatásának célja a hadtudomány klasszikus szerzőinek és műveinek feldolgozása és elemzése az ókortól a modern időkig.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The purpose of the course is to read and analyze classical authors and works of military science from antiquity to modern times.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása:

    Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági tanulmányok, stratégiai tanulmányok és védelmi tanulmányok tudományterületeit.

    Részleteiben ismeri a nemzetközi biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit, a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat.

    Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

    Képességei:

    Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére.

    Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési

folyamataiba.

Attitűdje:

Széles körű felkészültsége elősegíti a változó feladatkörhöz és munkateherhez való alkalmazkodását, akár hazai, akár nemzetközi, multikulturális közegben.

Autonómiája és felelőssége:

Felkészült az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban Magyarország nemzeti érdekeinek képviseletére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The disciplines of international security studies, strategic studies and defence studies.

The military and non-military fields of security- and defence policies in detail, their key features and context, the Hungarian and international courses determining the security- and defence policies in Hungary.

The geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Capabilities:

Analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security.

Interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude:

High-level preparedness and adaptability to changing tasks and workload in Hungarian, international or multicultural environment.

Autonomy and responsibility:

He/She is prepared to represent the national interests of Hungary in different forms of co-operation inside and outside the organization.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Tudományrendszertan (System of sciences)

12.2. A hadtudomány (Military science)

12.3. A kínai hadtudomány klasszikusai – Szun-ce (Classics of Chinese Military Thinking - Sunzi)

12.4. Ókori görög és római katonai gondolkodás – Vegetius (Ancient Greek and Roman Military Thinking – Vegetius)

12.5. A modern hadtudomány megszületése – Montecuccoli (The Birth of Modern Military Thinking)

12.6. A magyar hadtudomány megszületése – Zrínyi Miklós 1. (The Birth of Hungarian Military Thinking – Miklós Zrínyi 1.)

12.7. A magyar hadtudomány megszületése – Zrínyi Miklós 2. (The Birth of Hungarian Military Thinking – Miklós Zrínyi 2.)

12.8. A kisháborúk elmélete – Jeney Lajos Mihály (The Theory of Small Wars – Lajos Mihály Jeney)

12.9. Clausewitz: A háborúról (Clausewitz: On War)

12.10. Jomini és a XIX. század elejének katonai gondolkodása (Jomini and the Military Thinking of the early 19th Century)

12.11. Katonai teoretikusok 1850-1918 (Military Theorists 1850-1918)

12.12. Gerillaelméletek 1850-1918 (Guerrilla Theories 1850-1918)

12.13. A két világháború közötti katonai gondolkodás (MilitaryThinking between the two world wars)

12.14. Gerillaelméletek Ázsiában és Latin-Amerikában a 20. században (Guerrilla Theories in Asia and in Latin-America in the 20th Century)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: szabadon választott

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató – a félév végi aláírás megszerzéséért – köteles a foglalkozások legalább 75 %-án (min. 21 kontaktóra, levelezőknél 6 kontaktóra) részt venni. Tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlása prezentáció készítésével és előadásával történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés: szóbeli vizsga, kollokvium, ötfokozatú értékelés. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A szóbeli számonkérés a kötelező irodalomra és az előadások anyagára épül.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a sikeres legalább elégséges (2) vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hahn István (szerk.): A hadművészet ókori klasszikusai. Zrínyi Kiadó, Bp., 1963. (Vegetius)
2. Zrínyi Miklós: Hadtudományi munkái. 2. jav. kiadás. Zrínyi Katonai Kiadó, Bp., 1976.
3. Gottreich László et. al (szerk.): A hadművészet középkori és újkori klasszikusai. Zrínyi Katonai Kiadó, Bp., 1974. (Davidov, Jomini)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ács Tibor (szerk.): A magyar katonai gondolkodás története. Zrínyi Kiadó, Bp., 1995.
2. Kocsis Bernát (szerk.): Válogatás burzsoá hadtudományi írásokból. Zrínyi Kiadó, Bp., 1985
3. Forgács Balázs: Gerillák, partizánok, felkelők. Zrínyi Kiadó, Bp., 2020.
4. Montecuccoli, Raimondo: A magyarországi török háborúkról. Dialóg Campus Kiadó, Budapest., 2019.
5. Tokaji Zsolt – P. Szabó Sándor (szerk.): A kínai hadtudomány klasszikusai. Dialóg Campus Kiadó, Bp., 2018.

Budapest, 2020.04.02.

Dr. Forgács Balázs őrnagy, PhD
egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** EATKIB03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közép-Európa koncepciók a 20-21. században
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** 20th and 21st Century Concepts on Central Europe
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak; Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak; Nemzetközi igazgatási alapképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Amerika Tanulmányok Kutatóintézet
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Csizmazia Gábor, egyetemi tanársegéd
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Közép-Európára vonatkozó geopolitikai koncepciók és gyakorlati aspektusuk vizsgálata. A kurzus történelmi kontextusba helyezve bemutatja a térség elméleti körülhatárolását a 20-21. században. A történelmi háttér ismertetése során felvázolja a térségre vonatkozó főbb angolszász, német, francia és orosz geopolitikai elképzeléseket és azok térségbeli fogadtatását. Az elméleti megközelítésben külön hangsúlyt helyez a főbb nemzetközi és magyar kutatók – kiváltképp Oskar Halecki és Bibó István – gondolatainak ismertetésére. A térség integrációjának gyakorlati aspektusát a hidegháború utáni euro-atlanti integrációs folyamatokon keresztül mutatja be, miközben rávilágít a Nyugat- és Kelet-Közép-Európa közötti, illetve utóbbin belüli biztonságpolitikai percepciós hasonlóságokra és különbségekre, egyúttal ismertetve azok aktualitását. A kurzus külön foglalkozik a visegrádi együttműködés aktuális formai és tartalmi oldalával.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The review of the geopolitical concepts concerning Central Europe, as well as their practical aspect. The course reveals the outlines of the region in the 20th-21st century within a historical context. Throughout the overview of the historical background, the course displays the Anglo-Saxon, German, French and Russian geopolitical concepts vis-à-vis, as well as their reception within the region. During the theoretical approach, the course lays special emphasis on introducing the thoughts of the main international and Hungarian researchers – specifically Oskar Halecki and István Bibó. The practical viewpoint of regional integration is revealed via the Euro-Atlantic integration processes after the

Cold War. In the meantime, the course also shows the security policy perceptional similarities and differences between Western and East-Central Europe, as well as those within the latter, while highlighting the current relevance of these perceptions. The course deals separately with the form and content of Visegrád Cooperation.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: A hallgató ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát. A hallgató átfogó ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióiról, különös tekintettel a transzatlanti térségre. Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket. Ismeri Magyarország geopolitikai érdekeit. Átfogóan ismeri a Magyarországgal szomszédos államok védelempolitikájának alapjait és a kelet-közép-európai regionális együttműködés keretrendszereit.

Képességei: A hallgató képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására. Képes a Magyarországot körülvevő külpolitikai, gazdasági, biztonsági környezet változásainak értelmezésére. Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Attitűdje: A hallgató kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli, ugyanakkor munkáltatójához lojális. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására.

Autonómiája és felelőssége: A hallgató képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Feladatait a szakterületére vonatkozó hivatásetikai standardok figyelembevételével látja el.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the general effects of the international conflicts of the 20th and the 21st centuries on the security policies of our day, the current international conflicts and their geostrategic context. The student is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations and those of the operation of the international community, especially with regard to the Transatlantic region. The student s familiar with the geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation. The student is familiar with the geopolitical interests of Hungary. The student is familiar with the bases of defence policies in the neighbouring states, the frameworks of regional co-operation in the Central- and Eastern-European states.

Capabilities: The student is capable of making realistic assessments on the basis of interpreted information, actively participating in decision-making, initiating professional proposals. The student is capable of understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary. The student is capable of examining and analyzing domestic and foreign sources in social sciences, and of the practical application of the conclusions drawn during his/her professional work.

Attitude: The student’s personal attitude is characterized by critical thinking, respecting different views, authentic representation of own stance, with loyalty to the employer at the same time. His/her personal attitude is characterized by a constant need for self-improvement, and respect for other people's political opinion in everyday life.

Autonomy and responsibility: The student has a professional opinion and able to

decide accordingly. He/she considers the preofessional ethical standards while working.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés: „Közép-Európa" fogalmának megszületése (Introduction: the origins of the concept of „Central Europe")
12.2. Mitteleuropa – Közép-Európa a német geopolitikai gondolkodásban (Mitteleuropa – Central Europe in German geopolitical thinking)
12.3. Crush zone – Közép- és Kelet-Európa az angolszász geopolitikai gondolkodásban (Mitteleuropa – Central Europe in German geopolitical thinking)
12.4. Közel külföld – Kelet-Európa az orosz geopolitikai gondolkodásban (Near Abroad – Eastern Europe in Russian geopolitical thinking)
12.5. Szeminárium (Seminar)
12.6. Koncepciók I.: Oskar Halecki és „Kelet-Közép-Európa" (Concepts I.: Oskar Halecki and „East-Central Europe")
12.7. Koncepciók II.: Bibó István és a „kelet-európai kisállamok nyomorúsága" (Concepts II.: István Bibó and and the misery of the small states of Eastern Europe)
12.8. Integrációs törekvések Közép-Európában a hidegháború után (Integration efforts in Central Europe after the Cold War)
12.9. Szeminárium (Seminar)
12.10. Politika és biztonság I.: NATO-bővítés Közép-Európában (Politics and security I.: NATO-enlargement in Central Europe)
12.11. Politika és biztonság II.: Közép-Európa és az európai integráció (Politics and security II.: Central Europe and European integration)
12.12. Politika és biztonság III.: azonos és eltérő biztonságpolitikai percepciók Európában (Politics and security III.: Similar and differring security perceptionsin Europe)
12.13. A visegrádi együttműködés napjainkban (The V4 cooperation today)
12.14. Szeminárium (Seminar)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles mindkét képzési formában (nappali, levelező) a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, vagy a szemináriumi feladatoknak nem tesz eleget, az oktató megtagadhatja a félév végi aláírást. Igazolt távolmaradás esetén az oktatóval egyeztetett beadandó dolgozat formájában kerülhető el az aláírás megtagadása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A félévközi feladat a tantárgyi tematikába szervesen illeszkedő aktuális kérdések szemináriumi csoportos megvitatásában való aktív részvétel. A levelező hallgatók e kötelezettséget beadandó dolgozat (10 oldal) formájában végzik. A félévközi feladatok 25%-os arányban számítanak be a félév végi érdemjegybe. A félévközi feladatot ötfokozatú skálán osztályozza az oktató (60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a foglalkozások 75%-án való részvétel, a kötelező szemináriumi kiselőadás (levelezőknél beadandó) megtartása.
16.2. Az értékelés: Értékelés típusa: ötfokozatú kollokvium, szóbeli vizsga. Vizsga

tartalma: a félév során tárgyalt előadások elméleti anyaga és a szemináriumokon tárgyalt összes konkrét kérdés. Értékelés: 60%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó, 90%-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. ASMUS, Ronald D.: A NATO kapunyitása. Az új korszak és a szervezet átalakítása. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2003, ISBN 963-327-366-8
2. BIBÓ István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. In: BIBÓ István: Válogatott tanulmányok. Második kötet 1945-1949., Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1986, ISBN 963-14-0673-3, pp.185−265.
3. KISS, J. László: Közép-Európa: „elképzelt terek” és a 21. század kihívásai. Külügyi Szemle, 9. évf. 1. sz. (2010 tavasz), ISSN 1587-9089, pp.39−61.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. FRIEDMAN, George: The Next 100 Years. A Forecast for the 21st Century. Doubleday, New York, 2009, ISBN 978-0-385-52294-6
2. HALECKI, Oscar: A nyugati civilizáció peremén. Kelet-Közép-Európa története. Osiris-Századvég, Budapest, 1995, ISBN 963-379-012-3
3. MÓDOS, Péter (szerk.): Közép-európai olvasókönyv. Osiris Kiadó, Budapest, 2005, ISBN 963-389-720-3, pp.39−47.
4. CSIZMADIA, Sándor et. al. (szerk.): Geopolitikai szöveggyűjtemény. Stratégiai Védelmi Kutató Hivatal, Budapest, 2002, ISBN 963-8117-89-3, pp.16−27.
5.

Budapest, 2020.04.07.

Csizmazia Gábor, egyetemi tanársegéd sk.

UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE
Eötvös József Research Centre

CURRICULUM

1. **Code of subject:**HNBTTMA33
2. **Name of subject:**US Security Policy: Institutions and Processes
3. **Credit value and course structure:**
   - **3.1.** 2 credit
   - **3.2.** ratio of lectures and seminars: 50% seminars, 50% lectures
4. **Name of major(s), specializations (where it is taught):** International Security and Defense Policy, MA
5. **Name of organizational unit responsible for its education:** Eötvös József Research American Studies Research Institute
6. **Name, position, academic degree of tutor responsible for the curriculum:** Balazs Martonffy, PhD, assistant professor
7. **Number and types of classes**
   - **7.1.** full number of classes/semester:
   - 7.1.1. Full time course: 28 (14 LEC + 14 SEM)
   - 7.1.2. Correspondence course: 8 (4 LEC + 4 SEM)
   - **7.2.** weekly number of classes - full time course: 2 (1 LEC + 1 SEM)
   - **7.3.** Further special or unique methods applied throughout of the course: -

1. **The academic content of the subject:** The course analyzes the key players in the formulation of US security policy, including their interplay, and formal and informal channels of interaction. The course focuses on the role that institutions play and their processes.

8. **Competences to be achieved:**

   Knowledge: is familiar with* the key institutions and respective policies of US security policies.
   Capabilities: is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks
   Attitude: his/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.
   Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

9. **Required previous studies:** -
10. **The syllabus of the subject:**
    - **10.1.** Introduction and Theoretical Frameworks
    - **10.2.** The White House, National Security Council, and Interagency Process I.
    - **10.3.** The White House, National Security Council, and Interagency Process II.
    - **10.4.** Congress I.
    - **10.5.** Congress II.
    - **10.6.** Diplomatic and Development Policy Making
    - **10.7.** Prep for Simulation Round I.
    - **10.8.** Simulation Session I – NSC
    - **10.9.** Defense Policy Making and the Militarization Debate
    - **10.10.** Intelligence and Homeland Security Policy Making

10.11. Preparation for Simulation Round II.
10.12. Simulation Session II - Congressional Hearing
10.13. Actors Outside Government
10.14. In-class exam

11. The frequency of offering the subject/its position in the curriculum of the term: in spring semester

12. Requirements of attendance, acceptable absence, opportunity for making up missed classes:

Attendance is suggested, but not compulsory, except for the 2 simulation rounds and the in-class exam.

13. Term assignments, testing knowledge:

Knowledge is tested on a written test and during the two simulation rounds.

14. The exact conditions of testing knowledge, obtaining signature or credits:

14.1. The exact conditions of obtaining signature:

Taking part in the two simulation rounds and writing the test on the last lesson.

14.2. Evaluation:

Evaluation is in 5-point grading scale wtih 60 % and up a D, 70 % and up a C, 80% and up a B, and 90 % an A. Grading involves the quality of participation in the simulation rounds and the result of the written exam – all three weighted equally at 33% each.

14.3. The exact conditions of obtaining credits:

Taking part on the seminars and passing the written test with at least a D.

15. Bibliography:

15.1. Compulsory readings:

1. Roger Z. George and Harvey Rishikof, editors, The National Security Enterprise: Navigating the Labyrinth, 2nd edition (Georgetown University Press, 2017)
2. Roger H. Davidson, Walter J. Oleszek, Frances E. Lee, and Eric Schickler, Congress and its Members, 14 th edition (CQ Press, 2014)
3. Gordon Adams and Shoon Murray, editors, Mission Creep: The Militarization of US Foreign Policy? (Georgetown University Press, 2014)

15.2. Recommended readings:

1. Jordan Amos, William Taylor Jr: American National Secuirty. Policy and Process. Fith Edition 1999. ISBN 0-8018-5983- 2

Budapest, 04.04.2020.

Balazs Martonffy, PhD

assistant professor

UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE
Faculty of Military Sciences and Officer Training

CURRICULUM

1. **Code of subject:** HNMTTE02
2. **Name of subject:** EU Common Foreign and Security Policy (CFSP)
3. **Credit value and course structure:**
   - **3.1.** 3 credit
   - **3.2.** ratio of lectures and seminars: 0% seminar, 100% lecture
4. **Name of major(s), specializations (where it is taught):** International Public Service Relations MA
5. **Name of organizational unit responsible for its education:** Faculty of Military Sciences and Officer Training, Department of International Security Studies
6. **Name, position, academic degree of tutor responsible for the curriculum:** Dr. Anna MOLNÁR, PhD, associate professor
7. **Number and types of classes**
   - **7.1.** full number of classes/semester:
   - 7.1.1. Full time course: 28 (28 EA + 0 GY)
   - 7.1.2. Correspondence course: 8 (8 EA + 0 GY)
   - **7.2.** weekly number of classes - full time course: 2 (2 EA + 0 GY)
   - **7.3.** Further special or unique methods applied throughout of the course:
8. **The academic content of the subject:** The subject of the course is to give general overview on the major steps of development of EU external relations, foreign and security policies. The lecture will start with the presentation of the historical aspects: basic treaties since Roma up to Lisbon. The course will then follow the concrete provisions endowing the EU with crisis management capabilities. ESDP was declared operational in 2003. The course will present crisis management operations and military missions and civilian alike. By entering into force, the Lisbon Treaty established a new institutional structure for the Common Security and Defence Policy. The main topics of the course would be: the role of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. Enlargement of the Petersberg tasks. Decisions in the field of CSDP, command and control options. Financing. Capability development.
9. **Competences to be achieved:**

   Knowledge: He/she is familiar with the Common Foreign and Security Policy and the global role of the EU.

   Capabilities: He/she is capable of interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. He/she is capable of understanding the main elements of the principles and rules.

   Attitude: His/her personal attitude is characterized by the commitment to public service, responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others.

   Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.
10. **Required previous studies:** -
11. **The syllabus of the subject:**

11.1. Introduction
11.2. Historical background of the Common Foreign and Security Policy
11.3. European Political Cooperation
11.4. Common Foreign and Security Policy I.
11.5. Common Security and Defence Policy II.
11.6. Lisbon Treaty
11.7. Written test
11.8. High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy
11.9. Foreign relations of the European Union: the Mediterranean area
11.10. The Global Strategy of the EU
11.11. The EU and international conflicts
11.12. Decisions in the field of CSDP
11.13. written test
11.14. written test (I or II)

12. **The frequency of offering the subject/its position in the curriculum of the term:** semester 2

13. **Requirements of attendance, acceptable absence, opportunity for making up missed classes:** Participation in 75% of the lectures including the corresponding students. Unauthorized classroom absences cannot be justified. If unauthorized absence surpasses 25% of the classes, the signature will be denied.

14. **Term assignments, testing knowledge:** The written test marks on a five grade-scale:

- 1 (failed)) 0-50%
- 2 (pass mark) 51-62,5%
- 3 (fair mark) 63-75%
- 4 (good) 74%-87,5%
- 5 (excellent) 88%-100%

15. **The exact conditions of testing knowledge, obtaining signature or credits:**

15.1. The exact conditions of obtaining signature:

Requirements for end-term signature: participation in 75% of the lectures. Compensation for the missed exercises due to abscence must be arranged with the course instructor.

15.2. Evaluation: Writing exam: mark on a five grade-scale on the basis of the writing tests and the written exam. written exam: in case the mark offered on the basis of the writing tests is not acceptable for the student or of a failed writing test.

Marks on a five grade-scale:

- 1 (failed)) 0-50%
- 2 (pass mark) 51-62,5%
- 3 (fair mark) 63-75%
- 4 (good) 74%-87,5%
- 5 (excellent) 88%-100%

15.3. The exact conditions of obtaining credits: The requirement for earning credits are obtaining the signature and passing the exam exam (K).

16. **Bibliography:**

16.1. Compulsory readings:

1. Zoltán Gálik – Anna Molnár (ed.): Regional and Bilateral Relations of the European Union. Dialóg Campus, Budapest, 2019, ISBN 978-615-5945-52-6;
2. Jochen Rehrl (ed.) (2017): Handbook on CSDP, The Common Security and

Defence Policy of the European Union. Wien, irectorate for Security Policy of the Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria. ISBN: 9789295201040
3. Jochen Rehrl (2017): Handbook for decision makers, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre. ISBN: 9789295201088

16.2. Recommended readings:

1. Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy.
2. Doris Dialer, Heinrich Neisser, Anja Opitz (Eds.): The EU's External Action Service: Potentials for a one voice Foreign Policy. 2014. ISBN: 9783902811622 Universität Innsbruck.

Budapest, 2020.03.21.

Dr. Anna MOLNÁR, PhD, associate professor
Signed by his own

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM34
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Balkán-tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Balkan Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi tanulmányok MA regionális és civilizációs tanulmányok specializáció, Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa- tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ördögh Tibor, PhD, docens
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a Balkán 1945 utáni politikatörténetével, kitérve az államok közötti konfliktusokra, belső fejlődési sajátosságokra, hagyományokra, továbbá a létrehozott demokratikus intézményrendszerre. A tárgy multidiszciplináris jellege következtében a politikatörténet, az institucionalizmus, a nemzetközi jog és nemzetközi kapcsolatok több módszerével történik meg az államok politikai berendezkedésének, szomszédsági kapcsolatainak, kooperációjuknak, valamint külpolitikai és nemzetközi kapcsolataiknak a vizsgálata. Elemzés tárgyát jelenti az országok esetében a demokratikus átalakulás ismertetése, a konszolidációban jelentkező nehézségek feltárása, továbbá az európai integráció irányába tett lépések bemutatása.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The students are introduced to the history of the Balkans, addressing conflicts between states, internal development peculiarities, tradicions, and institutions of the democratic system established. The following multidisciplinary methods are used. political history, institutionalism, international law and international relations. They get to know the political structures of states, neighborhood relations, cooperation, foreign policy and international relations. We analyze the democratic transition in the country, exploring the difficulties in the transition and taken steps toward European integration.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

    Képességei: Képes a vezetői döntések előkészítésére, döntési alternatívák

kialakítására, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre.

Attitűdje: Szakmai területen kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

Autonómiája és felelőssége: Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Capabilities: Preparing executive decisions, forming decision alternatives, and actively participating in the decision-making process.

Attitude: His/her personal attitude is characterized bycritical thinking in profession, respecting different views, authentic represantation of own stance.

Autonomy and responsibility: In the interest of quality work, he/she in a responsible manner uses all the skills and knowledge in every organizational-institutional activity.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés. A térség fogalmi lehatárolása (Introduction. Defining the Balkans area)
12.2. Az első és második délszláv válság (The first and the second South Slavic Crisis)
12.3. Alkotmányozás, politikai hatalommegosztás intézményei (Constitution, institutions sharing political power)
12.4. Politikai törésvonalak, pártok, pártrendszerek és választási rendszerek (political fault lines, parties, party system and electoral system)
12.5. Parlamentek és parlamenti pártok (Parlaments and parties)
12.6. Kormányok és kormányzás (Governments and governing)
12.7. Államfői hatalom (Head of state's power)
12.8. Demokrácia helyzete és jogállamiság (Status of Democracy and Rule of Law)
12.9. Gazdasági fejlettség (Economy)
12.10. Nagyhatalmi érdekek a Balkánon (USA, Oroszország, Kína, arab országok) (Great powers' interests in the Balkans: USA, Russia, China, Arabic states)
12.11. Biztonságpolitikai kihívások (Security policy challenging)
12.12. Kisebbségek helyzete (Status of Minorities)
12.13. Választói bizalom (Voter confidence)
12.14. Európai uniós érettség és tapasztalatok (EU Maturity and experience)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak mindkét képzési (nappali, levelező) formában. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem kap gyakorlati jegyet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Minden hallgató választ egy balkáni államot, mellyel kapcsolatban a tematikában meghatározott szempontrendszer szerint minden előadáson beszámol kutatásáról. A hallgatók előre meghatározott időpontig az adott államukra vonatkozó félévi

ismereteiket egy dolgozatban (10 oldal) foglalják össze. A hivatkozási rendet a hallgatók megkapják az oktatótól. A tantárgy egy átfogó ZH-val zárul.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés: A hallgatók gyakorlati jegyüket az általuk elkészített országjellemzőket tartalmazó dolgozatra, illetve a ZH-re kapják. Mindkét követelmény 50-50%-ban számít be a gyakorlati jegybe. Értékelés rendje: 50% alatt elégtelen, 50-60% elégséges, 61-75% közepes, 76-90% jó, 90% felett jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ördögh Tibor (2018): Szerbia, Horvátország és Szlovénia politikai rendszerének összehasonlítása 1990 és 2016 között. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. Budapest. ISBN: 9786155889714 (nyomtatott); ISBN: 9786155889721 (elektronikus)
2. Koller Boglárka – Ördögh Tibor (szerk.) (2019): Délkelet-Európa politikai rendszerei (1990-2017). Dialóg Campus Kiadó. Budapest. ISBN: 9786155945779 (nyomtatott); ISBN: 9786155945823 (elektronikus)
3. Koller Boglárka – Ördögh Tibor (szerk.) (2019): Európaizáció a Nyugat-Balkánon. Dialóg Campus Kiadó. Budapest. ISBN: 9786155945786 (nyomtatott); ISBN 9786155945830 (elektronikus)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jelavich Barbara (1996): A Balkán története I-II. Osiris Kiadó. Budapest. ISBN: 9633791200
2. Juhász József (1999): Volt egyszer egy Jugoszlávia. A délszláv állam története. Aula Kiadó. Budapest. ISBN: 9639215511
3. Juhász József – Márkusz László – Tálas Péter – Valki László (2003): Kinek a békéje? Háború és béke a volt Jugoszláviában. Zrínyi Kiadó. Budapest. ISBN: 9633273633
4. Reményi Péter (2014): Állam- és nemzetépítés a Nyugat-Balkánon. Publikon. Pécs. ISSN: 1788-8026

Budapest, 2020.03.12.

Dr. Ördögh Tibor, PhD,
docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Multikulturalizmus
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Multiculturalism
4. **Kreditérték és képzési karakter:** 2 kredit
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Demeter Márton egyetemi docens, PhD
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a multikulturalizmus koncepciójának fő elméleti megközelítéseivel, valamint a multikulturális társadalmak eltérő gyakorlati tapasztalataival. A hallgatók saját maguk is élményt szereznek az együttműködés-fejlesztés társadalmi, oktatásban és szervezeteknél alkalmazott eszközeiről.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The course gives an overview about the theoretical and practical approaches to multiculturalism. Students get own experiences of the social, educational and organizational tools of cooperation skills development.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Mélyrehatóan érti és átlátja Magyarország geopolitikai és geostratégiai helyzetét, az ebből fakadó meghatározottságot, célokat és érdekeket.

    Képességei: Képes nemzetközi és hazai kommunikációra, konfliktus- és válságkezelési helyzetek kezelésében való részvételre, a tárgyalási, feladat-megoldási és együttműködési technikák alkalmazására.

    Attitűdje: Érzékeny és nyitott a szakterületi problémákra, szemléletét áthatja a problémamegoldó képesség és az innovatív gondolkodás.

    Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és

képviseli az állam, a tágabb szervezet és a munkahely céljait, feladatait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The geopolitical and geostrategic situation of Hungary, the definiteness, the objectives and the interests arising from this situation.

Capabilities: Communicating in Hungary and in the international arena, dealing with conflict - and crisis management, using discussion-, problem-solving- and co-operation techniques.

Attitude: Openness to different forms of continuing training and different methods of self-development.

Autonomy and responsibility: He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A multikulturalizmus koncepciója, társadalmi és kulturális megközelítései. Deskriptív, normatív, kritikai és más értelmezések (The concept of multiculturalism, its social and cultural approaches. Descriptive, normative, critical and other interpretations)

12.2. A multikulturalizmus a gyakorlatban: angolszász, skandináv, német, svájci, portugál, spanyol, francia, olasz, kínai, szingapúri, dél-afrikai és más afrikai országok, dél-amerikai, valamint kelet-közép-európai és magyar megközelítések, tapasztalatok

(Multiculturalism in the practice: Anglo-Saxon, Scandinavian, German, Swiss, Portuguese, Spanish, French, Italian, Chinese, Singaporean, South African and other African countries, South American, and Central Eastern European and Hungarian approaches, experiences)

12.3. Az interkulturális érzékenyítés és az együttműködés-fejlesztés társadalmi, oktatásban és különböző szervezetek esetében alkalmazható eszközei: integrációs tréningek, kooperatív tanulás, interkulturális menedzsment és diverzitásmenedzsment (gyakorlat és elemzés) (Tools for raising intercultural awareness, cooperation skills development in social, educational and organizational context: integration trainings, cooperative learning, intercultural management and diversity management (practice and analysis))

12.4. Értékelés (Assessment)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni nappali tagozat, 50%-án levelező tagozat esetében. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Az előírt mértéket meghaladó hiányzás esetén az oktatóval történő személyes megbeszélés után a hallgató a kimaradt óra témájában elkészített plusz beadandó esszé segítségével pótolhatja a kimaradt stúdiumot.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az órai aktivitás a teljes kurzusra vonatkozik, amelynek értékelése a kurzus végén történik. Reflexiós jegyzet (5 oldal) leadási határideje az utolsó óra; az esettanulmányok személyes értékelése az érintett óra végén történik. A levelezőknél az esettanulmány beadandóként (5 oldalas esszé formájában) készül el, itt, a képzés jellegéből adódóan az órai aktivitás nem kerül külön értékelésre. Az értékelésnél előnyt jelent a felhasznált források

gazdagsága, a több szempontból történő elemzés, az önálló, kritikai gondolkodás. Az órai aktivitás a teljes kurzusra vonatkozik, ennek értékelése a kurzus végén történik. Az órai reflexiós jegyzetek indokolt esetben pótolhatók, az előadóval történt személyes egyeztetés alapján.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni.

16.2. Az értékelés: Aktív részvétel és reflexiós jegyzet vezetése 60%; páros vagy kiscsoportos munkában esettanulmányok készítése 40%. A végleges gyakorlati jegy, amely a reflexiós jegyzet (60%) és az esettanulmányok (40%) arányából áll össze, az ötfokozatú értékelést követi. A félév során a hallgatók 2 esettanulmányt készítenek, melyekre ötfokozatú értékelés szerint kapnak érdemjegyet, az így keletkezett két érdemjegy egyszerű átlaga adja a végleges jegy 40 százalékát. A maradék 60 százalékot a folyamatosan vezetett és minden második alkalommal ellenőrzött reflexiós jegyzetre kapják.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges osztályzatú gyakorlati jegy (GYJ) megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Barcy Magdolna: Konfliktusok és előítéletek: a vonzások és taszítások világa. Oriold és Társai. 2012. ISBN: 978 963 9771 68 0, 10 – 13. fejezet, 19 – 22. fejezet
2. Egedy Gergely (2006): A multikulturalizmus dilemmái: Nagy-Britannia példája. Polgári Szemle 2 évfolyam 6. szám.
3. *Taylor, Charles (1997)* (szerk.) *Multikulturalizmus*. Osiris Kiadó *ISBN*: 963-379-265-7
   7 – 29. oldal; 39-47 oldal, 60-86. oldal, 109-124 oldal illetve 173-190. oldal.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Feischmidt Margit (1997) Multikulturalizmus, Osiris - Láthatatlan Kollégium, *I*SBN 963 379 265 7.
2. Jenei Ágnes (2013): Interkulturális tréning ÁROP 2.2.20 NKE
3. Fred E. Jandt (2016) An Introduction to Intercultural Communication. Identities in a Global Community. SAGE. ISBN 9781506361659

Budapest, 2020.04.07.

Dr. Demeter Márton egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDE03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nemzetközi kapcsolatok és diplomácia története (angol nyelvű tantárgy)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul**): History of International Relations and Diplomacy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Habil. Fülöp Mihály egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 28
   - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Diplomáciai események, szerződések, dokumentumok elemzése, világ- és európai rend tanulmányozása. Nagyhatalmi érdekek és célkitűzések szerepe a modern diplomácia történetében.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Main diplomatic events, treaties, documents. World and European orders. Great powers interests and objectives.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát.

    Képességei: Képes hatékony nemzetközi és hazai kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására.

    Attitűdje: Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

    Autonómiája és felelőssége: Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy – alkalmazásától függően – az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

    Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

    Knowledge: He/ she is familiar with the security impacts of the most significant conflicts and crises of 21st century world politics in the framework of geostrategic context.

    Capabilities: He/she is familiar with the international communication, applying the

negotiation and cooperation technics.

Attitude: his/her personal attitude is characterized by the openness to work in international, multicultural environment.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person to represent and enforce the Hungarian national interest, or, if necessary the objectives of the given international organization

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A békerendezés öt tipusa: a hegemonikus, az egyensúlyi, az államszövetségi (föderációs), a nemzetközi jogi (konföderációs), az oligarchikus. (Peace settlement models).

12.2. A bécsi kongresszus és a rendszerének bomlása. Az entente és a központi hatalmak szövetségének létrejötte, a balkáni háborúk. (The European peace settlement of the Vienna congress 1815. The formation of two opposing alliances: entente and the central powers. The Balkan wars.)

12.3. A Nagy Háború diplomácia története. Oroszország, Osztrák-Magyar Monarchia, Németország és a Török Birodalom összeomlása. (The Great War. The Collapse of Empires.)

12.4. A párizsi békekonferencia, Párizs környéki békék: határok, jóvátétel, katonai rendelkezések. A Népszövetség: a konföderatív Európa kísérlete. (The Paris Peace Conference. Peace Treaties. The League of Nations.)

12.5. Angol-francia küzdelem a kontinentális hegemóniáért. A francia szövetségi rendszer és dominancia kudarca. A totalitárius rendszerek létrejötte: a Szovjetunió és a fasiszta Itália. A weimari Németország demokráciája. (French-British rivalry for the continental hegemony. The genesis of the totalitarian regimes: Soviet Union, Italy, Germany.)

12.6. A náci Németország expanziója. A versailles-i békerend összeomlása. (Nazi Germany's expansion. The collapse of the Versailles system.)

12.7. A Molotov-Ribbentrop paktum. A második világháború. Az antifasiszta nagykoalíció diplomáciája: Szovjetunió, Egyesült Államok, Nagy-Britannia. Teherán, Jalta, PotsdamThe Second World War.

12.8. Az Egyesült Nemzetek Szervezete: az új európai és világrend. A szövetséges nagyhatalmak intézményes együttműködése: az Európai Tanácsadó Bizottság és a Külügyminiszterek Tanácsa. A párizsi békeszerződések.(The United Nations. The World Order. The Paris Peace Treaties. The Council of Foreign Ministers.)

12.9. A német békekötés kudarca. Európa és Németország megosztása. A berlini válság. A szovjet (szláv) szövetségi rendszer és az Észak- atlanti Szerződés Szervezetének létrejötte. (The Cold War: the East-West division of Germany and Europe. The formative years of Soviet alliance and NATO.)

12.10. Kelet-Nyugat katonai szembenállás, gazdasági és propagandaháború. Fegyverkezési verseny. Atomhatalmak. Háborúk a periférián (Korea). 1956-os magyar forradalom: a szovjet tömb eróziójának kezdete. A szövetségi rendszerek megszilárdulása, polarizálódása és a nukleáris erőegyensúly. (The era of American and Soviet indirect confrontation. The Korean war. The Hungarian revolution of 1956. The consolidation of Alliances. China. De Gaulle.)

12.11. A francia- német megbékélés. Az Európai Szén- és Acél Közösségtől az Európai Unióig. 1968: Csehszlovákia és az enyhülés. Az NSZK és az Ostpolitik. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlettől a berlini fal leomlásáig. (The Third World. The invasion of Czechoslovakia 1968. From the Ostpolitik of BRD to the Helsinki CSCE détente.)

12.12. A hidegháborús konfliktus vége: a két német állam egyesülése. A Szovjet-Európa összeomlása, demokratikus, független jogállamok létrejötte Európa

keleti felén. Az Európai Unió elmélyítése és kibővítése. (The end of the Cold War: united Germany, enlargement of the European Union. The disintegration of the Soviet Union- secession of Baltic Republics.)

12.13. A balkáni, kaukázusi és balti utódállamok konfliktusai és válságok. 9/11: az Egyesült Államok iraki és afganisztáni háborúja. (The Yugoslav succession wars. The recovery of the independence of the states in the „Land between" (Germany and Russia).)

12.14. A világ és Európa politikai - gazdasági átrendeződése és diplomáciai következményei 2008 és 2020 között. A görög válság, az orosz-ukrán konfliktus, a migránsválság. Nemzetek Európája vagy Európai Egyesült Államok? Új világ születik: a koronavírus. (The genesis of a new World Order: the Greek crisis, the Russian-Ukrainian conflict, the migration 9/11- US Afganistan and Iraq wars crisis, the COVID -19.)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1**-**2. félév/ Spring session.

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az előadások és a gyakorlati foglalkozások 75 % -án kötelező a részvétel mindkét képzési formában (nappali, levelező). Amennyiben a hiányzások ezt meghaladják, a hallgató beszámolni köteles a kötelező irodalomból, különben az aláírás megtagadható. (The participation in this interactive course must be at least 75 %.)

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Félévközi feladatot nem írok elő, de a hallgatók 10-15 oldalas vizsgadolgozatot írnak a jegy megajánlására, amivel a szóbeli vizsga kiváltható mindkét képzési formában (nappali, levelező).. (10-15 pages essay.)

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az előadások és a gyakorlati foglalkozások 75 % -án kötelező a részvétel, vizsgadolgozat. (Participation of 75 % in the course.)

16.2. Az értékelés: Kollokvium szóbeli vizsga a kötelező irodalomból, illetve a hallgatók 10-15 oldalas vizsgadolgozattal válthatják ezt, amire jegymegajánlás történik. (Colloquium or 10-15 pages essay and ppt/prezi.com presentation.)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium. (Colloquium or 10-15 pages essay and ppt/prezi.com presentation.)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Mihály Fülöp: The Unfinished peace. Center for Hungarian Studies and Publications, 2011. ISBN 978-0-88033-649-9
2. Henry Kissinger: Diplomacy. 1994.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Paul Kennedy: The Rise and Fall of Great Powers. Vintage, 2010.
2. Margaret MacMillan: The War that Ended Peace. Profile Books,2013, ISBN 978 1 84668 273
3. David Fromkin: A Peace to End all Peace. Holt, New York, 1989, ISBN 978-0-8050-8809-0
4. Antal Ullein_Reviczky: German War, Russian Peace. Helena History Press, 2014, ISBN 978-0-9859433-4-9
5. Deborah S. Cornelius: Caught in the Cauldron. Hungary in World War II. Fordham University Press, 2011. ISBN 978- 0- 8232 3343-4

Budapest, 2020.03.18.

Dr.Fülöp Mihály,
egyetemi tanár, CSc sk.

NATIONAL UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE
Faculty of Military Science and Officer Training

CURRICULUM

1. Course Code: HNBTTMA35

2. Course title: Mexican and Central American Studies

3. Credit value and course structure:

3.1. 2 credits

3.2. ratio of lectures and seminars: 100% seminar, 0% lecture

4. Name of major(s), specializations (where it is taught): Elective course in foreign language, MA level (FMS and FPGIS)

5. Name of organizational unit responsible for its education: Faculty of Military Science and Officer Training, Department of International Security Studies

6. Name, position, academic degree of tutor responsible for the curriculum: Dr. Mónika SZENTE-VARGA, PhD, associate professor

7. Number and types of classes

7.1. full number of classes/semester:

7.1.1. Full time course: 28 (0 LEC + 28 SEM)

7.1.2. Part time course: 8 (0 LEC + 8 SEM)

7.2. weekly number of classes - full time course: 2 (0 LEC + 2 SEM)

7.3. Further special or unique methods applied throughout of the course: -

8. The academic content of the subject: The aim of the course is to deepen and widen the knowledge of students with respect to Mexico, Central America and the Caribbean, in the fields of geography, economy, history and culture. Each week the lives of two personalities are examined: women and men; politicians, writers and artists are portrayed. Countries are approached and investigated via the biographies. Country studies are presented by the lecturer, whereas biographies are prepared by the students. Classes are interactive.

9. Competences to be achieved:

Knowledge: Students have a thorough knowledge of the relational system of the most significant conflicts and crises in Mexico, Central America and the Caribbean of the 20th and 21st centuries.

Capabilities: Students are capable of examining and analysing domestic and foreign sources in social sciences related to 20-21st-century social and political processes on the American continent, as well as of the practical application of the conclusions drawn their professional work. They can analyse a given American regional conflict or crisis with the acquired interdisciplinary knowledge.

Attitude: The attitude of students is characterized by openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of people belonging to other social groups.

Autonomy and responsibility: They undertake responsibly to present their professional knowledge to the participants of social forums in an easily understandable way.

10. Required previous studies: -

11. The syllabus of the subject:

11.1. Földrajzi és történeti bevezetés (Geographical and historic aspects – an introduction)

11.2. Guatemala – Juan Gerardi és Alejandro Giammattei (Guatemala – Juan Gerardi and Alejandro Giammattei)

11.3. Honduras – Manuel Zelaya és Yani Rosenthal (Honduras – Manuel Zelaya and Yani Rosenthal)

11.4. El Salvador – Oscar Romero és Nayib Bukele (El Salvador – Oscar Romero and Nayib Bukele)

11.5. Nicaragua – Violeta Chamorro és Daniel Ortega (Nicaragua – Violeta Chamorro and Daniel Ortega)

11.6. Panama – Omar Torrijos és Manuel Noriega (Panama – Omar Torrijos and Manuel Noriega)

11.7. Costa Rica – José Figueres Ferrer és Óscar Arias Sánchez (Costa Rica – José Figueres Ferrer and Óscar Arias Sánchez)

11.8. Mexikó – Diego Rivera és Frida Kahlo (Mexico – Diego Rivera and Frida Kahlo)

11.9. Mexikó - Luis Echeverría Álvarez és Carlos Salinas de Gortari (PRI) (Mexico - Luis Echeverría Álvarez, Carlos Salinas de Gortari (PRI))

11.10. Mexikó -Vicente Fox és Felipe Calderón (PAN) (Vicente Fox and Felipe Calderón (PAN))

11.11. Mexikó - Andrés Manuel López Obrador és Claudia Sheinbaum (MORENA) (Andrés Manuel López Obrador and Claudia Sheinbaum (MORENA))

11.12. Diákok által választott aktuális téma (Optional topic chosen by the students)

11.13. Zárthelyi dolgozat (In-class test)

11.14. Áttekintés. Javítási lehetőség (Evaluation. In-class test for those who missed the first one.)

12. The frequency of offering the subject/its position in the curriculum of the term: autumn or spring semester

13. Requirements of attendance, acceptable absence, opportunity for making up missed classes: It is obligatory to attend at least 50% of the classes. In case of absence, it is necessary to coordinate with the course instructor to make up for the missed material.

14. Term assignments, testing knowledge: For full-time students: oral presentation and in-class test (for further details, see the exact conditions for obtaining signature and credits). For part-time students: oral presentation and home essay (for further details, see the exact conditions for obtaining signature and credits).

15. The exact conditions of testing knowledge, obtaining signature or credits:

15.1. The exact conditions of obtaining signature: 10-15-minute oral presentation on a given Latin American personality. The topic is chosen during the first class of the semester and the concrete date of the presentation is assigned on the basis of the course programme, also at the beginning of the semester. Upon evaluating the presentations, the

quality and quantity of sources used, the academic content of the task and the presentation style are taken into account.

15.2. Evaluation: For full-time students: in-class test, based on course material and obligatory readings. Evaluation: below 60%: fail, 60-69%: sufficient, 70-79%: medium, 80-89%: good and 90% or above: excellent. The in-class test takes place in the last but one week of the term-time. It is possible to make up for the in-class test during the last week of the term-time. For part-time students: written assignment at home: 6 000 - 8 000 characters, based on the scope of the course. Assignments must contain references and bibliography. Texts should be coherent, wellstructured and written in style proper to academic articles. Plagiarism is an automatic fail. The deadline for handing in the essays is one month before the beginning of the exam period. Marks: below 60%: fail, 60-69%: sufficient, 70-79%: medium, 80-89%: good and 90% or above: excellent.

15.3. The exact conditions of obtaining credits: The requirement for earning credits are obtaining the signature and passing the exam term mark (GYJ).

16. Bibliography:

16.1. Compulsory readings:

1. Hamnett, B. (2019). Mexico in Perspective. In A Concise History of Mexico (Cambridge Concise Histories, pp. 1-28). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781316795958.005

2. Skidmore, Thomas E. - Smith, Peter H. – Green James N. (2018): Modern Latin America. Oxford, Oxford University Press. ISBN: 9780190674656, chapters on Central America

2. Recommended readings:

1. Szente-Varga, M. (2015). Mexican and international reactions after the 2012 elections in Mexico. Öt Kontinens: Az Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék Tudományos Közleményei (2). pp. 229-241.

Budapest, 2nd January 2022

Dr. Mónika SZENTE-VARGA, PhD, associate professor

Signed with her/his own hand

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

A tantárgy kódja: HNBTTMA36

A tantárgy megnevezése (magyarul): Béke- és konfliktustanulmányok (szabadon választható)

A tantárgy megnevezése (angolul): Peace and Conflict Studies (voluntary)

Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% elmélet, 50% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják): Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Novák-Varró Virág, egyetemi tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1. össz óraszám/félév:

8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)

8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)

8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul): A kurzus célja, hogy elmélyítse a hallgatók tudását a fegyveres konfliktusok kitörésének, kialakulásának és megoldásának tanulmányozása során felmerülő elméleti és empirikus problémákról. A hangsúly az államokon belüli és az államok közötti konfliktusfolyamatokra összpontosul, melynek elemzéséhez különböző módszerek kerülnek bemutatásra. A kurzus célja továbbá a béke- és konfliktustanulmányok elméleti és módszertani kérdéseinek megismertetése, valamint az önálló elemzésének képességének fejlesztése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course provides students with an introduction to the complex subject of Peace and Conflict Studies. The aim of the course is to deepen the students' understanding of theoretical and empirical problems in the study of the outbreak, development and resolution of

armed conflicts. Focus is directed upon conflict processes within and between states and different analytical tools will be presented for the conflict analysis.

The course further aims to introduce theoretical and methodological issues in Peace and Conflict Studies as well as develop the ability to conduct analysis independently.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Ismeri a 20. és a 21. század nemzetközi konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális nemzetközi konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát.
- Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját, rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel.

Képességei:

- Képes nemzetközi és hazai kommunikációra, konfliktus- és válságkezelési helyzetek kezelésében való részvételre, a tárgyalási, feladatmegoldási és együttműködési technikák alkalmazására.
- Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.
- Érti a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok területén alkalmazott

  összefüggéseket és alkalmazni tudja a fontosabb fogalmakat

Attitűdje:

- Alkalmas egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.
- Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, és a különféle önfejlesztő módszerekre.
- Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége:

- Szakmai álláspontjának képviseletével kezdeményezően és felelősségteljesen vesz részt munkahelyének tevékenységében, fejlesztésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy - alkalmazásától függően - az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- He/she knows the general effects of the international conflicts of the 20th and 21st centuries on today's security policy, the current international conflicts and their geostrategic context.
- He/she knows the characteristics of European and non-European countries and regions, their current situation, the international dynamics of changes, he has intercultural and linguistic knowledge.

Capabilities:

- Able to communicate effectively both on the international and domestic stage.He/she is able to participate in the management of conflict and crisis management situations, to apply negotiation, problem solving and cooperation techniques.
- Able to make a realistic value judgment based on the processed information, to actively participate in the decision-making process and to formulate an independent professional proposal.
- He/she understands the nexus between international relationships and economy, and he/she knows how to use the correct terminology.

Attitude:

- Suitable for individual and group work appropriate to your job.
- He/she understands critical thinking, he accepts others opinions if they are right, but able to defend his/her own statement.
- He/she is able to self-evaluate, and he/she is open to every form of professional developement.
- Open to working in an international, multicultural environment.

Autonomy and responsibility:

- He/she with the best knowledge and commitment serves and represents the objectives, tasks and interests of the state, organization and work-place.
- Depending on its place in the organizational structure, he or she is able to operate efficiently and constructively, to enforce professional positions and interests in forms of cooperation within and outside the institution.
- He or she can represent the goals and interests of Hungary or, depending on its application, the given international organization in international work.

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum

(magyarul, angolul - English):

12.1. A béke- és konfliktustanulmányok eredete (The origin of Peace and Conflict Studies)

12.2. Konfliktuselméletek fejlődése: az 1, 2, 3. és 4. generációs konfliktuselméletek (Development of Conflict Theories: 1st, 2nd, 3rd and 4th Generation Conflict Theories)

12.3. Klasszikus és modern konfliktuselméletek és modellek (Classical and modern conflict theories and models)

12.4. Konfliktuselemzési eszközök (Tools of conflict analysis)

12.5. Konfliktuselemzési eszközök a gyakorlatban (Tools of conflict analysis – in practice)

12.6. A konfliktusok kezelésében megkülönböztethető irányzatok (Trends in conflict management)

12.7. A békeműveletek és a konfliktusmegelőzés (Peace operations and conflict prevention)

12.8. A békeműveletek és a konfliktuskezelés (Peace operations and conflict management)

12.9. Szimulációs gyakorlat (Simulation exercise)

12.10. Konfliktustranszformáció (Conflict transformation)

12.11. A reziliencia szerepe a konfliktustranszformációban – esettanulmány (The role of resilience in conflict transformation - a case study)

12.12. Kultúra, vallás és a konfliktusmegoldás (Culture, religion and Conflict Resolution)

12.13. A jövő konfliktusai – AI, a sci-fi világban megjelenő konfliktusok) (Conflicts of the future – AI, conflicts in the sci-fi world)

12.14. Összegzés – a félévi munka értékelése (Summary – evaluation of semester work)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: tavaszi félév

14 A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása) mindkét képzési rendben (Nappali, levelező). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka elsődleges meghatározója az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel. A félév során egy választott témából készített PPT-s előadásra, és egy hét oldalas szemináriumi dolgozat megírására kerül sor. A félév során a szemináriumokon források és esettanulmányok feldolgozása is tervezett, melyeket a hallgatók önkéntes alapon, különböző formában dolgozhatnak fel és tárhatják a csoport elé (ppt-s előadás, kvíz, videó, stb.). A hét oldalas dolgozatot a 13. tanulmányi héten kell leadni, hogy az utolsó alkalommal minden elvégzett munka, (a PPT-s előadás és az írásbeli elemzés, egyéb önkéntes vállalások) értékelése megtörténhessen.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés: Ötfokozatú gyakorlati jegy. Minden félévközi tevékenység szummatív értékeléssel zárul (lásd 15. pont). Követelmény: a tematikában megadott témák, illetve az órákon felhasznált források, dokumentumok, a kötelező és az ajánlott irodalom ismerete A GYJ értékelésének összetevői: 60 % Elégséges, 70 % Közepes, 80 % Jó, 90 % Kiváló..

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges vizsgajegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

Kovács, Katalin; Tálas, Péter (szerk.): A konfliktuselemzés módszertani iskoláiról, Budapest, Magyarország, Dialóg Campus Kiadó (2020) ISBN 978-963-531-254-2 (ePub)

Dennis J.D. Sandole, Sean Byrne, Ingrid Sandole-Staroste, Jessica Senehi(edt.): Handbook of Conflict Analysis and Resolution, Routledge, 2010 ISBN 9780415577359

17.2. Ajánlott irodalom:

RAMSBOTHAM, Oliver - WOODHOUSE, Tom – MIALL, Hugh: Contemporary Conflict Resolution. fourth edition. Polity Press, Cambridge, 2016. ISBN: 9780745687216

GALTUNG, Johan (edt.): Peace by Peaceful Means. Peace and Conflict, Development and Civilization. PRIO, Sage Publications Ltd., Oslo, 1996. ISBN: 9780803975118

Charles Webel and Johan Galtung (edt.): Handbook of Peace and Conflict Studies, Routledge, 2009 ISBN 9780415483193

Journal of Conflict Resolution

ÁGH Attila: Konfliktusok, háborúk. Zrínyi Katonai Kiadó, Bp. 1989. ISBN: 9633265924

Budapest, 2022. 01. 07.

Novák-Varró Virág

tantárgyfelelős

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja: HNBTTMA37**
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A Száhel régió biztonsági kihívásai (szabadon választható)
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The security Challenges of the Sahel region (voluntary)
4. **Kreditérték és képzési karakter:**

   4.1. 2 kredit

   4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 65% elmélet, 35% gyakorlat

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):
Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szak MA.

6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Vecsey Mariann, egyetemi tanársegéd

8. **A tanórák száma és típusa**

   8.1. össz óraszám/félév:

   8.1.1. nappali munkarend: 28 (18 EA + 10 GY)

   8.1.2. levelező munkarend: 8 (5 EA + 3 GY)

   8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2

   8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a Száhel térséget, annak sokrétű aktuális biztonsági körképét, az abból fakadó biztonsági kockázatokat ez Európai Unió számára, a térségben működő afrikai kontinentális és regionális nemzetközi szervezeteket, az EU Száhel térséggel kapcsolatos stratégiáit, kezdeményezéseit és együttműködési keretrendszereit, valamint a térségben működő EU missziókat.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide deep insight into the Sahel region's complex security structure, security challenges to the European Union originating from the Sahel region's security challenges, the activitieas of regional and continental international organisations, the EU's relevant strategies, initiatives and coopeartion frameworks with the region and the EU missions in the Sahel.

10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Részleteiben ismeri az Európai Uniós és az afrikai regionális szempontból releváns stratégiákat.

Ismeri a Száhel térség biztonságát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, tényezőket, trendeket.

Ismeri a 20. és a 21. század Száhel regionális konfliktusainak napjaink biztonságpolitikájára gyakorolt általános hatásait, az aktuális regionális konfliktusokat és azok geostratégiai kontextusát.

Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját, rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel.

Képességei: Képes a biztonság- és védelempolitikát megvalósító, valamint az ebben közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél szakreferensi feladatellátásra.

Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.

Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő honvédelmi, közigazgatási feladatok ellátására.

Attitűdje: Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.

Elkötelezett Magyarország és a honvédelem érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.

Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége: A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy - alkalmazásától függően - az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He or she knows in detail the strategies relevant to the European Union and Sahel region security and defense policy.

He or she knows the basic international political, economic, social and military processes, factors and trends that determine the security of the Sahel region.

He or she knows the general effects of the Sahel regional conflicts of the 20th and 21st centuries on today's security policy, the current regional conflicts and their geostrategic context.

He or she knows the characteristics of European and non-European countries and regions, their current situation, the international dynamics of changes, he has intercultural and linguistic knowledge.

Capabilities: Able to perform specialist duties in state and non-state bodies and international organizations implementing and contributing to security and defense policy.

Able to make a realistic value judgment based on the processed information, to actively participate in the decision-making process and to formulate an independent professional proposal.

Able to perform defense and administrative tasks related to security and defense policy.

Attitude: Suitable for individual and group work appropriate to your job.

He or she is committed to the interests of Hungary and national defense, as well as to the ideas of social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law, the European and federal community of values.

Open to working in an international, multicultural environment.

Autonomy and responsibility: Depending on its place in the organizational structure, he or she is able to operate efficiently and constructively, to enforce professional positions and interests in forms of cooperation within and outside the institution.

He or she can represent the goals and interests of Hungary or, depending on its application, the given international organization in international work.

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum

(magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, feladatkiosztás. (Introduction, distribution of tasks.)

12.2. A Száhel térség általános ismertetése. (Introduction of the Sahel region.)

12.3. Konfliktusok a Száhelben 1. (Conflicts in the Sahel 1.)

12.4. Konfliktusok a Száhelben 2. (Conflicts in the Sahel 2.)

12.5. Az Európai Unió és a Száhel (The European Union and the Sahel)

12.6. Nemzetközi szervezetek jelenléte a Száhelben (International organisations in the Sahel)

12.7. EU tagállamok bilaterális tevékenysége a Száhelben (EU Member States' bilateral activities in the Sahel)

12.8. Migráció (Migration)

12.9. Kiselőadások 1. (Presentations by the students 1.)

12.10. Kiselőadások 2. (Presentations by the students 2.)

12.11. Kiselőadások 3. (Presentations by the students 3.)

12.12. Kiselőadások 4. (Presentations by the students 4.)

12.13. Kiselőadások 5. (Presentations by the students 5.)

12.14. Konklúziók (Conclusions)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: minden félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása, TVSZ szerint) mindkét képzési rendben (Nappali, levelező). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Kiselőadás és szemináriumi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének feltétele a foglalkozásokon történő részvétel, a kiselőadás és a szemináriumi dolgozat elkészítése és legalább elégséges jegy megszerzése.

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása), valamint a félévközi feladatok elvégzése.

16.2. Az értékelés: A félévközi feladatok eredménye alapján, gyakorlati jegy, ötfokozatú értékeléssel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és

legalább elégséges vizsgajegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

Marsai Viktor– Vogel Dávid: Közel Afrikához A válságkezelés és a stabilizáció lehetőségei és kihívásai. Budapest: Dialóg Campus 2017.

18. Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

17.2. Ajánlott irodalom:

19. Kiss Álmos Péter: Afrikai Terrorista és szakadárszervezetek. Budapest: NKE Szolgáltató Nonprofit Kft. 2016.

20. Vecsey Mariann: The EU and Africa. In: Gálik Zoltán– Molnár Anna: Regional and Bilateral Relations of the European Union. Budapest: Dialóg Campus 2019.

21. Jochen Rehrl– Galia Glume Handbook on Missions and Operations. https://eeas.europa.eu/archives/docs/csdp/structures-instruments-agencies/european-security-defence-college/pdf/handbook/final_-_handbook_on_csdp_missions_and_operations.pdf

Budapest, 2022. 01. 06.

Vecsey Mariann százados
tantárgyfelelős

UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE

Faculty of Military Science and Officer Training

CURRICULUM

1. **Course Code: HNBTTMA38**
2. **Course title:** EU Security, Resilience and Sustainability
3. **Credit value and course structure:**

   3.1. 6 credits

   3.2. ratio of lectures and seminars: 50% seminar, 50% lecture
4. **Name of major(s), specializations (where it is taught):** International Security and Defence Studies, BA and MA
5. **Name of organizational unit responsible for its education:** Department of International Security Studies
6. **Name, position, academic degree of tutor responsible for the curriculum:** Prof. Dr. Anna MOLNÁR, head of department, professor
7. **Number and types of classes**

   7.1. full number of classes/semester:

   7.1.1. Full time course: 56 (28 LEC + 28 SEM)

   7.1.2. Part time course: -

   7.2. weekly number of classes - full time course: 4 (2 LEC + 2 SEM)

   7.3. Further special or unique methods applied throughout of the course: a Teaching methodology involves online readings; presentations; podcasts and videos; interactive exercises (group and individual), COILs as well as simulations and other role plays
8. **The academic content of the subject:**

   The aim of the course is to train students to be able to respond to the complex challenges of rapidly developing societies in a learner centred environment. Critical thinking as well as the understanding of European values will be an important pedagogical objective of the project through participatory structures and transformative education. The course consists of interconnected weekly topics: 3 core ones (EU power (strategic autonomy) in a multipolar world; Megatrends and International governance: multilateral institutions, norms, regimes) which are discussed in the first three classes; seven additonal ones, respectively on International migration; Cyber security and the risks of AI; Water security and water geopolitics; Social media issues and fake news; Sustainability, resilience and development; International development cooperation; Humanitarian aid, food security; and finally three classes where students can choose from a pool of subjects (Climate security; Maritime security and the EU; European Union and public health and pandemic management; Critical infrastructure resilience).

   The course will consist of a series of online and blended modules focusing on selected security/sustainability issues (EUSecure SimMOOC).

9. **Competences to be achieved:**

   Knowledge:

- Identify the characteristics of EU power and the concept of resilience and strategic autonomy;
- Distinguish between the main institutions regarding the EU CFSP and those that are key to the EU Security;
- Summarize the underlying and long-term developments - megatrends - (societal, economic, geopolitical, technological) that are key to the thorough understanding of the world we live in;
- Explain the key elements of global governance and world security; international governmental organisations and 'regimes'; and the European Union as a regional governance structure;
- Explain the policy choices made by the EU institutions for the control of migration flows;
- Summarize the ethical, legal, technological and decision-making aspects of cybersecurity and the risks of AI;
- Identify threats linked to EU water security (floods, droughts and water scarcity) and maritime security;
- Offer an overview of the factors (technological advancements, the transformation of news production, individuals' need for structuring society and exchanging and organising information, slow legislation) which may prompt the spread of fake news;
- Summarize the main principles of sustainability and development, environmental protection and climate change in the EU;
- Identify the role of the EU in international development cooperation;
- Outline the conceptual framework of humanitarian aid and security developed by the EU.

Capabilities:

- Be able to explain the functioning of the EU in general and its institutional structure and decision making in particular, related to security issues;
- Analyse and formulate arguments with respect to the processes of European security;
- Develop a critical approach to EU external security challenges and the way of tackling them;
- Be able to form coherent and realistic proposals for the future of CFSP/CSDP;
- Map the areas of future challenges to EU security;
- Use knowledge in relation to the future international role of the EU;
- Be able to make responsible choices during simulation exercises.

Attitude: Students personal attitude is characterized by a commitment to behaving in a responsible and tolerant way; respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint; and an openness for critical self-assessment, various forms of professional development and methods of personal development.

Autonomy and responsibility: Students organise their work with autonomy, responsibility and respect for official means in line with their position in the organisation. They cooperate and perform group work in an international environment.

10. Required previous studies: -

11. The syllabus of the subject:

1. Introduction. EU power (strategic autonomy) in a multipolar world
2. Megatrends
3. International governance: multilateral institutions, norms, regimes
4. International migration
5. Cyber security and the risks of AI

6. Water security and water geopolitics
7. Social media issues and fake news
8. Climate security
9. International development cooperation
10. Elective topic (options: Sustainability, resilience and development; Maritime security, Humanitarian aid, food security)
11. Elective topic (options: European Union and public health and pandemic management; or Critical infrastructure resilience)
12. Simulation exrercise
13. Simulation exercise
14. Evalution and future outlook – qualitative research methodologies

12. The frequency of offering the subject/its position in the curriculum of the term: both autumn and spring semester

13. Requirements of attendance, acceptable absence, opportunity for making up missed classes: Attendance at seminars is an obligatory. Students are obliged to attend at least 75% of the classes. Above 25% of non-attendance means that the student has to complete a task which is determined by the lecturer of the subject.

14. Term assignments, testing knowledge: moodle quiz exercises and tests of EU Secure SimMOOC

15. The exact conditions of testing knowledge, obtaining signature or credits: The requirement for earning credits are obtaining the signature and reaching at least 60% in term assignments

15.1. The exact conditions of obtaining signature: Participation in at least 75% of the classes and in the simulation exercise is required to get a signature.

15.2. Evaluation: term mark (GYJ)

15.3. The exact conditions of obtaining credits: The requirement for earning credits is obtaining the signature and and reaching at least 60% of the assignments.

16. Bibliography:

16.1. Compulsory readings:

- Anna Molnár – Mónika Szente-Varga Mónika (eds.) (under preparation): Handbook of the EU Secure Project.
- EUSecure SimMooc online teaching material

16.2. Recommended readings:

- Grevi, G. (2019). *Strategic autonomy for European choices: The Key to Europe's Shaping Power*. Discussion Paper. Brussels: European Policy Centre. (online)
- Rehrl, J. (ed.) (2021). *Handbook on CSDP. The Common Security and Defence Policy of the European Union.* Vienna: Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria. (online)

Budapest, 2022. 01.20.

Dr. Anna MOLNÁR, PhD, associate professor
Signed by his own

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA30
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Angol katonai szaknyelv C1
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Military English C1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Jakusné dr. Harnos Éva PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus áttekinti a nemzetközi biztonságpolitikai helyzetet alakító szereplők, szervezetek tevékenységére, valamint a haderőre és a haderő alkalmazására vonatkozó legfontosabb szókincset és szövegtípusokat. Lehetőséget nyújt a nemzetközi politikai diskurzusban felmerülő, a katonai szövetségekkel, a fegyveres konfliktusokkal, a békefenntartással, a haderővel és a fegyverzetellenőrzéssel kapcsolatos témák idegen nyelven való összefoglalására és megvitatására. A hallgatók gyakorolják a szakirányú tanulmányaik során elsajátított ismeretek kifejezését angol nyelven, valamint az ezekkel kapcsolatos véleményük megfogalmazását vitákban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an outline of the most important vocabulary and genres related to defence forces and their application as well as to international actors and organisations shaping the international security environment. It offers an opportunity for summarising and discussing the issues arising in international political discourse such as military alliances, armed conflicts, peace support operations, military forces and arms control. Students practice how to express in English the knowledge they gained during their professional studies as well as how to voice their opinions in a debate.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját, rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel. Alap szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok, a NATO és az Európai Unió szaknyelvét.

    Képességei: Képes hatékony nemzetközi és hazai kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására. Képes hivatalos levél,

tárgyalási tematika, háttéranyag, feljegyzés, szakpolitikai elemzés, koncepcionális javaslat, úti jelentés, prezentáció, helyzetjelentés készítésére idegen nyelven is.

Attitűdje: Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.

Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége: A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban. Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy– alkalmazásától függően– az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Know the basic characteristics, the current situation of European and non-European countries and regions as well as the international dynamics of changes. Acquire intercultural and foreign language skills. Know the basics of the special language of international relations, international security studies, NATO and the European Union.

Capabilities: Capable of efficient communication both in home and international environment; apply effective techniques of co-operation and negotiation. Capable of preparing a formal letter, an agenda, a background paper, a memorandum, a professional analysis, a proposal, a report, a situation report in a foreign language.

Attitude: Ability to work individually or in a team. Enhancement of critical thinking. Open to work in an international, multinational environment.

Autonomy and responsibility: Depending on position in an organisation, ability to work efficiently and constructively, represent professional attitudes and advance interests in forms of cooperation inside and outside an institution. In international cooperation, the promotion of the interests of Hungary, or, depending on employment, of the goals and interests of an international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hadviselés négy szintje (The four levels of warfare)
12.2. A NATO (NATO)
12.3. A NATO stratégiai koncepciói (NATO strategic concepts)
12.4. NATO partnerségi programok (NATO partnerships)
12.5. A NATO részvétele béketámogató műveletekben (The participation of NATO in peace support operations)
12.6. Az EBESZ és a Biztonsági Tanács (The OSVE and the Security Council)
12.7. A nem háborús katonai műveletek (Military Operations Other Than War)
12.8. A haderő struktúrája és felszerelése (The structure and equipment of defence forces)
12.9. Védelmi tervezés (Defence planning)
12.10. A védelmi ipar és a fegyverkereskedelem (Defence industry and arms trade)
12.11. Fegyverzetellenőrzés (Arms control)
12.12. Fegyveres konfliktusok és háborús bűnök (Armed conflicts and war crimes)
12.13. A fegyveres konfliktusok környezeti hatásai (The environmental impact of armed conflicts)
12.14. A Magyar Honvédség és az új biztonsági kihívások (The Hungarian Defence Forces and new security challenges

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1-4. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Aláírásért a tanórák legalább 75%-án való részvétel szükséges mindkét képzési formában (nappali, levelező). Ennél nagyobb mértékű hiányzás esetében a mulasztott tananyag pótlása beadandó írásbeli dolgozattal vagy szóbeli beszámolóval lehetséges. Ennek hiányában az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az értékelés feltétele egy félévközi (1-7. témakör), és egy félév végi (8-14. témakör) zárthelyi dolgozat megírása, és egy érdemjeggyel értékelt prezentáció tartása (a levelezőknél bemutatása), amelynek témája a tantárgy tananyagához kapcsolódik (12. pont), valamint legalább 60%-os eredmény a zárthelyi dolgozatokban. A zárthelyi dolgozatok értékelése: 59 % alatt: 1; 60 % - 7 0 %: 2; 71 % - 80 %: 3; 81 % - 90 %: 4; 91 % - 100 %: 5

A háromféle ismeretellenőrzés valamelyikének pótlása azonos típusú feladat teljesítésével lehetséges a szorgalmi időszak végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Részvétel a tanórák legalább 75%-án (ha ez az arány alacsonyabb, pótlásként beadandó dolgozat, vagy szóbeli beszámoló a **14.** pontban meghatározottak szerint; értékelésért és kreditekért egy prezentáció és két sikeres zárthelyi dolgozat a **15.** pontban leírtaknak megfelelően.

16.2. Az értékelés: Ötfokozatú gyakorlati jegy a 15. pontban leírtak szerint: egy prezentáció (40%) és két sikeres zárthelyi dolgozat (30-30%) alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jakusné Harnos Éva — Horváthné Szalóczy Ibolya — Kárpáti Ildikó: Jegyzet katonai szaknyelvi kurzusokhoz és STANAG 3 nyelvvizsga-felkészüléshez. Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN:978-615-5920-81-3
2. Jakusné Harnos Éva—Kárpáti Ildikó—Budai György: Jegyzet politikai szaknyelvi kurzusokhoz 978-615-5920-33-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. NATO, EU and UN Glossary on CP and DCB. NATO, EU Military Committee, UNTERM. 2015
2. Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms As of 2020. Joint Staff, J-7. Joint Electronic Library
3. NATO Encyclopedia 2019. NATO Public Diplomacy Division. NATO HQ, Brussels, Belgium

Budapest, 2020.04.02.

Jakusné dr. Harnos Éva PhD
egyetemi adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA31
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Angol STANAG katonai szaknyelvi vizsgafelkészítő C1
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Military English for STANAG Language Certificate C1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Jakusné dr. Harnos Éva PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév:
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus áttekinti a nemzetközi biztonságpolitikai helyzetet alakító szereplők, szervezetek tevékenységére, valamint a haderőre és a haderő alkalmazására vonatkozó legfontosabb szókincset és szövegtípusokat. Lehetőséget nyújt a nemzetközi politikai diskurzusban felmerülő, a katonai szövetségekkel, a fegyveres konfliktusokkal, a békefenntartással, a haderővel és a fegyverzetellenőrzéssel kapcsolatos témák idegen nyelven való összefoglalására és megvitatására. A hallgatók gyakorolják a szakirányú tanulmányaik során elsajátított ismeretek kifejezését angol nyelven, valamint az ezekkel kapcsolatos véleményük megfogalmazását vitákban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an outline of the most important vocabulary and genres related to defence forces and their application as well as to international actors and organisations shaping the international security environment. It offers an opportunity for summarising and discussing the issues arising in international political discourse such as military alliances, armed conflicts, peace support operations, military forces and arms control. Students practice how to express in English the knowledge they gained during their professional studies as well as how to voice their opinions in a debate.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját, rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel. Alap szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok, a NATO és az Európai Unió szaknyelvét.

Képességei: Képes hatékony nemzetközi és hazai kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására. Képes hivatalos levél, tárgyalási tematika, háttéranyag, feljegyzés, szakpolitikai elemzés, koncepcionális javaslat, úti jelentés, prezentáció, helyzetjelentés készítésére idegen nyelven is.

Attitűdje: Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.

Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége: A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban. Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy– alkalmazásától függően– az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Know the basic characteristics, the current situation of European and non-European countries and regions as well as the international dynamics of changes. Acquire intercultural and foreign language skills. Know the basics of the special language of international relations, international security studies, NATO and the European Union.

Capabilities: Capable of efficient communication both in home and international environment; apply effective techniques of co-operation and negotiation. Capable of preparing a formal letter, an agenda, a background paper, a memorandum, a professional analysis, a proposal, a report, a situation report in a foreign language.

Attitude: Ability to work individually or in a team. Enhancement of critical thinking. Open to work in an international, multinational environment.

Autonomy and responsibility: Depending on position in an organisation, ability to work efficiently and constructively, represent professional attitudes and advance interests in forms of cooperation inside and outside an institution. In international cooperation, the promotion of the interests of Hungary, or, depending on employment, of the goals and interests of an international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hadviselés négy szintje (The four levels of warfare)
12.2. A NATO (NATO)
12.3. A NATO stratégiai koncepciói (NATO strategic concepts)
12.4. NATO partnerségi programok (NATO partnerships)
12.5. A NATO részvétele béketámogató műveletekben (The participation of NATO in peace support operations)
12.6. Az EBESZ és a Biztonsági Tanács (The OSVE and the Security Council)
12.7. A nem háborús katonai műveletek (Military Operations Other Than War)
12.8. A haderő struktúrája és felszerelése (The structure and equipment of defence forces)
12.9. Védelmi tervezés (Defence planning)
12.10. A védelmi ipar és a fegyverkereskedelem (Defence industry and arms trade)
12.11. Fegyverzetellenőrzés (Arms control)
12.12. Fegyveres konfliktusok és háborús bűnök (Armed conflicts and war crimes)
12.13. A fegyveres konfliktusok környezeti hatásai (The environmental impact of armed conflicts)
12.14. A Magyar Honvédség és az új biztonsági kihívások (The Hungarian Defence Forces and new security challenges

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Aláírásért a tanórák legalább 75%-án való részvétel szükséges, mindkét képzési formában (nappali, levelező). Ennél nagyobb mértékű hiányzás esetében a mulasztott tananyag pótlása beadandó írásbeli dolgozattal, vagy szóbeli beszámolóval lehetséges. Ezek hiányában az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az értékelés feltétele egy félévközi (1-7. témakör), és egy félév végi (8-14. témakör) zárthelyi dolgozat megírása, és egy érdemjeggyel értékelt prezentáció tartása (levelező hallgatók esetében bemutatása), amelynek témája a tantárgy tananyagához kapcsolódik (12. pont), valamint legalább 60%-os eredmény a zárthelyi dolgozatokban. A levelezőknél a prezentációt az oktató bemutatás nélkül értékeli. A zárthelyi dolgozatok értékelése: 59 % alatt: 1; 60 % - 70 %: 2; 71 % - 80 %: 3; 81 % - 90 %: 4; 91 % - 100 %: 5

A háromféle ismeretellenőrzés valamelyikének pótlása a vizsgaidőszakban azonos típusú feladat teljesítésével lehetséges a szorgalmi időszak végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Részvétel a tanórák legalább 75%-án (ha ez az arány alacsonyabb, pótlásként beadandó dolgozat, vagy szóbeli beszámoló a 14. pontban meghatározottak szerint; értékelésért és kreditekért egy prezentáció és két sikeres zárthelyi dolgozat a 15. pontban leírtaknak megfelelően

16.2. Az értékelés: Öt fokozatú gyakorlati jegy egy prezentáció (40%) és két sikeres zárthelyi dolgozat (30-30%) értékelése alapján tevődik össze.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jakusné Harnos Éva — Horváthné Szalóczy Ibolya — Kárpáti Ildikó: Jegyzet katonai szaknyelvi kurzusokhoz és STANAG 3 nyelvvizsga-felkészüléshez. Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN:978-615-5920-81-3
2. Jakusné Harnos Éva—Kárpáti Ildikó—Budai György: Jegyzet politikai szaknyelvi kurzusokhoz. Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN: 978-615-5920-33-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms As of 2020. Joint Staff, J-7. Joint Electronic Library
2. NATO Encyclopedia 2019. NATO Public Diplomacy Division. NATO HQ, Brussels, Belgium
3. NATO, EU and UN Glossary on CP and DCB. NATO, EU Military Committee, UNTERM. 2015

Budapest, 2020.03.28.

Jakusné dr. Harnos Éva PhD
egyetemi adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HNBTTMA32
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Angol politikai szaknyelv C1
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** English for Politics C1
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Jakusné dr. Harnos Éva PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 56
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus áttekinti a nemzetközi politikai és biztonságpolitikai helyzetet alakító szereplők, szervezetek tevékenységére, valamint a politikai és gazdasági erőviszonyokat formáló tényezőkre vonatkozó legfontosabb szókincset és politikai diskurzust. Lehetőséget nyújt a nemzetközi politikai diskurzusban felmerülő, a katonai szövetségekkel, a fegyveres konfliktusokkal, a gazdasági folyamatokkal, az emberi jogokkal, a nemzetközi kapcsolatokkal és a környezeti változásokkal kapcsolatos témák idegen nyelven való összefoglalására és megvitatására. A hallgatók gyakorolják a szakirányú tanulmányaik során elsajátított ismeretek kifejezését angol nyelven, valamint az ezekkel kapcsolatos véleményük megfogalmazását vitákban.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course provides an outline of the most important vocabulary and political discourse related to international actors and organisations shaping the international security environment, as well as to factors of political and economic relations. It offers an opportunity for summarising and discussing the issues arising in international political discourse such as military alliances, armed conflicts, economic trends, human rights, international relations and environmental change. Students practice how to express in English the knowledge they gained during their professional studies as well as how to voice their opinions in a debate.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: Ismeri az európai és nem európai országok és régiók jellemzőit, aktuális helyzetét, a változások nemzetközi dinamikáját, rendelkezik interkulturális, nyelvi ismeretekkel. Alap szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok, a NATO és az Európai Unió szaknyelvét.

Képességei: Képes hatékony nemzetközi és hazai kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására. Képes hivatalos levél, tárgyalási tematika, háttéranyag, feljegyzés, szakpolitikai elemzés, koncepcionális javaslat, úti jelentés, prezentáció, helyzetjelentés készítésére idegen nyelven is.

Attitűdje: Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.
Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik. Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómiája és felelőssége: A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban. Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy– alkalmazásától függően– az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Know the basic characteristics, the current situation of European and non-European countries and regions as well as the international dynamics of changes. Acquire intercultural and foreign language skills. Know the basics of the special language of international relations, international security studies, NATO and the European Union.

Capabilities: Capable of efficient communication both in home and international environment; apply effective techniques of co-operation and negotiation. Capable of preparing a formal letter, an agenda, a background paper, a memorandum, a professional analysis, a proposal, a report, a situation report in a foreign language.

Attitude: Ability to work individually or in a team. Enhancement of critical thinking. Open to work in an international, multinational environment.

Autonomy and responsibility: Depending on position in an organisation, ability to work efficiently and constructively, represent professional attitudes and advance interests in forms of cooperation inside and outside an institution. In international cooperation, the promotion of the interests of Hungary, or, depending on employment, of the goals and interests of an international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A globalizáció (Globalization)
12.2. A gazdasági globalizáció politikai hatásai (The Political Impact of Economic Globalization)
12.3. Bilaterális és multilaterális diplomácia (Bilateral and Multilateral Diplomacy)
12.4. Világhatalmak és világkormányzás (World Powers and World Governance)
12.5. Az Európai Unió (The European Union)
12.6. Magyarország alkalmazkodása a változó nemzetközi körülményekhez (The Adaptation of Hungary to the Changing International Realities)
12.7. Új folyamatok és kockázatok a nemzetközi kapcsolatokban (New Trends and Risks in International Relations)
12.8. A nemzetközi konfliktusok és veszélyek változó természete (The Changing Nature of International Conflicts and Challenges)
12.9. A katonai szövetségek szerepe az új biztonsági kihívások kezelésében (The Role of Military Alliances in the Management of New Security Challenges)
12.10. A klímaváltozás és a természeti katasztrófák, mint valószínű és jelentős globális kockázatok (Climate Change and natural disasters as the most likely and impactful global risks)

12.11. A formálódó demokráciák (Emerging Democracies)

12.12. A feltörekvő gazdaságok (Rising Economies)

12.13. Az emberi jogok és a kisebbségi jogok (Human Rights and Minority Rights)

12.14. Nemzetközi intézmények, rezsimek és szervezetek. Nemzetközi kapcsolatok (International Institutions, Regimes and Organizations. International relations)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Aláírásért a tanórák legalább 75%-án való részvétel szükséges mindkét képzési formában (nappali, levelező) egyaránt. Ennél nagyobb mértékű hiányzás esetében a mulasztott tananyag pótlása beadandó írásbeli dolgozattal, vagy szóbeli beszámolóval lehetséges. Ennek hiányában az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Az értékelés feltétele egy félévközi (1-7. témakör), és egy félév végi (8-14. témakör) zárthelyi dolgozat megírása, és egy érdemjeggyel értékelt prezentáció tartása (levelező hallgatók esetében bemutatása), amelynek témája a tantárgy tananyagához kapcsolódik (12. pont), valamint legalább 60%-os eredmény a zárthelyi dolgozatokban. A zárthelyi dolgozatok értékelése: 59 % alatt: 1; 60 % - 70 %: 2; 71 % - 80 %: 3; 81 % - 90 %: 4; 91 % - 100 %: 5

A háromféle ismeretellenőrzés valamelyikének pótlása a vizsgaidőszakban azonos típusú feladat teljesítésével lehetséges a szorgalmi időszak végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1.Az aláírás megszerzésének feltételei: Részvétel a tanórák legalább 75%-án (ha ez az arány alacsonyabb, pótlásként beadandó dolgozat, vagy szóbeli beszámoló a **14.** pontban meghatározottak szerint; értékelésért és kreditekért egy prezentáció és két sikeres zárthelyi dolgozat a **15.** pontban leírtaknak megfelelően.

16.2.Az értékelés: Az ötfokozatú gyakorlati jegy a prezentáció (40%) és a két sikeres zárthelyi dolgozat (30-30%) alapján számítódik.

16.3.A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jakusné Harnos Éva — Kárpáti Ildikó — Budai György: Jegyzet politikai szaknyelvi kurzusokhoz. Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN: 978-615-5920-33-2
2. Kész Zoltán–Nagy Gizella–Ormándlaky Anett: Let's Discuss It! Lexika Kiadó, 2018. ISBN: 978-615-5200-74-8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ajkay-Nagy Éva–Robin Bellers: Opening Horizons. Lexika Kiadó, 2018. ISBN: 978-615-5200-83-0
2. Jakusné Harnos Éva—Horváthné Szalóczy Ibolya—Kárpáti Ildikó: Jegyzet katonai szaknyelvi kurzusokhoz és STANAG 3 nyelvvizsga-felkészüléshez. Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN:978-615-5920-81-3
3. Isabela Fairclough, Norman Fairclough, Political Discourse Analysis. A Method for Advanced Studies. Routledge, London, UK, 2012. ISBN10: 0415499232

Budapest, 2020.03.30.

Jakusné dr. Harnos Éva PhD

egyetemi adjunktus sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** INITV801
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kínai nyelv 1.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Chinese language 1.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** NKE minden szak.
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, Ph.D., egyetemi docens, tanszékvezető
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 56
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Kínai nyelv 1. című óra célja, hogy a hallgatókat megismertesse a kínai nyelv alapjaival. Kiemelt hangsúlyt fektetünk a kínai nyelvű társalgás gyakoroltatására, a tanultak folyamatos gyakorlati alkalmazásra. Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a hallgatók elsajátítsák a helyes kiejtést, az alapvető szókincset, írásjegyeket, nyelvtani ismereteket, valamint a legfontosabb társalgási fordulatokat. A hallgatók hallás utáni megértési készségét, a társalgási gyakorlatokon kívül, irányított laborfoglalkozás keretében is fejlesztjük, szövegértési gyakorlatokon keresztül, azzal a céllal, hogy a hallgatók minél teljesebb mértékben megértsék a hanghordozókon hallható beszélő (vagy beszélők) közlési szándékát.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Chinese Language 1. course is to make the students get familiar with the basics of the Chinese language. We particularly emphasize the spoken language practises and to put the obtained knowledge in practice. The most important is that the students learn the correct pronounciation, basic vocabulary, characters, grammar, and the most important phrases. In addition to this we improve the students' listening comprehension skills throughout spoken Chinese tasks, listening comprehension tasks, in order to make it possible for the students to understand the speakers on the audio tape.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: A1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. A1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit,

Képességei: Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.

Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

At A1 level, he / she knows the language, professional language and intercultural knowledge required for the performance of his / her tasks.

At A1 level, he / she knows the language and intercultural characteristics of one of the most important countries in international relations, global economic, political, security and defense policy processes,

Capabilities:

He/she is able to independently analyze, evaluate and synthesize different conclusions when solving professional tasks.

He / she is able to navigate the complex system of social conflicts and problems, he / she is able to actively participate in the work of conflict exploration, building on his / her deeper knowledge in his / her narrower field.

Attitude:

He/she is open to working in an international, multicultural environment.

He/she is suitable for individual and group work appropriate to your job. He/she is open and tolerant of the views, mindsets and lifestyles of the social groups he comes into contact with as a social researcher in his professional work.

Autonomy and responsibility:

He/she participates responsibly in the operation of his work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts.

He/she makes independent and responsible decisions in the course of his work regarding his own scientific work and the work programs of those under his control.

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction)
12.2. Hanyu huihua 301 ju 1/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 1/1)
12.3. Hanyu huihua 301 ju 1/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 1/2)
12.4. Hanyu huihua 301 ju 2/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 2/1)
12.5. Hanyu huihua 301 ju 2/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 2/2)

12.6. Hanyu huihua 301 ju 3/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 3/1)
12.7. Hanyu huihua 301 ju 3/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 3/2)
12.8. Hanyu huihua 301 ju 4/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 4/1)
12.9. Hanyu huihua 301 ju 4/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 4/2)
12.10. Hanyu huihua 301 ju 5/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 5/1)
12.11. Hanyu huihua 301 ju 5/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 5/2)
12.12. Hanyu huihua 301 ju 6/1 lecke (Hanyu huihua 301 ju 6/1)
12.13. Hanyu huihua 301 ju 6/2 lecke (Hanyu huihua 301 ju 6/2)
12.14. Félév végi ismétlés és rendszerezés (Review)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Őszi és tavaszi félév.

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása) mindkét képzési rendben (nappali, levelező). A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének feltétele a foglalkozásokon történő részvétel és legalább elégséges jegy megszerzése.

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés: A gyakorlati jegy az órai munka, továbbá a félév alatti szóbeli számonkérés és írásbeli beadandó alapján számítódik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kang Yuhua 康玉华 – Lai Siping 来思平: Hanyu huihua 301 ju 汉语会话301句. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2008. ISBN 7561908628

Budapest, 2020.03.14.

Dr. P. Szabó Sándor Ph.D.
tanszékvezető, egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKTTV02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Advanced Level Spoken Chinese
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** NKE minden szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Kína-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. P. Szabó Sándor, Ph.D.egyetemi docens, tanszékvezető
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 56
   - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat című tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók otthonosan mozogjanak a különféle felsőfokú társalgási szituációkban, megismerjék a beszélt nyelv releváns fordulatait, képesek legyenek hatékony szóbeli kommunikációra komplex szituációkban. A kurzus feladata elősegíteni, hogy a hallgatók a szóbeli kommunikáció terén minél hatékonyabban legyenek képesek a magas szintű, komplex közlési szándék kifejezésére és befogadására.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the Advanced Level Spoken Chinese course is that the students get to know the characteristic phrases and expressions of the advanced level spoken Chinese language, to easily cope with different communication situations and to be able to communicate effectively in complex situations. The course improves the receptive and expressive spoken communication skills of the students.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

    Tudása: C1 szinten ismeri a feladatai ellátásához szükséges nyelvet, szaknyelvet, interkulturális tudásanyagot. C1 szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a globális gazdasági, politikai, biztonság- és védelempolitikai folyamatok egyik legmeghatározóbb országának nyelvét és interkulturális jellegzetességeit.

    Képességei: Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

    Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a

konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje: Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.

Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: At C1 level, he/she knows the language, professional language and intercultural knowledge required for the performance of his / her tasks. Knows at C1 level the language and intercultural characteristics of one of the most important countries in international relations, global economic, political, security and defense policy processes,

Capabilities: He/she is able to independently analyze, evaluate and synthesize different conclusions when solving professional tasks.

Attitude: He/she is open to working in an international, multicultural environment.

He/she is suitable for individual and group work appropriate to your job.

He/she is open and tolerant of the views, mindsets and lifestyles of the social groups he comes into contact with as a social researcher in his professional work.

Autonomy and responsibility: He/she participates responsibly in the operation of his work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts.

He/she makes independent and responsible decisions in the course of his work regarding his own scientific work and the work programs of those under his control.

11. Előtanulmányi követelmények: nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Hanyu kouyu sucheng 1/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 1/1)
12.2. Hanyu kouyu sucheng 1/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 1/2)
12.3. Hanyu kouyu sucheng 1/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 1/3)
12.4. Hanyu kouyu sucheng 2/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 2/1)
12.5. Hanyu kouyu sucheng 2/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 2/2)
12.6. Hanyu kouyu sucheng 2/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 2/3)
12.7. Hanyu kouyu sucheng 3/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 3/1)
12.8. Hanyu kouyu sucheng 3/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 3/2)
12.9. Hanyu kouyu sucheng 3/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 3/3)
12.10. Hanyu kouyu sucheng 4/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 4/1)
12.11. Hanyu kouyu sucheng 4/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 4/2)
12.12. Hanyu kouyu sucheng 4/3 lecke (Hanyu kouyu sucheng 4/3)
12.13. Hanyu kouyu sucheng 5/1 lecke (Hanyu kouyu sucheng 5/1)
12.14. Hanyu kouyu sucheng 5/2 lecke (Hanyu kouyu sucheng 5/2)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: Őszi és tavaszi félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások

mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 75 százalékának látogatása), mindkét képzési rendben. A távolmaradás pótlásának módja: nem lehetséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei: Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének feltétele a foglalkozásokon történő részvétel és legalább elégséges jegy megszerzése.

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 60 százalékának látogatása).

16.2. Az értékelés: Az ötfokozatú gyakorlati jegy az órai munka, továbbá a félév alatti szóbeli beszámoltatás és az írásbeli beadandó értékelése alapján történik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges gyakorlati megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom

1. Ma Jianfei 马箭飞: *Hanyu kouyu sucheng* 汉语口语速成. Beijing Yuyan Daxue Chubanshe, 2004. ISBN 7 - 5619 – 0695 – 1/H. 9903

17.2.Ajánlott irodalom -

Budapest, 2020.03.14.

Dr. P. Szabó Sándor Ph.D.
tanszékvezető, egyetemi docens sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKISZLA502
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Francia ARMA katonai szaknyelv B2
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Military French B2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **1.1.** 2 kredit
   - **1.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Fregán Beatrix (PhD) nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 56
   - **8.1.1.** Nappali munkarend: 56 (56 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.1.2.** Levelező munkarend: 16 (16 EA + 0 SZ + 0 GY)
   - **8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 4
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul): A francia katonai szaknyelv ismereteinek elsajátítása, beszédkészség, beszédértés és íráskészségek fejlesztése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul): Acquirement of Professional French language, and the enhancement of speaking, listening, and writing skills.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:
- Birtokában van azon nyelvtani ismereteknek, amelyek szükségesek a nyelvi ismeretekkel kapcsolatos kommunikáció lebonyolításához írásban és szóban is.

Képességei:
- Képes prezentációkat tartani francia nyelven.
- Képes oly mértékben folyékonyan és spontánul kommunikálni anyanyelvi beszélőkkel, hogy az nem jelent megerőltetést semelyik fél számára.
- Képes francia nyelven dokumentumokat, nyomtatványokat, jegyzőkönyveket, feljegyzéseket készíteni, valamint azokat kitölteni.

Attitűdje:
- Hajlandó elsajátítani új ismereteket, igyekszik annak megértésére és használatára, és törekszik a saját szakterületén a folyamatos nyelvi vonatkozású önképzésre.
- A francia nyelv használata során pontosságra törekszik.
- Segítséget tud kérni abban az esetben, ha nehézségekkel szembesül a nyelvhasználat során.
- Minden alkalmat kihasznál nyelvi készségeinek fejlesztésére.

Autonómiája és felelőssége:
- Képes önállóan fejleszteni ismereteit.
- Tisztában van a francia nyelven történő hatékony kommunikáció szükségességével többnemzeti környezetben.
- Felelősséget vállal saját francia nyelvű szóbeli és írásbeli kommunikációjáért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- The student has the language knowledge and competence required for everyday oral and written communication.

Capabilities:
- Capable of preparing presentations in French.
- Capable of interacting with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible without strain for either party.
- Capable of preparing documents, forms, minutes, notes and memos and completing documents in French.

Attitude:
- Is willing to learn the new terminology in his/her specialization, strives to understand and use it, and is committed to continuous self-education in his/her specialization.
- Is committed to accuracy when using the French language at work.
- Is not afraid or embarrassed to seek help when he/she faces problems with the French language.
- Takes every opportunity to improve his/her knowledge of French.

Autonomy and responsibility:
- Able to autonomously improve his/her knowledge of the terminology
- Aware of the importance of being able to effectively communicate in French in a multinational environment
- Takes responsibility for his/her written/verbal communication in French

11. Előtanulmányi kötelezettségek: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az európai biztonság és védelempolitika (European Security and Defense Policy)

12.2. Az EU politikai és katonai szervezetei (EU political and military organizations)

12.3. Az EU válságkezelő műveletei (EU crisis management operations)

12.4. NATO - EU kapcsolatok (NATO – EU relations)

12.5. A NATO és Magyarország (NATO and Hungary)

12.6. A Magyar Honvédség az új biztonsági környezetben (The Hungarian Defense Forces in the new security environment)

12.7. A NATO és Franciaország (NATO and France)

12.8. Franciaország haderőreformja (French military reform)

12.9. Honvédelem és társadalom (Defense and Society)

12.10. Nemzetközi biztonsági szervezetek (International Security Organizations)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/őszi és 2. félév/tavaszi

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgatónak a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie, 25 % -ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. A hallgató köteles az előadások és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Amennyiben a hallgató hiányzása meghaladja a 25%-ot, a hallgató köteles a félév végén a tanár által meghatározott témákból szóban beszámolni az aláírás teljesítése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A foglakozás anyagainak és a kötelező irodalom feldolgozása, egy zárthelyi dolgozat a 12. pont 12.1-12.5. témákból és egy zárthelyi dolgozat a 12. pont 12.6-12.10. témákból és egy szóbeli beszámoló legalább 60 %-os értékeléssel történő teljesítése a tanár előzetes bejelentése alapján, a foglalkozások ismereteiből. A zárthelyi dolgozat és a szóbeli beszámoló értékelése: ötfokozatú értékelés – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható a tanárral egyeztetett időpontban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei

1.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

1.2. Az értékelés: Az értékelés: Az ötfokozatú gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozatok, valamint a szóbeli beszámoló eredményeinek átlaga alapján kerül meghatározásra.

1.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csikós András-Joó András: Relations sans frontières, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2010. ISBN: 978-963-9585-11-9
2. Vida Enikő: Le nouvel Allons-y 2, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, 2017. ISBN: 978-963-9357-93-8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Vocabulaire de la défense: Termes, expressions et définitions publiés au Journal officiel, Délégation générale à la langue française, Paris, 2005.

Budapest, 2020. március 30.

Dr. Fregán Beatrix PhD nyelvtanár sk.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKISZLA501
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Német ARMA katonai szaknyelv B2
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Military German B2
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** 2 kredit
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Wéber Mária nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 56
   - **8.2.** Nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)
   - **8.3.** Levelező munkarend:16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)
   - **8.4.** heti óraszám - nappali munkarend: 4 óra
   - **8.5.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A német katonai szaknyelv ismereteinek elsajátítása, beszédkészség, beszédértés és íráskészségek fejlesztése.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul): Acquiring the Professional German language, and the enhancement of speaking, listening, and writing skills.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

- Birtokában van azon nyelvtani ismereteknek, melyek szükségesek nyelvi ismeretekkel kapcsolatos kommunikáció lebonyolításához írásban és szóban is.

Képességei:

- Képes prezentációkat tartani német nyelven.
- Képes oly mértékben folyékonyan és spontánul kommunikálni anyanyelvi beszélőkkel, hogy az nem jelent megerőltetést semelyik fél számára.
- Képes német nyelven dokumentumokat, nyomtatványokat, jegyzőkönyveket, feljegyzéseket készíteni, valamint azokat kitölteni.

Attitüdje:

- Hajlandó elsajátítani új ismereteket, igyekszik annak megértésére és használatára, és törekszik a saját szakterületén a folyamatos nyelvi vonatkozású önképzésre.
- Az német nyelv használata során pontosságra törekszik.

- Nem fél vagy szégyell segítséget kérni abban az esetben, ha nehézségekkel szembesül a nyelvhasználat során.
- Minden alkalmat megragad nyelvi készségeinek fejlesztésére.

Autonómiája és felelőssége:

- Képes önállóan fejleszteni ismereteit.
- Tisztában van a német nyelven történő hatékony kommunikáció szükségességével többnemzeti környezetben.
- Felelősséget vállal saját német nyelvű szóbeli és írásbeli kommunikációjáért.

Elérendő kompetenciák (angolul):

Knowledge:

- The student has the language knowledge and competence required for everyday oral and written communication.

Capabilities:

- Capable of preparing presentations in German.
- Capable of interacting with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible without strain for either party.
- Capable of preparing documents, forms, minutes, notes and memos and completing documents in German.

Attitude:

- Is willing to learn the new terminology in his/her specialization, strives to understand and use it, and is committed to continuous self-education in his/her specialization.
- Is committed to accuracy when using the German language at work.
- Is not afraid or embarrassed to seek help when he/she faces problems with the German language.
- Takes every opportunity to improve his/her knowledge of German.

Autonomy and responsibility:

- Able to autonomously improve his/her knowledge of the terminology
- Aware of the importance of being able to effectively communicate in German in a multinational environment
- Takes responsibility for his/her written/verbal communication in German

11. Előtanulmányi kötelezettségek:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A magyar haderő küldetése, felépítése, fegyverzete (The missions, organisation and equipment of the Hungarian Defence Forces)
12.2. A német, az osztrák és a svájci haderő sajátosságai (The special characteristics of the Swiss, German and Austrian defence forces)
12.3. A NATO stratégiai koncepciói, felépítése, működése (The strategic concept, structure and functioning of NATO)
12.4. NATO-missziók, béketámogató műveletek (NATO missions and Peace Support Operations)
12.5. Az ENSZ szervezete és működése (The United Nations Organisation and its functioning)
12.6. Az Európai Unió biztonságpolitikája, az EBESZ (The security policies of the European Union, the OSCE)
12.7. A nem háborús katonai műveletek (Military operations other than war)
12.8. Magyarország részvétele a nemzetközi válságkezelésben (Hungary' involvement in crisis management)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: őszi és tavaszi félévekben (Tanszéki döntés alapján)

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgatónak a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie, 25 % -ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem irható alá. A hallgató köteles az előadások és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Amennyiben a hallgató hiányzása meghaladja a 25%-ot, a hallgató köteles a félév végén a tanár által meghatározott témákból szóban beszámolni az aláírás teljesítése érdekében.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A foglalkozás anyagainak és a kötelező irodalom feldolgozása, 2 zárthelyi dolgozat: 12.1-12.2. valamint a 12.3.-12.4 témákból és egy szóbeli beszámoló a 12.5-12.8. témákból legalább 60 %-os értékeléssel történő teljesítése a tanár előzetes bejelentése alapján, a foglalkozások ismereteiből. A zárthelyi dolgozat és a szóbeli beszámoló értékelése: ötfokozatú értékelés – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható a tanárral egyeztetett időpontban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés: Az ötfokozatú értékelés a 2 zárthelyi dolgozat és a szóbeli beszámoló eredményeinek átlaga alapján kerül meghatározásra.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati érdemjegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Készülünk az Arma nyelvvizsgára, Egyetemi jegyzet, ZMNE, 2004: 9-69.p
2. Walter Wintschalek –Wéber Mária: Katonai szótár Ungarisch-Deutsch, Deutsch - Ungarisch, Wien 2015, ISBN: 978-3-902944-59-7, 522 p

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Aktuális cikkek a Bundeswehr és az Österreichisches Bundesheer web-oldalairól

Budapest, 2020.03.30.

Dr. Wéber Mária nyelvtanár sk.

IV.Kritériumkövetelmények

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** HKNBTM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szakmai gyakorlat
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Professional Practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
   - **4.1.** -
   - **4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, egyetemi tanár.
8. **A tanórák száma és típusa**
   - **8.1.** össz óraszám/félév: 120
   - 8.1.1. nappali munkarend: 120 (0 EA + 0 SZ + 120 GY)
   - 8.1.2. levelező munkarend: 120 (0 EA 3 o SZ + 120 GY)
   - **8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: egybefüggően tervezendő
   - **8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: gyakorlati felkészítés, a szakmai gyakorló hely sajátosságainak megfelelően. Levelező hallgatóknál kérelemre, szakmai tapasztalat igazolásával, kiváltható.
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

   A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik képesek a magyar honvédelmi közszolgálati intézményrendszer tevékenységében és nemzetközi kapcsolataiban, különösen a NATO, az Európai Unió, az ENSZ és az EBESZ, valamint a Magyarországgal szövetséges országok és partnerállamok biztonság- és védelempolitikai szerveivel való együttműködésben, továbbá nemzetközi szervezetek széles értelemben vett biztonságpolitikai tevékenységében nemzetközi szervezői és kapcsolattartói, szakértői, elemzői, stratégiai tervezői, döntés-előkészítői feladatokat hatékonyan ellátni.

   A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

   The aim of the training is to train professionals who are able to participate in the activities and international relations of the Hungarian defense public service system, especially in cooperation with the security and defense policy bodies of NATO, the European Union, the UN and the OSCE, Hungary and the partner countries. It prepares students to perform the tasks of international organizers and liaisons, experts, analysts, strategic planners and decision-makers in the broad sense of the security policy activities of organizations

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átfogóan ismeri a nemzetközi és a magyar biztonság- és védelempolitikát meghatározó alapvető nemzetközi politikai, gazdasági, társadalmi és katonai folyamatokat, dokumentumokat, valamint a megvalósításukhoz szükséges konkrét gyakorlati feladatokat.
- Mélyen ismeri a magyar biztonság- és védelempolitikai intézményrendszer döntéshozatali rendjét, felépítését, szervezeteit, szabályozását és működését, valamint Magyarország számára releváns nemzetközi biztonsági szervezetek (ENSZ, NATO, EU, EBESZ) felépítését és működését, valamint aktuális feladatait
- Átfogóan ismeri a magyar biztonság- és védelempolitika kialakításához szükséges elemző módszereket, rendszereket, a stratégiai elemzés-értékelés módszertanát.
- Részleteiben ismeri a magyar honvédelmi intézményrendszer szervezeteiben használt ügyirattípusokat, az ügyvitel és az iratkezelés menetét és gyakorlatát.
- Mélyen ismeri a széles értelemben vett biztonság- és védelempolitika katonai és nem katonai területeit, a civil és katonai kapcsolatok legfontosabb jellemzőit és összefüggéseit.
- Jól ismeri a nemzetközi tárgyalások, a hivatalos kommunikáció, a közösségi média nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepét és a protokoll jellemzőit.
- Részleteiben tájékozott a hazai közszolgálati, honvédelmi, védelmi igazgatási és katonai életpályák jellemzőit, a közszolgálatra vonatkozó jogszabályokat és a nemzetközi szervezetekben való alkalmazás feltételeit.
- Felső szinten ismeri a nemzetközi kapcsolatok, biztonsági tanulmányok, a NATO és az Európai Unió szaknyelvét.

Képességei:

- Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő nemzetközi tagságokból, szervezeti és partnerkapcsolatokból fakadó kötelességek, feladatok, folyamatok szakértői szintű értelmezésére és elvégzésére.
- Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő honvédelmi, közigazgatási feladatok ellátására, továbbá nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél szakreferensi munkavégzésre
- Képes hatékony nemzetközi és hazai kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására, szakmai rendezvények megszervezésére
- Képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletre, a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.
- Képes hivatalos levél, tárgyalási tematika, háttéranyag, feljegyzés, szakpolitikai elemzés, koncepcionális javaslat, úti jelentés, prezentáció, mandátum és helyzetjelentés készítésére, ismeri elkészítésük módszertanát.

Attitűdje:

- Alkalmas munkakörének megfelelő egyéni munkavégzésre és csoportmunkára.
- Kritikai gondolkodásmóddal rendelkezik, mások véleményét tiszteletben tartja, álláspontját hitelesen képviseli, ugyanakkor munkáltatójához lojális.
- Elkötelezett és lojális a közszolgálat iránt, képes felelősségteljes munkavégzésére és magatartásra.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, és a különféle önfejlesztő módszerekre.
- Elkötelezett Magyarország és a honvédelem érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és a szövetségi értékközösség eszméi mellett.
- Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

- Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.
- Fizikailag terhelhető, feladat-végrehajtásban rugalmas és könnyen alkalmazkodik a változó munkateherhez.

Autonómiája és felelőssége:
- Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, szakmai felkészültséggel, felelősséggel és lojalitással végzi munkáját, a hivatali utat betartja.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően képes hatékony és konstruktív tevékenységre, a szakmai álláspontok és érdekek érvényesítésére az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy – gyakorlati munkahelyétől függően - az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:
- He / she is comprehensively familiar with the basic international political, economic, social and military processes and documents impacting on the international and the Hungarian security and defense policy, as well as the specific practical tasks required for their implementation.
- Knows in detail the decision-making order, structure, organizations, regulations and employment of the Hungarian security and defense policy institutional system, as well as the tasks, structure and operation of international security organizations (UN, NATO, EU, OSCE) relevant to Hungary
- The student obtains comprehensive knowledge of the analytical methods and systems required for the development of the Hungarian security and defense policy, and the methodology of strategic analysis and evaluation.
- Knows in depth the types of files used in the organizations of the Hungarian defense institutional system, the course and practice of administration and records management.
- Has a good knowledge of the military and non-military areas of security and defense policy in the broadest sense, the most important features and connections of civil-military relations.
- Knows in details the role of international negotiations, official communication, social media in international relations and the characteristics of the protocol.
- He / she is familiar in details with the characteristics of Hungarian civil service, defense, defense administration and military careers, civil service legislation and the conditions of employment in international organizations.
- The student acquires a high level knowledge of international relations, security studies, NATO and the European Union, and speaks international English in high level.

Capabilities:
- Able to interpret and perform at expert level duties, tasks and processes arising from international memberships, organizational and partnerships related to security and defense policy.
- Able to perform defense and administrative tasks related to security and defense policy, as well as to perform specialist work in non-state bodies and international organizations
- Ability to communicate effectively internationally and domestically, to apply effective negotiation and cooperation techniques, to organize professional events
- Able to make a realistic value judgment based on the processed information, to actively participate in the decision-making process and to formulate an independent professional proposal.

- Ability to prepare official letters, negotiation topics, background material, memorandum, policy analysis, conceptual proposal, travel report, presentation, mandate and situation report, know the methodology of their preparation

Attitude:

- The student is suitable for individual and group work appropriate to the expert level.
- He /she has a critical mindset, respects the opinions of others, represents his position credibly, but is loyal to his employer.
- Committed and loyal to the public service, able to work responsibly and behave responsibly.
- Open to critical self-assessment, different forms of professional development, and different methods of self-improvement.
- It is committed to the interests of Hungary and national defense, as well as to the ideas of social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law, the European and federal community of values.
- Open to working in an international, multicultural environment.
- When working in an international organization, he is committed to the goals and interests of that organization.
- Physically loadable, flexible in task execution and easily adapts to changing workloads.

Autonomy and responsibility:

- He / she carries out the work with independence, professionalism, responsibility and loyalty in accordance with his/ her place in the organizational structure.
- Depending on its place in the organizational structure, the student is able to operate efficiently and constructively, to enforce professional positions and interests in forms of cooperation inside and outside the institution.
- Can represent the goals and interests of Hungary or - depending on his / her practical workplace - the given international organization in international work.

11. **Előtanulmányi követelmények:** –

12. **A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):**

    12.1. A tantárgy a szakmai tartalomnak megfelelően, külön – szakmai gyakorlóhely szerint - levezetési- és feladatterv alapján, az intézményen kívül valósul meg. (The course is delivered outside the institution in accordance with the professional content, based on a separate course and assignment plan.)

13. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** A második tanévtől minden félévben

14. **A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:** A gyakorlaton való részvétel 100%-ban kötelező. A szakmai gyakorlat pótlására a képzés befejezése után nincs lehetőség. A szakmai gyakorlatot a hallgató – egyéni kérelem alapján - egyéni tanulmányi rendben valósítja meg, amely alatt mentesül az óralátogatási kötelezettség alól.

15. **Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A tanulmányi munka alapja a gyakorlaton való részvétel. A szakmai gyakorlat teljesítése 120 órában (egy hónap) a közigazgatásban (minisztériumok, állami szervek), a Magyar Honvédségnél, nemzetközi szervezetekben, nagykövetségeknél, önkormányzat szférában, kutatóintézeteknél vagy nem-kormányzati szervezeteknél valósul meg, a szakmai gyakorlóhely által kijelölt mentor irányításával. A hallgató gyakorlati munkájának színvonalát a mentor értékeli, melyet megküld a tanszék részére.

16. **Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás feltétele a gyakorlaton történő – 14. pontban meghatározott – részvétel.

16.2. Az értékelés: A szakmai gyakorlat aláírással zárul a fogadó intézmény alapján adott hallgatói értékelés alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: A tantárgy nem kredites, csak aláírás van, mert kritériumkövetelmény.

17. **Irodalomjegyzék:**

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kovács Tamás, Szekendi Gyöngyvér (szerk): Közszolgálati életpályák a honvédelemben. NKE Dialóg Campus Kiadó, 2018.
2. Koller Boglárka, Marsai Viktor (szerk): Magyarország Európában, Európa a világban. NKE Dialóg Campus Kiadó, 2016.
3. Molnár Anna, Marsai Viktor, Wagner Péter: Nemzetközi biztonsági szervezetek. NKE Dialóg Campus Kiadó, 2019.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Téglási András (szerk): Az állam szervezete. NKE Campus Kiadó, 2018.
2. 230/2012 (IV.9.) Korm. rendelet a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről.
3. Szenes Zoltán: Honvédelem - védelempolitika. NKE Dialóg Campus Kiadó, 2017.

Budapest, 2020. április 11.

Dr. Molnár Anna
egyetemi tanár

1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv

TANÓRA-, KREDIT- ÉS VIZSGATERV
NEMZETKÖZI BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK
érvényes 2020/2021-as tanévtől felmenő rendszerben.
teljes idejű képzésben, nappali munkarend szerint tanuló hallgatók részére

tantárgy kódja	tantárgy jellege	tanulmányi terület/tantárgy	félév/szemeszter 1. elm. heti tanóra	1. elm. félévi tanóra	1. gyak. heti tanóra	1. gyak. félévi tanóra	1. kredit	1. számonkérés	2. elm. heti tanóra	2. elm. félévi tanóra	2. gyak. heti tanóra	2. gyak. félévi tanóra	2. kredit	2. számonkérés	3. elm. heti tanóra	3. elm. félévi tanóra	3. gyak. heti tanóra	3. gyak. félévi tanóra	3. kredit	3. számonkérés	4. elm. heti tanóra	4. elm. félévi tanóra	4. gyak. heti tanóra	4. gyak. félévi tanóra	4. kredit	4. számonkérés	összesen elm. heti tanóra	összesen elm. félévi tanóra	összesen gyak. heti tanóra	összesen gyak. félévi tanóra	összesen kredit	elmélet + gyakorlat heti összes tanóra	TÁRGYFELELŐS SZERVEZETI EGYSÉG	TÁRGYFELELŐS SZEMÉLY
		Törzsanyag tárgyai																																
ÁNKDM11	K	Magyar kül- és biztonságpolitika I.	1	14	1	14	2	ÉÉ																			1	14	1	14	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Hettyey András
HKHFKTM10	K	Az európai hadügy története	2	28			2	K																			2	28			2	2	HHK Hadtörténelmi, Filozófiai és Kultúrtörténeti Tanszék	Dr. Csikány Tamás
ÁKNGTM25	K	Világgazdaságtan	1	14	1	14	3	K																			1	14	1	14	3	2	ÁNTK Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék	Dr. Szemler Tamás
HKMTTM22	K	Geopolitika	2	28	1	14	3	K																			2	28	1	14	3	3	HHK Műveleti Támogató Tanszék	Siposné dr. Kecskeméthy Klára
HKKVKM07	K	Katonai vezetés elmélete és gyakorlata			2	28	2	B																					2	28	2	2	HHK Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék	Dr. Újházy László
ÁTKM01	K	Tárgyalástechnika							2	28	2	ÉÉ																	2	28	2	2	ÁNTK Társadalmi Kommunikáció Tanszék	Dr. Jenei Ágnes
ÁNKDM26	K	Magyar kül- és biztonságpolitika II.							1	14	1	14	2	K													1	14	1	14	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Hettyey András
HNBTTMA11	K	Nemzetközi biztonságpolitika							1	14	1	14	3	K /Z													1	14	1	14	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Remek Éva
ÁEUTTM21	K	Az EU-döntéshozatal gyakorlata							1	14	1	14	3	GYJ													1	14	1	14	3	2	ÁNTK Európa-tanulmányok Tanszék	Dr. Ördögh Tibor
HNBTTMA13	K	Kutatási módszertan III.			2	28	3	GYJ																					2	28	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Mártonffy Balázs
HKKVKM24	K	Szervezet- és katonaszociológia	2	28			2	K																			2	28			2	2	HHK Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék	Dr. Kiss Zoltán László
HKKNBM13	K	Diplomácia, katonadiplomácia	2	28			2	K																			2	28			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Kaiser Ferenc
RRVTM20	K	Rendvédelmi ismeretek I.	2	28			2	K																			2	28			2	2	RTK Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék	Dr. Kovács István
HKKNBM12	K	Nemzetbiztonsági szolgálatok működése	2	28			2	B																			2	28			2	2	NKE Nemzetbiztonsági Intézet	Dr. Resperger István
HKÖMTA826	K	A szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete							1	14	1	14	3	GYJ/S													1	14	1	14	3	2	HHK Összhaderőnemi Műveleti Tanszék	Dr. Komjáthy Lajos József
ÁNJTM10	K	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 1							2	28			2	K													2	28			2	2	ÁNTK Nemzetközi Jogi Tanszék	Dr. Csapó Zsuzsanna
HKÖMTLM60	K	Légierő csapatok hadműveleti elmélete							1	14	1	14	3	GYJ/S													1	14	1	14	3	2	HHK Összhaderőnemi Műveleti Tanszék	Dr. Krajnc Zoltán
HKKVKM26	K	Civil-katonai kapcsolatok													1	14	1	14	2	GYJ							1	14	1	14	2	2	HHK Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék	Dr. Kiss Zoltán László
ÁNJTM11	K	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 2													2	28			2	K							2	28			2	2	ÁNTK Nemzetközi Jogi Tanszék	Dr. Csapó Zsuzsanna
HKHFKTM09	K	Helyi háborúk és fegyveres konfliktusok a hidegháború után													2	28			2	K							2	28			2	2	HHK Hadtörténelmi, Filozófiai és Kultúrtörténeti Tanszék	Dr. Csikány Tamás
HKHATM147	K	Nemzetközi és hazai válságkezelés													2	28	1	14	3	K							2	28	1	14	3	3	HHK Hadászati Tanszék	Dr. Padányi József
HKEHVM66	K	Információ- és kiberbiztonság													1	14	1	14	2	GYJ							1	14	1	14	2	2	HHK Elektronikai Hadviselés Tanszék	Dr. Haig Zsolt
ÁEKMTM15	K	Az EU jogrendszere													2	28			2	K							2	28			2	2	ÁNTK Európai Köz- és Magánjogi Tanszék	Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin
HNBTTMA08	K	Nemzetközi biztonsági szervezetek	2	28			3	K/S																			2	28			3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HNBTTMA14	K	Biztonságelméletek							2	28	1	14	4	K /S													2	28	1	14	4	3	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Dr. Molnár Anna
HKKNBM02	K	Stratégiai gondolkodás							2	28			2	K/S													2	28			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Kaiser Ferenc
ÁNKDM27	K	Regionális biztonság 1							1	14	1	14	2	K													1	14	1	14	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Marsai Viktor
HNBTTMA15	K	NATO-tanulmányok							1	14	1	14	3	K/Z													1	14	1	14	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
ÁNKDM31	K	Regionális biztonság 2													1	14	1	14	3	K							1	14	1	14	3	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Marsai Viktor
HNBTTMA07	K	Az EU közös biztonság- és védelempolitikája													1	14	1	14	3	K/Z							1	14	1	14	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr Molnár Anna
HNBTTMA19	K	Koalíciós és nemzeti biztonsági stratégiák													2	28			2	GYJ							2	28			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Dóra
ÁNKDM28	K	A 21. század biztonsági kihívásai													1	14	1	14	2	K							1	14	1	14	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Marsai Viktor
HNBTTMA16	K	Védelempolitika I.													1	14	1	14	3	ÉÉ /Z							1	14	1	14	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
ÁNKDM29	K	Magyar kül- és biztonságpolitika aktuális kérdései													2	28			2	ÉÉ							2	28			2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Gazdag Ferenc
ÁNKDM30	K	A leszerelés és a fegyverzet-ellenőrzés aktuális kérdései																			1	14	1	14	2	ÉÉ	1	14	1	14	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Nagyné dr. Rózsa Erzsébet
HNBTTMA18	K	Humanitárius intervenciók																			2	28			2	K	2	28			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Dóra
ESVKIM20	K	Politikai erőszakformák																			2	28			2	K	2	28			2	2	Eötvös József Kutatóközpont Stratégiai Védelmi Kutatóintézet	Dr. Tálas Péter
HNBTTMA20	K	Szituációs gyakorlat																					2	28	2	GYJ			2	28	2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Remek Éva
HNBTTMA17	K	Védelempolitika II.																			1	14	1	14	3	ÉÉ/Z	1	14	1	14	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
	KV	Szabadon választható 1.	1	14	1	14	2	GYJ																			1	14	1	14	2	2		
	KV	Szabadon választható 2.							1	14	1	14	2	GYJ													1	14	1	14	2	2		
	KV	Szabadon választható 3.													1	14	1	14	2	GYJ							1	14	1	14	2	2		
		TÖRZSANYAG ÖSSZESEN	**17**	**238**	**8**	**112**	**28**	**x**	**14**	**196**	**11**	**154**	**31**	**x**	**19**	**266**	**8**	**112**	**30**	**x**	**6**	**84**	**4**	**56**	**11**	**x**	**56**	**784**	**31**	**434**	**100**	**87**		
		Kreditet nem képező tantárgyak																																
HKNBTM01	KR	Biztonsági tanulmányok szigorlat					x						x						x	SZG					x						x		HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HKNBTM02	KR	Szakmai gyakorlat					x						x						x					120	x	A				120	X		HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HKNBTM03	KR	Záróvizsga					x						x						x						x	ZV					x		HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
		Kreditet nem képező tantárgyak összesen:	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**120**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**120**	**x**	**0**		
		Szakdolgozat/Diplomamunka tantárgya																																
HBVAMDM01	KV	Diplomamunka készítés																			2	28			20	GYJ	2	28			20	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
	KV																																	
		Szakdolgozat/Diplomamunka tantárgyak összesen:	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**2**	**28**	**0**	**0**	**20**	**x**	**2**	**28**	**0**	**0**	**20**	**2**		
		ÖSSZES TANÓRARENDI TANÓRA	**17**	**238**	**8**	**112**	**28**	**x**	**14**	**196**	**11**	**154**	**31**	**x**	**19**	**266**	**8**	**112**	**30**	**x**	**8**	**112**	**4**	**176**	**31**	**x**	**58**	**812**	**31**	**554**	**120**	**89**		
		Szabadon választható tantárgyak (lista)																																
ÁNKDE01	SZV	Regional Studies																									2	28			3	K	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet
ÁNTKKT03	SZV	Kínai Népköztársaság kül- és biztonságpolitikája																									2	28			2	K	ÁNTK Kína-tanulmányok Tanszék	Dr. P. Szabó Sándor
HKHATM326	SZV	Hadtudomány klasszikusai																									1	14	1	14	3	K	HHK Hadászati Tanszék	Dr. Forgács Balázs
EATKIB03	SZV	Közép-európai koncepciók a 20. és 21. században																									2	28			2	K	Eötvös József Kutatóközpont Amerika-tanulmányok Kutatóintézet	Csizmazia Gábor
HNBTTMA33	SZV	US Security Policy: Institutions and Processes																									1	14	1	14	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Mártonffy Balázs
HNMTTE02	SZV	EU Common Foreign and Security Policy																									2	28			3	K	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
ÁEUTTM34	SZV	Balkán tanulmányok																											2	28	2	GYJ	ÁNTK Európa-tanulmányok Tanszék	Dr. Ördögh Tibor
ÁTKTM21	SZV	Multikulturalizmus																									1	14	1	14	2	GYJ	ÁNTK Társadalmi Kommunikáció Tanszék	Dr. Demeter Márton
ÁNKDE03	SZV	History of International Relations and Diplomacy																									2	28			2	K	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Fülöp Mihály
HNBTTMA35	SZV	Mexican and Central American Studies																											2	28	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok	Dr Szente- Varga Mónika
HNBTTMA36	SZV	Béke- és konfliktustanulmányok																									2	14	2	14	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok	Novák-Varró Virág
HNBTTMA37	SZV	A Szahel régió biztonsági kihívásai																									2	18	2	10	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok	Vecsey Mariann
HNBTTMA38	SZV	EU Security, Resilience and Sustainability																									4	28	4	28	6	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok	Dr. Molnár Anna
HNBTTMA30	SZV	Angol katonai szaknyelv (C1																											4	56	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva
HNBTTMA31	SZV	Angol STANAG katonai szaknyelvi vizsgafelkészítő (C1)																											4	56	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva
HNBTTMA32	SZV	Angol politikai szaknyelv (C1)																											4	56	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva
INITV801	SZV	Kínai nyelv																											4	56	2	GYJ	ÁNTK Kína- tanulmányok Tanszék	Dr. P. Szabó Sándor
ÁKTTV02	SZV	Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat																											4	56	2	GYJ	ÁNTK Kína- tanulmányok Tanszék	Dr. P. Szabó Sándor
HKISZLA502	SZV	Francia katonai szaknyelv																											4	56	2	GYJ	HHK Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus	Dr. Fregán Beatrix
HKISZLA501	SZV	Német katonai szaknyelv																											4	56	2	GYJ	HHK Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus	Dr. Wéber Mária
ÁEUTTM27	SZV	EU policymaking: Current Issues and Strategies																									1	14	1	14	3	GYJ	ÁNTK Európa-tanulmányok Tanszék	Dr. Koller Boglárka
HNBTTMA28	SZV	Katonai erő és a nemzetközi politika																									1	14	1	14	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
HNBTTMA29	SZV	Rhetoric and Academic Discourse																										0	1	14	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva

SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESÍTŐ

		Aláírás (A)																																
		Beszámoló (B)					2																												2
		Évközi értékelés (ÉÉ)					1						1						1						1										4
		Évközi értékelés ((/zárvizsga tárgy((ÉÉ(Z)))																																	
		Gyakorlati jegy(GYJ)					2						3						3						2										10
		Gyakorlati jegy (((zárvizsga tárgy((GYJ(Z)))																																	
		Kollokvium (K)					7						7						6						2										22
		Kollokvium (((zárvizsga tárgy((K(Z)))																																	
		Alapvizsga (AV)																																	
		Komplex vizsga (KV)																																	
		Szigorlat (SZG)																	1																1
		Záróvizsga tárgy(ZV)																							1										1
		FÉLÉVENKÉNT SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESEN:					12						11						11						7										41

TANÓRA-, KREDIT- ÉS VIZSGATERV

NEMZETKÖZI BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

érvényes 2020/2021-as tanévtől felmenő rendszerben.

Részidejű képzésben, levelező munkarend szerint tanuló hallgatók részére

tantárgy kódja	tantárgy jellege	tanulmányi terület/tantárgy	félév/szemeszter 1. elm. heti tanóra	1. elm. félévi tanóra	1. gyak. heti tanóra	1. gyak. félévi tanóra	1. kredit	1. számonkérés	2. elm. heti tanóra	2. elm. félévi tanóra	2. gyak. heti tanóra	2. gyak. félévi tanóra	2. kredit	2. számonkérés	3. elm. heti tanóra	3. elm. félévi tanóra	3. gyak. heti tanóra	3. gyak. félévi tanóra	3. kredit	3. számonkérés	4. elm. heti tanóra	4. elm. félévi tanóra	4. gyak. heti tanóra	4. gyak. félévi tanóra	4. kredit	4. számonkérés	összesen elm. heti tanóra	összesen elm. félévi tanóra	összesen gyak. heti tanóra	összesen gyak. félévi tanóra	összesen kredit	elmélet + gyakorlat heti összes tanóra	TÁRGYFELELŐS SZERVEZETI EGYSÉG	TÁRGYFELELŐS SZEMÉLY
		Törzsanyag tárgyai																															
ÁNKDM11	K	Magyar kül- és biztonságpolitika I.	1	4	1	4	2	ÉÉ																			1	4	1	4	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Hettyey András
HKHFKTM10	K	Az európai hadügy története	2	8			2	K																			2	8			2	2	HHK Hadtörténelmi, Filozófiai és Kultúrtörténeti Tanszék	Dr. Csikány Tamás
ÁKNGTM25	K	Világgazdaságtan	1	4	1	4	3	K																			1	4	1	4	3	2	ÁNTK Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék	Dr. Szemlér Tamás
HKMTTM22	K	Geopolitika	2	8	1	4	3	K																			2	8	1	4	3	3	HHK Műveleti Támogató Tanszék	Siposné dr. Kecskeméthy Klára
HKKVKM07	K	Katonai vezetés elmélete és gyakorlata			2	8	2	B																					2	8	2	2	HHK Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék	Dr. Ujházy László
ÁTKM01	K	Tárgyalástechnika									2	8	2	ÉÉ															2	8	2	2	ÁNTK Társadalmi Kommunikáció Tanszék	Dr. Jenei Ágnes
ÁNKDM26	K	Magyar kül- és biztonságpolitika II.							1	4	1	4	2	K													1	4	1	4	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Hettyey András
HNBTTMA11	K	Nemzetközi biztonságpolitika							1	4	1	4	3	K/Z													1	4	1	4	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Remek Éva
AEUTTM21	K	Az EU-döntéshozatal gyakorlata							1	4	1	4	3	GYJ													1	4	1	4	3	2	ÁNTK Európa-tanulmányok Tanszék	Dr. Ördögh Tibor
HNBTTMA13	K	Kutatási módszertan III.			2	8	3	GYJ																					2	8	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Mártonffy Balázs
HKKVKM24	K	Szervezet- és katonaszociológia	2	8			2	K																			2	8			2	2	HHK Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék	Dr. Kiss Zoltán László
HKKNBM13	K	Diplomácia, katonadiplomácia	2	8			2	K																			2	8			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Kaiser Ferenc
RRVTM20	K	Rendvédelmi ismeretek I.	2	8			2	K																			2	8			2	2	RTK Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék	Dr. Kovács István
HKKNBM12	K	Nemzetbiztonsági szolgálatok működése	2	8			2	B																			2	8			2	2	NKE Nemzetbiztonsági Intézet	Dr. Resperger István
HKÖMTA826	K	A szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete							1	4	1	4	3	GYJ/S													1	4	1	4	3	2	HHK Összhaderőnemi Műveleti Tanszék	Dr. Komjáthy Lajos József
ÁNJTM10	K	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 1							2	8			2	K													2	8			2	2	ÁNTK Nemzetközi Jogi Tanszék	Dr. Csapó Zsuzsanna
HKÖMTLM60	K	Légierő csapatok hadműveleti elmélete							1	4	1	4	3	GYJ/S													1	4	1	4	3	2	HHK Összhaderőnemi Műveleti Tanszék	Dr. Krajnc Zoltán
HKKVKM26	K	Civil-katonai kapcsolatok													1	4	1	4	2	GYJ							1	4	1	4	2	2	HHK Katonai Vezetéstudományi és Közismereti Tanszék	Dr. Kiss Zoltán László
ÁNJTM11	K	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 2													2	8			2	K							2	8			2	2	ÁNTK Nemzetközi Jogi Tanszék	Dr. Csapó Zsuzsanna
HKHFKTM09	K	Helyi háborúk és fegyveres konfliktusok a hidegháború után													2	8			2	K							2	8			2	2	HHK Hadtörténelmi, Filozófiai és Kultúrtörténeti Tanszék	Dr. Csikány Tamás
HKHATM147	K	Nemzetközi és hazai válságkezelés													2	8	1	4	3	K							2	8	1	4	3	3	HHK Hadászati Tanszék	Dr. Padányi József
HKEHVM66	K	Információ- és kiberbiztonság													1	4	1	4	2	GYJ							1	4	1	4	2	2	HHK Elektronikai Hadviselés Tanszék	Dr. Haig Zsolt
ÁEKMTM15	K	Az EU jogrendszere													2	8			2	K							2	8			2	2	ÁNTK Európai Köz- és Magánjogi Tanszék	Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin
HNBTTMA08	K	Nemzetközi biztonsági szervezetek	2	8			3	K/S																			2	8			3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HNBTTMA14	K	Biztonságelméletek							1	8	1	4	4	K/ S													1	4	1	4	4	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
HKKNBM02	K	Stratégiai gondolkodás							2	8			2	K/S													2	8			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Kaiser Ferenc
ÁNKDM27	K	Regionális biztonság 1							1	4	1	4	2	K													1	4	1	4	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Marsai Viktor
HNBTTMA15	K	NATO-tanulmányok							1	4	1	4	3	K/Z													1	4	1	4	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
ÁNKDM31	K	Regionális biztonság 2													1	4	1	4	3	K							1	4	1	4	3	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Marsai Viktor
HNBTTMA07	K	Az EU közös biztonság- és védelempolitikája													1	4	1	4	3	K/Z							1	4	1	4	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HNBTTMA19	K	Koalíciós és nemzeti biztonsági stratégiák													2	8			2	GYJ							2	8			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Dóra
ÁNKDM28	K	A 21. század biztonsági kihívásai													1	4	1	4	2	K							1	4	1	4	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Marsai Viktor
HNBTTMA16	K	Védelempolitika I.													1	4	1	4	3	ÉÉ/Z							1	4	1	4	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
ÁNKDM29	K	Magyar kül- és biztonságpolitika aktuális kérdései													2	8			2	ÉÉ							2	8			2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Gazdag Ferenc
ÁNKDM30	K	A leszerelés és a fegyverzet-ellenőrzés aktuális kérdései																			1	4	1	4	2	ÉÉ	1	4	1	4	2	2	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Nagyné dr. Rózsa Erzsébet
HNBTTMA18	K	Humanitárius intervenciók																			2	8			2	K	2	8			2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Dóra
ESVKIM20	K	Politikai erőszakformák																			2	8			2	K	2	8			2	2	Eötvös József Kutatóközpont Stratégiai Védelmi Kutatóintézet	Dr. Tálas Péter
HNBTTMA20	K	Szituációs gyakorlat																					2	8	2	GYJ			2	8	2	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Remek Éva
HNBTTMA17	K	Védelempolitika II.																			1	4	1	4	3	ÉÉ/Z	1	4	1	4	3	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
	KV	Szabadon választható 1.	1	4	1	4	2	GYJ																			1	4	1	4	2	2		
	KV	Szabadon választható 2.							1	4	1	4	2	GYJ													1	4	1	4	2	2		
	KV	Szabadon választható 3.													1	4	1	4	2	GYJ							1	4	1	4	2	2		
		TÖRZSANYAG ÖSSZESEN	**17**	**68**	**8**	**32**	**28**	**x**	**13**	**56**	**11**	**44**	**31**	**x**	**19**	**76**	**8**	**32**	**30**	**x**	**6**	**24**	**4**	**16**	**11**	**x**	**55**	**220**	**31**	**124**	**100**	**86**		
		Kreditet nem képező tantárgyak																																
HKNBTM01	KR	Biztonsági tanulmányok szigorlat					x						x						x	SZG					x						x		HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HKNBTM02	KR	Szakmai gyakorlat					x						x						x					120	x	A				120	x		HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
HKNBTM03	KR	Záróvizsga					x						x						x						x	ZV					x		HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
		Kreditet nem képező tantárgyak összesen:	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**120**	**x**	**x**	**0**	**0**	**0**	**120**	**x**	**0**		
		Szakdolgozat/Diplomamunka tantárgya																																
HBVAMDM01	KV	Diplomamunka készítés																			2	8			20	GYJ	2	8			20	2	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
	KV																																
		Szakdolgozat/Diplomamunka tantárgyak összesen:	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**x**	**2**	**8**	**0**	**0**	**20**	**x**	**2**	**8**	**0**	**0**	**20**	**2**		
		ÖSSZES TANÓRARENDI TANÓRA	**17**	**68**	**8**	**32**	**28**	**x**	**13**	**56**	**11**	**44**	**31**	**x**	**19**	**76**	**8**	**32**	**30**	**x**	**8**	**32**	**4**	**136**	**31**	**x**	**57**	**228**	**31**	**244**	**120**	**88**		
		Szabadon választható tantárgyak (lista)																																
ÁNKDE01	SZV	Regional Studies																									2	8			3	K	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet
ÁNTKKTT03	SZV	Kínai Népköztársaság kül- és biztonságpolitikája																									2	8			2	K	ÁNTK Kína- tanulmányok Tanszék	Dr. P. Szabó Sándor
HKHATM326	SZV	Hadtudomány klasszikusai																									1	4	1	4	3	K	HHK Hadászati Tanszék	Dr. Forgács Balázs
EATKIB03	SZV	Közép-európai koncepciók a 20. és 21. században																									2	8			2	K	Eötvös József Kutatóközpont Amerika-tanulmányok Kutatóintézet	Csizmazia Gábor
HNBTTMA33	SZV	US Security Policy: Institutions and Processes																									1	4	1	4	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Mártonffy Balázs
HNMTTE02	SZV	EU Common Foreign and Secuirty Policy																									2	8			3	K	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Molnár Anna
AEUTTM34	SZV	Balkán tanulmányok																											2	8	2	GYJ	ÁNTK Európa-tanulmányok Tanszék	Dr. Ördögh Tibor
ÁTKTM21	SZV	Multikulturalizmus																									1	4	1	4	2	GYJ	ÁNTK Társadalmi Kommunikáció Tanszék	Dr. Demeter Márton
ÁNKDE03	SZV	History of International Relations and Diplomacy																									2	8			2	K	ÁNTK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék	Dr. Fülöp Mihály
HNBTTMA35	SZV	Mexican and Central American Studies																											2	8	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok	Dr Szente- Varga Mónika
HNBTTMA30	SZV	Angol katonai szaknyelv (C1																											4	16	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva
HNBTTMA31	SZV	Angol STANAG katonai szaknyelvi vizsgafelkészítő (C1)																											4	16	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva
HNBTTMA32	SZV	Angol politikai szaknyelv (C1)																											4	16	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva
INITV801	SZV	Kínai nyelv																											4	16	2	GYJ	ÁNTK Kína- tanulmányok Tanszék	Dr. P. Szabó Sándor
ÁKTTV02	SZV	Felsőfokú kínai nyelvi társalgási gyakorlat																											4	16	2	GYJ	ÁNTK Kína- tanulmányok Tanszék	Dr. P. Szabó Sándor
HKISZLA502	SZV	Francia katonai szaknyelv																											4	16	2	GYJ	HHK Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus	Dr. Fregán Beatrix
HKISZLA501	SZV	Német katonai szaknyelv																											4	16	2	GYJ	HHK Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus	Dr. Wéber Mária
AEUTTM27	SZV	EU policymaking: Current Issues and Strategies																									1	4	1	4	2	GYJ	ÁNTK Európa-tanulmányok Tanszék	Dr. Koller Boglárka
HNBTTMA35	SZV	Mexican and Central American Studies																												8	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr Szente- Varga Mónika
HNBTTMA36	SZV	Béke- és konfliktustanulmányok																										4		4	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Novák-Varró Virág
HNBTTMA37	SZV	A Szahel régió biztonsági kihívásai																										5		3	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Vecsey Mariann
HNBTTMA28	SZV	Katonai erő és a nemzetközi politika																									1	4	1	4	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Dr. Szenes Zoltán
HNBTTMA29	SZV	Rhetoric and Academic Discourse																										0	1	12	2	GYJ	HHK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék	Jakusné dr. Harnos Éva

SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESÍTŐ

		Aláírás (A)																																
		Beszámoló (B)					2																												2
		Évközi értékelés (ÉÉ)					1					1							1						1										4
		Évközi értékelés (((zárvizsga tárgy((ÉÉ(Z)))																	1						1										2
		Gyakorlati jegy(GYJ)					2					4							4						2										12
		Gyakorlati jegy (((zárvizsga tárgy((GYJ(Z)))																																	
		Kollokvium (K)					7					5							6						2										20
		Kollokvium (((zárvizsga tárgy((K(Z)))										2							1																3
		Alapvizsga (AV)																																	
		Komplex vizsga (KV)																																	
		Szigorlat (SZG)																	1																1
		Zárvizsga tárgy(ZV)																							1										1
		FÉLÉVENKÉNT SZÁMONKÉRÉSEK ÖSSZESEN:					12					12							14						8										46

2. számú melléklet: Előtanulmányi rend

MESTERKÉPZÉSI SZAK ELŐTANULMÁNYI RENDJE

Egy adott tantárgyhoz legfeljebb három másik tantárgy vagy a képzési célt illetően több tantárgyat magában foglaló legfeljebb egy, 15 kreditnél nem nagyobb kreditértékű tantárgycsoport (modul) rendelhető előtanulmányi kötelezettségként. A tantervben meghatározott egyes tantárgyakhoz más tantárgyaknak egyidejű felvétele is meghatározható követelményként.

Kódszám	**Tantárgy**	**Előtanulmányi követelmény**		**Egyidejű felvétel megengedett (IGEN/NEM)**
		Kódszám	**Tantárgy**	
HNBTTMA15	NATO tanulmányok	HNBTTMA08	Nemzetközi biztonsági szervezetek	Nem
		ÁNKDM11	Magyar kül- és biztonságpolitika	Nem
ÁNJTM11	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 2	ÁNJTM10	Nemzetközi jog és az erő alkalmazása 1	Nem
HNBTTMA19	Koalíciós és nemzeti biztonsági stratégiák	HKMTTM22	Geopolitika	Nem
HNBTTMA16	Védelempolitika I.	HKÖMTA826	Szárazföldi csapatok hadműveleti elmélete	Nem
		HKOMTLM60	Légierő csapatok hadműveleti elmélete	Nem